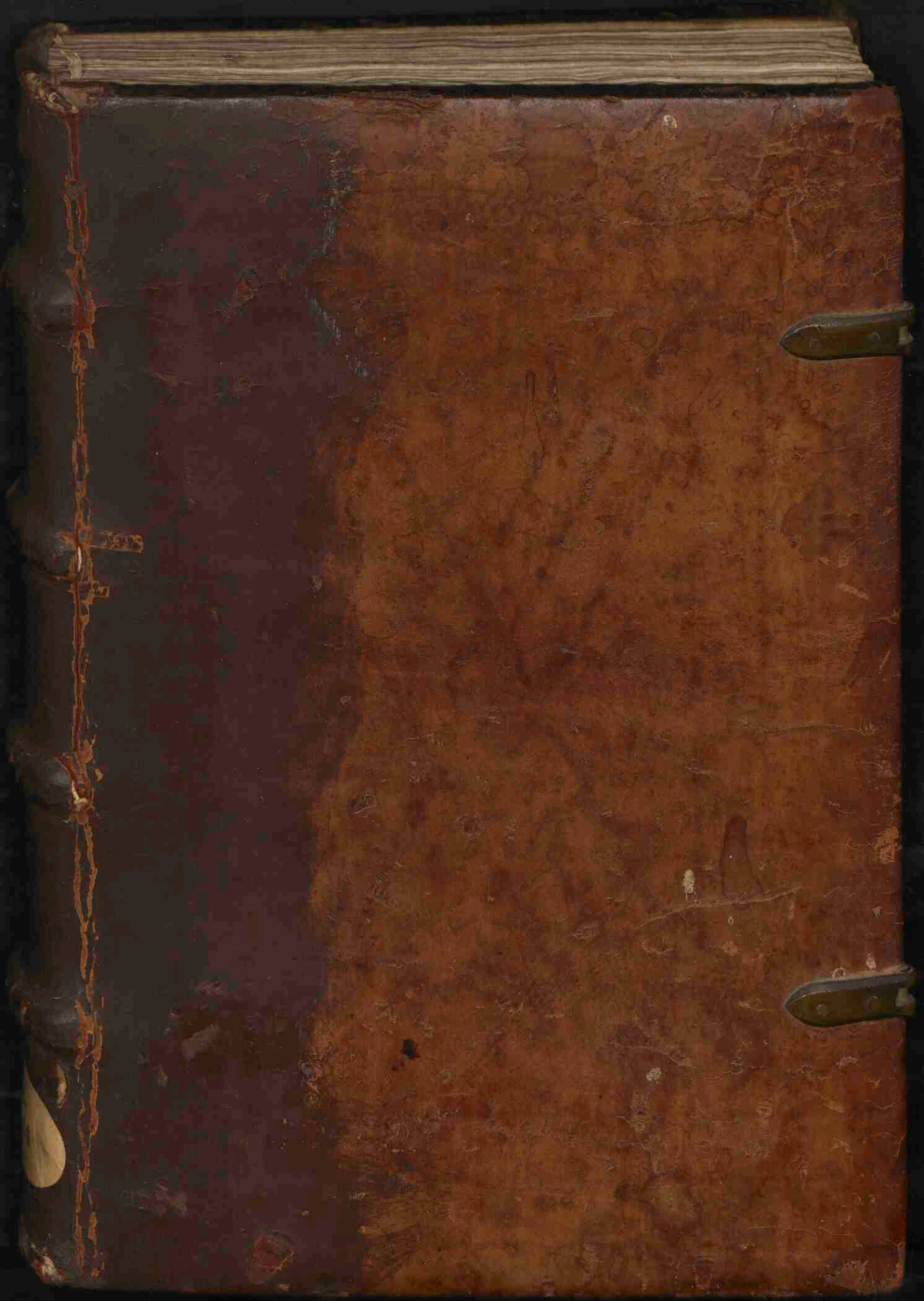

Expositio in Evangelium Marci

<https://hdl.handle.net/1874/330898>

Aevum medium.
Scriptores ecclesiast.

Nº. 235.

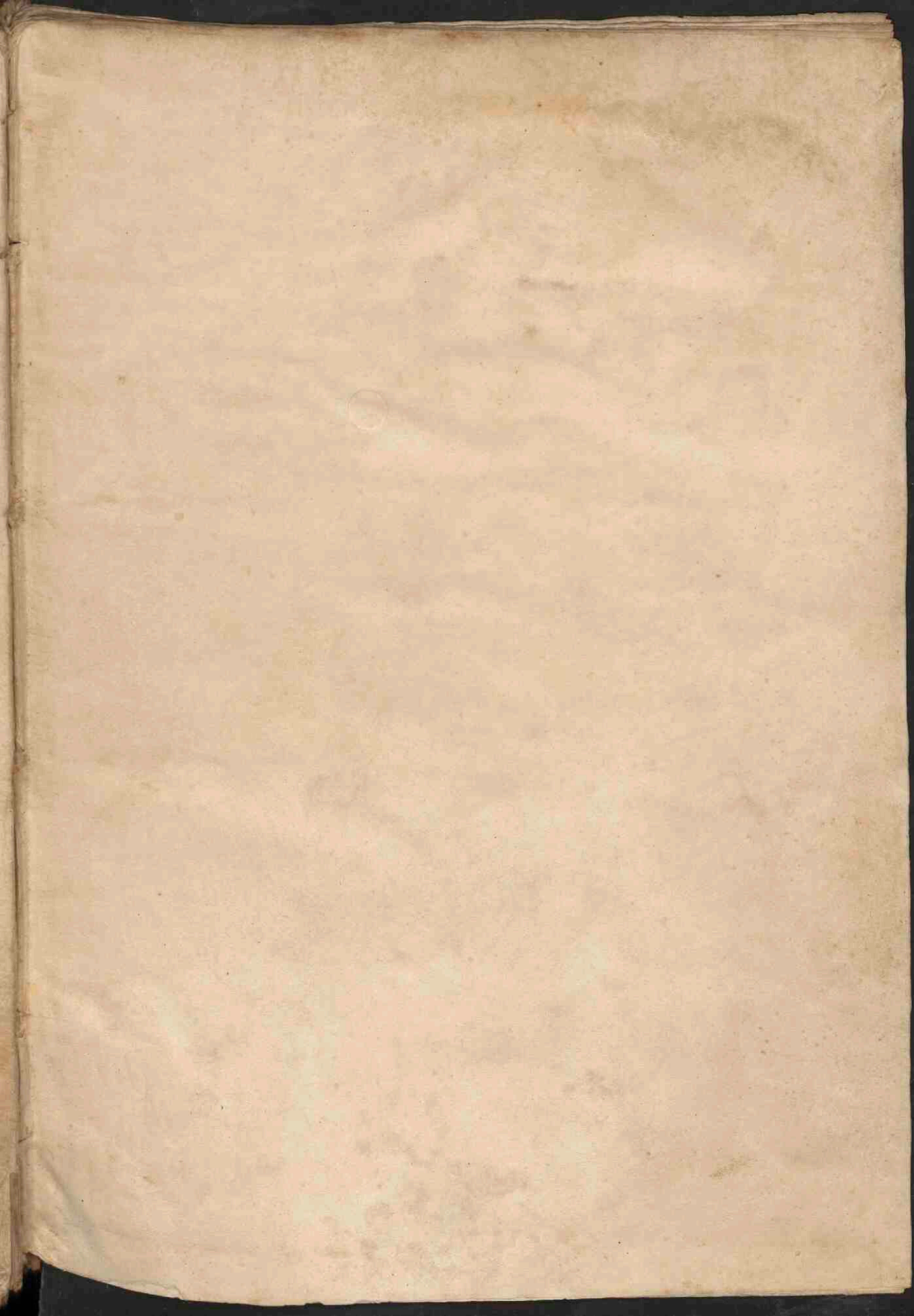
Ky 264
N: 14

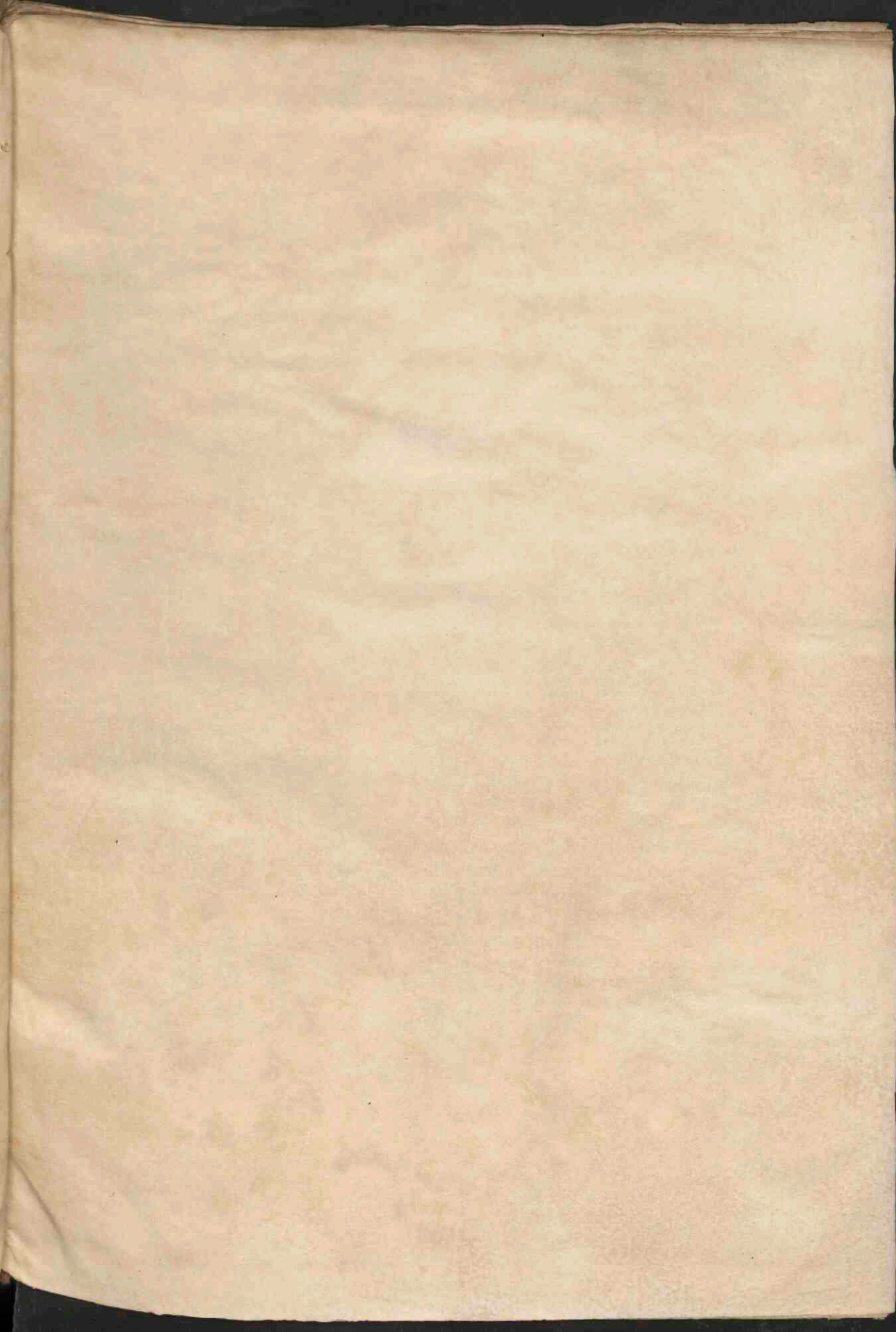
74 (*Eccl. 235, antea 284 ff.*) *Membr. fol. 97 ff. 2 col. Saec. XV.*
Beda Venerabilis, Expositio in Evang. Marci.

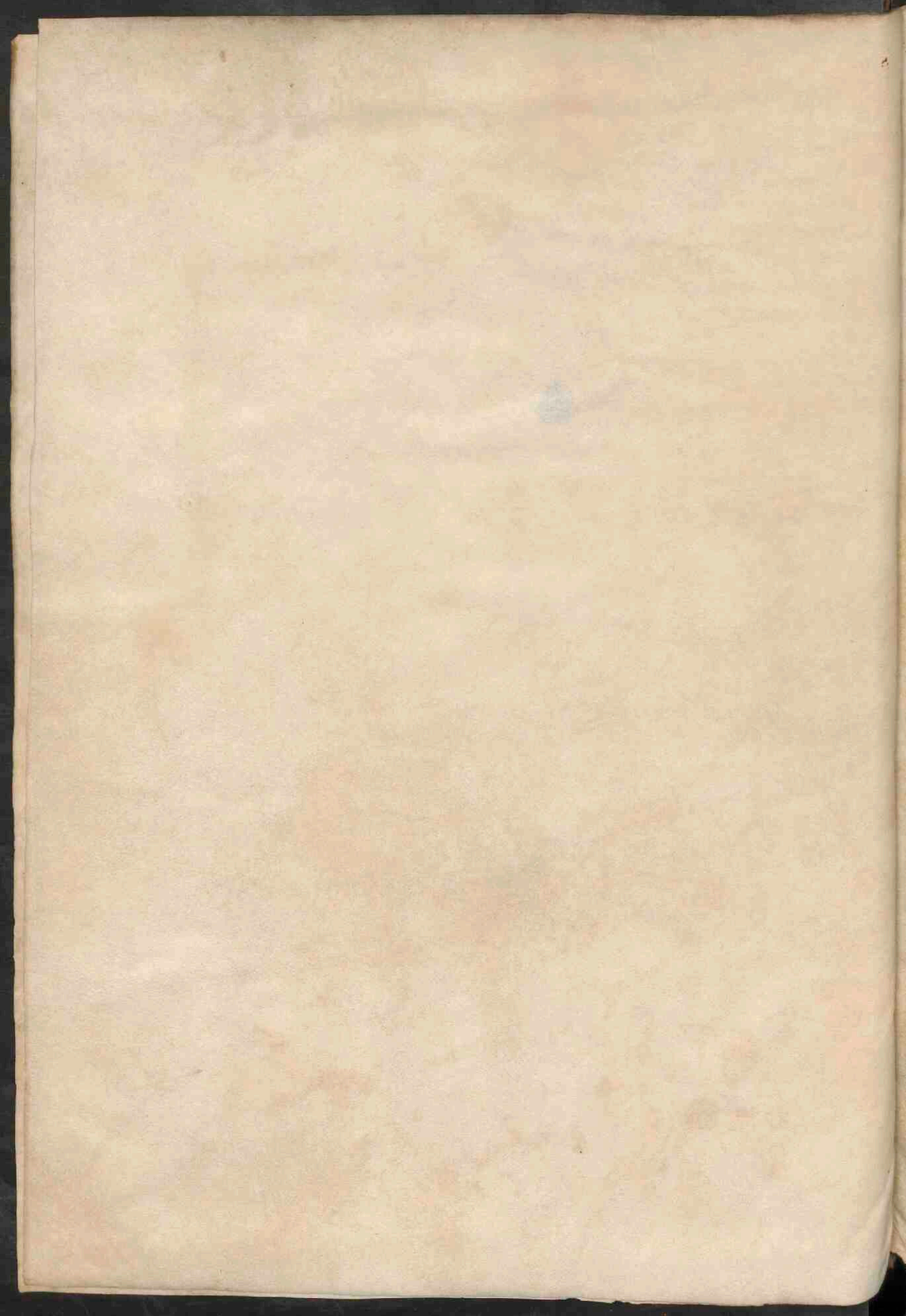
Fol. 1a. Incipit prologus bede presbiteri ad . . . expositionem in ewangelium beati marci. Fol. 97b Explicit liber etc. . . . Orate pro scriptoribus et coadiutoribus eiusdem propter deum. Et pro illuminatore huius.

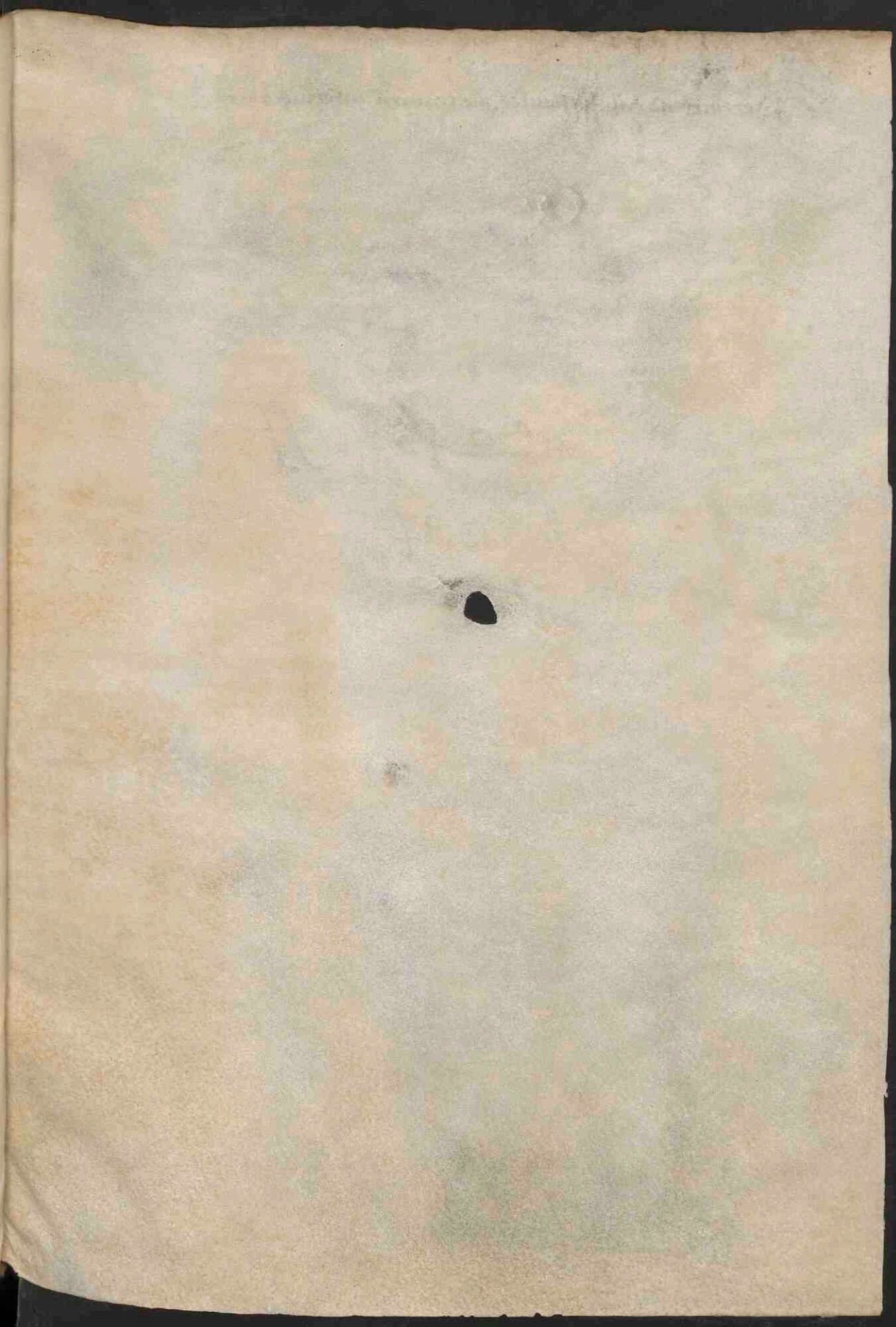
„Pertinet ad Carthusienses prope Traiectum inferius.”

Hs.
4 F 14

❖ Pertinet ad carthusienses, sic tractu inferius :-

~~245~~
n°. 245. ff.

n°. 204. ff.
~~~~~

**Incipit prologus beati petri
ad alexandriam episcopi in euange-
lium beati marci**

titula
te ipsa
elbage
ca it
cia sep
turi p
q fue
it eide
marco et a euangelii scriben-
di breuiter insinuadu esse
consummus. Cum rone vrbu
clazu veri di lunc pdicam
te bto petro aplo fuisset ex
ortu. adeo sermo veritatis
vniuersoru mentes placid
illustrabat auditu. ut coti-
die audietibz eu nulla vlt
sacretis fieret. Vnde neqz
audiao eius sola sufficit sed
marcu discipulu et omibz
pribus exorant. ut ea q ille
verbo pdicabat ad ppetuam
coru amonitione hndam sp
tuz traderet. quod dom fo-
ribz p m huiusmodi vbi me-
ditacioibz pmaneret. Nec
prius ab obsecrando desistit
qm que orauerunt ipetraret
petrus vero ut p spm scm re-
ligioso se spoliatum compert
fuito. delcat. et fidem eoru
deudationes p hec coliderans.
scm confirmant et i ppetuu
legenda scriptura ecclesias t

didit. Item in deserto dispoim
libro hec ita gesta ee describit
cuqz silē testimoni ead iherzi-
politus epus noie papias. q
et hoc dicit. q petrus i pma
epla sua qua de vrbe roma se-
bit. memneit mca. m qua
tropice roma babilonia noia
ret cu dicit. Salutat vos ec-
clesia que in babilone elca e.
et marco filius meo. Allup-
to itaqz euangelio qd ipse cofe-
cerat. pceit egyptu. q pma
alexandrie xpm amia ans.
colituit eccliam tanta doctri-
na q vite continetia. ut oes
sectatores xpi ad exemplum
su cogeret. Demqz philo-
sophissim? iudeoru. videns
alexandrie pma eccliam ad
huc iudaicante q m lunde
gentis sue. libri sup eoru co-
uersaciones scripsit. Et quo
lucas narrat iherosolime tre-
dentes oia huille qia. sic et ille
qd alexandrie sb mco fieri doc-
toze cernebat meozie tradidit.
Tradit aut hunc natione
israhita. q ex sacerdotali ortu
psupit. ac post passionē et
resurrectionē dñi saluatoris
ad pdicationē aplozu euang-
gelica fide ac sacramētis ihu-
tum. atqz ex eoru fuisse nro.
de quibz scribit lucas. qz mlti
ead turba sacerdotu obediebt
fidei. Quaptez utpote lega-

libus mltitudo edictis. opti-
mū p oīa viuendi ordinē
genti qm ad fidem vōnit
p̄mōstuit. sed et candi-
cā pasche obseruāciā que
vniuersis xp̄i
foret imitabilis oīdit. In
cui⁹ eūāgelū
dulcissime antistitu acci-
necno et aliozū fēm pluri-
ū cōmonit⁹ hortatu. put-
dñs dederit scripturā. magis
q̄ m p̄m venabilū exēplis
iuuenim⁹. hinc m collēpo-
nere curauim⁹. sed et nō
nulla vba ad imitaciōem
sens⁹ eozū vbi oportunū
videbit⁹ m̄ponem⁹. Ico-
zem q̄ sup̄plex obsecro. ut
si hec m̄a opuscula tūsc̄p-
ciōē digna dixerit. āno-
taciōem quoq̄ noīm eozū
q̄ sup̄ m̄ margine appōita
sūt diligēs scripturā cōh̄z.
quō m̄ exposiciōē eūāgelij
vbi luce quā an̄ amos pli-
mos auxiliante dei grā cō-
posuim⁹. cōstat eē factita-
tū. Orātem p̄ nobis sc̄ta-
tem tuā celestis sc̄p grā
ptegat. Sed et hoc ante
oīa cūctos qui hec forte lau-
di s̄t deprecor. i dñō. ut p̄me-
is ⁊ corpis et aīni fragili-
tatis ap̄d p̄m iudicē m̄-
cessloēs eristere dignentur
Explicit prologus.

**Incipiunt capitula n̄ra
euāgelij beati matthei.**

Ilare testidm̄ orohēs
angel⁹ id ē nūcius
appellat⁹ et p̄dica-
tio eius baptisim⁹ ⁊ zellu-

C Xps̄ p̄dicās baptisat
vbi trinitatis pandit sac̄m.

C De vocaciōe petri an-
dree iacobi et ioh̄is piscatorū.

C In synago ḡmudu
ip̄m ⁊ hoīe mētiētē et ḡ-
fitētem expelles. sua ab
hoīb⁹ p̄tate laudat.

C A locu petri febre
vbo tactiqz depulsa ḡtas
m̄firmitates curant.

C Lepros⁹ vbo quo au-
bolo. nūdat. et curacio
palatio cū zellione t̄bit
p̄cōzū.

C Iem qui ⁊ matheus
⁊ theloneo vocat. et pro
publicanoz cōmūdo. grē-
la uel obiectio phariseozū
p̄am veteris et vim uel v̄m
compaciōē repellit.

C Pro spicatu i sabbo
vullione zeprehēsozibus
m̄crepatis. seq̄t manus
aīde zellitacio.

C Consiliū cont eū
faciūt pharisei. desermēte
sibi nūciula. tāgentes eū
duīs ifirmitatib⁹ egrati sana-

C Duodecī discipu l̄mz.
Ios ad p̄dicandū vbo colla-

no virtutibus mittit. et in beelzebub eis posse dicentes redarguit. iremissibile est dicens in spm san blasphemiam. et mures ac freres eos vocat qui prius faciunt voluntatem

iiij **U** docens promit pabulam seminatis. et suus eae oris expont clara manifesta aoe discipulis

iii **I** uerna sibi modio non poneda uel dormiente hanc lata eius crescere. et de grano synapis dicit

T empellate uero compelescens et demones eiciens ire concessit in porcos

V adens mortua suscitare filia a pluuio lacrimis sanas suscitatur ptn et puella

M rantes doctina et virtutes fabri filium dicunt. audientes ab eo non esse prophetam sine honore nisi in patria

vi **M** itans duodecim anna predicaturus preceptis illiuit collata gra sanitati

E t rodes tenens iohane die sui natalis occidit caput qz eius saltacionis premium in disco filie tradit

U e quinqz pambz et duobz piscibz quinqz virorum milia sanauit

Q uarta noctis vigilia uenit ad discipulos ambulans super mare

A ccusant pharisei discipulos non lotis manibus manducantes et macerant ab eo de pntu msprecioe ut de ceteris exponete q possent hoiem equanare

iiij **M** ulieris syrophe mille filia a demomo liberat

M lito sordoqz uoce restitues dicit effecta

U e septe pambz et paucis piscibus quatuor hominum milia saturauit

P harisaeis signu qrentibus dari negat. et doctina eorum precepit sibi fermeti noie precauere

iiij **T** em paulatinus dam curat et ut nemini diceret ipse

I nterroganti q rat eum diceret. petrus xpm dei confitebitur et mox qz dno passu su se dicenti confidit arguit

Q uo bi pdit magis aiaz sua ppter me uenit ea non gustaturus quosda morte donec uideant eum in regno eius Statim transfiguratus induitur et iohannis helie passuro ipse similia passu dicit

Q uo plus uidens dnm pascens occurrere qz salutat et filio cuiusda mulieris dolentem suam inuaz pcurans a demomo liberatur

U e tradendu se pnuicians et discipulos qd in uia trassent interrogans docet pnuiciu uo esse querendum

Virtutes in ca'noie
facientes no sunt phiberi. et
de abscisione mebrozu scādali
sancū figalit' docet:

Pharisecos de broze
dittenda qzentes moysi testio
mū cōmāt. et infantes ase
betari phibens benedicit:

De difficultate dimi
tū mtrandi in regnū dei in
tantib' discipulis ait. Non
temptores bonozū secularū
cēptū cū psecucioibz recep

Item p'dices se'ituros.
ocidēdū. sedes petētes iaco
bū m'cepit et iohānem de
pncipatu gentiles phibens
instans hūilitatis exem
plū monstrato:

Martineus cecus
mēdicans illuat' q' sapit:

Mittit adduci pullū
aline cū sedens audit at' b'is
ozanna:

Egressus de templo
ficulnee maledicit regressus
q' vendētes eiāt. azefactaq'
ficulnea mirantibz ait oran
tes credendū accipe postulata:

De ptate p'cutan
tibz. iudeos ipse de baptismo
iohānis m'rogādū. quicū et
de vinea colomilq' pessimis
pabolam pōnt:

Temptates de reddē
do cesaris tributo colēquētes
ex susp'cāoē nel ymagine

confutauit:

Saducis & mulie
re septem san' broze tēptan
tibz ob incredulitatē resuz
rectiois expbat:

Scribe de mādato
legis m'roganti geminū
dilcois ondit. et cui' sit fili'
xpūs m'rogās docet ex pnci
psal' centesimū nom. saluta
cionū quozq' eozū in foro abi
tū nōt:

In gazophilaciū
paupem viduā duo minuta
mittentē cūctis dona iactā
tibz p'fēt:

Edificatioēs tem
pli mōstrātibz p'nciat' rui
turas et de diuersis vltimū
tēporis tēptacioibz futuzis

Prolapsus disputis
seductioēs amonet p'canē

Die aduetus // d'as:
solū p'ēm sare dices nescie
tes eam seruos vigiliē pre
cepit et orare:

De alabastro vi
gueti ul' p'dicōē iude t'dito
ris ac ip'acōē pasche zefe
tiz n'ion et cene ei' multi
ce pandit' lacimentū:

XIII Tradiciois ac
passiois ei' gesta narrat

XVI Resurrectiois eius
p'ndē breuit' vitate mōstra
ta quozdā incredulitas cle
mēt' arguit. Et al'cēho a

deus dei. Ad illud uel discipulo-
 rum predicatio signis sequenti-
 bus indicat. **Explicit ca-
 pitula. Incipit liber expo-
 sitionis beate patris in ewangelio beati marci.**

Item ewangelij ihu xpi filij
 dei sicut scriptum est in ysaia propheta
Conferendum hoc ewan-
 gelij marci principium
 principio mathei quod
 ait. Liber generationis ihu xpi
 filij dauid filij abraham atque
 ex utroque uero dominus noster ihesus xpus
 dei et hominis filius est intelligendus.
 Et apte primus ewangelista
 filium hominis esse sedem filium dei no-
 minat. ut a maioribus paulatim
 ad maiora sensum nostrum exurgeret.
 ac per fidem et sacramenta humani-
 tatis assumptis ad agnoscendum
 deum et unitatis ascendere. Ap-
 te quod humana erat generatio
 descripturus. a filio hominis cepit.
 dauid uidelicet siue abrahe de-
 quorum stirpe sicut carnis as-
 sumptis. Et ipse is qui librum suum
 ab inicio ewangelice predicatio-
 nis nichoabat. filium magis dei
 appellare uoluit dominum in ihesu
 xpo. Quia nimirum et humane
 erat nature de pigne prout dicitur
 in fine regni ueritatem carnis
 suscipere. et diuine sicut potestate
 ewangelium mundo predicare. Ewan-
 gelium quippe bonum nuncium dicitur
 dauid aut melius est nuncium. quod
 penitentiam agite appropinquabit

in regnum celorum. Hinc itaque
 et humanitas nasci. dei uero regnum
 celestis introitu penitentibus predi-
 care. Et ideo matheus uocem filium
 dauid nunciat. que in carne
 ueritate assueat. Ecce inanis
 filium dei. que in prima uoluntate
 sui fronte auctor est ewangelij.
 et sponsore regni deliquit enim.
 Vbi nondum quod ewangeliste scilicet
 dispensationem nobis dominice in-
 carnationis scripta reliquerit.
 Vno quidem spiritu accedens ad officium
 scribendi accesserunt. si diuina
 narrationis sue primordium. signum
 diuina statuere timuit. Ma-
 theus namque a naturae diuinae ex-
 ordium sumens. ad ipse uelut domi-
 ce resurrexerit. scilicet sue narra-
 tionis peruenit. Marcus ab inicio
 ewangelice predicacionis inci-
 pens. peruenit ad tempus uelut alie
 scilicet domini et predicacionis discipulorum
 et cunctis gentibus per orbem. In-
 cas a unitate pensatoris iohannis.
 ewangelium terminauit in alio die
 dominice. cum redierit discipuli
 iherosolima. aduentu scilicet ipse di-
 nis in laudibus exstant. Iohannes
 ab eternitate ubi dei per quod diuina facta
 sunt principium sumens. et ipse uelut
 ad tempus dominice resurrexerit ewan-
 gelizando peruenit. Scripturam
 igitur ewangelium inanis. con-
 grue primo omnino ponit testimonia
 prophetarum. quibus hoc futurum iam
 olim premebant. ut eo cunctis

vera ac sine scrupulo dubie-
 tatis suscipienda que scriberet
 intinaret. quo hec a phis
 spu sco spletis antea plecta
 ac pden ee monstraret. Simil-
 qz vno eodem qz ell. angelu sui
 pncipio et iudeos. q lege ac
 phas susceperant. ad suscipi-
 enda ecia ell. angelu sacra
 que ipsor. phis prediret ant
 instituit. Et gentiles q per
 ell. angelu pcoma ad deu vene-
 rant. ad auctoritate quoz le-
 gis et pharu suscipiendam
 venerunt. qz pncipat. Ne
 si quibyrta hereticos aut de-
 tr solimno testimoniu. aut so-
 limno nouu suscepisset. alie-
 na a testamto dei renoue-
 ret. Ecce mitto angelu
meu ante facie tua. qui pui-
bit via tua ante te. Angelu
 vocat iohes. no nature so-
 cietate nre heresim origeno.
 sz officii dignitate. Angelu
 em grece. latine nungus dz.
 Quod noie zee appellari po-
 tuit homo ille qui fuit missu
 a deo. ut testimoniu phiberet
 v linc. y venere in carne
 dnm mund nunciaret. Nec
 mirandu nullece angelum
 noiaz en quo nre natos
 mulieru maior nemo sus-
 cepit. cu constet omes. qui
 sacerdoten gradu zite fugunt
 ob ewangelizandi officiu an-

gelos posse vocari. Dicete
 phis. Labia sacerdotis custo-
 dient sciam. et lege reqrent
 ex ore eius. qz angelu dmi ex-
 eratum est. Vox clama-
tis in deserto pate via dmi.
reus facite semitas eius. dmi
 stat quia vngent. fili vbi
 pris vocat. iohes attestate
 qui ait. In pncipio erat ve-
 bu. et verbu erat apud deu.
 et deu erat verbu. Et eripa
 ur. a locutoe cognoscim. qz
 prius vox sonat ut verbu p-
 modu possit audiri. Iohes
 ergo vox et phis vocatur.
 quia verbu pcedit. Adnetu
 ita qz dmiu pntes vox dz.
 qz p ems multu pris vbi
 ab hoibz audit. Qui ecia
 in deserto clamat. qz delute
 ac destitute iudee solacium
 zedepciois amicit. Ad at
 clamaret apit cu seditur.
Pate via dmi. reus facite
semitas eius. Dis q fidem
 ream et bona opa pdicat. id
 aliud qz venenti dno ad cor-
 da audirecu via pat. ut
 hec vis qz penetrat et lu-
 me veritatis illustret. ut
 reus deo semitas faciat. dmi
 mundas in aio cogitationes
 p simone bone pdicationis
 format. Tunc nondu qz
 ex testimonio pheticis q po-
 suit meo vni solimno iylau.

aliud nō mūt̄ in malachia.
 Nec tñ falli aut fallē putādo
 est. evāgelista q̄ hoc s̄ptū
 dicat in ysaiā qd̄ ysaias nō
 s̄pserit. Sed p̄ca intelligē
 dū. qz et si nō hec vba que p̄
 de malachia posuit in eum
 hūc in ysaiā. sensū h̄j eozū
 in eum in ysaiā. et i non
 nullis alijs locis. et mā
 festū in eo qd̄ ip̄e h̄c s̄m̄t̄
 Vox clamantis in deserto p̄
 te viam dñi rectas facite sei
 tas eius. Quē em̄ nō videt
 quā sit in vtrāq; s̄mā con
 cordia. Nam qd̄ dicit ma
 lachias mittēdū angelum
 an̄ faciem dñi. qm̄ p̄parat
 viam eius hoc est v̄t̄ que
 qd̄ dicit ysaias. voce clama
 nis audiendā in deserto que
 dicet. pate viā dñi. rectas
 facite semitas eius. Quia
 sicut iohēs r̄e angel̄ potu
 it vocari. p̄ eo qd̄ faciem
 dñi evāgelizādō p̄uenit.
 ita r̄e appellari et vox potu
 qz v̄bū dei sonando p̄bat.
 sicut et sup̄ dem̄ est. In v̄t̄
 que aut s̄mā silit̄ p̄ v̄da
 viā dñi p̄dicatur. Itēq;
 non fallitur evāgelista
 qm̄ hoc dem̄ ab ysaiā d̄s̄b̄.
 Et et si nō eisdē v̄bis. eodē
 tñ sensu ab ip̄o s̄criptū duc
 mt̄. Potuit tñ fieri ut
 aīo marci evāgelium cōse

beris p̄ malachia ysaias oc
 currit ut fieri solet. Quā
 sine vlla dubitatione emēdi
 zet. saltem ab alijs admo
 nitus q̄ ip̄o adhuc ī v̄t̄
 v̄m̄te hoc legere potuerit.
 nisi cogitaret r̄e cōcordiam
 sue. que s̄cō spū regebatur
 nō frustra occurrisse aliud
 p̄ alio nomē ip̄e. nisi qz
 ita dñs hoc scribi constituit
 Cui aut ita constituit
 dñs. p̄ma illa causa v̄t̄ h̄
 s̄mā debet facillē cogitari.
 et iam sic eē insinuatū ita
 omnes sanctos p̄ph̄as v̄no
 spū locutos mirabili m̄t̄ le
 confessione constare. ut h̄
 multo ampli⁹ sit. q̄ si oī
 um oīa p̄ph̄arū v̄no v̄m̄
 homīs ore dicerent. Et nō
 indubitant̄ accipi debere
 quāque p̄ eos sp̄s s̄c̄s dicit.
 et singula eē om̄. et oīa si
 gularē. In īgit̄ et q̄ dicta
 sūt p̄ ysaiā. tā s̄ malachie
 q̄ ysaiā. et q̄ d̄ca sūt p̄
 malachia. tā s̄ ysaiā quā
 malachie. qd̄ opus erat ut
 emēdaret marcus. cū ali
 p̄ alio sibi nomē occurrēs
 a se s̄ptū legisset. Et nō
 potuit sequēs auctoritate
 ip̄e s̄c̄. a qua m̄tem suā
 regi plus nobis ille v̄t̄
 sentiebat. ita hoc s̄ptum
 relinqueret. sicut eū admoit̄

do cōstituerat ei dñs. Ad
 formā dñs nos tantā vbor
 suoz pphās mīcē qcordā.
 ut nō absurde pmo cōgru
 entissie et iam ysaie depu
 tarem. qd p malachiam
 dñm r pperim. **Fuit**
iohēs in deserto baptizans
et pdicans baptismū pñe
ī remissione peccōrū. In
 legentib⁹ liquet. qd iohēs
 baptismū pñe nō solū pce
 dicant verū etiā quibusdā
 dedit. sed tñ baptismū ī res
 sione peccōrū dare nō potuit.
 Remissio etenim peccōrū ī solo
 nobis baptismo xpī tribuit.
 Notandū itaqz qd p di
 cans baptismū pñe ī res
 sionē peccōrū. Qm baptil
 mū qd peccā solueret. qd dare
 nō poterat pdicabat. ut licet
 incarnati verbū pñe pce
 rebat vbo pdicacionis. ita
 baptismū pñe qd peccā sol
 uūt pcureret suo baptil
 mate. quo peccā solui nō pnt.
Et baptizabant^r ab
illo in iordane flumine. cō
fitentes peccā sua. Exem
 plū cōfiteudi peccā ac me
 liorem vitam pmitteri eis
 qm baptilma accipe dñs dicit.
 sicut etiā pdicante paulo in
 epheso. multi credentū ve
 mebant cōfitentes 4 amica
 antes act⁹ suos quatin⁹ ab

dicata vita veteri renouari me
 rent^r in xpō. Vñ etiā bñ
 petro on̄s in linteis celesti
 dicesi gñs aiātib⁹ dictū
 est. Surge petre. occide
 et manduca. Ad est apte di
 cere. Occide infidēles ab eo
 qd fuerāt pri⁹ absentia a
 one scelezū. 4 pmissioē pie
 religionis ac sic fidi xpī de
 imbutos in scē ecclie mem
 bra cōmuta. **Et erat**
iohēs vestit⁹ pilis cameli.
et zona pellicea circa lu
bos eius. Pils inquit bel
 trus nō lana. Aliud aut
 tere velho ē iudiciū aliud
 luxurie mollioris. Zona
 aut pellicea qua accinct⁹
 fuit et hel⁹ ac. mortificati
 ons iudiciū est. Porro
 qd sequit^r. **Et locustas**
et mel siluestre edebat. In
 bitatori solitudis cōgruū
 est. ut nō dñs cibozum
 lz nēcitatem huāne carnis
 expleat. Potest habitus
 et vict⁹ eius p significacionē
 etiā qualitatem intne qu
 litudis et nō ī cōuenient
 xpīe. Namqz austreio
 sib⁹ vtebat^r in dūmētis.
 sicut etiā dñs in laudib⁹
 eius ptestatus ē dicens.
 ad iudeos. Qd eritis vidē
 horēm molli⁹ vestitū.
 Ecce qui molli⁹ vestit^r.

in domibz regni sūt. Quabi-
 ta peccatum nō blandimē-
 tis fouit. s; vigore. aspe mē-
 tōis mōrē paut dicens. **C**
Gemma vepesara que
vobis demonstravit fugere
a fura rā. **S**onā pellicea
 hebat circa lūbos suos. qz
 carne suā crucifirā cū vi-
 cis et cōcupiscēcis. **Q**d
 eorū esse pūm qui s; ihū
 xpi aplo attestante didia-
 m. **L**ocustas et mel sil-
 nestre cēbat. qz dulce
 quidē sapiebat turbis p-
 dicatione eius. **C**ristimāte
 plo et cogitanti b9 omib9
 in cordibz suis deo. ne for-
 te ipē cēt xpūs. **S**; oculus
 sine sortita itelligētibus
 eius auditoribz qz nō ipē
 xpūs. s; pāzlor et ppha
 est xpi. **I**n melle etem
 dulcedo. **I**n locustis ē ala-
 ces uolatus. sed cito deti-
 diuus. **E**t vdicabat
 dicens. **V**ent fortior me
 post me. cui nō sū dign9
 pūbens solus corrigiam
 calceamentorū eius. **M**os
 ap9 veteris fuit. ut si quis
 ea q sibi cōpetet accipe
 vrozem nollet. ille et cal-
 cementū soluet. q ad
 hāc spons9 iure pūm-
 tatis venret. **Q**d iugit-
 int hoies xpūs. nisi scē

ecciē spons9 appuit. **D**e quo
 et illde iohēs dicit. **Q**ui hī
 sponsa spons9 est. **S**; qz
 iohēm hoies xpīm cē puta-
 uerūt. qd idē iohēs negit.
 rē se indignū cē ad soluē-
 dam corrigiam ei9 calca-
 mētē dēmiat. **A**c si apte
 dicat. **E**go redemptoris
 vestigia dū dare nō va-
 leo. qz sponsi nomē michi
 imitū nō vsurpo. **Q**d tñ
 et aliter intelligit. **Q**uis
 em nesciat q calceamēta
 ex mortuis animalibz fiāt.
Incarnat9 vero dñs venies
 quasi calceat9 appuit. qui
 in diuitate sua mortuana
 nre corrupciois assūpsit.
Sed hui9 incarnatiois
 mulierū hūan9 ocul9 pene-
 trare nō suffiat. **I**nuesti-
 gari em nullaten9 potest.
 quō corporat. **V**bū quō sū-
 m9 et vniūficatōr sps intra
 uitorū nris aiūat. quō is
 qui iūū nō habet et crist-
 et cōapit. **C**orrigia ego
 calceamētē est ligatura mis-
 tern9. **J**ohēs itaqz soluerē
 corrigiam calceamētē ei9
 nō valet. quia icarnati-
 ois mulierū nec ipse iūel-
 ligare suffiat. q hanc p
 pphēcie spm agnōuit.
Ego baptizo vos
 aqua ille vero baptizab

vos spū scō. Non quidē ad
 huc iohēs dnm manifeste dū
 ant dī eē filiū s; tm̄ vīzūm
 se fortiorē p̄dicat. Nō
 em̄ zūdes ad huc auditoēs
 tanti capiebant azelā a
 sacramenti q; filiū dī et
 nūc hōie assumptō ex vīgne
 dnm natū esset in mūdū
 s; paulatī p̄ agnitiōē gl̄i
 ficatē hūmānitatis intrōducē
 dī erant ad fidem dīe et m̄
 tatis. Quibz; tñ q̄ latentē
 quōdāmo ac velatō s̄mōe dī
 hūc esse verū declarat: dū em̄
 spū scō baptizari esse cōfirmat.
 Cū em̄ dubiū nullū posse ali
 ū grām scō spūe nisi dū dare.
 Tēp̄e aut̄ p̄cedente cum
 capiores iam ad itelligen
 dū eōdē s̄mōe videret audito
 res eorū filiū dī illū apte p̄dī
 cavit dicens. Sed q̄m̄
 misit baptizare in aqua. ille
 michi dixit. Sup̄ quē vide
 rē spū descendentē et manē
 tē sup̄ eū. hic est qui bap
 tizat in spū scō. Et ego vidi et
 testi dnm̄ p̄hibui quia hic est
 filiū dī. **Baptizati** aut̄ a
 dnm̄ in spū scō. nō solū em̄
 in die baptismatis s̄mōe vīe
 in rēssione p̄cōzū abluimur
 verū eorū cordie cū p̄ grām
 eiusdē scō spūe ad hęc agēda
 que deo placent accendim^r.
C Et factū est in diebus

illis venit ihūs a nazareth ga
 lilee et baptizatus est in iordane
 ab iohē. **Triplix** ob causā sal
 uator ab iohē accepit bap
 tismū. Primo. ut q; homo
 natus erat. om̄em iusticiā et
 hūilitatē legis impletet. Sed
 ut baptismate suo iohēs bap
 tisma p̄baret. Tercio. ut
 iordanis aquā sc̄ificans p̄
 descensionē colūbe spūe sc̄i
 in ianachō credentū mōstrā
 aduētum. **C** Et statim ascē
 dens de aqua vidit ap̄tōs ce
 los et spū tanquā colūbam
 descendentem et manētem in
 ipō. Et vox patris sc̄i ē d̄ relor
 tu es filiū meū dilectū in te
 oplacius. Misit em̄ t̄m̄tātē
 in baptismate dē mōstrā.
 Dñe baptizatē spūe descēdit
 in spūe colūbe. patris vox testi
 moniū filio p̄bentis audiri.
 Aperuit aut̄ celi nō rēse
 ratiōe elemētōz. s; sp̄itali
 b; oculis quib; p̄ ezechiel
 i p̄ncipio volumis sū ap
 tos eos esse gmedrat. **Sedit**
 quoq; colūba sup̄ caput
 ihū ne quis putaret vocē
 patris ad iohē p̄ factū nō ad
 dnm̄. **Pulchre** aut̄ cum
 dixisset et spū tanquā colū
 bam descendentē. addidit.
 et manētem in ipō. **Hoc**
 etiam mediator dī et
 hōim̄ domū est spūale col

latū: ut implens semel cū spē
 scē nūq̄ recedat. s; ip̄es in
 illo maneat. Nam fidelibus
 eius ad insignia virtutū et
 miracula facienda. aliqui
 grā spūs confit̄. aliqui tol-
 lit̄. Quib; t̄m ad opacōes
 pietatis ac iusticie ad ad-
 rem dei et p̄m cōsuetū-
 dū: nūq̄ grā spūs abest.
 Unde d' illo p̄mittitur dicente
 eis dñs. Vos aut̄ agnoscet̄
 eū: q̄ apud vos manebit
 et in vobis erit. Verum
 spūaliter i dñs maet spē sp̄:
 nō quomō in etas eius in-
 mensurā fidei. s; sicut ioh̄es
 ait. Vidim⁹ glām eius q̄
 vigenti a p̄e plēm ḡre et
 veritate. Manet aut̄ i illo
 spūs nō ex eo t̄m tpe quo
 baptisatus est in iordine:
 s; illo potius quo i vtero
 concept⁹ ē virginali. Nā
 q̄ in baptisatū descendit vi-
 t̄ ē spūs. signū erat cōferē-
 de nobis in baptisimo gr̄e
 spūalis. quib; i cōsuetūe
 p̄cōrū ex aqua et spū ze-
 gnatis ap̄tior eiusdē spūs
 grā p̄ ip̄olicōem man⁹ sp̄i
 solet cēlitus dari: sicut hoc
 eccl̄a q̄ aptos vidit celos.
 p̄ baptisima. n̄ i vtiq; ḡ-
 cia fēn̄ est. Quib; p̄lana-
 chē vnde regnabat̄ i a-
 nua pandit̄ regnū cēlestis

que peccantib; quōdā p̄tho-
 plaushe a paradiso cecidit. to-
 to ḡm huāno it̄repositis de-
 zubim et flāmeo gladio clau-
 sa est. Extinguit̄ nūq̄ h̄
 flāma cuiq; fidelū: cū aq̄
 vitalib; t̄ngit̄. Recōsiliat̄
 angelicis sp̄itib;: cū ad pa-
 cē redierit. sicut cōditoris-
 adeo ut si p̄cepta fidei sacra-
 puro corde et corpore suavit
 mox solut⁹ carne regna
 possit intrē cēlestia. Alioq̄
 quō t̄m ap̄ient̄ dñs celi:
 qm̄ cū homo fieret et et hit̄az
 nobiscū i terra. celū p̄ter
 dina potentia cōmūebat et
 trā. Sed et hoc q̄ vox p̄-
 na d' celis it̄omut. tu es fi-
 li⁹ me⁹ dilect⁹ in te q̄placui-
 nō ip̄e fili⁹ q̄ nesciebat do-
 cet̄: s; nobis qd̄ ex eō dñm
 oñdū. Ip̄m videlicet qm̄
 baptisand⁹ cū alijs venit
 ad ioh̄em homo. verū eē
 filiū dei nō solū ip̄us ioh̄is
 s; et tot⁹ mudi dñm. et iō
 veracit̄ in spū scō baptisate
 valentē. Hos quoq; voce ca-
 dem docuit p̄ aquā abluca-
 ois et spū sāctificacōis dei
 posse filios effici. Quotq̄
 em̄ receperūt eū dedit eis
 pt̄atem filios dei fieri. be-
 ne aut̄ in spē colūbe descen-
 dit spūs scō. qd̄ multū sim-
 plex ē anal. atz a malicia

fellis alienū. ut figurate nos
 insinuaret. q̄ simplicia corda
 querit: nec habitacū dignat^r
 in mētib⁹ ipuris, q̄lis fuit
 symon ille cū dicebat petrus.
Non est tibi pars nez sorz in
sermone hoc. In felle ei ama-
 ritudis & obligatiōe iūq̄ta-
 tis video te esse. **Et statim**
spūs expulit eū in deserto. **Et**
erat in deserto xl dieb⁹ et xl
noctib⁹ et temptabat^r a sat̄ni.
Mathe⁹ sicut exposito dñi bap-
 tismate: et uoce de celo fca
 q̄ dicēt hic ē fili⁹ me⁹ dilc̄tis
 in quo michi placu. cōtinuo
 s̄m̄xit. **Tūc duct⁹ ē ih̄s i**
desertū ab spū ut temptaret^r a
diabolo. Verū ne cū ueniet
 in dubiū a quo eū spū ductū
 siue expulsiū dicent i deserto.
 consulte lucas p̄mo posuit.
 q̄ ih̄sus plen⁹ spū sc̄o reple⁹
 ab iordane: ac deinde intulit.
 et agebat^r in spū i deserto ne
 q̄d cont^r eū ualuisse sp̄s p̄nti-
 turēt^r inūdi⁹: q̄ plen⁹ spū
 sc̄o quo uolebat digrediens
 queq̄ uolebat agebat. **Qua-**
draginta aut dies et noctes q̄bz
eū temptat totū hui⁹ s̄cli t̄ps
insinuant. quib⁹ membra e⁹
 uidelicet sc̄am eccl̄iam tēptatē
 nūq̄ desistit. Quia minuzū
 quadrip̄tū ē mūd⁹. in quo
 dño famulam^r. **Decē uero**
p̄cepta p̄ quozū obliuāā dño

famulantes cont^r hostis idelli
 maliciā certam⁹. **Decem**
aut quater ducta. xl. faciūt.
Ido q̄ totū milicie nr̄e tēpus
ap̄te quadigenario dierū ac
noctū nūo q̄phendit^r. **hap-**
tizatus ergo dñe expellit^r a
spū i desertū et temptat^r a sa-
thana ut exemplū uite sine
fidelib⁹ p̄beat^r h̄m̄ post ac-
ceptā in baptismo p̄c̄ssioez
p̄c̄ozū nō solū ad ex̄tenda
opa uirtutū. uerū etiā ad tol-
lerandā p̄t̄ iusticiā p̄secutio-
nē sit accingendi. **Recedit**
eū in desertū: ut nos doceat
relictis mūd̄i illecebris. et loci-
etate puozū dimis p̄ oīa s̄ure
in aditis. **Temptatur solū**
z⁹ a diabolo ut nobis insinuet.
 quia omēs. qui p̄te uolunt
 uincē in ip̄o. p̄secutioez p̄ci-
 ut^r et q̄ p̄ multis t̄bulatio-
 nes eoz nos m̄tē in r̄gūda
Temptatur xl. dieb⁹ et xl. noc-
tib⁹: ut iudic⁹. q̄ q̄ dñi hic
uincētes dño seruim⁹ sine p̄-
pa blandiant^r q̄d ad dies p̄-
ner⁹ seu nos aduisa feciant
q̄d noctis figure cōgrunt.
Semp̄ ambulanti⁹ i lege
dñi assit toto orbe adūsari⁹.
 qui itez nzm̄ tēptand⁹ ip̄edi-
 ze nō cessat. **Crat⁹ eū**
bestie et angeli m̄strabant
illi. **Itez bestias q̄morat^r**
ut homo: sed m̄strie utit^r

angelico ut dicitur. Et nos cum
 in hemo scilicet yllationis bestiales
 hominum mores in polluta mente
 tolleramus. miserum angelorum
 meremur. a quibus corpore abso-
 luti ad eterna in celis gaudia
 miseramus. **Postquam autem**
Edith et iohannes venit ihesus in gal-
ileam predicans euangelium sig-
ni dei. Iohannes dicit. ecce inopt-
ipse predicare. Desinente lege.
 consequetur oritur euangelium.
 Si autem eadem saluatoris predi-
 cat. que iohannes baptista ante
 dixerat. ostendit se eundem dei
 esse filium. cum ille propheta est.
 Nemo autem putet traditionem
 iohannis in carcerem statim post
 temptationem. xl. dierum et ie-
 iunium dominum fecit. Quisquis enim
 iohannes euangelium legit. in ei-
 us et dominum ante traditionem illius mi-
 ra et docuisse et miracula fe-
 cisse. Denique habes in euangelio
 ipse. hoc fecit in cana galilee. et
 iterum. Secundu[m] enim erat missus
 in carcerem iohannes. fecerunt autem
 quod cum legisset iohannes mather-
 mazer. et luce volunta. propheta
 uerit quidem tertium historice
 et uera eos dixisse firmavit.
 sed unus huiusmodi animus in quo et pas-
 so est post carcerem iohannes his-
 toriam tenuisse. Porro missio ita-
 que anno cuius acta a tribus expo-
 sita fuerat. superioribus temporibus ante

quod cluderet iohannes in carcerem
 gesta narrauit. sic manifeste
 esse potest huiusmodi euangeliorum
 diligent quatuor uoluntate
 gerunt. Que res et dissonan-
 tiam que uidebat iohannes
 esse cum ceteris tollit. **En** ergo
 dixisset in eadem uenit ihesus in
 galileam predicans euangelium sig-
 ni dei. **Et** uenit et ait. **Et**
 dicens. Quoniam impletum est tempus
et appropinquabit regnum dei. Pe-
nitentem et credite euangelium.
 Impletum est tempus inquit. Illud
 inquit de quo dicit apostolus.
 Postquam autem uenit plenitudo
 temporis misit deus filium suum factum
 ex muliere factum sub lege. ut
 eos qui sub lege erant redime-
 ret. Ergo impleta sunt tempora. pe-
 nitentem. Quoniam olim est ut hoc
 clamat. et utinam aliquando
 audiat. Quoniam impleta sunt tempora
 et appropinquabit regnum dei.
 Penitentem et credite euangelium.
 Renunciate operibus mortuis.
 credite in deum uerum. Quod
 potest credere. sine bonis ope-
 ribus. Non te bonorum operum
 meritum adduxit ad fidem. sed
 fides incipit ut bona opera
 consequatur. **Et** pertransiens
 secus mare galilee uidit sym-
 monem et andream fratrem eius
 mittentes retia in mare.
 erant enim piscatores. **Et** dixit
 eis ihesus. Venite post me

et faciā vos fieri piscatores
 hoīm q̄. Iſti p̄mi vocati
 ſūt ut dñm ſeq̄rent. Piſca-
tores et illi rati mittūt ad
pdicandū. ut fides credem
nō in v̄tute dei ſed in eloq̄
ciā atq̄ doctrina putaret.
Queſi aut̄ poteſt quō binos
 vocauerit & nomenclis piſ-
 catores. P̄mo petzū et an-
dream. Deinde p̄greſſi pau-
 lulū alios duos filios zebe-
 dei ſic nar̄ant matthe⁹ et
 marco⁹. cū lucas dicat am-
 bas eozū nomenclas iſpletā
 magna illa captura piſcū-
 lociosq̄ petri cōmēderet ia-
 cobū et iohēm filios zebedei
 vocatos ad adiuuādū. cū ze-
 chia plena er̄t he nō poſſet.
 ſimulq̄ m̄atos tāta mlti-
 tudine piſcū q̄ capta erat.
 et eū petzū tanta dixiſſe.
 noli timere ex hoc iā eris
 hoīes capiens. Simul tñ
 ſubductis ad t̄ram namb⁹
 ſecutos fuſſe. Vnde et in-
telligendū eſt hoc p̄mo eē
fom̄ qd̄ lucas iſtimat. nec
tūc eos a dño vocatos. ſz
tñ petro fuſſe p̄dām quod
hoīes eēt capturi. Qd̄ nō
ita dñm e q̄ iam piſces nū-
quā eēt capturi. ſtam et
poſt reſur̄rectioem dñm le-
gim⁹ eē piſcator. Dictū e
ergo qd̄ dñm cept capturi eēt

hoīes. nō dñm e q̄ nō eēt
 capturi piſces. Vnde dat
loc⁹ intelligi eos ad capturā
piſcū ex more remeſſe.
ut poſtea fieret p̄ matthe⁹
et marco⁹ nar̄at qñ eos
binos vocauit et ip̄e inſit
ut eū ſeq̄rent. P̄mo duobz
petro et andrea. Dem̄ alios
zebedei duobz filiis. Tūc
eū nō ſubductis ad t̄ram
nambz tāq̄ cura redēdi.
ſz ita eū ſecuti ſt̄ tāq̄ vo-
cante et iubente ut ſeq̄rēt.
Et ingredūt caphar-
naū. 4 ſtati ſabbatis inſit
ſynagoga docebat eos. Qd̄
ſabbatis marie medicinē
doctrinēq̄ ſue dñna frep-
rat. docet ſe nō ſub lege
eē. ſz ſup̄ legem. Qm̄ eadē
quod p̄ legē adimple. nō
aut̄ ſoluerē venit. nec
iudaicū elige ſabbatū. qd̄
uel ignē accendere. uel ma-
nū pedemq̄ mouē nō lice-
at. ſz verū ſabbm̄ dilātūq̄
eē dño requirē. ſi ſalutē ſu-
peres aīazū ab ope ſeculi-
id eſt a cūctis ḡm̄eam⁹
illicitis. Et ſtupēbāt
ſup̄ doct̄la ei⁹. Fr̄at em̄
docens eos qñ p̄tatem ha-
bens et nō ſicut ſcribe.
Illi em̄ ea docebat p̄lōs q̄
ſcripta ſūt in moſe et p̄phie.
Thel̄ v̄s q̄ ſi d̄ et dñs ip̄i⁹

moysi prohibere voluntatis sue
 uel ea qz minus uidebat addere
 bat in lege ut commutatis p^d
 cabat in p^los ut in matheo
 legim⁹. dem e^o antiquis. e^o
 aut dico vobis **Et erat**
in synagoga eoru ho in spu
imudo. et exclamant dices
Quid nobis et tibi ihu na
zarene. venisti p^d nos.
 Et qz es scis de. flo bo
 litatis illa cofessio est. qua
 p^miu sequit^r confitendi. s^z
 necessitatis extorsio q cogit
 iuitos. Et velut si serui
 fugitui post uictu t^pis do
 minu suu uideant: nichil
 aliud nisi de vberibz deprec^r
 Sic et deones ezrenentes
 duz i t^ris repete v^lari: ad
 iudicando se venisse crede
 bant. pⁿcia saluatoris:
 tormeta st demonu **Et**
cominatq e ei ihu dicens
obmutesce et eri de hoie.
 Qm invidia diaboli mors
 intravit i orbe terraru.
 deo cont^r ipm mortis auc
 torem. p^mo debuit medi
 cina salutis opari. p^mo
 lingua serpentina ne vlt^r
 virus sperget obcludi.
 Dem feia q p^ma seducta
 a carnalis concupiscentie
 febre curari. **Veruo** viz
 qm male suadentis dca co
 m^ugnis audunt ab ezroris

sui lepra m^udari: ut ipse eet
 ordo restauracionis in dno qui
 erat et casus ipthoplaustis
Et discerpēs eū spūs
imudus y exclamās voce ing
na erunt ab eo. lucas d^r spū
imudo ait. qz sic erexit ab
hoie ut nichil ei noceret.
 Pot^r g^o videri contrū quo
 sedz marcu discerpēs nel
 sicut aliq^o codices hnt quer
 as eū: cui nichil nocuit s^m
 lucā. s^z et ipse lucas. Et cū
 picallet illū inqt demonū
 in mediū exiit ab illo. nich
 il qz ei nocuit. Vn itelli
 git hoc dixisse marcu cō
 uerans eū siue discerpens
 qd lucas dixisset. cū picallz
 eū in mediū: ut qd secut^r
 ait. nichilqz ei nocuit. hoc
 intelligitur qz illa iactatio
 membroru atz veracio nō
 eū debilitauit sicut solent
 exire demonia eadē qbusda
 membris amputatis aut
 euulsis **Et mirati st**
omnes. ita ut cōquereret
mt se dicentes. Qd nā est
hoc. Que doctna h^o noua.
qz ni ptate et spūibz imu
dis ipat et obeduit ei. Vi
la vltute miraculi. nouitate
dmice ammirant. doctriue
atz ad m^usiacem eoru q
audierāt p ea q videbant
exercitant. Quia nimirū

ad hoc fiebant signa. quod ipse
 dominus in assumpto homine faciebat.
 ut discipulis face dedit. ut per
 hoc euangelio regnum dei quod pre-
 dicabat. cerentia crederet.
 dum huiusmodi celestia terrigenis
 gaudens fuita punittebat. ce-
 lestia in terris ac divina opera mo-
 strabant. **Verum** discipuli ut
 puzi hoies. donante domino crite-
 ria gerebant. ac dominus ipse sin-
 gulari nitute potetia. et sat-
 tates ac miracula opabatur
 et quod a pre audiebat loqubatur
 in mundo. **Flam** et prius teste
 euangelio erat docens eos quod
 potatem habens et non sicut
 scribe. et nunc turba attestan-
 te in potate ipse spiritibus inu-
 diis et obeduit ei. **Et ph**
non egredietes de synagoga
venerunt in domum symonis
et andree cum iacobo et iohanne.
 Decubebat autem socrus symo-
 nis febricitans. **Si** vixit a
 demonio liberati moralit'
 animi ab inuida cogitatione
 purgati significare dixerim.
 consequetur fesa febricitate.
 sed ad ipsum dominum curata carne
 condit a concupiscentie febre p
 continencie precepta fi-enatas.
 Omnis enim amaritudo et ira
 et indignatio y clamor et
 blasphemia spiritus mundi fu-
 roz est. **Formicacionem** vero
 inuidia libidine concupiscentiam

malam. et avaritiam que est simula
 choro sunt. febre illecebro
 se carnis intellige. **Et sta**
 ti dicit ei de illa. et accedes
 eleuauit eam apphensam
 et. **In** euangelio luce scriptu
 e quod rogauerunt illum pro ea. et
 stans super illam ipse ait fabri-
Mo enim saluator rogatus.
 modo vltimo curat egrotos. as-
 tendens se contra vicioz quod
 passionem et puzi spiritus anie-
 re fidelium. et ea non nuda que
 ipse nunc in se intelligit ul
 intelligenda dare ul pie pete-
 tibz etiam non intelligit dittere.
Iuxta hoc quod psalmista pos-
 tulat dicens. Delicta quis
 intelligit. **Ab** occultis meis
 nuda me domine. **Et con**
 uo dimisit eam febris et
 ministrabat eis. **Flam**iale
 febricitantibus incipiente sanitate
 laresce. et egrotacionis sen-
 ture molestiam. **Verum** sa-
 nitas que dominum confit. impio
 simul tota redit. **flam** solum
 ipse redit. sed et tanto robo-
 re comitate. ut eis con-
 uo qui se adunaret nulli-
 re sufficiat. **Et** iuxta legi
 tropologia. nebra que
 seruerat inuidie ad nig-
 tate ut fructificaret et mori-
 feruat in ista in vita et na-
Despe autem facta cum occa-
 sisset sol assererat ad eum

male hñtes et deõma hñtes.
 Et erat omnis ciuitas congre-
 gata ad iamã et curauit mil-
 tos qui uocabantur uarijs la-
 quoribus. Solus occubuit pas-
 sione morte qz significat illud
 qui dicit. Et dñs in mudo hñ-
luy sũ mudi. Et sole occidete
 plures deõmaci qz an plures
 sanant egrorũ. Quia qui
 tpalit in carne uincit pau-
 cos iudeorũ docuit calcato
 regno mortis oibz porbe
 gentibz fidei salutis qz dona
 transmilit. Cuius mñsteris qz
 uite lucisqz pcomibz psalmus
 ta canit. Iter facite ei qui
 ascendit sup occasũ. Sup
 occasũ quippe dñs ascendit.
 quia vn̄ in passioe occubuit
 mde maiore sua gluz resur-
 gendo manifestauit. Et
deõma mltã eiciebat qz nõ
linebat loqui ea. qm̄ sciebãt
eu. Lucas de hñs scribit apad.
 exiebant etiã deõma a multo
 clamãcia qz diceãt qz tu es
 filius dei. qz m̄cepãt nõ sine-
 bat ealiqui. qz sciebãt ipm̄
 eẽ xpm̄. Deõma ḡ filius
 ñ dei cõfitebãt et sciebãt
 ipm̄ eẽ xpm̄. qz que diceãt
 xl iemmo fatigatũ diabolo
 hoĩem cognouerat nec tẽp-
 tando ualebat an et dei filius
 eẽt expro. iam nũc p signo
 eũ potẽciam ul' itellerit uel

potius suspicatus? Et filius dei.
 Non igitur iudis ideo eũ erua-
 fuge psuasit qz xpm̄ sine dei fi-
 liũ nõ eẽ putauit s; qz se mer-
 te illius nõ p̄uidit eẽ dõpnãdũ.
 Vere em̄ de hoc misterio a se-
 culis abscondito dicit aplus.
 Qd nemo p̄ncipũ huius seculi
 cognouit. Si em̄ cognouis-
 sent nũqz dñm glorie erua-
 fuisse. Quare aut dñs se
 loqui deõmã phibeat psal-
 mista manifestat qui ait. P̄co-
ri aut dicit dei. Quare tu
 enarras misteria meis et
 assumis testamentũ meũ p os
 tuũ. Tu uero odisti discipli-
 nã. Et quis dñi p̄dicante
 audit. sequat eerrante. Imp-
 bz em̄ m̄gr̄ e diabolus. qm̄ fal-
 sa ueris sepe p̄miseret. ut sp̄s
 ueritatis testomũ fraudis ob-
 terat. Et diluculo ualde
surges egressus abit i desertũ
locũ. ibiqz orabat. Si oc-
 ca in solis more exp̄mitur
 saluatoris. quare nõ dilucido
 redente resurrectio ei i m̄di-
 cet. cuius manifestata luce
 abit in desertũ gẽcũ. ibiqz
 i sine fidelibz orabat. qz cor-
 da eorũ. p grãm sui sp̄s ad
 uirtute oracionis exortabat.
Et erat p̄dicans in synagoga
eorũ et oi galilea et deõma
eicieb. In hac p̄dicacione qz
 dicit eũ habuisse i oi galilea

intelligit. et cetera. Sicut ille habi-
 tatus in monte cuius comitoria
 aures facit mattheus. namque in
 ita legitur. **Et venit ad eum**
leprosus et prostratus in terra et genu-
 flexus dixit. **Si vis potes**
me mundare. De hoc lep-
 roso mundato talia connectit.
 ut ipse intelligat. quod mattheus
 comitorat tunc esse mundatum.
 qui post illam sermonem dominus de
 monte descendit. Sic enim ait
 mattheus. **Quam autem descendisset**
de monte secute sunt eum turbe multe.
Et ecce leprosi venientes adorab-
ant eum dicens. Domine si vis
potes me mundare. Et quia
 dominus ait. **Nolo vos solvere legem.**
sed adimplere. Ille qui exclude-
 bat a lege purgare se dominum
 potestate plurimum non ex lege sed
 super legem esse gratiam iudicabat
 quod leprosi maculam posset abluere.
 Verum ut in domino potestatis aucto-
 ritas. ita in illo fidei constantia
 declarat. Ille enim in faciem
 prostratus. quod humilitatis est et
 pudoris. ut unusquisque de
 sine vite maculis erubescer-
 cat. sed confessionem veridica
 non repressit. **Quid dicit**
illis. remedium postulavit.
et ipsa religionis et fidei ple-
na confessio est. **Si vis**
magis potes me mundare.
In voluntate domini tribuit potestatem.
De voluntate autem domini

non quasi pietatis incredulus
 dubitavit. sed quasi colluctans
 nis sue colaus non presumpsit.
Et Iesus autem misertus eius
extendit manum suam et tangens
eum ait illi. Volo. Mundare.
Et cum hoc dixisset. statim
discessit ab eo lepra. et munda-
tus est. Nichil mediū est
 inter optis dei atque preceptū.
 quia in precepto est opus. De-
 inque dicit et facta sunt. **Vides**
igitur quod dubitari non potest.
quia voluntas dei potestas est.
Si ergo voluntas eius potestas est
quod unius voluntatis asserunt.
Unusque unius asserunt potestatis.
Itaque quasi potestatem habet sanandi
et iubendi auctoritate. opera
dei testimonium non desinit. Vo-
lo enim dicit. prope fortium. Im-
perat. prope arrium. Tangit
propter manicheum. Et lex
quidem tangit leprosus prohibet.
sed qui dominus legis est non obsequit
legi. sed legem facit. Nolo ergo
ideo tetigit. quod sine tactu
mundari non poterat. sed ut
probaret quod subiectus non erat
legi. Nec contagium time-
bat ut homines. sed quod contaminati
non poterat qui alios libera-
bat. Lepra tactu domini fugat
quod solebat contaminare tan-
gentem. Simulque illud in-
fabile pro eo sanavit quod
quo fuerat obsecratus. Si

p^m

vis potes me mūdare. Volo
 nūquā. mūdare. habes vo-
 lūtatē. etiā habes pietatis
 effem. Non q^o ut quidā lati-
 norū putat mīgendū ē & le-
 gendū. volo mūdare. sed se-
 patim ut p^mū dicat volo.
 dem impet. mūdare. **Et**
comātū est ei statū et crecat
illū et dicit ei. Vide nemini
dicere. Quide papit^o nemi
 dice. nisi ut doceret nō vol-
 gauda m^a beneficia s^z p^me-
 di ut nō solū a mōde nō ab-
 lineam^o pecunie. s^z etiā grē.
¶ Et vadē onde te p^mia
pi sicutū & offer p^mūdāq^o
oe tua. q^o precepit moyses
i telhōm ill. Quidē se sicutū
 ti iubet. ut itelliget sac-
 dos eū nō legis ordine. sed
 grā dei sup^o legē esse curatū.
 Offerre aut^o sacrificiū. ut
 ondet d^os q^z legē nō soluerit.
 s^z impletet. Qm^o sedm^o legē
 gradicē sup^o legē sanaret
 eos. quos remedia legis
 nō sanauerūt. **¶** Et bⁿ addidit
i telhōm illis. Hoc ē si deo
 credat. si impietatis lepra
 discedat. **¶** si q^o mouet
 quō d^os moysen videntur
 appbare sacrificiū. cū id nō
 recepit etiā. mēmerit
 nondū esse cepisse sacrificiū
 san^o scōzū q^o corp^o ei^o est.
 nodū em^o obtulerat i passū

one holocaustū suū. Nō aut^o
 oportebat auferri significā-
 cia sacrificia p^mia q^o illud q^o
 significabat. cōfirmatū est.
 cōtestatōe ap^oldzū predicā-
 cū & fide credencū populorū.
 Quia v^oo typice v^o iste p^mia
 ne lāquidū gen^o hūmānū de-
 signat. rōe nō solū leproso
 v^ozū est iuxta evāgelicū luce
 pleny lepra fuisse desatibit.
 Qm^o em^o peccauerūt et egēt
 glia dei. **¶** Illa. s. ut exteta
 manu saluatoris. hoc ē in
 carnato dei verbo hūmānūq^o
 cōtingente natura ab errore
 p^mia vaietate mūdant. pol-
 luntq^o cū ap^olis audire. Jam
 vos mūdi estis p^mia simonē
 quē locutus sum vobis. **¶** Et
 qui dicit^o abhorribiles a
 p^olo dei erāt castis secreti.
 iam aliq^o templo reddi &
 sac^odoti queat offerri. Illi
 v^ozū em^o dicit. Tu es sac-
 dos i^oterim^o & audietes ab
 ap^oto. Templū dei scū ē
 q^o estis vos. Offerat q^o
 p^o emūdaciōe sua sicut p^o
 cepit moyses. id est exhibe-
 ant corpa sua hostiā v^one
 tem sanctā deo placentem.
¶ Et ille egress^o cepit
pdicare et distamare ser-
monē ita ut nā nō posset
manete i civitate introi-
re. s^z foris in desertis locis

cē. Et cōueniebāt ad eū
 vndiqz. Vnus p̄tā sal-
 uatio. multas ad dñm
 cogit turbas. Vt em̄ ip̄e
 se interi⁹ exteri⁹ qz docēt
 cē sanatiū neqz p̄ceptum
 bñficiū ut ab ip̄s a quo
 accepit null⁹ taceret. An
 potius euangeliste factus
 officio mox egress⁹ cepit
 p̄dicare et diuinae sermo-
 ne. Vnde nūto queit⁹ qd
 nā sit qd dñs nō nulla que-
 gessit abscondi iussit. et
 nec ad horam abscondi po-
 tuerūt. An qz em̄ vigen-
 tue fili⁹ p̄t et sp̄m sc̄o coe-
 tin⁹. hac m̄ re velle hūit qd
 implē nō potuit. Sed
 notandū qd redemptor n̄r
 p̄ mortale corp⁹ om̄e qd
 egit. hoc nobis in exemplū
 actionis p̄buit. Miraculū
 namqz faciens et taceri
 iussit. qd tū taceri nō potuit.
 vt videlicet elā eius. exem-
 pla doctrine illi⁹ sequetes
 in magne q̄ faciūt. late qd
 in voluntate hēant s̄ ut
 p̄sint alijs p̄dant. inu-
 q̄ten⁹ et magne hūilitatis
 sit qd sua opa taceri appetūt.
 et magne s̄blimitatis sit qd
 eozū opa taceri nō possunt.
 Non ergo dñs voluit qd qm
 fieri. et nūme potuit. s̄ qd
 velle ei⁹ mēbra debeat. qd ue-

de eis eoa nolēt⁹ fiat doct⁹
 magisterio creptū dedit. **E**
 uerū **Capitulum secundū.**
Entrauit capharnaui
 post dies et auditū
 est qd in domo eēt. Et que-
 nerūt n̄h̄ ita ut nō cape-
 rent neqz ad ianuā q̄ loq-
 uat⁹ eis verbū. Saluator
 om̄i dñs. saluati oīa iul-
 trat in cellū. Et n̄c i des-
 ertis. nūc in ciuitate. nūc ad
 mare. doctrine celestis et vbi-
 tū dona turbis ministrat.
Flūit i mōte sol⁹ orat. n̄c
 laborantes i marine p̄ce
 debeant adiuuat. Vbiqz
 iunera salutis ip̄at ut oēs
 grad⁹ ac q̄dicioēs ad suam
 grām p̄tine demōstret. Tur-
 multat v̄o intellcū post
 fctū i ciuitate miraculū fecit
 in desertū. ibiqz cōuenientes
 ad se turbas benigna pietate
 suscipit ut oñdat se magis
 quietam et a secularis re-
 motam diligere vitā atqz
 ob hui⁹ appetitū se lauādie
 curā adhibere corp̄ibz. Et
 quidē more huāno q̄i freq̄
 aiam se q̄renū declināe.
 nolebat manifeste i ciuita-
 tem intrare. s̄ allegorice
 docebat qz tumultuosis
 carnaliū mētibz aptā sui
 manifestatioēs vitas nō ex-
 hibet. s̄ quoscuqz ab illece-

breu reu temporalu vidit
 ee disa etos: hne suozu huc
 dnozu largius infudit.
 Veru quia nec carnalce
 supna pietas deserit: qn
 caa hns gram sue visita
 ciois p qm et ipi spuales
 effia valeant indulget.
Post desertu redit i ciuita
 tem multibz qz ibide quere
 tibz loquit uerbu, ac sa
 nato politico plibz occasio
 ne inferne sanacionis q est
 in fide tribuit. **Q** vero
 deente dno in dno tam
 deente dno in dno tam
 multi quenerut. ut no ca
 perent neqz ad ianna.
 nr am ppe saluacione qm
 de gentibz ad fide veniu
 designat. **Q**uia pdicte
 in iuda dno necdu intrare
 ad audiendu valuum. ad
 quos et si foris posito vba
 sue doctrine fecit puenire.
 qz nos ipz p scozu ora q pdi
 catoru colligit. **E**t quibz
 extra sinagogam i qua ipz
 pdicabat ibentoe ewan
 gely sui fecit ee pncipes.
Et venerut ferentes
 ad eu politico. q a qtuoz
 portabat. **C**uratio poli
 tica huius saluacionem de
 signat aie post diuturna
 illecebre carnalis merca
 ad xpm suspirans. **Q**ue
 pmo omi mstris q eu sb=

leuet et xpo offerat id e bo
 nis doctoribz q spem sanaci
 omis. opzqz mtcessione sug
 gerat indiget. **Q**ui bene qua
 tuoz fuisse referut. siue qz
 quatuor sa ewagely libris:
 ois pdicacu virtus ois sermo
 finat. **S**eu qz quatuor sut
 virtutes. quibz ad promere
 dam sospitate fiducia mentis
 erigit. de quibz ietne sapie
 lande dicit. **S**obrietate em
 y sapiam docet y iusticia et
 virtute. quibz vtili nichil
 e in vita hoibz. **Q**uas no
 nulli veris noibz. prudencia
 fortitudine tepancia et iusticia
 nicipant. **E**t in non
possent offerre eu illi p turba
indauerut tectu vbi erat.
Desiderant politico xpo off
 re: s; turba imposita ab oi
 parte recludit. **Q**uia sepe
 anima post ifim corpis desi
 dia ad deu resipiscens: sup
 neqz gre remedio cupiens
 inouari ptilce consuetudis
 obstaculo retardat. **S**epe
 em mf ipas orois secreta
 dulcedines y qi suauit cum
 dno colloqu turba cogitaci
 omi diuemes a nem mentis
 ne xps videat impedit. **E**t
 qd hec agendu. **N**o vtiqz i
 mfirmis exteri qua turbe
 tumultuat remandū. s; i
 tectu domus i q xps docet.

cedendū. id ē laare scripturē
 silitas ē appetenda. lex
 qz dicit p̄ die noctuqz
 meditanda. In quo enim
 corrigat iuuenoz viā suā.
 i custodiendo sermōes tuos.
¶ Et patefaciētes sūm
 serūt q̄ abatu i quo pali
 ticū iacebat. Patefacto
 tecto eger an ih̄m sūmit
 tit. qz reueratis septuāz
 mustezus ad noticiā xpi
 puenit. hoc ē ad eius
 hūilitatē. fidei pietate des
 cendit. Et bñ dominus
 ih̄m iuxta alteriū elvāge
 liste narraciōez. tegulis
 cē contecta cepit. qz sub
 contēptibili litteraz ve
 lamie si assit qm reueret.
 dīna spitalis grē virtus
 tuemet deuidacio. Et
 em tegularū i domo ih̄m
 apcio est in vilitate lre
 sensū spitalis q archano
 zū celestiu. **¶** Qz aut cum
 q̄ bato deponit. nisi m̄
 significabat ab hoīe i illa
 ad huc carne cōstituto r̄m
 debere cognosca. **¶** Qu vi
 dist. aut ih̄esū fide illozū
 aut palitico. fili dmittū
 t tibi peccā. Curatur
 hoīem a palitico dñs pmo
 peccozū vincula dissoluit.
 ut oñdet eū ob uerū cul
 pazū artūū dissolutione

fuisse dñpātū. Nec mi
 hns relaxatis mēbroz pos
 se recuperaciōe sanari. Sic
 et illi palitico q̄ m̄ pba
 ticā pilauā diu motū aq̄
 frustra p̄stolabat. sana
 to a dño dicit. **¶** Ecce san
 fuis es iam noli peccare.
 ne deti tibi aliqd q̄tingat.
 fili m̄q̄ dmittūt tibi p̄
 cata. **¶** Mira hūilitas.
 despcū et debilem totis qz
 mēbrozū cōpagimbz dis
 solutū filiū vocat. quē sa
 c̄dtes nō dignabāt atti
 gere. Aut r̄cē ideo filiū.
 qz dmittūt ei peccā sua.
 Intuendū sane quā p̄ria
 emulqz fides apud deum
 valeat. ubi tanti valuit
 aliena. ut totū hō repete
 hoc ē extezius interiusqz
 iam saluatus eriget.
 aliorūqz m̄to alns lara
 rent errata. **¶** Erāt at
 illic quidā de scribis seden
 tes et cogitātes i cordibz
 suis. **¶** Quid hic sic loquit
 blasphemiat. **¶** Qm̄ p̄t
 dmittē peccā nisi solū deus.
 Verū dicūt scribe. qz nō
 dittere peccā. nisi deus p̄t.
 qm̄ p̄ eos quoqz dmittit.
 quibz dittere dicitur p̄tā
 tem. **¶** Et ideo xp̄s ve de
 pbat. qz dittere peccā
 q̄ deus p̄t. Verū deo tel

hominu reddunt, sz plona
 xpi negado fallit. Errat
 itaqz uideri q cu xpm et deu
 ee et pccā dittere posse cre-
 dant. ihm tu xpm ee non
 credit. Sz multo demēci9
 errant arriani qui cu ihm
 et xpm esse et pccā posse
 dittere ewāgelij vbi9 demē-
 ti negare nō audent. mich-
 iloim9 dē negare nō timēt.
 At ipē p fide saluare deside-
 rans q occultorū agmā dē
 et vltit opm dē se ee mā-
 festat. Nam sequit. **C**
Quo statū cognito ihesu xpi
suo qz sic cogitaret int se.
 dicit illis. **Q** ista cogitāt
 i cordib9 vris. **Q**uidit se dē
 q pt occulta cordis cognos-
 cere. et quodāmo tacēs lo-
 quit. **E**adē maiestate et
 potencia q cogitacōēs
 vras intueor. possu et ho-
 mib9 delicta dittere. **E**x
 vobis itelligite. quid pali-
 tico cōsequat. **Q**uid ē
facili9 dice palitico. dicitu
te tibi pccā. an dice surge
et tolle grabatū tuū et
ambula. **I**te dicez face
 multa distācia ē. **V**trū
 sint palitico pccā dimissa.
 solo nouerat q ditterbat.
 Surge et ambula. tā ille
 qui surgebat. tā hū qui
 surgetem videbat app bāc

poterat. **S**it igit carnale lig =
 nū. ut p bet. **S**pitale qz
 eiusdē virtutis sit et corpus
 et acē viciā dittere. **E**t dat
 nobis intelligēcia pp pccā
 pleralqz euemre corpū dē-
 bilitates. et idarco forsitā
 p9 dittūt pccā. ut causie
 debilitatis ablatie sanitas
 restituat. **Q**uqz liquid
 sūt dē causaz p quib9 ihac
 vita molestis corpālib9
 affligim. **A**ut em ad mēta
 augenda p paciēciaz mult
 copis itimitate quāt. ut
 bti pccs iob et thobias et
 inumeri mēcē i vtroque
 testamēto. **A**ut ad custo-
 diā vhtū pceptazū ne su-
 pbia tēptante dispeant.
 sicut aplūs paul9. ne m
 magnitudie reuelacionū
 extollet. dat ē ei stimulu9
 carnis sue angel9 satha-
 ne qm eū colaphizaret.
Aut ad intelligēda et cor-
 rigēda pccā nrā sicut
 maria soror aaron m
 hēmo. ob vba temētatib9
 q supbie lep pculsa ē sicut
 palitico de quo tractam9 q
 nō nisi dimissis pmo pccā.
 potuit ab infirmitate cura-
 ri. **A**ut ad glām dei saluā-
 tis sine p se ipm sine p fa-
 milios suos. sicut cecus
 nat9 i ewāgelio qm neqz

ipse peccavit neque penes
 eius. sed ut manifestaret
 opera dei in illo. Sicut lazarus
 cuius infirmitas non fuit ad
 mortem. sed pro gloria dei. ut
 glorificaretur filius dei pro eum.
 Aut ad inchoationem sapientia
 eius etiam quod reproborum est
 proprium sicut antiochus et herodes.
 qui utique suo tempore aduersi
 dei repugnantes. quod tormen-
 torum in gehena perpetuo pas-
 suri essent. prius afflictio-
 num miseria cunctis ostendebat.
 Quibus congruit illud prophete.
 et duplici contritione con-
 tere eos. Unde necesse est in
 omnibus que specialiter aduersa pa-
 tumus. cum humilitate domino gratias
 agamus. Et infirmitatis
 nostre consilium de collatis nobis
 remediis gustemus. Accessit
 est ut ad consuetudinem nostram reuerti
 solerter opera nostra simul et con-
 gitationes exploremus. et quod
 nos peccasse deprehendimus
 digna castigacione purgemus.
 Quodque de his quae nos re-
 fecisse credebamus. vicia nobis
 elacionis perisse cooperimus.
 et hoc humiliter satisfactione cas-
 tigemus. hec enim nobis sepius
 fit causa flagellosum. ceterum
 innocentes et iustos ob aug-
 menta peccatorum flagellari
 profertur est dominum speciale visio-
 rum. Verberibus autem specialibus ad

eterna tormenta compelli ipsorum
 enauis est pena reproborum. **¶**
¶ Ut autem loquatur quod per-
tem habet filius hominis in terra
dittendi peccata. aut palinco-
tibi dico surge tolle grabatum
tuum. et vadit in domum tuam.
¶ Si et deus est in prophetis psalmista.
 quod quantum distat orientes ab oc-
 casu eloquentur a nobis iniqui-
 tate nostrae et filius hominis
 peccata habet in terra dittendi
 peccata. ergo idem ipse et deus et
 filius hominis est. **¶** Ut et homo ipse
 per dimittens suae potentiam
 peccata dimittere possit et idem
 deus ipse per humanitatis suae
 fragilitate per peccatoribus
 mori. **¶** Spiritualiter autem de
 grabato surge est. animam se
 a carnalibus desideriis ubi
 egra iacebat absterge. **¶** Gra-
 batum vero tollit est. ipsam
 quoque carnem per continencie
 frenam correptam spe celestium
 primorum a deliens se-
 gregare terrenis. **¶** **S**o-
 lato autem grabato dominum ire.
 ad paradysum redire est. hec
 etiam vera est dominum nostram.
 quod hominem prima suscepit.
 non nunc amissa sed fraude.
¶ Tandem restituta pro eum. quod
 fraudulento hosti incho-
 debuit. **¶** **¶** **S**anus
 qui laegerat dominum in portat
 grabatum cum anima et eis

sione accepta pccōrū adm
 tina sui custodia cū ipso se
 corpe refert: nequid post
 veniā vñ iterū iuste feiat
 admittat. **¶ Et statim**
ille fuerit et blato gba
to abnt corā omib⁹. ita
 ut miraret omis et hono
 rificaret dñi dicitur. qz m̄
 qz sic vidim⁹. **¶** Qz mirāda
 dine potencie virtutū nū
 la tps infuente morula
 in illa saluatoris sal⁹ festina
 comitat. **¶** Meito qui affue
 rant dāpnatis blasphemie
 iaculis ad laudē tante ma
 iestatis stupēa corda cō
 uertit. **¶ Et egress⁹ est**
rim⁹ ad mare. Dicitur tur
ba veniebat ad eū. et doc
bat eos. **¶** Docet in capha
 san dñs vñtē doctrine sue
 celeste palatia curacōe cō
 mēdabat. **¶** Quo scō egress⁹
 est ad mare. ut nō solū
 civilem vitā homī in via
 veritatis instruet vñ ec
 hitatorib⁹ maris evāge
 lū regnū predicaret: vñ
 fluctuagos rerū labenci
 ū mot⁹ q̄tēpne. ac fidei
 firmitate supare doceret.
¶ Demqz adnēcente ad se ibi
 turba plurimā docet. **¶** Ibi
 pblicanū de the loneo vo
 canū aplm et evāgelistā
 facit. **¶** Ibi multos peccato

res p p̄māz correctos sua dig
 nos cena suozū auditu rō
 dit archanoz. atqz ab vn
 die tumētib⁹ ac ceas cupi
 ditatū fallēcū sequellōs.
 ad soliditatē quiete qū sua
 omis q̄ est ī spe celestū bo
 norū p̄t h̄t. **¶** Nā sequitur
¶ Et cū preteriret vidit
leui alpheti sedente ad the lo
neu et ait illi. Sequere me.
Id theoloneū: ad curā dispe
pēlacōneqz uectigalū dicit.
 Celos em̄ grece: latine bec
 tugal noiat. **¶** De aut leui
 q̄ et mathe⁹ est. **¶** Sed lucas
 marc⁹ qz p̄t p̄ccidū et ho
 norē evāgeliste nomen
 ponē noluerit vulgatū. **¶** Ipe
 aut mathe⁹ m̄ illud qd̄ l̄p
 tū est. **¶** Iust⁹ accusator ē
 sui ī p̄mōdio sermōis.
 matheū se q̄ pblicanū noiat.
 ut ondat legentib⁹ nullum
 debe cōsūm de salute diffi
 dē. cū ipē de publicō i aplm
 de thelonario ī evāgelistā
 sit repente mutatus. et
 surgens secut⁹ ē eū. **¶** In
 evāgelio luce plen⁹ scrip
 tū est. **¶** Et relictis omib⁹
 surgens secut⁹ est eū. **¶** Intel
 ligens ergo mathe⁹. qd̄ sit
 veracit dñi segm. relictis
 oib⁹ sequit. **¶** Sequi enim
 imitari est. **¶** Ideoqz ut pau
 perem xp̄m nō tam gres

lu q̄ affectu sectari potu-
 illz. reliquit. p̄pa. qui raptē
 solebat aliena. p̄famaq̄
 nobis abrenūciatiōis sc̄li
 for̄z tribuēs. nō solū lucra
 reliq̄t vectigaliū. sed et p̄-
 culū contēpsit qd̄ euenire
 poterat a p̄ncipibz seculi.
 qz vectigaliū rōnes ip̄fās
 atqz icōpositas relique-
 rit. **S**anta em̄ cupidita-
 te sequēdi dñm duct⁹ est.
 ut ī nullo p̄orsus hui⁹ vi-
 te respectū uel cogitatio-
 nē sibi met̄ reseruauit. Si-
 quidē ip̄e dñs qui hūc ex-
 ternis hūana allocutiōe
 ut seq̄ret̄. vōuit int̄dina
 ispiratiōe ut mor̄ vocatē
 sequeretur. accendit. sp̄e
 d̄sibilis. quō sequēdum
 eet̄ edocuit. **P**̄t̄ qd̄ ille
 m̄ito obiē. dū hūana
 cōtēpnēs negocia dese-
 rit. dñicorū fidelis dispe-
 sator. sc̄us ē talentorū.
Et f̄m̄ ē cū accūbe-
 ret in domo illi⁹ multi
publicani et peccatores simul
discubebant cū ih̄u. et disci-
puulis ei⁹. **S**cribit ew̄ā
 gelista lucas qz fecerit
 ei cōmuniū magnū leui
 in domo sua qd̄ misterio-
 zū figuris apte cōgruit.
 Qui em̄ domus alio xpm̄
 recepit interno. maxis

delectatiōibz exuberantiū
 pascat̄ voluptatū. Itaqz
 dñs libent̄ ingredit̄. et in
 eius qui credidit recūbit
 affectū. **E**t hoc ē bonorū
 opm̄ spiritale cōmuniū.
 quō diues ip̄s eger. pau-
 per epulat̄. **P**ublicani
 aut̄ sicut etiā noīe pb̄at̄
 appellant̄. h̄n q̄ vectiga-
 lia publica exigit̄. siue
 qui cōductores s̄t̄. vecti-
 galiū fisci. ul̄ rerū pb̄li-
 carū. necnō et h̄n qui sc̄i
 hui⁹ lucra p̄ negocia sec-
 tant̄. eodē vocabulo cō-
 sent̄. **Q**ui viderit pb̄li-
 canū a peccis ad meliora
 cōsiliū locū inuenisse p̄m̄e.
 et ob id etiā ip̄i nō despe-
 rant salutē. **S**icqz em̄ ī
 p̄st̄imis vicis p̄manē-
 tes veniūt ad ih̄m ut le-
 be et pharisei in iurāt̄.
 s̄ p̄m̄az agentes. ut se-
 quēs ew̄ā geliste sermo
 significat̄ dicens. **E**t
ant̄ em̄ multi qui et seq̄-
bant̄ eu. **I**bat aut̄ dñs
 ad cōmuniā peccatorū.
 ut occasione haberet do-
 cendi. et sp̄itales iusta-
 toribz suis p̄beret eos.
Demqz cū frequēt̄ p̄ge
 ad cōmuniū describat̄.
 nihil referat̄ aliud nisi
 qd̄ ibi fecerit qd̄ docuerit.

ut & humilitas dñi cado ad
 peccatores et potētia doc-
 trine ad in cōuersioē peccā-
 tū demonstrat. **¶ Et se-**
be & pharisei videtes qz
maducar et cū peccatoribus
et publicanis dicebat disci-
pulis ei⁹. Quare cū pb-
licanis et peccatoribus man-
ducat et bibit mgs. vr?
 Si p mathei elatione &
 vocacionē publicanorū
 fides exprimit genitū. q
 p mundi lucris inhābat.
 ac nē cū dño epulis carni-
 tis & bonorū opm sedula
 deuocōe reficit. p fco
 sup aliu scribarū & phi-
 seorū iudeorū iudā qua
 de genitū salute torquet
 iuuat. quibz ip̄ loqz.
 Amē dico vobis. quia
 pblicani et meretrices
 pcedēt vos in regno dei.
¶ Hoc audito ihs ait
 illis. Nō necesse habet san-
 guis. s; qui male ha-
 bent. Nō cū veni vocāre
 iustos. s; peccatores. Sug-
 gerat scribas et phiseos
 qui iustos se putantes.
 peccatorū cōsuetudine dectā-
 bant seipsū medicū dicit.
 qui nūro medicū dicit.
 vulnerat⁹ ē ip̄ ūgnita-
 tes nr̄as. et sanos aut
 sanos aut

iustos appellat eos q̄ ignā-
 tes dei iusticiā et suā vo-
 lentes cōstituerē iusticie
 dei nō s; sibiecti. **¶** Ex le-
 ge p̄sumētes. eūāgelij
 grām nō grūt. Porro
 male habetes peccatores
 vocat. eos qui sine fragi-
 litatis cōsciētia diuicti
 nec p legem se iustificāri
 posse videntes xp̄i gr̄ie
 penitendo colla s;mittūt.
¶ Et erāt discipuli io-
 hannis et pharisei ieiuna-
 tes et veniūt et dicūt il-
 li. Quare discipuli ioh̄is
et phiseorū ieiunant. tu
aut discipuli nō ieiunant.
 Alij referūt eūāgeliste
 ip̄os phiseos ac discipu-
 los ioh̄an̄ hac dñi quē-
 stione pulsasse. hic vero
 ita sonare videt eūāge-
 lic⁹ sermo q̄ alij aliqui
 quos hui⁹ rei cura mo-
 uisset hac ei quēstionē
 intulerūt. **¶** Vñ colligen-
 dū a pluribz hanc dñi
 obiectā ēē quēstionē. et
 a phariseis scilicet et a
 discipulis ioh̄anis. et a
 cōmuni vel alijs q̄buli-
 bz quos hoc mouebat.
 q̄re discipuli ioh̄is et phi-
 sei ieiunaret. discipuli
 aut saluatoris nō iei-
 naret. **¶** Mystico aut sen-

In p^rta ita exponit. q^d disci-
 puli iohis et phariseoru
 ieiunant. xpi aut^{em} noⁿ iei-
 unat. q^z ois qui uel de opi-
 bus legis sine fine glatur.
 ul^{ter} q^d est gram^{us} tradicioes
 sequit^{ur} homiⁿ. ul^{ter} certe ip-
 eia xpi p^rcomuⁿ. sed anre
 tm^{en} corpis noⁿ aut^{em} et fide
 cordis p^rcipit. spitalibus
 abstinens boi^s ieiuno cor-
 de tabelat. **Qu** uero xpi
 mebris fidei incorpatur
 amoz^e. noⁿ p^ot ieiunare.
 q^z carne ipi^{us} epulat^{ur} et
 sanguie. **Aliter.** Iohā-
 nes uinu^m et licera noⁿ bi-
 bit. d^{omi}n^us cu^m p^ublicanis et
 peccatorib^{us} maⁿducat et bibit.
Quia ille abstinencia m^ulti
 auget cui potencia ulla
 nature. d^{omi}n^us aut^{em} cui na-
 lit^{er} sup^{er}etebat delicta d^{omi}na-
 re. cui eos declinat et q^z
 abstinētib^{us} poterat iⁿde
 puriores. **Sed** ieiuna-
 uit et xpi^{us} ne p^rceptum
 declinaret. **Ma**nducauit
 cu^m peccatorib^{us}. ut gratiam
 cerneret agnosceret p^ruē.
Et ait illis ih^{esu}s. **Qu**
 quit p^ot filij imp^{er}arū q^z
 d^{omi}n^us cu^m illis spōsa est ieiuna-
 re. **Qu**to tempe habent
 lectu^m sponsu^m noⁿ possunt iei-
 unare. **Ueniet** aut^{em} dies
 cu^m auferet^{ur} ab eis spōsus

et tūc ieiunabūt iⁿ illis
 dieb^{us}. **In** matheo ita
 positū est. **Qu**is p^ot fi-
 lij sponsi h^{ab}ere q^z d^{omi}n^us cum
 illis est spōsus. **Spōs**
 ergo xp^{istu}s est. spōsa eccl^{esi}a
 est. de quo scō spiritualiq^{ue}
 conubio apli s^{er}uati.
 q^z iuge ac ieiunare noⁿ p^ot.
 q^z d^{omi}n^us spōsu^m iⁿ thalamo ui-
 dent. et scūt spōsa esse
 cu^m sponsa. **Qu** uero nisi
 erunt impie et passiois
 ac resurrectionis t^{em}p^{or}e ad-
 uenerit tūc sponsi filij
 ieiunabūt. **Iuxta** legis
 aut^{em} tropologia sciendū
 q^z q^z d^{omi}n^us spōs^{us} nobiscū est
 et iⁿ leticia sum^{us} n^{on} iei-
 unare possum^{us}. n^{on} iuge.
 Eū aut^{em} p^ot p^{er}da a nobis
 recesserit et auolauerit.
 tūc iudicendū ieiunū est.
 tūc luct^{us} recipiend^{us}.
Flemo assumētū p^{er}am n^{on}
Uis assuit uel timeto veteri
Uis auferit sup^{er}lemeⁿ
 tu^m nomⁱⁿe a veteri et ma-
 ior scallura fit. **E**ū itro-
 gat^{ur} eēt d^{omi}n^us cur discipli-
 ei^{us} noⁿ ieiunaret et d^{omi}n^us
 carnales ad huc quosq^{ue}
 et necdū passiois resur-
 rectionis q^z sue fide soli-
 datos. noⁿ posse seuerio-
 ra ieiunia et cōtinēcie
 sustinē p^rcepta. ne p^{er} anse

scdm

ritate minima: etiam a edu-
 litate qua huc videbat
 amittant. **I**pos ergo
 ad huc discipulos taqua
 vetera vestimenta dicit
 quibz idoneient noua pa-
 na assunt id e aliq pti-
 la doctne que ad noue vi-
 te tempa caa ptinet. **Q**uia
 si hoc fiat: et ipa doctna
 quoda scindit: cuius pti-
 cula q ad ieiunium abozu
 valet ipostime tradit.
 cu illa doceat gnale ieiun-
 mium no a concupia abozu
 tm: s ab om leticia tepa-
 lum delatcom. **S**im q
 si panu id e ptem aliq
 qua ad abos ptine dicit
 no oportet homibz ad huc
 veteri qnietudini deditis
 mptiri: qz et illinc q
 confessio videt fieri: et
 ipi vetustati no conent
Et nec mittit vinu
 nouellu i vtres veteres:
 alioqn dirupet vinu v-
 tres et vinu effudet: q
 vtres pcut: **S**z vinu
 nouu i vtres nouos
 mitti debz. **E**osde quoq
 veteribz compat vttribz
 quos vno nouo id est
 spitalibz pceptis facili9
 dirupit: q id posse con-
 nere dicit. **E**rat aut
 iam vtres noui: cu post

ascensu dmi desiderio conso-
 latiois eius orando y spā-
 do inouant. **S**ic enim
 accepit spm san. quo im-
 pleti cu linguis oimbz
 loqr et a iudis nesciē-
 bz: s hū vē attestatibus
 dcm est: qz multo plerū
 st' illi. **N**onū em vnu ia
 nouis vttribz veneat hoc
 e sps sc feruoz spitalm
 corda repleuerat. **A**lt
Cauedū doctori e. ne aie
 nodū r'nouate: s i ve-
 tustate malicie pdurati
 nouoz misterioz lea eta
 comittat. **Q**si querit
 aliquis: qd int' vinu no-
 uū miltice y vestimētū
 distet nouū: facile patet
 q vno mto reficam et
 mebam: vestimēto aut
 formsec' induim. **C**um
 vero utruq ad significā-
 ciam vite ptinet spitalis.
 vestimētū pfcō opa nra
 bona q foris agim9: et
 quibz corā homibz luce-
 m9 insinuat. **V**ino aut
 nouo feruoz fidei spei y
 caritatis quo i aspū nri
 cōditoris i nouitate sen-
 s9 nri mto ipi reformam
 expmit. **E**t scū e iter
 cū sabbis abularz p latā
 y discipuli ei9 ceperunt
 p'gredi et vellere spm

legim⁹ in sequētibz qua
erant q⁹ ueniebāt et re-
diebant multi q⁹ nec mā-
ducādi quidē spacū ha-
bebant, et ideo q⁹ hoīes
eluriebant. Quā autē spi-
cas segetū maībz confri-
cant et mediā cōsolant.
vite austioris iudiciū est
nō sparatas epulas. sed
abos simplices q⁹rencū.
Pharisei autē dice-
bant ei. Ecce qd faciūt
sabbis que nō licet. nō
p⁹ p⁹m apli saluatoris
iram sabbī destruit ad-
uersū hebrōm. q⁹ cū
ceteros recipiūt aplōs.
paulū q⁹ tūgrossozē legē
repudiant. Misit autē
discipuli p⁹ lata tūseunt.
illa uidelicet de q⁹z dñs
ait. leuate oculos vros
et videte regiones qua
albe sūt ad messem. et qm
metit mercedē accipit.
Cū doctores sancti eos q⁹s
in fide ueritatis instituerē
que sūt cura pie sollicitu-
dinis inspicūt et qualiter
unūquēq⁹ quo be ordme
ad salutē attrahē debeat.
sedula confidaciōe pen-
dūt. atz ideo nichil meli⁹
elurire q⁹ salutē itelli-
gūt homī. qm ipse mello-
zū p⁹m quōdā inter-

pees elurrens. mor oblat⁹
sibi eis quas desiderabat
dapibus auduit. **Sur-**
ge petre occide et mādu-
ca. Et mira lacti cōcor-
dia q⁹ et ibi mactari ac
māducari iubet. aīalia
celitus missa. et hic spi-
cas dñō lustrate cōlec-
tas uulsiisse discipli. atq⁹
m⁹ aliozū narraciōez
euāgelistarū cōfricantes
maībz māducasse phi-
bent. hoc ē em quod
ait aplūs. Mortificate
mēbra vrā q⁹ sūt super
terrā. Et exuite uos
ueterē hoīem cū actibz
eius. q⁹ nō alit⁹ tñ sit
quicq⁹ in corp⁹ xpi nō
alit⁹ doctozē pfect⁹ sin
fruct⁹ palat. q⁹ si uete-
ribz abdicatis cōcupis-
cēns. nono dilcois mā-
dato nou⁹ homo fuit
fact⁹. Velle itaq⁹ spicas
ē hoīes a trena mte-
one qua solū mētes q⁹
radicē fixerat eruere.
fricare autē maībz. ex-
emplis uirtutū ab ipā
eā curius cōcupiā
q⁹ folliculis atq⁹ mte-
gumētis aristatū pu-
ritate mentis eruere.
Frana ei māducare
ē emūdatū quēq⁹ a lor-

scdm

dibz vicioru p ora pdica
 cu carie membris icorp
 ari. Et bn her discipuli
 pgre dietes an dnm fe
 cille memorat. qz docto
 ris nate e sino pcedat.
 et sic cor auditoris sub
 seques gra supne visita
 ciois illulret. bn sabba
 tis qz sancti doctores et
 ipi m predicado p spe fu
 ture quietis laborat. et
 auditores eqz suos amo
 uet. no ppt amozē scli
 supuacuis misistē nego
 cis. sz poci p etna rege
 bone mludare laboibz.
 Item p lata abulāt cum
 dno qui diuims obtpare
 studetes iperis. sollet
 ter. eloqa sacra meditari
 delectant. Et surūt m
 latis. cū m eisdē sacris
 eloquis q legēdo ptuse
 ut pane vite iuenire de
 siderat. hoc e ad illa cu
 rant vba puenire qbz
 amplioze m se sui con
 ditoris amozē mcedat
 Et hoc i sabbatis cū lo
 pita mente a tbulētis
 cogitacioibz vacare gau
 dent et videre q suams
 e dñā. qz btis vir q
 spat m eu. Illuptoqz
 pietatis y hūilitatis ha
 bitu ad requie aiarū sua

rā attingē cotēdūt. vellūt
 spicas q forte occurrūt.
 et tam diu ver sant mā
 bz contritas qz purgant
 donec ad escam pueniat
 cū testiōma septuraz ad
 que legentes puenit me
 ditādo allumunt. Et tū
 diu scrutacioe sedula dis
 ciciens. donec i eis me
 dullā dilectōis q latere
 videbat iuenientes ex
 hant. Sicut em asperi
 tate aristarū q horret
 velant grana tritici q
 reficiūt. ita sepe sb ea
 q videbat vilitate hē
 tegūt dono dñe dilectōis.
 q metes fidelū esurietes
 sicientes qz iusticia sua
 iutatis mīrie dapibz pas
 cant. Verū hec menon
 refectio stultis quide sab
 bati defensoribz displicet.
 sz a dno sabbi pbat. qz
 qui solū hē supficiē sequ
 ra. nec verā menon re
 fectionē nosse. n ad mī
 nā puenire aiarū requie
 nozūt. Vñ temēitas
 eozū mīto vitatis ore
 confūdit. dñ sb dicitur.
 Et ait illis Aug
legistis qd fecerit dñs
qn neuitate hūit et esu
rit ipse et qui cu eo erūt
quō mtrōnt domū dei sb

abyathar pncipe sacerdotum
 et panes propositionis man-
 ducant, quos non licebat
 manducare nisi sacerdotibus
 et dedit eis qui cum eo erant.
 Ad confutandam calumpniam
 phariseorum veteris regum
 datur hystoria quoniam dauid
 fugiens saule venit in no-
 be: et ab abymalech sacer-
 dote susceptus postulauit
 cibos, Qui cum panes lar-
 cos non haberet. dedit conse-
 cratos quibus non licebat
 vesci nisi solis sacerdotibus
 et leuitis, Et hoc tantum
 interrogauit si mundi esset
 pueri a mulieribus, et illo
 respondente ab heri et ni-
 dius tercia, non dubitauit
 panes dare, Melius ar-
 bitratur propheta dicente,
 Quam volo et non sacri-
 ficium, de famis periculo ho-
 mines liberare. quod deo offerre
 sacrificium, hostia ei placi-
 bilis: homini salus est, Op-
 ponit ergo dominus et dicit,
 Si dauid sanctus est, et aby-
 malech potius a vobis
 non reprehenditur: sed legi-
 utique mandatum probabili ex-
 culpacione transgressus est. et
 famis in causa est: cur
 eandem famem non probatis
 in apostolis quam probatis in cete-
 ris quod quod et in hoc multa dis-

tancia sit, Illi spicas
 in sabbo manu conficiunt:
 illi panes quod erunt leuiti-
 cos. et ad sabbi solempni-
 tatem accedebat neome-
 maz dies: quibus in conuui-
 o fugit ex aula regia
 et figurate ait quod dauid
 panes accepit
 sacrificatos, ostendit sacerdotem
 cibum ad vltimum trinitatem
 esse populum. siue quod omnes in-
 tam sacerdotale debemus imi-
 tari. siue quod omnes filii ecclesie
 sacerdotes sunt, Vngimus enim
 in sacerdotium sanctum, offerentes
 nosmetipsos deo hostias
 spirituales. de qua tota hys-
 toria diximus per captum nostro
 plemin in expositione libri
 regum diximus et de meli ac
 panibus propositionis in libro
 expositionis tabernaculi ac
 valorum eius, Quod vero dominus
 abyathar principem sacerdotum
 per abymalech appellat.
 nichil habet dissimilationis,
 Ambo et enim fuerit illic cum
 venisset dauid panes petiit
 et accepit, Abymalech
 videlicet princeps sacerdotum
 et abyathar filius eius, Quod
 cetero autem abymalech a saule
 cum viris domus sue generis
 sacerdotibus. lxxv. fugit
 abyathar ad dauid, et
 comes factus totius exercitus eius,

Postea regnate coluim
 sacerdotum et ipse gradu ac
 cepit. ac toto tpe regni
 illius in pontificatu pleue
 ras. multo maioris ex
 cellencie q̄ pat̄ suus et
 fr̄ctus est. Deo q̄ dignus
 fuit cū i memoria dñe ec
 viuente p̄re q̄ sūm sacdo
 tis faceret. **Et dicebat eis**
Sabbim ip̄t hoicm f̄m̄e.
 et nō ho ip̄t sabbim. Na
 ior̄ e cura s̄antati q̄ vite
 hoic. q̄ custodia sabbim
 adhibenda. sic em̄ q̄ mā
 datū ē sabbim custodiri
 ut tñ si n̄citas eet reus
 nō eet qm̄ sabbim violaf
 set. Deo sabbō c̄cūdi
 nō est phibitū. q̄ n̄cē
 erat fieri. Nam et ioh̄s
 muros iherico septē dieb̄
 cū ex̄atu c̄cut. q̄ machi
 bei n̄citate istante sabb
 bato pugnabāt. Vnde
 discipulis elurictibz qd̄
 licitū nō erat i lege. n̄c
 tate famis f̄m̄ ē licitum
 Salis hec causa ē qualis
 hodie ieiunij legitimis
 ubi si quis eger ieiunij
 corrupeat nulla rōe re
 tenet. **Itaqz dñs est**
filij hoic. ecia sabbati.
 Si inqt dauid rex lacer
 dotali cibo pascus exu
 sabilis ē. et iurta alci

Evangeliste narracionem sa
 cedotes sabbati p̄ templi
 miltitū violates crime
 curent. q̄ntomagis filij
 hoic qui verus rex et verus
 sacdos et iō dñs ē sabbati
 euillaz sabbō spicariim
 noia hō tenet. **Capitulu.**

S introit iterni i syna
 goga. et erat homo
 ibi habens manū arida.
 homo q̄ manū hēbat ari
 dam. huānū gen̄ idicat
 i fecūditate boi opis are
 f̄m̄. s̄ dñi misericōe cū
 tū. Cū d̄r̄tea q̄ i p̄mo
 p̄nte dū vetite arboris
 poma decerp̄t aruerat
 p̄ redemptoris gr̄m̄ dū
 insontes manū in crucis
 arbore tenderet bonozū
 opū succis ē restituta sa
 luti. **Et bene i synago**
 ga manū erat arida. q̄
 ubi sac̄ domū manū. ibi
 gr̄m̄ ē iexcusabilis nor
 ē p̄culū. **Et obliabāt**
eum si sabbis curaret. ut
accularēt illū. Quia del
 tructionē illā sabbim quā
 i discipulis arguebant
 pbabili m̄t̄ excusauēat
 exēplo. nūc ip̄z obliādo
 m̄t̄ in calūpnari volūt
 ut si sabbō curet tñ q̄lli
 om̄s. si nō curet crudeli
 tatis aut i beallitatis

arguant. Et ait hoi habe-
ti manū aridam. Surge
in mediū. et dicit eis. licet
sabbatis bene face an male.
 Pueriens dñs calūpnia in-
 xozū qm̄ sibi p̄fida mēte
 pauerant. Arguit eos qui
 a legis p̄cepta p̄ua m̄pre-
 tatiōe violari estimādō
 in sabbo etiā bonis opibz
 feriandū. cū lex a malis
 abstine iubeat dices. Om̄e
 op̄ seruire nō faciatis t̄o
 id ē pecc̄m. Dis qui facit
 pecc̄m seruus ē pecc̄i. Quo
 p̄cepto etiā fut̄i seculi
 forma i p̄ntibz adūbrat.
 ubi illi qui p̄ ser huius secu-
 li etates bona fecerūt. in
 septia quiete malozū t̄m̄
 nō aut et bonozū s̄t ferias
 h̄ituri. Nam et si secularia
 opa cōquiescāt. nō d̄ciōs
 famē boni op̄is acti est
 in dei laude quiescere. Ca-
mmā saluā face an p̄dere.
hoc ē hoīem curare an nō.
 Ad q̄d p̄miserat. bene fa-
 cere an male. Non q̄ de
 sume boītat̄is auctoz ma-
 li nobis aut p̄dicatiōis eē
 possit. s̄ q̄d ei nō saluāe
 l̄pture cōsuetudinē p̄dere
 dicit. Sicut d̄z m̄durū
 s̄e cor pharaonis. Nō q̄
 molle obdurauit. s̄ q̄
 meitis p̄cedentibz obdua-

tā misericordit̄ emollire
 noluerit. Et nos cū roga-
 m̄ ne nos inducat t̄emp-
 tatiōes. p̄t̄m̄ addend. s̄
 libera nos a malo mani-
 feste d̄cem̄ ei n̄ inducere
 in t̄ptatiōem nō eē aliud
 q̄ non liberae a malo.
 Suis p̄dere aiam eē. a p̄-
 dicatione nō saluāe. Si q̄
 vero mouet quāe dñs
 cū corp̄ eēt curaturus
 de aīe saluatiōe iroga-
 uerit. intelligat uel aīe
 more l̄ptur. arū p̄hoīe
 positam. sicut dicitur. hec
 s̄t aīe que erierūt de fe-
 more iacob. Vel q̄ illa
 miraculi p̄t̄ aīe saluāe
 faciebat. uel q̄ ip̄a ma-
 n̄ sanatio saluāe aīe sig-
 nificabat. q̄ a bonis ut
 p̄dri cessans op̄ibz ari-
 dā quodāmodo d̄rtetam
 habere uidebat. Et
illi tacebant. Et cūpnia-
ens eos cū ira cōm̄tato
sup̄ cecitate cordis eozū
dicit hoi. Extende manū
tuā et extendit et resti-
tuta ē manū illi. Vanā
 da manū arida iubet̄ ex-
 tendi. q̄ infructuose de-
 bilitas aīe nullo meliorē
 dine. q̄ elem̄oz largi-
 tate curat. Vide iohes
 baptista turbis sc̄satiū

tib' ut nō velut arbores a-
 rē mitterēt. i' igne: hoc
 solū pcepit. Qui h't duas
 tūcas. det nō habenti. et
 qui h't escas simil' faciat.
 Et in eccl'astico dicit. Si
 li nō sit man' tua ad acci-
 piendū porrea. et ad dan-
 dū collā. frustra eī man'
 ad deū p petis rogatur.
 expandit. qui nō has ad
 viduā rogantē bñficiū
 laturus extendit. Et
ētes. At statim pharisei
cū herodians cōsiliū faci-
ebant adūsū eū. quō eū
pderent. Herodians
 herodis tetrarche mīstr'
 dicit. qui p't mīnūcias
 quas dñs ipōzū adūsū iō-
 hānē exēbat etiā salua-
 torē quē iohēs pdicabat
 mīsdns mīseqbant et odns.
 Magna aut' illipētia eōs
 quē salute plimū idgebat
 de nece saluatoris agere
 q'siliū. qui qu'tū nequicē
 studeant oñdit. cū et h'
 in armie reputat qd' ad
 vbiū illū salua qui lingua
 bat extendit dexteram.
 q' nō ipōzū quisq' maio-
 ra labris egerit abos
 porrea porrigedū calicē
 cofeap victū nōnā sūt
 exsequenda. Neq' eī ille
 qui dixit et facta sūt: lab-

bato laborasse cōmūci potat.
Et ihs cū discipulis suis
secessit ad mare. Herod-
lit q' homo fugiens pleg'
cū mīsdns: q' neq' ad
huc venerat hora passio-
nis ei'. neq' extra iheru-
 sale fuit loc' passiois. Se-
cessit fugiens sese odio p-
sequetes. s' ibi accessit ubi
 plures iuenit sese p' amio-
 zē sequetes. flam' s' b' d' s'
Et mīta turba a gali-
lea y iudea secuta ē eum
ab iherusolōis et ab ydu-
dumea et trans iordanē
et ex tyrii et sedone mī-
tud' niagna audietes q'
faciebat venert ad eum.
 Ecce pharisei et herodiani
 ingri videlicet pl' et mī-
 tri regis. vnamino dñm
 cōsilio p'de querūt. At
 ba mīdeta et v' b' s' v' n' c' q'
 collē vnamimū illū dīlec-
 tioē sequūt. Illi videtes
 opa virtutū ei' y v' b' a de-
 fime audientes nichil
 ampl' dīlce. q' ut eū p'le-
 querēt volebant. Illi
 opione tantū ducti vir-
 tutū cōgesto agmē p'm-
 imo. venit ad audien-
 dū eū opemq' salutis
 flammā. vnde moyses
 voluntat' ac desidet' cōse-
 qui mēit' effm. plim'is

a dno sanatus. ut i seq-
 tibz legit. ubi et exemplū
 dedit suis si i vna ciuita-
 te psecucioez patenti in
 alterā fugiendi. Deiqz
 pauli exemplo simul et
 pcepto dñi edocti fugit
 e damasco vbi insidijs ap-
 petabat. p̄uozā. **S**
 inde digressus innumeros
 alibi qui se ad pietatē se-
 rente p̄p̄os inuenit. **I**
 vero legis allegorizā dñs
 i eo q̄ egresso de syruo-
 ga recessit ad mare. ibiqz
 ueniente ad se plimā p̄li
 multitudine sanatur. ac
 doctur. excepit. iram
 manifeste saluacionem p̄fi-
 gurant ad quos uenire
 p̄ fidem relicta ob p̄fidia
 iudea dignatus est. **P**̄c̄ e
 maredule dñi ac diuisis et-
 rozū anfractibz iactate
 nationes instabilitati
 amaritudinē obscuritati
 fluctuantis pelagi cōpant.
P̄d dñs uenit ad mare
 cū discipulis. multa qz
 turba a diuisis p̄uocis se-
 cuta ē eū. qz predicatibz
 aplis corda genarū adiit.
Et postq̄ in eis dilectū h-
 bi dñm p̄p̄o cōsecrauit.
 iam multos ad se uenietes
 benigne suscepit. ac desi-
 derate salutis donauit eē.

cōpotes. qbz apte cōgruit
 qd sequitur. **E**t dicit dis-
 cipulis ut nauicula sibi
 desinēt et ip̄e turba ne cō-
 p̄meret eū. multos em̄
 sanabat ita ut irrueret
 in eū ut illū tangeret.
Slauicula etenim desinēt
 dñs in mari. etia ē de ge-
 tibz cōgregata. et fluctu
 seculi labētis libe mētis
 virtute transgressa. **S**ue
 q̄nto simi cordis amplius
 recipiendē grē sui condi-
 toris dilatāt. tanto sibi
 in cūctis t̄sencū rerū
 volumibz q̄ fluctibz pe-
 lagi estuatis nauicula
 uentis agitata secūdis
 insultat. **D**istat aut̄ int̄
 cōp̄mere dñm et tange-
 dñm. **T**angit nāqz eū.
 qui fidem ei⁹ ac dilectio-
 nē uero corde suscipit.
Cōp̄mūt eū. qui car-
 ualibz cogitacioibz aut
 etiā factis. pacē eozū
 i quibz ueritas manere
 gl̄licuerāt turbāt. **V**n̄
 apte qui eū tetigerūt sal-
 uati eē p̄hibent. qz m-
 mirū uerā fides y dilec-
 tio salutē gigne solet
 etnā. **P**̄fer turba uo-
 ne se cōp̄mēt nauicū-
 lā dñs ascendit. qz tur-
 bidas carnaliū mētes

fugies. ad eos po⁹ q' flur
 a seculi glam' siml' & abie
 nonē spūe didigerēt venie
 et mansione. ap⁹ eos face
 gaudē. **Q**uāt at habe
 bat plagas. et spūs imū
 dos cū illū videbat p⁹ade
 bat ei. **P**rocedebat qd
 vtriqs dno id ē q' habe
 bant plagas infirmita
 tū corpaliū et qui a spūi
 bz verabantur imūdis.
Sed infirmū simplici ite
 rone obtinēde salutē. de
 moniaci at ul' po⁹ ha
 bitantes in eis demones
 v' diuinū timoris coacti
 n' solū ad p⁹adendū et ve
 rū etiā ad confitendā ei
 maiestate cōpūlli. pauli
 p⁹ga virtutis ei' ac mi
 niū p⁹triti. neq' celare
 audebant. quē filiū dei
 esse iā iūq' cognouerāt.
Vbi satis sup⁹ arriano
 zū ē miranda ul' po⁹us
 dolenda cecitas. q' illū p⁹
 resurrectoris & ascēsiōis
 ip⁹ gloriā p⁹ dilatātā
 toto orbe fidem evāgelij
 post edificatā i' oib' ge
 tibus cecitas. laudatū q' i
 eis nomē dñi saluatoris
 a solis ortu usq' ad occi
 dū repēte negat filiū dei
 quē demones mortali ad
 huc carnis habitu idūti

19
 filiū deī apta voce p⁹hēt.
Sic em sequit. **E**t da
 mabāt dicentes. tu es fili
 deī. **E**t vehemēt cōmina
 bat⁹ eis ne manifestarent
 illū. **Q**uē at spūs imūdos
 se loqui dñs p⁹hibebat p⁹al
 multa manifestat q' ait. p⁹
 catorū at dicit d⁹. qre tu
 enarras iusticias meas.
 & assumis testamētū meū
 p⁹ os tuū. **T**u vero odisti
 disciplinā & p⁹icisti simo
 nes meos post te. **P**hibe
 t⁹ ergo dñm p⁹dicare p⁹cor.
 ne quis dñi p⁹dicatē au
 dit. sequit⁹ erratē. **I**m
 p⁹būs em m⁹ est dyabo
 lus. qui falsa veris sepe
 p⁹misceat. ut specie veri
 tatis testimōiū fraudis
 obteyat. **E**tērnū nō soli
 demones qui inuisti q⁹site
 bant⁹ iubent⁹ silere de
 xpō. sed et illi qui ab eo
 sanati sponte confiteri
 volebant. **I**mmo ipi apli
 qui eū p⁹ resurrectionis
 toto erant orbe p⁹dicatu
 ri aq⁹ passionē ei' p⁹api
 ſit⁹ oīo reticē de illo. ne
 diuina videlicet maiestate
 p⁹dicata. passionis dispē
 sacio differret. et dilata
 passioē salū mūdi q' p⁹ hac
 futura erat negaret.
Et ascēdens i' motē voca

uit ad se quos voluit ipse
Et venerunt ad eum. et fecit
ut essent duodecim cum illo.
 Nonne ille i quo apostolo
 elegit dñs. altitudinē de
 signat iusticie qua insti-
 tuendi erāt et quā p̄di-
 caturi erāt hoībꝫ. Nam
 qz nullus q̄ erat eos ad
 predicandū euāgelii reg-
 ni celestis. merito p̄sbi-
 mitate loci in quo electi
 sūt. Amone voluit eos nō
 i infimis desideris am-
 dissolue. s; ad supra desid-
 randa & agenda sp̄ erigere
 debere. Sic eē legē datu-
 rā priori p̄lo suo i mōte
 apparuit. de mōte q̄ age-
 da eēt itonuit. Verū
 qz necdū erat temp̄ q̄ ut
 dicit. penitentiā agite qz
 p̄p̄inquabit ei regnū celoꝝ
 s; tm̄ dicebat. honora pa-
 tre tuū & mat̄ ut sis lon-
 geius sup̄ terrā. quā do-
 minus deus tuus dabit tibi.
 Quis h̄ eadē vba tip̄re
 regnū nobis et̄nū qd̄ est
 in f̄ra v̄necū p̄mittat.
 neq; p̄p̄ly loqueti i mōte
 dno approp̄quale valuit.
 s; de inferioribꝫ q̄ dicebat
 audiant. qz necdū mōte
 capaci ad intelligēda mis-
 teria q̄ dicebant. ascēdē
 nouerat solus qz moyses

qz legē sp̄italit̄ didicerat
 audire. mōtis in quo eēt
 dñs verit̄e cōscendit.
 Bene aut̄ dicit. qz ei al-
 cendes i mōte dñs vōuit
 ad se quos voluit ipse.
 Non em̄ illoꝝ electionis
 ac studii. s; dñe erat
 dignaciois ac gr̄e ut i
 apostolatū uocaretur.
 Vñ et eis alibi dicit. Nō
 vos me elegistis. s; ego
 elegi vos. Fecit qz ut
 eēt duodecim cum illo.
 certi vtiq; gr̄a misterij
 ut videlicet mundi salutē
 qm̄ verbo p̄dicaret. suo
 quoq; nuō amēdaret.
 Ter em̄ q̄term̄ xij. fuit.
 et ter quaterm̄ ad p̄dicā-
 dū s; nulli apli. ut per
 vniuersas q̄drati orbis
 plagas baptizaret q̄tes
 i noīe pat̄is et filij & sp̄s
 sancti. Vñ et de ciuitate
 sc̄a iherlm̄ descēdente
 de celo a deo scriptū est.
 Quia erat ei ab oriēte
 porte tres. & ab occi-
 du porte tres. et ab aq̄-
 lone porte tres. et ab
 austro porte tres. Vbi
 figuratit̄ ondebatur. qz
 p̄dicantibꝫ aplis aplōꝝ
 qz successoribꝫ cūcte p̄
 orbē nationes in fide sc̄e
 tmitatis et̄nū esset m-

tau

gressure. in quo etiam sa-
 cramento ita quondam fi-
 lii illi circa tabernaculum
 circummetabantur ut ex oi-
 pte per quadrum terre tribus
 maneret. quia primitiva
 munus etiam quod erat in
 dea vndique per arcum sui
 credentibus toto orbe na-
 ciuntibus spiritualia deo castra
 erat in fide et confessione
 sancte trinitatis futura. **Et**
ut mitteret eos predicare
euangelium. et dedit illis
potestatem curandi inhu-
mitates et eiciendi demo-
nia. Voluntas nephados
 spiritus se predicare prohibuit.
 elegit scos qui et mundos
 spiritus eiceret. et ipsi munda
 euangelium mente ac lingua
 predicaret. Quibus etiam
 curas inhumitates curandi
 per nos et mortuos suscipi-
 di ut matheus euangelista
 scribit contulit facultate
 ut permissorum celestium mag-
 nitudini attestaret. et
 dignitudo fides. fide quod
 per bis daret virtus. osten-
 dit. et noua faceret quod
 na predicaret. Vnde
 quod quoque cum fidelium nu-
 litas excreuit intra sanctas
 ecclesiam multum sunt quod
 virtutum tenentur. et signa
 virtutum non habent. quia fuisse

miracula foras ostendit. si
 deest quod in hoc operatur. **Fla-**
 uis magis gentium vocem
 lingue in lingua non fide-
 bus sed fidelibus. **Et ipso-**
luit simon nomine petrus
Non ne primus simon petri
 cognome indidit. verum lo-
 que ante cum fide andrea ad
 se adductum inuitus dixit.
Tu es simon filii iohanna.
 tu vocaberis cephias quod
 interpretatur petrus. **Sed** cum vo-
 lens euangelista noua duo
 de apostolorum emulare. nunc
 habet petrum dicit. breuiter
 intimare curauit. quia non
 hoc ante vocaretur. sed ita cum
 dominus cognouerit. quibus
 non tunc. sed quod iohannes ipse
 dominus verba voluit innotescere.
 videlicet reddens auditores.
Nam si hoc ante vocaretur.
 non ita videres misterium
 petri. putas cum casu sic
 vocari non per uideam dei. **Per-**
 voluit cum per alium vocari
 ut ex ipsa commutacione nominis
 sacramenti ymaginis come-
 daretur. **Item** ergo grece
 sine latine petrus quod
 syruace cephias et in vtriusque
 lingua. nomen a petra di-
 uinatum est. hanc dubium quoniam
 illa de qua paulus ait.
Petra autem erat christus. **Fla-**
 uis huius uia christus dominus

aplis ut lux mundi vocet^r
 sic & symon qui crederet
 in petram xpm petri lu-
 git^r & nomen. Cui⁹ ali-
 as alludens ethologie
 dixit. Tu es petrus. et
 sup hanc petra edificabo
 ecciam meam. Ad vero
 symon ponens merorem
 sine audiens tristitia ip-
 tat^r. illi tempore congruit
 qm p⁹ velut rectoris viso
 dno ul' mortis illi⁹ vel sine
 negacionis merore deponit.
 sine cofestum mortis fli-
 cia auduit dicente dno.
 Cu aut semetis. extedis
 man⁹ tuas. & alio te em-
 get & ducet quo no vis.
 Et iacobu⁹ zebedi et
 iohane⁹ frim iacobi. Et
 auditur a superioribz voca-
 ut ad se em alcederet in
 motem. Et iposuit eis
 noia bo. margarit ad e filii
 tonitru. Ap⁹te filii toni-
 trum st cognitati: quoz
 vni⁹ se celestibz intonans
 voce illa theologica qua
 nemo prius edere nohe-
 rat emisit. In principio
 erat vbu⁹ & vbu⁹ erat ap-
 du⁹ & de⁹ erat vbu⁹ & cetera
 Que tanto vtutis ponde-
 granda reliquit. ut si
 alij plus intonare vo-
 lisset. nec ipa cape nnd⁹

posset. Sed et ambo sepe
 leorsu et i motem a dno
 dua: et alijq⁹ semu de nube
 terrificu pape meruerut.
 hic e fil⁹ me⁹ dilectus xpm
 audite. Prisca quoq⁹ no-
 mina meritis aptissima
 gestabat. Jacob⁹ em sp⁹
 plantator. iohes i quo
 e gra ul' dm gra dicitur.
 Namq⁹ ille & carnis aurā
 dno vocante suplatat e.
 et ipsa carne herode teu-
 cidante gauisus est cotep-
 nere. Iste ob amoris p⁹
 capui gram q⁹ virginali
 glia meruerat sup redy-
 tois sui pect⁹ i cena re-
 cubuit. Et andrea &
 philippu⁹ & betholomeu⁹
 et mattheu⁹ & thoma.
 Andreas grecu nome e
 & intpretat^r virilis ab
 eo q⁹ grece vir appellat^r
 amer. quo aptillie vo-
 cabulo decoratur ille qui
 ad pdicatione iohannis
 mox agni dei sequi vidit
 & audire curauit. et p⁹
 modu ipm se vocante
 relictis omibz sequi et
 ipi petrus adherere no
 tardauit. Philipp⁹ e
 lampadis sine lampadi-
 ru intpretatur. Et res.
 quia vocat^r a dno lume
 gre⁹ quia ip⁹ i corde acc⁹

tau

sus atq; illustrius est. cōfessi
 mucto fr̄i p̄ oris officiu p̄
 nare studuit dicens. **Q**uod sc̄p̄
 sit moyses i lege y p̄p̄he ue
 nim⁹ ih̄m filiu ioseph ana
 z. zethi. **B**artholomei h̄m
 est nomē hebreū. et i p̄p̄ta
 tu filij suspendentis aq̄s
 qd̄ em̄ dent filiu dei sonat.
 qui p̄dicatozū suoz mētes
 ad celestia cōtemplada sus
 pendit ut quo celsa libe
 ri p̄uolant eo terrenoz
 corda feracius dictoz suoz
 guttis inebriet. **M**athe⁹
 donati dicit. videt̄ quia
 magno d̄m mune de telo
 nario ac p̄blicano i apli
 est y ewāgeliste delegatus
 officiu. **T**homas abiss⁹
 uel gemini⁹ qd̄ grece d̄
 didim⁹ q̄ vtraz̄ i n̄p̄tatio
 eoz statū congruit. **D**idi
 m⁹ et̄i recte vocari po
 tuit apt̄ dubiū eoz i cre
 dend̄ effectū d̄m̄ce resur
 rectionis. **A**biss⁹ idē po
 tuit iure dici. cū altitu
 d̄m̄e d̄m̄ce v̄tutis i resur
 rectione celebrata certū
 fid̄ penetravit. **S**otan
 dū sane q̄ ap̄los nom̄ de
 scribens ewāgelista ma
 the⁹ ita ponit. **P**hilip⁹
 y bartholome⁹ thomas
 et mathe⁹ p̄lican⁹ et
 ceteri ergo ewāgeliste

in cōmēnoē nom̄ p̄mū po
 nit matheū et postea thomā
 y p̄licanū eū nō ascribit.
 ne antique cōsuetudinē recē
 dantes suggillare ewāge
 listā viderent. **I**p̄e vero
 y p̄ thomā se ponit y p̄
 licanū appellat. ut vbi ha
 budant p̄cām sup̄habūdet
 gr̄a. **E**t iacobū alphe
 i y thadeū. **J**acobū alphe
 i additamēto posuit. ad
 distinctionē iacobi zebedi
Ip̄e ē qui i ewāgelis noia
 tur fr̄ d̄m̄. et in eplā ad
 galathas qz maria vxor
 alphe i soroz fuit marie
 matris d̄m̄. quā mariā
 cleophe ioh̄es ewāgelista
 agnominat. fortasse. **F**ul
 idē alphe⁹ etiā cleophil⁹
 ē dict⁹ uel ip̄a maria de
 fucto post natū iacobū
 alpheo. cleophe nup̄sit.
Quia vero iacob⁹ meito
 filij alphe i idē docti lit
 agnominat. ip̄i testant̄
 apli qui eū p̄ d̄m̄ passioē
 stati iherosolimoꝝ ordi
 uerūt ep̄m. **T**hade⁹ at
 ip̄e ē quē lucas y i ewā
 gelio suo et i actibz aploz
 iudā iacobi noiat. **F**uit
 ei fr̄ iacobi fr̄is d̄m̄. ut
 ip̄e i eplā sua scribit. **P**n̄
 etiā ip̄e fr̄ d̄m̄ vocabat̄
 attestantibz aūbz ip̄is

qui de virtutibus eius suspectos
 dicebant. Nonne iste est filius
marie frater iacobi et ioseph
et iude et symonis. Et si
monne chananæum et iudæum
scarioth qui et tradidit illum.
 Et hos cum additamento po-
 suit ad distinctionem symonis
 petri et iude iacobi. Symo-
 aut chananæus a chana viro
 galilee cognomine accepit.
 quod ewangelista lucas cum in-
 pretatione posuit. Symo-
 zelotes. Chana quippe et
 chananæus dicitur. Zelotes
 id est emulatus. Judas aut
 scarioth aut abico (quod ortus)
 est aut ex tribu iudæ.
 flagitium sine dampnationis
 uocabulum habuit. Iudæus
 quippe quod dicitur merces
 pium proditionis clinuat.
 Scarioth aut quod medicina
 mortis interpretatur arguit
 eum non repente pluralis. sed
 meditatum diuini dicitur
 proditionis patris esse flagitium.
 Qui non propter aduersum sed pro
 prudentiam non apostolos eligit.
 Quanta et est veritas. pro-
 ne adulterii minister iheru-
 niat. quia mortalitas
 diuini quod perditur apud nos
 iudicium suum quod affert mali-
 it. Acceptat enim homines et
gilitate et ideo non has partes
recusant iheruinitatis huius

ne. Volunt delectari volunt
prodi. uolunt ab apostolo suo tradi.
ut tu a sono delecta a loco
proditus. moderate feras tui
errasse iudicium perisse ben-
ficiam. Ordinatis autem in mo-
te apostolis qui ad predicandum e-
uangelium mittentur apte lib-
dit. Et uenit ad dominum
electos namque in motu apostolos
ad dominum reducit. qui tacite
eos admones. ut post ac-
ceptum apostolatibus gradum ad
consuetudinem suam redeant. et
quo amplior est decore
curam susceperit ipsorum.
sollicitudinem ipsi habitacula me-
am suam considerando pene-
trant. Et ne quid ibi for-
te quod oculi inspectoris
oculos offendat inueniatur
sedula exanimatio perscrutatur.
Sic etiam quilibet sic pri-
mu rite regit. si a suo
proxi corde studiosa explo-
ratione quod quid inueniat per-
uitatis expurgat. Et
conuenit iterum turbam ita
ut non possent neque panem
maducare. Quod scilicet
occupatio saluatoris. quod
bita frequenter a turbe con-
fluentis. cum tantum studium
ad audiedum uerbum dei tantum
fiat curae ad obtinendam
salutem. ut auctori saluati
at eis quod secum erat non

cendi quidē hora solatio vite
 misericordit' ipendēdo libe-
 ra maneret. Utina dñe
ihū & ihri tps euo tantum
grē tuis fidelibz largiaris.
 qui doctores suos assidu-
 tate discendi nō solū ab
 appetitu carnalium volup-
 tātū. verū etiā nō nūquā
 ab ipā quoqz panis cotidi-
 an' pcepcone pcediant.
 Sed que turba frequētat
 eterna: vidam' quātū
 hūc piquoz estimatio
 pendat. Sequit'. Et
cū audissent hū erierūt
tenerē eū: dicebant em
qm in futuroe verus est.
 Vere sicut ipē dicit alibi
 nō ē ppheta sine honore
 nisi in patria sua & i domo
 sua. Quē em ceteri qī
auctore vite & sapientia
dei adire videre & audire
desiderat hūc p m qm qī
mentis ipotem cē ligant
dū decernūt. Quia em
 altitudmē sapie q' audie-
 bant cape nō poterant:
 qī alieno eū sensu locutū
 cē credebant. Iur' cre-
pli eoz qui lacrimētū car-
nis eius māducadi et bi-
bendi sanguis nō feren-
tes aiebant. Dur' ē hūc
 sermo qm' em p't audire.
 Et p'p'tea retr'o abierūt.

et iam cū illo nō ambula-
 bant. Allegorice aut' in
eo q' turba ad illū conuen-
ente frequēt ut furiosus a
 suis cōtepm't. sal' cred'
 cū dgentibz appbat' &
 iudia iudeoz p'fidia nō
 tat'. & quibz aut iohāne
 In p'p'tia venit: & sui eū
 non receperūt. Multū
 sane distat int' eos qui
 vbu' dei p'mentis tardi-
 tate nō intelligūt. et eos
 qui hoc qd' intelligūt. &
 industria blasphemant
 ac p'sequūt'. Hīs etenim
 spes salutis ad hūc si for-
 te intellererūt restat: il-
 lis at' qui nolentes itelli-
 gē ut bene agant iūqui-
 tate meditant'. i'abili-
 suo. q' spes saluadi ultra
 remanet. cū & hoc qd'
 p' salute aie sue rē in-
 telligēd' p'ceperūt detes-
 tando atqz odys i'sequēd'
 reicē cōtendūt. Vide
 em qz. sequit'. Et
scribe q' ab iherosolimis
descenderat dicebat.
qm beelzebub habet.
et qz in pncipe demonū
erit dimonia. Nec hūc
 causa qui tantū blasphe-
 mie dño inferebat. ab
 iherosolimis descendisse
 dicit'. Sz futurū vti-

q̄ p̄tendebat eū a quibus
 vrbis illius usq; ad mor-
 tem eē p̄sequēdū. Legim⁹
 quidē supra q̄ mlt̄a tur-
 ba a galilea y iudea secu-
 ta ē eum. y ab iherosoli-
 mis y ab ydumea y trās-
 iordane y qui circa tyru
 y sydonē multitud mag-
 na audietes q̄ faciebat ve-
 nerūt ad eū. Turba ergo
 ab iherosolimis venēs se-
 cuta ē dnm sic y ab alijs
 regionib; iudeorū siue ec-
 genarū. Quis em̄ nebat
 ydumeā tyru y sydonē
 puicias siue ciuitates
 fuisse gentiliū. Sed sc̄be
 ab iherosolimis descendēs
 blasphemis illū p̄sque-
 bantur horrendis: q̄
 sic mirrū erat passior
 tpe futurū ut t̄ba illū
 ppli iudeorū cū palms ac
 laudib; iherosolimā p̄duc-
 ret gentiles vidē deside-
 rant: s; scribe y sem-
 ozes ppli de ei. nec t̄-
 tarent. Tur. Hic go
 q̄ m̄ng erudite videbū-
 tur dnm sp̄ sc̄a miratib;
 illi contra uel negare
 hec. ¹negauerūt. similit̄
 m̄p̄zetagoē laborabat
 putare. q̄ nō dimitta-
 tis s; opa eent im̄dis-
 simi sp̄us id est beelzebub

qm̄ d̄ erat accaron. s; l̄
 bel quidē ip̄e est baal. ze-
 bub at̄ mulca vocat̄. s; l̄
 iuxta q̄dā m̄d̄osa exem-
 plaria. l. lra uel. d. i fine
 ē nois legēda. s; b. bel-
 zebub ergo baal mulcaz
 id ē vir mulcaz siue h̄m̄
 mulcas m̄p̄tat̄. ob soz
 des vidē imolacioni aruo-
 ris ex cui⁹ sp̄at̄. s; l̄ l̄io ti-
 tu l̄ noie p̄ncipē demōz
 cognom̄abat̄. Et cōio-
catis eis. i p̄abolis dice-
bat illis. Quo p̄t lath-
anas lathana eice. Et
si regni i se diuidatur
nō p̄t stare regnū illū.
Et si d̄m̄ q̄ sup̄ sem̄p̄it̄
dispat̄ nō poterit d̄-
m̄ illa stare. s; l̄o potest
regnū et ciuitas cōtra se
diuisa p̄stare. Sed quō
 cōcordia p̄ue res crescit.
 sic discōrdia m̄ime dilu-
 b̄t̄. Si ergo lathanas
 pugnat contra se et demō
 dimittit̄ ē demōnis debet
 iam m̄di venisse cōsum-
 cio. n̄ haberet m̄co loai
 adulare p̄tates. q̄rū it̄
 se bellū par hom̄ est. Si
 aut̄ putatis o scribe et
 pharisei q̄ recessio demō-
 nū obia sit i p̄ncipem
 suū. ut hoīes ignorates
 fraudulēta simulacionē

" uel q̄ negare

deludat. qd pt dice de cor
 pu lamtattbz quas dñs
 petrauit. Aliud e si me
 brozu quoz debilitates
 et spitaliu vtutu usign
 a demombz assignetis.
Et si sathanas consue
reret it isemetipm dis
phit est et no poterit sta
re sed sine habet. hoc
 dices ex ipoz confessione
 volebat intelligi qd i eu
 no credend i regno dia
 boli ee elegisset. qd vtiqz
 adusu se diuisu stare no
 posset. Flugit ergo pha
risei qd voluerit si satha
nas sathan no pt eicere
nichil cont dnm qd dice
rent iuente potuerut.
 Si aut pt mlto magis
 sibi pspiciat y discedant
 de regno ei qd adusu se
 diuisu stare no pt. Ne
mo pt vasa forte i gressu
i dnm diripe. nisi pzi
forte alliget. y tuc dnm
ei diriplet. forte dia
 bolu dicit. vasa ei hoies
 ab eo deceptos. dnm
 ei mudu q i maligno
 positu e i quo usqz ad
 saluatoris aduetu ma
 le parato pocebat. impio
 qm i cordibz iudicau
 sine ulla cot dictioe qel
 cebat. Alligant at for

tem dñs. h e ab electozu
 seductioe apelsant diabo
 lu. et tuc dnm ei diripa
 ut. qz ereptos a diaboli la
 queis eos quos suos esse
 pndit. ecce sue mebris
 adunant. ac p distinctas
 i ea gdmu varioz digni
 tates ordinant. Vel ite
 dnm ei diripuit. qz ocs
 mudu ptes qbz olim hosti
 dnabat antiquis aplis
 aplozu qz successoribz ut
 in sua quibz puaia reuo
 catos ab errore plos ad
 via vite coteret dist bunt.
 Dndit qe p pabolu s n
 maifestissima dñs q no
 corde fallaci opacione
 cu dmoibz ut calupnia
 late s diuersa prius atz
 adula virtute diuinitatf
 hoies a deombz libearet.
 Ideo qz grade scely comit
 terent. qui hoc qd dei ee
 agnouerat diaboli ee cla
 mabat. Amc dico vob
qui oia dimittete filie
homi pccu y blasphemie
e. no passim quibz blas
phemauerit. Dia pccu
y blasphemie no passi
dimittat oibz hoibus.
 s hys qui digna p erra
 tibz suis i hac vita pmas
 egerit. Neqz ullu ht lo
 ai p rane asserciois nel

nouacianus. ut penitenti-
 bus eis qm martirio
 lapsi sut venia neget
 ee tribueda. vel origenis
 ut asserat post iudiciu
 vniuersale iusticie hie sclo
 zu voluib9 inuisiuctos
 pccores ac blasphemos
 venia pccoru ee cosecu-
 turus. atq; ad regnu cele-
 ste pducendus. Cuius erro-
 rem sequencia quoq; dm
 verba redarguit cu sc-
 ditur. **¶ Qui aut blasphe-
 mauit in spm sco. no
 het remissione ietnu.**
¶ sed erit etim delicti.
¶ Qui ergo manifeste itelli-
 gens opa dei cu de vltute
 negare no possit, eade
 stimulat9 inuidia ca-
 lupniat et xpm dei qz
 verbu y opa sps scis
 dicit ee belzebub isti no
 dimittet neq; i pnti
 sclo neq; i futuro. flo
 q negemus et ei si pen-
 tenciam age voluerit
 posse dimitti ab eo qui
 vlt omes hoies saluos
 fieri. et i agnicioe ver-
 tatis venire. s; q ipsi
 iudici et largitoi vere
 credetes q y se peniten-
 cia semp accepturu y
 hac blasphemiam nuq;
 dicit ee remitteda. cre-

dam9 huc blasphemiam
 erigebz meritis sicut
 nuq; ad remissione. ita
 ne ad ipos digne pccite
 ac fructi ee puenuru.
 Iuxta hoc q iohanes
 euangelista de quibusda
 blasphemie sue merito
 excecatis vacillime sap-
 sit. Pterea no poterat
 credere. qz iteru dicit
 ysaias. excecavit oculos
 coru y induravit cor
 coru. ut no videat oculi
 y itelligat corde. et
 coitant et sanem il-
 los. **¶** Vola ergo blas-
 phemia i spm sco q quis
 que i similitudine diabo-
 li et angeloz ei9 cont
 conscia sua maesta-
 tem deitatis oppugnare
 no trepidat. no ht re-
 missione metnu. s; res
 erit etim delicti. **¶** Sic
 euangelista manifeste
 declarat: q politico hoc
 dm testimo sbiurit
 atq; ait. **¶ Qui dicebat
 spm iudiu ht. Na ne
 q; hm qui spm sco no
 ee neq; hunc dm quide
 ee. s; pze filio qz mino-
 re credut et confitet.
 qz no inuidencia dia-
 bolica s; huana ignora-
 cia ducti faciut hoc. ure**

tau

missibile blasphemie
 crimine tenent. Quia
 ipse principes iudeorum
 quos filios iudice peste cor-
 rupti maiestate blasphemant.
 sine fine pibunt.
 Quid vero secundum mattheum de-
 ceterum blasphemaverit
 in spiritu sancto. uel uerbum
 dixerit contra spiritum sanctum
 non habet remissionem. neque
 in hoc seculo neque in futuro
 datur intelligi quosdam
 culpas in hoc seculo. qual-
 da uero in futuro laxari.
 Quid enim de uno negat.
 consequens intelligitur patitur
 et de quibusdam conceditur.
 sed in hoc de minimis peccatis
 peccatis fieri posse creditur
 dum est. Sicut est assiduus
 orator sermo. immoderatus
 risus. uel peccatum cure
 rei familiaris. quod uix sine
 culpa. uel ab ipso agitur.
 quoniam culpa qualiter de-
 hant debeat sciri aut
 in non grauius culpis et
 uoce ignorare quanta
 etiam pro morte grauat.
 sed ad huc in hac uita po-
 sitis minime fuerit relax-
 ata. hoc tamen scendum est.
 quod illic saltem de minimis
 nihil quisque purgationis
 obtinebit. nisi uobis ho-
 actibus in hac ad huc uita

ta positus. ut illic obtineat
 pmeat. Et uenit m-
ei et fratres et foris stantes
inleuit ad eum uocantes eum.
Et sedebat cum eum turba.
 fratres domini non filij beate sp-
 uis marie iuxta hebra-
 dum. non filij ioseph ex alia
 uoce iuxta quosdam puta-
 di. sed eorum potius intelligendi
 sunt esse cognati. Hanc
 quod dominus ad matrem fratres quod
 rogatus ab officio uerbi
 dissimulat egredi. non
 materne refutat obse-
 quia pietatis cuius precep-
 tum est honora patrem tuum
 et matrem. sed pater ma-
 se ministeris apostolorum quod
 mater mis debere multum
 affectibus. id nobis ex-
 emplo quod uerbo comen-
 dans cum ait. Qui am-
 at patrem aut matrem plus
 quam me non est me dignus
 non iniuriose fratres contemp-
 nit. sed oportet spirituale car-
 nis cognatione preferens
 religiosiore cordium co-
 pulam docet esse quod cor-
 porum. Quis uero ait mi-
 et fratres ihesu synagoga
 ex eius carne est editus
 et ipse est iudeorum. quoniam
 saluatore mitis docente
 uementes intrare ne-
 queunt. cuius spiritualitatis

tellige dicta negligunt. p̄
occupas em̄ turba ei⁹ m̄
gredit̄ dñm̄. ei⁹ aulcul
tat̄ sermoibz ut elvāge
lita mathe⁹ declarat. Quā
differēte iudea gētilitas
cōfluit ad xp̄m̄. atz mt̄
na vite misteria q̄nto
fide vicinor̄ tāto mente
capacior̄ hausit. m̄ta
qd̄ ps̄ ait. Accedite ad
eū ⁊ illumināmi. Et dicit
ei. ecce mater tua ⁊ fr̄es
tui foris q̄runt te. Et ex
pōdens eibant. Que ē
m̄r mea et fr̄es mei.
Int̄ verbū m̄r̄ ē lumē,
vñ alibi ut iher̄tes inq̄it
videant lumē. Si ergo
foris stantes n̄ ip̄i ag
noscut̄ p̄ntes ⁊ p̄ter
nr̄m for̄falle nō agnos
cut̄ exemplū q̄admo
dū nos agnoscer̄ si
foris stem⁹. Foris em̄
stantes volūt dñm̄ vidē
agnati ip̄i⁹. cū iudei spi
talē in lege sensū nō que
rentes sese ad custodia
littere foris fixerūt ⁊
q̄i xp̄m̄ p̄c̄i⁹ ad carna
lia docenda cogit erue.
q̄ se ad discenda sp̄itaha
cōsencūt in gredi. Et
cōspiciēs eos q̄ i combu
ei⁹ sedebant ait. Ecce
mater mea ⁊ fr̄es mei.

Qui em̄ fecit volūtate
di hic fr̄ me⁹ ⁊ soroz
mea ⁊ m̄r est. Cū h̄ns
qui volūtate di fecerit
soroz et fr̄ dñi dicitur.
p̄t̄ vtrūqz serū qui ad
fidem colligitur. mirū
nō est. Mirandū b̄cō
ualde est quō etiā m̄r
dicit̄. fideles etem̄
discipulos fr̄es vocare
dignat̄ ē dices. Ite
nūciate fr̄ibz meis. Q̄
ergo fr̄ dñi fieri ad fidē
veniendū potuerit. q̄rē
dū est quō etiā eē mat̄
possit. Sed laedū est
nobis q̄ qui ih̄u frater
⁊ soroz ⁊ credendū. m̄r
efficacē predicādū. Si
em̄ parit dñm̄ q̄ audi
entes eoz fidē predica
dū ih̄udit. Et m̄r eius
efficacē si p̄ ei⁹ vocem
amoz dñi in primū m̄r
te q̄at̄. **Capitulum quartū**
Et iterū cepit do
cere ad mare.
Sicut bagelū mathei
inspiciam⁹. patet p̄f̄e
to hac d̄ct̄na dñi ad
mare eadē die qua lu
piorē i d̄mo celebrā
eē sermonē. Termi
to nāqz eo sermone
l̄v̄it̄ cōtinuo ma
the⁹ dicens. In illo

die exiens de domo sedebat
 secū mare: et cōgregata
 s̄t ad eū turbe multē et ce-
 terā. Non solū aut̄ sc̄a q̄
 verba dñi. verū etiā ih̄-
 nera ac loca ī quibz vti-
 tes opat̄ et p̄dicat. ce-
 lestibz s̄t plena lacrimis
 Post simonē quippe ī do-
 mo habitū ubi nephāda
 blasphemā demoniū
 habere dictū ē egredies
 docebat ad mare ut ostē-
 deret se relicta ob culpā
 pfidie iuda ad gētes sal-
 uandas se trāsiturū. Et
 tūc nāqz sup̄ba q̄ iore-
 dula dñi corda merito
 tumidis amaris. p̄ flucti-
 bus maris affilant̄. Et
 mū vero dñi pfidā hulle
 iudā quis nesciat. Sed
 relicta domo ī qua blas-
 phemias p̄cessit īpiorū.
 cepit docere ad mare.
 Quia relicta ob iore-
 dularit̄ s̄t synagoga ad
 colligēdam p̄ ap̄los ppli
 gentilis multitudine venit.
 P̄n̄ apte p̄mitt̄ q̄ eo
 ī domo p̄dicante mirac
 freḡ ei⁹ foris steterūt.
 et q̄ agniti ab illo nō
 s̄t. ac si de domo exiēs
 ad mare dicitur. trāsie-
 rit. q̄ postq̄ synago-
 ga ad custodia se littere
 foris fuit. interms q̄

dm̄ce fidei archanis figu-
 ras legis amponē maluit.
 Dñs lacrimeta salutis q̄
 illa sp̄nerat. certis per
 orbem nationibz cōtulit.
 Et cōgregata ē ad eū
 turba multa. ita ut ī na-
 uē ascendē sedet ī mari.
 q̄ ois turba circa mare
 sup̄ terrā erat q̄ docebat
 illos ī p̄bolic multa.
 Q̄ turba multa ad dñm
 docentē ad mare cōgre-
 gata ē. significat frequē-
 tiam pplōrū p̄dicatibus
 aplis ad fidem vitatis
 confluentū. Q̄ vero ip̄e
 nauē ascendens sedebat
 ī mari p̄figurabat ec-
 clesiā ī medio nationū
 nō credentū q̄ iudicantū
 edificandā. Si em̄ dñs
 sedet ī nauī ī medio ma-
 ri posita. cū mētes fide-
 lū inter infideles cōmo-
 zantū. grē sue visitacō-
 ne illustrat dilectā q̄
 sibi ī hys māsiōne cō-
 secrat. Porro turba
 q̄ circa mare sup̄ terrā
 posita v̄bis dñi auscul-
 tabat. ita ut nec flucti-
 bus maris tanget̄. nec
 cū illo ī nauī transeun-
 sis fluctibz sedet. illorū
 aptissime gestat figurā.
 qm̄ nup̄ ad audiēdā v̄bū
 cōuenerat. Et q̄dem

pietate aī a reproborū ama-
 ritudine obscuritate ī sta-
 bilitate secreti s̄. sed nec-
 dū celestibz mulieris q̄ deli-
 derat s̄ imbuti. **Et dice-**
bat illis in doctrina sua. Tu-
dite. Ecce erunt seminas
ad seminādū. Ipse dñs in
 sequentibz hanc pabolam
 exponēs semen eē v̄bū dei.
 seminātē vero seipm̄ asse-
 uerat. **Q̄** vero dicit qz
 erunt seminas ad seminādū.
 nobis q̄rendū reliquit. **Et**
 n̄t ergo seminās ad sem-
 nandū. qz dñs de sinu patris
 egredies venit ī mundū ac
 v̄bū veritatis qd̄ ap̄d̄ patres
 vidit huāno generi uel
 p̄ seipm̄ uel p̄ eos quos
 instituit ip̄e semināuit. **Iur-**
 qd̄ ī eius laudibz dicit abā-
 cuc. **Existi ī salutē ppli**
 tui. ut saluos facias x̄pos
 tuos. id ē eos quos v̄cti-
 one spūs tm̄ consecrē
 ac tm̄ sancti noīs p̄p̄os
 facē dignaris. **Vel** certe
 erunt ad seminādū. cū post
 vocatū ad fidē suā p̄tem
 synagoge electū. ad collec-
 tionē quoz gr̄am gr̄e sue
 dona diffudit. **Qd̄** ipm̄
 etiā suo itin̄e designauit.
 cū p̄d̄ predicationē domi
 habitam ad mare ductus
 erit. **Demqz** ī domo p̄e-
 dicans quosdā ob blasphe-

mie sue scelus irremissi-
 bile deseruit quosdā ob
 deuotionē pietatis inr̄e
 suā appellauit **4 fr̄es.** q̄
 differentiā manifeste in
 de gentis exprimit. in
 qua multi dñs rebelles
 nōnulli s̄ diuina adop-
 cione eodignū. **Et dum**
seminat aliud cecidit cō-
viam. et uenerūt volucres
et comedērūt illud. In
 euāgelio luce ita de hoc
 semine scriptū est. aliud cecidit
 secū viam **4 cōculca-**
 tū ē. et volucres celi co-
 medērūt illud. **Quocirca**
 ergo dñs ī hac pabola ex-
 pone ip̄e dignatū est.
 pia fide suscipienda sunt.
Que vero tracta n̄t itel-
 ligenē de reliq̄. eā pia
 nitētiōe p̄quirēda ac
 p̄stringēda s̄ breuiter.
Demēn qd̄ circa viam
 cecidit. duplici lesura
 disperit. **4** ab itinerā-
 tibz salūz cōculcatū **4** a
 volucribz raptū. **Via**
 ergo ē mens sedulo m̄-
 larū cogitationū meatū
 triti atz arefacta. ne
 verbi semine exape ac q̄
 minare sufficiat. atz idō
 qd̄ p̄ boni seminis vicinā
 talis vie cōtingerit perit.
 qz improbo pessime co-
 gitatiōis transitū cōcul-

catū a demombz rapit
 Qui rē volucres celi sine
 qz celestis spūalis qz st
 nature. sine qz p aera w
 litant appellatur. Alio
 vero cecidit sup petrosā
 ubi nō habuit terrā nisi
 et statim exortū ē: qm nō
 habat altitudinē terre
 qz qm exortū est sol exesu
 aut, eo qz nō habet radi
 em exaruit. Et hinc mī
 terrā semis dñs expoluit.
 in qua videlicet expoliti
 one discim⁹: qz neqz ipse
 res in vna eadem qz sig
 nificatiōe sp allegorice
 ponat. Namqz petrosā
 duriciā pteruē mentis.
 terrā lenitate aīe obediē
 tis solē dicit feruorē ple
 cionis semētis. Et in v
 se alibi solē in bono ponat
 dicens, fulge multos in fu
 turo, qz solē in regno p̄ris
 eoz, et in structura dom⁹
 spūalis fodiendū in altū. trā
 citandā. qz petrosā in fūda
 mento doceat ee locū dā.
 hoc ē ab pmo cordis sinu
 cogitationes frenas exp
 gandas et fortitudinē fidei
 mūcte pro hys in fūdamto
 bonoz opm miserendam
 se moneat. In hoc enī
 loco altitudo terre que
 cōpetent exulta semen
 berbi debuerat exape p

bitas ē ai discipulis celest
 tib⁹ exerceatata. atqz ad
 auscultandū obediendū
 qz diuini eloqis regula
 rit multitudine. Petrosā ve
 ro loca q tenui cespite
 coniecta susceptū semē
 cito germinat. Quē h vni
 radialis figendū nō hnt
 illa inuisū st p̄cordia q
 nullis discipline studiis
 erudita. nullis temptaco
 nū phascioibz emollita.
 dulcediē tantū auditi ser
 monis ac p̄nullis celestibz
 ad horā delectant. h i tpe
 temptacois recedūt. Quia
 cū momentanea celestis o
 raculi dulcedinē milita
 sibi austeritate p̄tendūt
 q̄ loco semē lēo deputat⁹
 magnū lapidū congerit.
 pauco terre humo coopt.
 Que ideo ad fructū puenire
 iusticiē nō valent qz parū
 eis inest desiderij saluta
 ris qd' semen vite concipi
 at q multū inest duricie
 nocentis qd' fructus salubis
 obstat. **Et dicitur.** Qui
 h̄t aures audire audiāt.
 Quocies hec amonitua
 la ul' i euāgelio ul' i apo
 calypsi ioh̄is inponit. mis
 ticū ee hoc qd' d̄. atz ad
 audidū discendū qz salu
 bre insinuat. Aures enī
 audiendi aures st cordis

⁊ sensus interioris aures
 obediendi ⁊ faciendi q̄ nulla
 s̄. Illis aut̄ qui foris s̄
in pabolis oīa s̄nt. ut vidē
tes vidant ⁊ nō vidant
et audientes audiāt et nō
intelligat. neq̄ cōtātur
et dimittant̄ eis peccā.
 Notandū ī hīs dñi v̄bis.
 q̄ nō solū ea q̄ loq̄batur
 verū etiā q̄ faciebat pa-
 bole fuerūt. id ē verū
 signa multiplicā cū dicūt
 illi quibz in pabolis oīa fie-
 bant neqz q̄ videbant neqz
 q̄ audiebant ad itellē
 potuisse p̄ducē. Quod enim
 obstatet int̄iectibz ne ea
 q̄ viderāt ei⁹ facta vel it̄
 nera intelligerēt. si nō
 ī hīs aliqz ampl̄ q̄ car-
 nis oculis patebat sp̄ita-
 liter vellz intelligi. Illis
 ergo q̄ foris s̄ neqz appro-
 pinquāt pedibz dñi ut
 accipiant de doctrina ei⁹
 in pabolis oīa s̄nt. et sc̄a
 salūz et verba saluatoris.
 qz neqz ī hīs q̄ opabatur
 virtutibz. neqz in eis q̄
 p̄cabat archanis cū cog-
 noscē dñi valent. Pro qz
 ad remissionē peccōrū q̄ p̄
 gram̄ fidei ipsius obtine-
 da est. nō merent̄ attin-
 gere. h̄y aut̄ s̄ qui etiā
viam ubi s̄ntat̄ verba.
⁊ cū audierit confessi v̄it

sathanas ⁊ auferit v̄bū qd̄
 scriātū ē in corda eorū. ⁊. In
 hac dñi expoliōe oīs eorū
 qui audire quidē v̄ba salut̄
 potuerūt. s̄ ad salutē p̄u-
 nire neq̄ distācia cōpre-
 hendit̄. Sūt nāqz qui
 verbū qd̄ audiūt nulla fide
 nullo intellectu nulla saltē
 temptāde vtilitatis occasi-
 one pape dignāt̄. quozū
 idisap̄matis ac duris cor-
 dibz mādatū v̄bū confessi
 m̄di sp̄s q̄ v̄ie trite vo-
 lucēs semen eripiūt. Et
 qui auditi verbi ⁊ vtilitātē
 pbant ⁊ desiderū gustāt.
 s̄ ne ad id qd̄ pbant p̄u-
 ant. alios h̄m̄ vite adu-
 sa terrendo. alios p̄spa-
 blandiēdo retardant. Et
 p̄rimos dñs terre pet̄o
 se. sedis compat sp̄nosē.
 Erapiūt̄ sane gentiles.
 qui nec audire quidem
 verba vite merent̄. Nec
 mirū videri debet. quare
 sp̄nis diuicias cōpauit
 dñs. cū ille p̄gant̄ iste
 delectent. Ecce em̄ sp̄ne
 vocant̄. qz cogitacionū
 suaz p̄uccionibz m̄tem
 lacerāt. et cū usqz ad pe-
 catū p̄trahūt. q̄si inflicto
 v̄hic aruētant. Et exap-
 tis v̄iciorū p̄uccionibz diu-
 auz cupido plūmū m̄tē
 deuastat ac securā eē non

limit. Et em quilibz sollicitu
ingulat quo ordine sine arte
ca q nondu habet acqrat q
ruisu puidencia ca q iam
acqlierat conseruet. q demqz
gla ac dignitate acqfitoru
copia pfruat. qntis necē
e misera mens phoras sm
gulas curat u stimulis ex
ulretur. Unde apte dñs in
exposicio e spmazz appella
turus diuicias pmisit erup
nas dicens. Et alij st qui
i spm is seminat. In sunt
qui vbu audunt. et erup
ne seculi. Et deceptio diuiciaz
et circa reliqua concupisce
ne thocates suffocāt vbu
4 sine fructu efficitur. Et
rupne inquit scti 4 decep
cio diuiciaz quecuqz em
supbaat diuiciaz decipit
appetit. necē e mor ai
raru erupna cotiniazu
comitans sine eoa pcuras
affligat. Et em erupno
siq illis. qui quato plura
habet tanto pl egent et
ming sibi ipis habe videtur
Jux qd 4 poctaru quida
philarguris illudē ait. Cre
at amoz numi qtu ipsa
pecunia crescat. Quito qz fe
liciores no solu appetitu ve
raru diuiciaru. veru eia
ipō contēptu fallazū qui se
eē veraciter fatent. tps n
habetes 4 oia possidentes.

17

bene at cu diriss erupne scti
 et deceptio diuiciaz addidit
 4 circa reliqua concupie. Re
pit em scriptura. Concupisce
lapiam. serua mandati. 4
de q sbebit illa tibi. Et iter
dicat. Et tūc vir q timet dñz.
i mandatis ei cupiet nimis.
Qui cont qm neglecta sa
piēcia mandatis q dñi con
teptis circa reliqua concupis
cens aberrat nec fructum
accipe sapie. nec ad gaudiu
pt vere bñitudis attingere.
Suffocāt em huiusmodi cō
cupiscecie vbu. qz ipocri
ms cogitacioibz suis gut
tur. mens stranguat. Et
dū bonū desideriu ptre ad
cor nō sinūt. q̄ aditū flatu
vitalis necāt. Qui iusto in
dicio cōtingit. ut qtu ca
reliqua concupiscat. tātū
longe absit ab illo paupēu
spū desiderio quo cupiūt
dissolui et eē cū xpō. Qui
poctū timet miset qd re
uera venturū ē ei. dissolui
ab hac vita et eē cū diabolo
Et hñ st qui sup terra
bona seminat. Et qui audi
unt vbu et suscipiūt et
fructificat vnu triginta et
vnu sergita. 4 vnu cētū
terra bona hoc fidelis
electozū cōscia oibz tribz
terre neq puentibz cōt
ria facit. Quia 4 comēda

tū sibi semen vbi libent' exa-
 pit: & exceptū mī adūla ac
 p̄p̄ta cōstant' ad fructū ulqz
 tempa conseruat, fructū
 ficat atqz facit vniū teeli-
 mū & vniū seragelinū &
 vniū centesimū, Triceli-
 mū videlicet. cū fide sc̄i t̄n-
 tatis electorū cordibz illinu-
 at, Seragelinū: cū p̄-
 fectionē docet bone opatio-
 nis, Nā qz in senario nūo
 mūdi ornatū expletū ē: rē
 p̄ hūc bona opatio designat
 Centū. cū in vniūis q̄
 agim' q̄renda nobis ī rē
 no celesti p̄mia d̄mōstrant
 Centū namqz q̄ cōputad
 ī dextrā trāserūt: rē in
 significatiōe ponūt p̄petue
 b̄titudinis, Siquidem tri-
 ginta & seraginta ī leua
 adhuc manu cōtinēt. cē-
 tū trāserūt ad dextrā, q̄
 uis em̄ magna fides q̄ nob̄
 cognitiōe nr̄i conditoris
 reuelat. magna sint opa
 quibz fides ne sit ociosa cō-
 sumat, in hac t̄n ambo
 s̄ vita nr̄a, p̄remiū
 vero fidei & opatiois q̄ p̄
 dilectionē exercet. ī fu-
 tura ē vita sperandū, **C**
Et dicebat illis, si quis
venit lucna ut s̄ modio po-
nat aut s̄ lecto: si one
ut sup̄ candelabru ponat.
 Quia sup̄ dixerat aplis

& eis q̄ cū illis erāt, Vobis
 datū ē sc̄are misterū regni
 dei. illis autē q̄ foris sunt
 ī p̄abolis oīa sūt. Nunc
 ostendit p̄ eos aliq̄ etiam
 ceteris idem eē misterū re-
 uelandū: & p̄ceptū om̄i qui
 domū dei cent int̄it: fidei
 flāmis illustrādū. Quibz
 eorū vbiis typice fiducia do-
 cet p̄dicandi. ne qui timorē
 carnaliū tēmodū lucē
 sc̄e quā nouit abscondat.
 Modū nāqz et electi noscē
 vitā hūc p̄ntem et carnē
 t̄ q̄ vniūis, lucerne atqz vo-
 cabulo vbi q̄ illustrat
 designat, Nā qz temp' vi-
 te nr̄e s̄ certa diuine p̄u-
 sionis mensura cōtinēt.
 rē modio cōpat, lectū
 vero aīe cōsp̄m q̄ t̄p̄alit̄
 inhabitās quiescat. recte
 appellari posse q̄ nō vidē-
 at. Vñ lamato quidā dicit,
 Surge tolle lem̄ tuū et
 vade ī domū tuā, Qd̄ t̄
 apte dicit, Surge de cor-
 pore negligēcie. et corp' q̄
 ī corp' desiderijs diuicijs
 iacebas ī erācia bonorū
 opū sedulus attolle: & sic
 domū etne habitatiois p̄-
 ma bonorū opm p̄ceptū
 ingredi. Qui ergo amo-
 ze vite t̄p̄alit̄ & illecebrarū
 carnaliū occultat vbi dei
 q̄ modio ut lecto lucnam

opit. q̄ concupis carnis
 p̄p̄ont manifestaciōi ve-
 ritatis quā p̄dicāe metuit
 Sup̄ candelabrū at̄ p̄ont
 lucnā: qui corp̄ suū in illio
 dei subiat. ut sup̄ior sit p̄di-
 catio veritatis et inferior
 seruitus corp̄is. P̄ ip̄as
 h̄ corp̄is seruitutem et cel-
 los la ceat doctrina q̄ per
 officia corp̄alia idē p̄ vo-
 ce y lingua y cetos cor-
 pis mot̄ in bonis opibz i-
 limnat̄ discentibz. Sup̄
candelabrū p̄ont lucnā
cū dicit apl̄is. Nō sic pig-
no fūq̄ aerē cedens. s̄
castro corp̄i meū y ser-
uituti subiacō: ne forte
alib̄ p̄dicāis ip̄e reprob̄is
inueniat̄. Nō em̄ ē aliq̄
absconditū q̄ nō manifeste-
tur. nec factū ē occultū.
Sicut in palā veniat. flo-
rite inquit erubescē ellā-
gelū dei. s̄ int̄ tenebras
p̄scantozū lumē verbi
sup̄ v̄i corp̄is candela-
brū leuate. Aīa mēte
retinētes illū retribuciōis
extreme die. quo illū abt̄
deō abscondita tenebrarū
et manifestabit cogitaciō-
nes cordū. Tūc em̄ y
vobis a deo laus. y adula-
rijs veritatis pena ma-
net et̄na. Si quis h̄t
aures audiedi audiat.

Si quis h̄t sensū itelligē-
 di v̄bi dei nō se strahāt.
 nō auditū ad fabulas cō-
 uertat. s̄ scrutādis eis q̄
 veritas dicit diligēt̄ aure
 accommodet. diligēt̄ ma-
 nū iplendis q̄ iā intellex̄.
 diligēt̄ lingua p̄dicā-
 dis oportune impoitiōe
 subiat. Et dicebat ill̄.
Videte q̄ audiat̄. In
q̄ melata menti fuerit
remecet̄ vobis y adiac-
t̄ vobis. Si solerter
maq̄ oīa q̄ ualet̄ bona
facere ac p̄ximis itimāe
studet̄ aderit diuina
pietas q̄ vobis et̄ i p̄nti
sensū alioza capiendi
ac potioza gerendi effec-
tū cōferat. et̄ i futuro
sup̄ q̄ sp̄are nolitis dōna
vobis eterne retribucio-
nis adiacat. Qui eū
habet dabit̄ illi. y qui
nō h̄t eū qd̄ h̄t au-
feretur ab illo. Gota
inq̄t int̄ecione v̄bo qd̄
auditis reminiscend̄ y
scrutādo op̄a date. q̄ q̄
amorē h̄t v̄bi dabit̄
illi etiā sensū itelligēdi
qd̄ amat. At qui verbi
amorē nō h̄t audiedi
etiā sine n̄ali m̄gelo ul̄
litteraz̄ sibi callere videt̄
ex̄ciō. nulla vere sapi-
encie dulcedie gaudeb̄.

1190

Quid si spalius dictum est videtur
 et apostolis quibus caritate
 fideque potius datum est scire
 misterium regni dei. et de
 perfidis iudeis qui in parabolis
 videntes non videbant. et
 audientes non intelligebant.
 Quid videtur legem legibus in
 gloria habentibus esse amissum.
 Et in quibus qualiter
 accipi quod non nunquam lector
 ingeniosus negligens se
 perinet sapientiam. quam tardus
 ingenio sed studiosus elabo-
 rando degustat. **Et dice-
 bat Sic est regnum dei
 sicut homo iacet
 semine in terra. et dormi-
 at et erigat nocte ac
 die. et semine germinat et in-
 crescat dum nesciat ille. Vi-
 tro enim terra fructificat
 primum herbam deinde spicam.
 deinde plenum frumentum in spi-
 ca. Et cum ex se produxerit
 fructum. statim mittit fal-
 cem quoniam adest messis.
 Semen homo iacet in
 terra. cum cordi suo bonam
 intentionem miserit. Et postquam
 semine iactauerit dormit.
 quod iam in spe boni operis quies-
 cit. Nocte vero erigat
 ac die. quod in adversa et
 prospera proficit. Et semine ger-
 minat et crescat dum ille
 nesciat. quod et cum ad huc
 metiri incrementa sua non**

valet. semel concepta ut ad
 perfectum duat. Et vitro tunc
 fructificat quod pervenit se
 gratia mens hominis spontanea
 ad fructum boni operis allu-
 git. Sed hec eadem terra pri-
 mum herbam. deinde spicam. de-
 inde plenum frumentum producit
 in spica. herba quippe
 producit est inchoationis
 bone ad huc teneritudinis
 habere. Ad spicam vero
 herba pervenit. cum se vitro
 aut concepta ad perfectum
 boni operis pertrahit. Plenum
 vero frumentum in spica fruc-
 tificat. quoniam iam in tantum
 virtus proficit ut esse robustum
 et perfectum operis possit. Et cum
 ex se produxerit fructum
 statim mittit falcem. quoniam
 adest tempus messis.
 Omnis enim deus producto
 fructu mittit falcem et
 messem suam desecat. quod cum
 unum quodque ad opera perfecta
 produxerit. eius temporale
 vitam permissa sententia
 amittit. ut granum
 suum ad celestia horrea
 producat. Cum igitur desideria
 concupimus. semine
 in terra mittimus. Quod vero
 operari velle incipimus. libi-
 sumus. Cum autem ad perfectum
 boni operis crescimus ad
 spicam pervenimus. Cum in
 eiusdem operationis perfectum

sti

one solidamē iā plenū fru-
 mētū i spica pferim9. Ill-
 lus itaqz qm ad bonū posi-
 tū adhuc i mētis tenetur
 die eē cōspiciat despiciat.
 qz frumētū dei ab herba
 incipit ut granū fiat. Et
 dicebat. Qui assimulabit
regnū dei. aut cui parole
cōparabit illud. Sic ē
 ut granū synapis qd cū se-
 minatū fuerit i terra mi-
 ni9 ē oibz semibz qst i tra-
 Regnū dei p dicatione evā-
 gelij est 4 notitia septu-
 rariū q ducit ad vitam.
 Et de qua dicit ad iude-
 os. Auferet a vobis
regnū dei. 4 dabit qd
faciēt fructu ei9. Bile
est ergo hōremōi regnū
grano synapis qd iux-
ta m̄ mathēi accipies
hō seminavit i agro suo.
Homo q seminat a pleris-
q saluator intelligitur
qd aī9 credentiū seminet.
Ab alijs. hō ipē seminās
i terra siue i agro suo.
hoc ē i semipō 4 i corde
suo. Quis est iste q se-
minat. nisi sensus n̄. et
apim9. Qui suscipiens
qm̄ p dicationē et fo-
uens semētē hūore
fidei. facit i agro sui
pectoris pullulare. Qd
cū seminatū iqt fuerit i

tra min9 4 oibz semibz qst
 i tra. Et cū seminatū fue-
rit ascendit et fit mai9
oibz oleribz 4 facit ramos
magnos. ita ut possint
ibz vmbra ei9 aues celi ha-
bitare. Predicatio evā-
gelij minima ē oibz discipu-
lis. Ad p̄mā quippe dō-
trina fide nō habz vitat
hōiem dnm dū mortuū
4 scandalū crucis p̄dicās.
Confer hōremōi dōtrina
dognatibz phoz 4 libris co-
rit 4 splendori eloq̄iē cō-
posicionē q seminat. et vi-
ditis qto minor sit ceteris
semibz sementis evāgelij.
Et illa cū creverit nichil
modax nichil iudū nichil
vitale dmostrat. Totū
flactidū maradū q emol-
litū i olera 4 i herbas
q crescit 4 corrūit. h
aut predicā q pua vide-
bat i p̄ncipio. ul' cū i
aiā credēs ul' cū i toto
mūdo sata fuerit nō ex-
urgit i olera s; crescit i
arborē. ut talis evāge-
listis ap̄tillie dicitur.
Ascendit ergo granū sy-
napis seminatū i terra
siue agro dnm 4 de olera
mutatē i arborē. cui9
nature ē altitudie apli-
tudine 4 iofitate h̄bz
om̄ h̄scende naturā.

Magna ē enim huiusmodi
 tūdo arboris: quod metes
 auditorum suorum predicatio
 evangelii ad appetenda
 celestia sustollit. diffu-
 sa ē ramis: quod per predica-
 tores ex sese nascentes
 totius mundi terminos oc-
 cupant. Diuturnitate
 firmet. quod veritas quod
 predicat nullo umquam fi-
 ne delebitur. Sub ym-
bra illius volucres celi
habitant. quoniam autem fide-
 les qui ad celestia per deside-
 rium volare et neglectis
 temporalium rerum cupiditatibus
 in seipsum cor habere con-
 suenerunt. in psalms
 voce in protectione alaz
 domini sperabunt. Ubi et spon-
 sa in canticis canticorum
 hoc est una de multis
 arboribus colla scilicet eterna
 gloriatur et dicit. Ubi
ymbra illius que desideraba-
ham sedi. et fructus eius
dulcis gutturi meo.
 Quod est apte dicere.
Sub protectione illius que
videre desideraba me cet-
orum solacio destitutum
spera. et gaudium aspec-
tus ac pancia illius dulces
cordi meo. quod est illa
est me comestione uno
fastidire coegit. Et
talibus multis pabolis

loquatur eis verbum prout po-
 terat audire. sine pabo-
 la aut non loquatur eis. Et
hoc ita dicitur quod quasi ut huius
aptum ad turbas finem
fecit. sed per solas pabolas
locuta eis fuerit. Per
ita pocius quod non loquatur
sermo eius inuentus. et quod
non aliquid pabolaz sit in
mytho. Et ait illis in
illa die cum sero esset sermo.
in seam cont. et dicit
tentes turba assumunt
ea. ita ut erat in nauis.
et alie naues erat in illo.
 In hac nauigatione dominus
 vtramque vniuersam eiusdem
 quod sine plene natura dig-
 nate ostendit. Ubi ipse
 qui ut homo dormit in
 nauis. furor maris verbo
 compellat ut dicitur. Porto
mytho allegoria mare
quod cum suis haurit delecta-
rat tenebras et amarum
quod sibi pntis est) accipit
flauicula at quod alia
nulla melius quod factum
passiois ipsius intelligit
arbor. Quia ubi no
fideles aduerti in se
mundi fluctibus ad habita-
atione peric celestis qui ad
stabilitate securi hito-
ris pueniunt. Alie aut
naues que fuisse dicitur in
domino. nec in ista ducte

uel alijs̄ tempestatis p-
 tulisse narrat̄. illos in-
 m̄z significat. qui ita fi-
 de d̄m̄ce crucis imbuti
 s̄. ut necdū turbie tri-
 bulacionū pulsati tantū
 i pace eccl̄e suscepta fi-
 dei misteria conseruet̄.
 Vel certe eos: qui post
 crebris̄ tēptacionū p̄rel-
 las aliquitula ad tps̄ sac-
 ritate cōcesse pacis v̄tut̄.
 Inctū nāq̄ ē naves ille
 v̄tū nūq̄ facte i portū
 deducte s̄nt. an post ex-
 pta maris picula ad por-
 tū reducte. Vnde v̄t̄ ois̄
 rē possūt designari. 4
 eos videlicet qui necdū s̄t
 tēptacionibz̄ p̄bati. 4 il-
 los qui post examinaōē
 crebra tribulacionū p̄
 x̄p̄o. aliqua sopitis tēp-
 tacionibz̄ s̄t rerū trialli-
 tate potiti. Et facta
ē p̄cella magna venti-
et fluctū mittebat i na-
uis et erat ipe in pupi-
lip cervical dormiens.
 Discipulis nauigantibz̄
 x̄p̄s obdormiuit. q̄ cal-
 cantibz̄ sc̄m̄ fidelibz̄ fu-
 turū q̄ regnū getē aū-
 meditantibz̄. 4 uel sc̄m̄
 d̄ sp̄s̄ sc̄i flatu ul̄ r̄em-
 gio p̄ r̄n̄ conatū i f̄id̄s̄
 m̄di falsus certati p̄

terga iactātibz̄ tps̄ s̄bito
 d̄m̄ce passiois̄ aditenti. V̄n̄
 bene hoc sero sc̄o gestū
 fuisse p̄hibet. ut verilo-
 lis occubitu nō solū d̄m̄
 dormiō. s̄ 4 ip̄a d̄ced-
 tis lucis hora significet
 Ascēdente at̄ illo puppi
 crucis q̄ sop̄ nū mortis
 capet. fluctū blasphemā-
 tianū p̄leutoz̄ demo-
 niacis exatati p̄cellis
 assurgūt. Quibz̄ t̄n̄ nō
 ip̄i p̄cōa turbat̄. sed
 discipuloz̄ imbecillitas
 cōsūt̄. tēp̄idat p̄ich-
 tat̄. Et exatant eū
4 dicit ei. Magis nō
ad te p̄tinet q̄ p̄m̄us.
 Exatant d̄m̄ discipu-
 li ne eo dormiente fluctū
 feritate dispereant.
 Quia cuius mortē vide-
 rant maris vobis̄ rel-
 rectionē q̄rebant. ne
 si d̄m̄cus ip̄e morte car-
 nis sopiretur. eoz̄ m̄s̄
 sp̄tali i p̄ctū morte
 p̄iret. Vnde b̄n̄ sequit̄.
Et exurgēs cōminatū
ē vento 4 dicit mari-
tace 4 obmutescēs. Et
cessant venti. 4 f̄c̄a
ē triallitas magna.
 Vento quippe exurgēs
 cōminatū est. q̄ re-
 surrectioē celebrata
 diabolo sup̄bia strauit.

dū p mortē destruxit eū q̄
 habebat mortis impū,
 Mare quoq; silere p̄cipit
 ac tranquillitātē redurit.
 q̄ velanā iudeoz rabiem
 q̄ caput quocūq; clama-
 uerat, si filius dei est des-
 cendat nūc de cauce et ac-
 dem q̄ ei: mortē supand
 ac de sepulchro resurgē
 de dicat, Vbi nōndū iux-
 tram q̄ omēs creature
 lenaunt creatorē. quibz
 ei ma repat et impat.
 lenaunt impante. nō ei-
 roze hēticōz. q̄ oīa ipu-
 tant aranda. s; maesta-
 te conditoris que apud
 nos insensibilis illis sensi-
 bilis est. Et ait illis. Q̄
timidi estis. nēdū habetis
fidem. Recte arguitur
 qm̄ p̄ntē xp̄o timebant.
 cū vñq; qm̄ ei adhererit
 p̄ire nō possit. Cui sile est
 hoc qd̄ p̄ mortis sopnū
 discipulis apparēs. x̄p̄i
 ut incredulitatē eoz q̄
 duriciā cordis. q̄ h̄is
 qm̄ viderat eū resurrex-
 isse nō crediderūt. Itē
 q̄ dixit ad eos. Multi
et tardi corde ad creden-
dū cōibz q̄ locuti s̄. p̄ hē
flone her oportuit pa-
ti xp̄m q̄ intrare in
gloriam suā. Sic s̄ p̄
metaphorā nauigh di-

ceret, flone oportuit xp̄m
 soporari. verrenibz vñdiz
 fluctibz nauē i q̄ dormiebat
 q̄ ita exp̄gefactū sedatis
 extm̄plo tumidis gurgu-
 tū estibz diuinitatis sue
 auctis pateface virtutē.
Et timuerit timore nig-
no. et dicebat ad al̄t̄m̄
Quis putas est iste. q̄ v̄t̄
q̄ mare obeduit ei. Math-
us ista scribit. Porro ho-
mēs mirati s̄ dicētes.
qualis est hic. q̄. flō q̄ d̄il-
capuli s; haute et ceteri qui
i nauē erāt mirabāt. et
de ei9 cui9 vent9 q̄ mare
obediēt p̄sonā dubitabāt.
Sp̄ante q̄s cōtenciose
voluerit eos q̄ mirabant
fuisse discipulos. vñd̄ h̄m̄
recte hoies appellatos. q̄
nēdū poteciā nouerant
saluatoris. Et nos quoz
singuli cū signo dn̄ice cru-
cis seculū relinq̄re dis-
ponim9. nauē p̄fecto cū
ih̄u conscendim9 mare
tr̄sire conam9. S; qm̄
nō dormitabit neq; obde-
miet illi. custodie h̄is sp̄.
nōb tñ sepe nauighantibz
q̄ m̄ equozis fremit9
obd̄sm̄t. qm̄ crebr̄ scete
m̄ medios v̄tū m̄ sub-
ul̄ im̄d̄zū sp̄ū ul̄ ho-
minū p̄noz ul̄ ip̄o m̄ā
cogitacionū impetu fidi

splendore obtenebrasset. sp-
 ei celsitudo contabescat.
 amoris flama refrigescat.
 Verum in huiusmodi pael-
 las ad illam necesse est gubna-
 torem curramus. illam sedule
 exatemus quod non seruiat sed
 impet ventis mor tepes-
 tates copescat. refudat
 tranquillitate. portum salu-
 tis indulgeat. **Capitulum quintum.**

Quod venest hinc hie
 tu maris i regione
 gera senoz. Gerala e
 vrbis insignis arabie hinc
 iordanie in monte gala-
 ad qua tenuit tribus ma-
 nasse non longe a stagno
 hyperiadis i qd poza po-
 pitati st. Significat at
 natione genam qua p
 sopnu passionis resurrecti-
 onis qd sine glam missis
 pdicatoribus saluator e
 vilitate dignatus. Vn bñ
 gerasa sine ger-seli ut
 quida legit colonu cientes
 sine aduena piquas it
 pretate videt. illuminans
 qd genam plus qd eu a q
 nequit i colebat. hoste
 suo de corde repuleit. Et
 qui erat loqe factus lit ppe
 in sanguine xpi. **Et exen-
 tit de moumētis. Homo
 iste qui spu verabat in
 do. y dno velans qz mox**

+ ho spu imudo q domcalu habebat
 i moumētis +

curad) occurrit figura h
 ppli gentilis. qui usq ad
 tempa dñice ian nationis
 demoniacis delus) doctis
 ydola p dno colebat. Qui
 dicalu habebat i moumē-
 tis qz i mortuis opibz h e
 in pacis delectabat. **Et**
 ei st corpa p fidem nisi
 qda defunctor sepulchra
 in qbz no dei habitat. Sino-
 sz dia pacis mortua i dñi-
 dit. **Et neq cathenis**
ia qsq eu potat ligare.
qm sepe copedibz y cathe-
nis vinctus dirupillet
cathenas et copedes di-
minuillz. et neo poterat
eu domare. Cathenis y
copedibz granes y dure
leges significat genam.
quibz y i eoz republica
peca cohibent. Ruptis
qz cathenis ut lucas scbt
agebat a demomo i dñi
Qui ead ipis i i gressu
legibz ad ea scelera cupi-
ditate ducebatur. q iam
vlgare coluendine ex-
cederet. Et sep nocte
ac die i moumētis et m-
monibz erat et clamans
et concidens se lapidibz.
Vemp nocte ac die hinc
bat demoniosus. qz genti-
litas sine adulis rezu ca-
sibz laborabat. seu par y
psptas aliq mudi blandi-

entis arideret. nequā
 a lincio malignoz spū
 collū mēhs exultare none-
 rat. s; p opm feditatem
 q̄ i monumentis iacebat,
 p̄ falsū supbie i mōcū
 lūps errabat. p̄ v̄ba du-
 rillie i fidelitatis q̄ arrip-
 tis furibūda cantib; seip-
 sū conadebat. **S; attel-**
 tante ioh̄e baptista dñs
 de lapidib; suscitavit fili-
 os abrahe. cū dura i fide-
 lū corda ad grā pietatē
 conuertit. **Videns autē**
ih̄m a longe currit et
adorauit eū. et clamās
voce magna dicit. Qm̄
et tibi ih̄m fili dei altissi-
mi. Qnta arri vesama
 ih̄m creaturā q̄ nō dñi
 credere quē filiu dei altis-
 simū demones credūt q̄
 cōtremisaut. **Que impie-**
 tas iudeoz eū dicē i p̄nci-
 pe demomoz eiecisse de-
 monia quē ip̄a demonia
 fatēte nichil secū habere
 cōe. q̄ hoc ip̄m q̄ hūc p̄
 demomaci clamauere
 furore postmodū i delu-
 beris idloz dice q̄ cōfite-
 ri nō cessat. ih̄m videt
 eē v̄m filiu dei altissimi
 nec sese aliquid cū illo
 pagē a locetatis habē.
Admro te p̄ dñi ne
me torqas. Dicebat ei

illi. **Et sp̄e imūde ab hoīe**
 hostis huāne salutē nō
 erigū tibi dicit eē toz
 mētū ab hoīs lesioē ces-
 sare. **Qnto qz hūc diu-**
 ci9 possidē solebat. tato
 difficil9 dimittē cōsent.
Vñ stndēdū lūmope ē.
 ut et si q̄ ut hoīes a dia-
 bolo supem. moy eū
 laqos euitare sataga
 m9. ne si aliqto tard9
 ei9 v̄mbe resistat. labi-
 ri oli9 q̄z pellat. **Et**
mirōqabat eū qd̄ tibi
nome ē. Et dicit ei.
legio nome m̄ ē qz m̄
ti sum9. s; lo velut v̄m9
 nome m̄gnit. s; ut cō-
 fessa publice peste quā
 fures tolābat. v̄ntus
 curāhs grātoz emica-
 ret. **Sed q̄ m̄i typis la-**
 cerātes qm̄ p̄ exozāsim
 grāciā demones eicere
 nozūt. solet dicē p̄nci-
 pes nō alit̄ valē curari
 nisi q̄ntū sapē oē qd̄ ab
 imūdis sp̄itib; v̄m. an-
 ditū q̄ntū tactū ut ali9
 quolib; corpis a animi
 sensu vigilantes dormi-
 entes v̄e ptulerit cōfite-
 do patent. exponat. **S;**
 veto dicebat sp̄e. legio
 nome m̄m̄ ē qz m̄
 ti sum9. significat plm
 genā. nō v̄m̄anib;.

h' innumeris ac diuisis
 ydolatrie cultibz ee ma-
 apati. En cont' septu
e. q' multitudis creden
erat cor vni y aia vna
vn bene i babilois con-
structioe linguaru vni-
tatis p spm supbie solla-
m i theosolmia e p graz
la sps linguaz vartetas
adunata. Et illa cofu-
sio. h' vltio pacis ipta-
te. q' videlz electos m
pluibus linguis y genibz
vna fides ac pietas
toto orbe pacificad co-
firmat. repbos at plu-
res secte qua lingue dis-
locand confundit. Et
precabate eu mlti ne se
expellet ex regione.
In euagelio luce ita sp-
tu est. Et rogabat eu.
ne imparet illis ut m-
abillum uent. Sae-
bant ergo demones ali-
qn futuru. ut p aductu
dm mittente i abillu.
Ho ipi futua p dmina-
tes. h' yphaz de se diga-
recolentes. Deo q' glo-
ria dmi aducta qua
mirabate. ad sua phi-
mescebant tendē dāpnā-
atione. Erat at ibi ca-
monte grex porcorū nig-
ni pascens. Et d' pta-
bant eu sps dicentes.

mitte nos in porcos ut
i eos introeamus. Et co-
cellit eis statim ihus. No
pmitit ad petebat demo-
mbz p mt fectione por-
corū hoibz salutē occasio
pberet. Pastores em
ista euentes statim anu-
ciat ciuitati. Erubescit
manicheus si de eadē sbā
y ex eodem auctore ho-
minū bestiarū q' st' aie.
quō ob vniū hois salutē
duo milia porcorū suffo-
cant. In quoz ty mte-
ritu figurat hoies i
mūdi hocis y rācioms
exptes indicat. Qui i
monte supbie pascetes
lutulentis oblectant
i actibz. Galibz em p
cultus ydolorū pnt demo-
nia dnari. Nā nisi quis
pora more vixerit. nō
m eu drabolū accipiet
ptate. a' ad pbandū tm-
nō at y ad pdendū acci-
piet. Et exentes sps
immūdi introiet i por-
cos. Et magno ipetu
grex papitat. Et i pae
ad duo milia. et suffoca-
ti st' in mari. Signifi-
cat q' iam clarificati
ecclia y libato ylo gen-
tiu q' dnacoe demomoz.
in abditis agut sacrile-
gos ritū suos q' x' aedē

noluerat ceca et profunda
 curiositate scrutari. Et
 nondum quod spiritus immundi
 nec in portos irent nisi
 hoc illis benignus ipse sal-
 uator petentibus. quos
 et in abyssu posset reli-
 gare. Ecce dicit. re nesciam
docere nos uoles. ut salu-
em nouerim. eos multum
non posse sua potestate nocere
hominibus. quoniam uis peccatoribus qui
uisceribus potuerunt. hinc
aut potestatem dei bonorum oc-
culis iusticia nobis dare
potest. iniusta non potest. Quod
aut pascebat eos fugerit
et in ciuitate
in agris. Quod pastores
portos fugientes ista de-
nuunt. significat quod
etiam per multos impios. qui
per christiana lege fugiant.
potentia tamen eius pergentes
stupendo et mirando per-
dicant. Et egressi sunt
uidere quod esset factus. Et
uenit ad illum et uidit
illum qui a demone vexa-
batur sedente vestitu et
lance mentis et timuerit
et. In euangelio scriptum
lucis est. sedente ad pe-
des eius. significat aut
multitudine uetusta sua
vita delectata honoris
quod se nolle pati xiana
lege. dum dicit quod eam imple

non potest. admirantes tamen si-
 delem ipsam a pristina
 perdita consuetudine sanatum.
Ecce uaque ad pedes domini
est enim in quo demonia ex-
ierat eos quoniam a peccatis
correcti fuerat fixa me-
tis in tercio uestigia sui
saluatoris que sequatur in
tueri. Vestitu resurre-
cti uirtutum studia que uelam
perdidit iam sana mente
repperit. Quod in figure apte
congruit illa domini parabola
in qua rediens ad patrem
filii luxuriosus et perditum
in stola prima cum anulo
induitur. Manifeste illi
nuas. quod quod uero cor-
de de admittis penitue-
rit. potest donante christi gratia
prima iusticie opera de quibus
cecidit cum anulo iudi-
cate fidei recuperare. Et
rogare eum ceperat ut di-
cederet a fimbriis eius. Quod
scilicet fragilitatis uite gra-
uitatem propria se domini iudi-
cabat indignos. non capi-
entes uirtutum domini. nec in-
ima adhuc mente perditum
lapis salinis ualentes.
Quod et petro ipse uiso
uiscerum miraculo conuul-
se legit. Et uisum sare-
ptem bethelie. cuius se-
sensit hesperio bndictio-
nichilo in se putant

pñcia quari, Qm̄ 4 h
bi m̄st p̄r dei. Ingres-
 sus es ad me. ut reme-
 moraret̄ iniquitates m̄r
 4 occidēs filiū meū.
Quis ascendet nauē. ce-
pit illū d̄p̄cari q̄ d̄mo-
no verata fuerat ut eet
ai illo 4 nō admisit eū.
Sed ait illi. Vade i d̄m̄
ū tuā ad tuos. et annū-
cia illis quia tibi d̄ns
fecerit 4 miseris sit sup̄.
 hec ex illa apli sententia
 recte p̄nt intelligi ai ait.
 Dissolui et eē ai xp̄o m̄-
 tomagis optimū. manē
 i carne n̄cū p̄t vos.
 Ut sic quisq; intelligat
 p̄ remissionē p̄ccōrum
 redēdū eē sibi i cōsōr-
 bonā et sciendū eā age-
 ho p̄t alioz eā salute.
 Ut d̄m̄dē ai x̄o requies-
 cat. ne ai iam p̄p̄e
 vlt eē ai xp̄o negligit
 ministrū p̄dicationis
 frat̄ne redempciōi accō-
 modati. Q̄ vero mat-
th̄e 9 duos dicit a d̄mo-
nū legione curatos.
 marc̄ 9 at et lucas vñ
 cōmēdāt. intelligas
 vñ eoz fuisse p̄sone
 alicui⁹ clarioris 4 famo-
 sioris. quē regio illa
 maxime volebat. 4 p̄ eā
 salute plimū satagebat.

hoc volentes significare
 duo eā gētilit̄. solū cō-
 memorādū indicauerūt.
 de quo facti h̄ fama lan-
 p̄clarisq; flaguerūt. h̄
volentes. De d̄ allegorie
4 s̄ma cōcordat. q̄ s̄t
vñ a d̄m̄o possessa.
 sic 4 duo gētilis ppli ty-
 pū nō icōueniēt. xp̄m̄
 ut. Nā ai tres filios noe
genauit. vñ solū fa-
lia i possessionē ad satā ē
dei. 4 duob; reliquis
diuisa; nationū q̄ id̄lis
māciparet̄. par eū s̄t
ppl̄i. Et venit quidā d̄
archisynagogis noie
taurus. Et vidēs eū p-
adit ad pedes ei⁹. In
 hac lectioē ubi archisi-
 nagog⁹ saluare filiam
 petiit suā. s; p̄gente ad
 d̄m̄ ei⁹ d̄no p̄occupat
 emorosa mulier 4 p̄-
 pit sanitatē. ac d̄m̄ filia
 archisynagogi ad opti-
 tā p̄uenit sanitatē. In-
 mo de morte reuocata
 ē ad vitā. salū onditur
 quib; huām. q̄ d̄no i car-
 ne veniente ita dispēsa-
 ta ē. ut p̄mo aliqui ex
 isrl̄ ad fidē veniret. d̄i-
 de plenitudē gēnū isrl̄.
 ac sic ois isrl̄ saluus fiet.
 Es ergo archisynagog⁹
 iste q̄ ad d̄m̄. p̄ filia ro-

gatur. aduent meli q^o
 ipse moyses itelligit.
 Vn bñ iayrus id est illu-
 minas siue illuabat vōt.
 Qui accepit vba vite
 dare nobis. et p h^o cōs
 illuinat. q ipse a spū scō
 quo vitalia moita scri-
 be ul dōce possz illuata
 ē. Qui videns ihm per-
 dit ad pedes ei⁹. qz pce-
 mēns i spū venturū i
 carne dñi. hūi corde
 se ei⁹ potēcie sūdidit.
 Quē ihū cōt hūc scilicet ho-
 minē incarnatū cōg-
 nouit. ut etnū an oē
 scilicet dñi existē nō dubi-
 taret. Si em caput
 xpi illi dñs pedes ei⁹
 qz ap ei⁹ qz assūpta hūa-
 nitas que trā nre mor-
 talitatis tetigit acipie-
 di st. Et pōdere ar-
 chisynagogū ad pedes
 ihū ē. legislatorē cū to-
 tā pgenie p m media-
 torē dñi q homī longe
 sibi dignitatis glā pte-
 rendū ē cognosce et
 agnoscere cū aplo. qz qd
 firmū ē de forō ē hoībz
 # Et deprecabatur eum
multū dicens. qm filia
mea i extremis ē. veni
ipone manū sup eā ut
salua sit q vniat. In
 Abagetho luce ita scriptū

ē. qz filia vniat ēat illi
 fere ānoz duodecā q h
 moriebatur. filia archi-
 synagogi ipā ē synago-
 ga q sola legali institū-
 one cōposita q vniat
 moysi nata erat. Et h
 velut duodecā etatis
 āno. hō ē tpe puberti-
 tis appropinqste mori-
 ebat. qz nobilit a p-
 hētis educata postquā
 ad itelligibiles ānos
 puenerat. postq spū
 lem dō sobolem quare
 debebat. subito etrozū
 languore cōsternata
 spūales vite vias igne-
 di dēpabili omisit. Et
 si nō a xpo succētur.
 horrēdam p oīa corru-
 isset i morte. Et abi-
it cū illo q sequebat eū
turba multa q pmebat
illū. Ad puellā pgenē
 sanadā dñs a turba cō-
 punit. qz genti inde
 salutaria moita pben-
 quibz egrā viciis ei⁹ q
 tēdā eriget. noxia
 carnaliū vplbz. Et sūc-
 tudis granata. Et
mulier q erat i pflūno
languis duodecā ānis.
 Mulier languis fluxū
 h a dñō curata etiā ē
 cōgregata d qz hūbz q
 i genti carnaliū delecta-

aonū polluta fluru-
 atq; a cetera iā fuerat se-
 gregata fidelū. **¶** Sed
 sic verbū dei iudicā sal-
 uare decerneret. illa pa-
 rata iā pmissa q̄ alijs
 sripuit spe certa salu-
 tem. **¶** Notandū q̄. q̄ 4
 archilī magogī duoden-
 nis sit filia. 4 mulier h̄
 ab āms duodecā sanguine
 fluxerit. hoc ē eodem q̄
 hęc nata sit hęc illa cepit
 infirmari. **¶** Una em̄ pene
 eadē q̄ scilicet h̄ etate et
 magogī i p̄archis
 nata. et genitū ceteris
 nacio p̄ orbe cepit p̄dla-
 tre lūme fedari. **¶** s̄ et
 fluxus sanguis b̄larie
 hoc ē sup̄ p̄olatne pollu-
 cio 4 sup̄ h̄ms q̄ carnis
 ac sanguinis delectatioe
 gerūt. p̄ rē intelligi.
¶ fuerat m̄lta p̄lla a cō-
pluribz medicis. et eroga-
uerat oia sua necessaria
p̄ferat. s̄ magis d̄xi
labebat. Medicos siue
 filios intellige theologos
 siue philosophos legūq;
 doctores secularū. qui in-
 ta de v̄tutibz vicisq; v̄ti-
 lissē disputates. v̄tilia vi-
 uendi credendi q̄ instituta
 se mortalibz dare p̄mitte-
 bāt. **¶** Deu certe ip̄os sp̄s
 iudicis q̄ velut hostibz cō-

sulendo sese p̄ deo colendos t̄-
 gerebāt. Quibz certatim
 audiendis gentilitas q̄ to-
 magi n̄al̄ industrie vires
 expenderat. tāto m̄l̄ po-
 tuit ab iniquitatis sue corde
 purgari. **¶** Hęc ubi p̄l̄m
 iudeoz egrotasse veritas
 de celo cognouit adesse me-
 dici cepit 4 ipsa languoris
 sui sp̄are p̄t̄ et inquirere
 remediū. **¶** Cū audisset
de ihesu veit in turba ret̄
et tetigit velimētū ei.
dicebat em̄. Quia si uel
tetigero velimētū ei sal-
ua ero. Et cōfessū licet
3 fons sanguis ei. **¶** Veit 4
 dnm̄ tangit etiā. cū ei p̄
 fidei vitatē appropinquat. veit
 at̄ retro siue iuxta id qd̄
 ip̄e ait. **¶** Si q̄ n̄ m̄l̄brat
 me sequat̄. **¶** Et alibi p̄opi-
 tur. **¶** q̄ dnm̄ deū suū ab-
 labis. S̄me q̄ p̄t̄e car-
ne dnm̄ n̄ videns. p̄actis
iā sacris incarnatione illi
ad fidei y agniciois ei q̄
am p̄ueit. **¶** Sic q̄ d̄ p̄t̄
 op̄atioe sacroz ei saluati-
 a p̄ctis meruit. q̄ tactū
 velimētōz ei fons sui
 sanguis licetuit. **¶** Fons ap-
 p̄e sanguis origo p̄cti.
 Quod q̄ fons sanguis est
 imm̄d̄ p̄mordū cogitatio-
 om̄s ex quo p̄ctū oē nat̄-
 at̄. **¶** Hęc d̄ns oī verbis

evāgelicis nō solū opa et
 vba mala compescere. s; et
 cogitationū neq; radi-
 cem exstirpare curavit.
In h' ult' q; laus evāge-
licis emūdari donavit. q;
 virtute exsiccandi fontis
 obsecm sine vestimētis in-
 didit. Et statim ih̄s q;
proles i semetipso vbitē
q; erant de eo. nisi ad
turbā auebat. Et tetigit
vestimēta mea. Nō ut ipse
 q; nesciat doceret. itrogat.
 s; ut vbi q; bñ nouerat imo
 quā ip̄e dederat i muliere
 declareret. Et declarata ag-
nita. q; v̄tute fidei mlti
ad salutē puenit. Et
dicebat ei discipuli sui.
 Videns turba cōpmetem
 te q; dicit qd me tetigit.
 Quē turba passim comi-
 tans cōpmetit vna cre-
 dula mulier dñm tangit
 q; qm dñs i ordmate
 glomeratōn̄ h̄elib; sine
 p̄sio morib; q̄stuitur.
 solo catholice ecclie fidei-
 ter corde venit. Flū h̄ic
quidā videtes nō vident.
q; audietes nō audiunt. ita
ecclā tangētes nō tangunt
qm nō simplici s; dubio
ut silate corde xpm tangit.
 Vñ quidā amāb. quidē.
 s; nodū plene credenti dicit
 ip̄e. nolo me tangē. nodū

em̄ ascendi ad patrem meum.
 Aptē dicens. q; sit ipm ve-
 raciter tangē. p̄i saluz
 eāte cred. Et cōspiciē-
bat vidē ea q; hoc fecerat.
Nō obliuiscet fidelū suoz
dñs nec i se spantes timeri
desistat s; oēs qm saluari
merent' suo dignos inuē-
at misericōdē indicat. Iste
pau' clamavit. q; dñs ex-
audiat eū. Mulier
at timēs et tremēs laens
qd factū eēt i se venit q; p̄-
dit an eū q; dixit ei om̄m
veritate. Ecce quo iro-
gatio dñi tendebat. ut vi-
deliz cōfiteute palā mulie-
re veritate sue dñm i
firmitatis subite credulita-
tis diuine p̄uocatiois ac
donate sibi sanatiois. q; ip̄a
certius cōfirmaret' i fide
q; plurib; saluz et vite
p̄bet' exemplū. Dem. q;
sequit' Ille at dixit. filia
fides tua te salua fecit. va-
de in pace et esto sana. a
plaga tua. Deo filia q;
fides tua te salua fecit. In
eo ei q; credidit iā salua
facta es. Quicquid loq;
te veniunt ad archylenago-
qm dicitēs. q; filia tua
moritua ē q; vlt' veras
magm. Saluata a plu-
mo laq; muliere. mor-
filia archylenago q; mor-

† Fecit dicit fides tua te salua factura ē
 sed salua fecit

tua nūc atē. Quia dū eam
 a viciozū labe mūdāta. et ob
 fidei meritū filia ē cognomi
 nata. cōtinuo synagoga p
 fidie simul q̄ iudie luctus
 soluta ē. **P**fidie quidē. quia
 i xpo credere noluit. In iu
 die vero. qz eam am credere
 doluit. **P**ceptū nāp. ē iacti
 bz aploz. **P**ep̄h aut salbō
 penē vniūsa ciuitas cōuenit
 audire vbu dñi. Vidētes at
 turbas iudē repletū s̄ zelo.
 et cōf̄ dicebat hīs qz a pau
 lo dicebant. maledicentes.
Et qz aiebat nūq̄ archiepi
 synagoga q̄ ult. veras magis
 p̄ eos hodie qz dicit. qz deo
 deditū synagoge statim
 videt. ut restitui. uti posse
 nō credat. idē p̄ p̄ resuscita
 tōz illū supplicandū eē nō
 cōmet. **H**z q̄ impossibilia
 s̄ ap̄ hoies. possibilia s̄ ap̄
 deū. **V**n̄ apte sequit. **I**h̄s
 vbo ad dicebat. audite aut
 archiepi synagoga. **N**oli timē
 timē aede. **A**rchiepi syna
 goga ceteris doctozū legis
 q̄ dicit. de quo dñs ait.
Sup cathedrā moysi sedē
 tū scribe et pharisei. qm̄
 si credere ipe voluerit. eē
 s̄bicta ei synagoga salua
 erit. **E**t veniūt i domū
 archiepi synagoga et vident
 timū hū et flentes et eulā
 tes nūm. **E**t letēt̄ iquit

omēs i sperit̄ i te: ietm̄
 exultabūt q̄ hitabis i eis.
Quia vero synagoga letho
 a hanc dñice ihericōnis
 merito ihericōnis amulit.
 q̄ i m̄ flentes et eulātes
 mortua iacet. **S**icut h̄ sup
 na pietas fūdit. eā ihericō
 patit. qm̄ p̄ca cō finē
 s̄li reliquias ei. s̄d̄ elec
 tionē. p̄e salutē q̄ vite resti
 tuit. **V**n̄ apte s̄lingit.
Et magis ait eis qz turba
 m̄m q̄ plozatis. **I**ouel
 la nō ē mortua s̄ dormit.
 hōbz mortua q̄ saluāte
 nequerat. i deo dormiebat.
 i aū disposicioē q̄ aū re
 cepta vnebat. et caro re
 suscitāda q̄s̄cebat. **V**n̄ mos
 xpianū obtruit. ut mor
 tuū qm̄ resuscitari esse
 nō dubitat. dormientes
 vocent. sicut aplūs. **N**olu
 vos m̄t̄ ignozac fides de
 dormiebz ut nō cōtriste
 mini sicut et ceteri qui sp̄e
 nō habent. **H**z et i parte
 allegori ē. q̄ aū q̄ pec
 cauerit ip̄m̄ moriatur.
Tamē ei quā dñs resuscit
 tandā atz ad vitā eternā
 p̄ndit eē venturā. not
 quidē mortua fuisse. s̄ ei
 obdormisse dicit nō iagūe
 p̄. **E**t irridebat eū. **I**p̄
 vero cecidit oibz allumit
 p̄em q̄ m̄em puelle q̄.

Quia vba resuscitatiois irridi
 q̄ credere malebat. merito
 foras excludit. utpote
 idigni q̄ potētia resuscita-
 tiois ac resurgētis uniterm
 viderēt. Item foras turba
 eicatur ut puella suscitet̄
 q̄ si nō p̄t̄ a searēcioibz
 cordis expellit̄ iportua
 scilicet m̄hibido curarū.
 aīa q̄ m̄tusciois iac̄ mor-
 tua nō resurgit. Ita dū
se p̄ manū terrēnoꝝ
desiderioꝝ cogitatioes sp̄-
git. ad cōsiderationē sui
sele nullatenus colligit.
Et tenēs manū puelle
ait illi Tabitacum. ad
2. m̄ptibi puella tibi dico
surgē. Querat diligēs
 lectos quare verar̄ dīa
 gelista dictū saluatoris
 exponēs m̄posuerit de
 suo tibi dico. cū i s̄ro s̄
 mone q̄ posuit nō plus
 sit dictū q̄ puella surgē.
 nisi forte ip̄t̄ exp̄mēdam
 vīm dīcē illū dīs hoc
 augendū putant. maḡ
 sensū loq̄tibz q̄ ip̄a vba
 suis curarū intimae lec-
 toribz. Ita y familiare
 constā. cō exāgelistis
 atz aplis. cū de veteri
 testamēto testimōia assu-
 mit maḡ sensū p̄pheti-
 cū ponē curare q̄ verba.
 Tenēs at manū puelle d-

min⁹ suscitavit eā. q̄ n̄
 p̄t̄ m̄date fuerit ma-
 nū m̄dor̄ q̄ sāguīe ple-
 ne s̄t̄ s̄māgōga cor̄ mor-
 tua nō q̄lūgit. Et cō-
festim surrexit puella y
ambulabat. Quēcūq̄
ei p̄cis mortūi sup̄ne
manū miserat̄ dīs re-
suscitatur a tēgerit nō
solū a lordibz y veteri no-
scelerū exurgē. s̄ y i boibz
cōtinuo p̄ficē debz opibz.
videlz iur̄ p̄salmit̄ m̄ḡ
diens sine macula y opa
excercēs iusticie. Et ob-
stupuerit stupore maḡno.
et p̄cepit illis vehemēt.
ut nemo id sciret. Et
dixit dare illi māducae.
Ad testmōiū quidē vere
resuscitatiois dare puel-
le māducae p̄cepit ne
nō veritas s̄ fantasia
q̄d̄ apparebat ab tā edu-
lis putaret. P̄ y si q̄
a sp̄itali morte surrex-
erit. celesti iurē ē mor-
p̄ne capetur. y dūm
salū vbi y sac̄ s̄o altūb
p̄nceps efficit. Ita iurē
mortalē itellōi t̄cēs illi
mortūi quos saluator
i corp̄ibz suscitavit tria
quā resurrexiois aīa
significat. Et quidē nō
nullū q̄sēū male delecta-
ciōi p̄bendō latente t̄tū

v m

cogitacioe peccati sibi mor-
 te consciant. **E**x tales se
 vniuersare significans sal-
 uator resuscitauit filiam
 archilinnagapi nodu foris
 elatam, s; i domo mortua
 q; viciu secreto i corde te-
 gentem. **A**lm no solu
 noxie delectacioni consen-
 cendo, s; et ipm malu
 qd delectat expleo mor-
 tuu suu q; extra portas
 efferunt. **E**t hos se si pe-
 nitent resuscitacoe demo-
 stras. suscitauit iuuenem
 filiu vidue ext' portas
 ciuitatis elatu. **U** reddi-
 dit mrt sue. **Q**uia respici-
 pulcenti a peccati tenebris
 ai am vnitati restituit
 carie. **Q**uidam vero non
 solu cogitacoe ut faciedu
 illiata. s; y ipa peccandi
 consuetudine se q; sepelie-
 do corrupit. **V**er nec
 ad hos erigendos minor
 fit vta q; gracia salua-
 toris. si tm assint cogita-
 ciones sollicitate q; sup or-
 salute velut deuote xpo
 sorores inuigilant. **N**ad
 hoc imadu resuscitauit
 lazaru quatuor dies in-
 motu merto habete et so-
 core attestante ia fete-
 rem. **Q**uia nru pessia
 noxios acta solet fama
 comitari. **N**otadu aut

q; qto q;uoz aut moris ig-
 erit. tanto acrioz necesse e
 ut resurgat meate peccatis
 feruoz insitet. **N**ia leuiorib;
 y condiam curatus leui-
 zis peccatae pnt remedio
 curari. **Q**d occulte volens
 ostendere dñs iacetu i con-
 clam mortua facillia ac
 breuissia voce resuscitat
 dices. puella surge. q; ee
 ob facillitate resuscitadi
 ia mortua fuisse negaue-
 rat. **D**elatu at foras in-
 uene mortuu. plib; ut
 reuulsa debeat dicitis
 corroborat ai ait. **I**uue-
 nis tibi dico surge. **Q**ua-
 triduan vero mortua.
 ut longa pmetis sepulch-
 ri claustra euade poss;
 fremunt spu ihu. **T**uba
 ut seipm lacrimas fudit
 rur-su fremunt ac magna
 voce clamant. lazare
 vem foras. et sic tanq;
 qm erat despatu discusso
 tenebraru pondere. vite
 luci q; reddit. **E**t y h
 notandu. q; q; publica
 noxa plib; eget reme-
 dio. leuia at peccati leuior;
 et secreta qnt pma deli.
 puella i domo iacet pau-
 cis arbitris exurgit. eis
 d; q; vehemet ut nemi-
 ni id manifestet sapit.
Iuuenis ext' porta t'ba

multa comitate atq; i-
tuente suscitatur. Lazari
de mortuo uocato. Ita-
tu ipse innotuit. ut ob-
eoz q' uide testio in plime
dno turbe cu palmo oc-
cureret. et mlh ppter
illu abirent ex iudeis y
crederet i ihm. Et tum
vero mortui nuaate dis-
cipulo dno audiuit s qz
qm p ei exatatioe pce-
sentur inuadi fuerant.
Dimitte magt ut mortui
sepeliat mortuos suos.
id e mali malos nomis
laudibz grauet. Et qz
no adest iusto q' corripit
at i misericordia oleum
pccozis ipignet caput
eorum. **Capitulum sextum.**

Et ingressa uide a-
bit in priam suam
sepeliant illu discipuli
sua. Et scto sabbo cepit
i synagoga docere. Et ml-
h audientes ammirabat
i doctrina ei dicentes. Hi
hinc s' oia et q' e sapia
q' data e illi. et uirtutes
tales q' p manus ei effu-
unt. Patria ei nazara-
reth dicit i qua car nu-
tritus. P' q' ista nazare-
noz creatus q' eu q' i vbi
fuit q' ipis si meo no le-
ua fuisset xpm cognosce-
potant. ob sola q'nis no-

tiā cōtepnāt. **Sapientia**
at ad doctrinā. uirtutes re-
ferūt ad sanitates. Et mi-
racula q' faciebat. q' soler-
ti ac pulchra distācia cō-
mēdrat aplō diceb. uidei
signa petiit. y greca sapie-
ciā q' erunt. Nos at p'dia-
mō y m' uocaturū uidei
q' dem scādaliū q' dicit aut
scādaliā. ipis uero uoca-
tis iudeis y grecis xpm
dei uirtute y dei sapiam.
In qua nimirū scētia
uirtute ad signa retulit
ppt iudeos. sapiam at ad
doctrinā ppt grecos id est
gentes. Nonne iste e fabri
filio marie frat iacobi y
ioseph y uide y simonis.
Nonne et sorores ei hic
nobilis s'. Et scādali-
labāt i illo. Scādaliū
y error iudeoz salū nra
est. y hericoz q' dēpnao.
Itā hū em cernebat ho-
mine ihz y m. ut hūc fili-
brū et iuxta aliu euāgē-
listā fabri clamarēt fili-
ū. frēs quoq; y sorores
ei scēi cē testaret.
Qui tamē nō liberi io-
seph a marie iuxta he-
nicos putadi. s' pccā-
iuxta more sacre scriptū-
cognati ipoz s' stelligē-
di. quō abrahā y loth
frēs appellat. cū cēt

vi^m

loth filio fr̄is abhe. y mltā
 habes h̄mōi. flō aut sine
 certi p̄uioe sacri dñs i
 carne appareb̄ faber y
 fabri filio est h̄ari ac dia
 uoluit. qñ pot̄ ead̄ p
 hoc se quis ante secula
 filiū eē docuit. q̄ fabrica
 tor̄ om̄i i p̄ncipio cre
 auit de q̄ celu y terra. flā
 y li huāna nō s̄ copandi
 diuini. h̄ p̄us h̄i iteger
 est. q̄ p̄ xp̄i igne opat̄
 y spu. vñ q̄ ip̄e tāq̄
 y fabri filio p̄curator suū
 aut. Ip̄e vob̄ bap̄tizat̄
 in spu y igni. Am̄ i do
 mo magna h̄ m̄l̄i di
 uisi qñs vasa fabricat̄
 fimo vasa ire sui spu
 igne molliendo i m̄sei
 corde vasa cōmutat̄.
h̄ h̄o sac̄ i uideri ignari
 dñe v̄tutis opa p̄lapie
 carnalis q̄templacōe
 despiciūt. Et dicebat
eis ih̄s qz nō ip̄ia sine
honore nisi in p̄ria sua.
et cognacōe sua y i do
mo sua. Propheta dia i
sc̄pturis dñm ih̄m xp̄m.
et moyses testis ē. qm̄
future ei i carnacōne
p̄dicēs filijs isrl̄ ait.
Propheta vob̄is suscitab̄
is. de v̄b̄ d̄ fr̄ib̄ v̄ris
tāq̄ in eip̄m audietis.
Non solū at̄ ip̄e q̄ caput

y dñs ē y ph̄az. s̄ y helias
 et themas ceteri qz ip̄he
 minores i p̄ria sua q̄ in
 ceteris ciuitatib̄ habitat̄.
 Quia ip̄e modū n̄ale ē a
 ues h̄y am̄bz iud̄. flō
 em̄ considerat̄ p̄sencia vi
 ri opa. s̄ fragile recōz
 dante infancā. qñ nō y
 ip̄i p̄ colde etatis gradus
 ad maturā etatē venerit
Et nō potat̄ ibi v̄tutē
ullā face nisi paucos ih̄s
mos ip̄olitis manib̄ cū
uit. Et mirabate p̄ter
īcredulitatē illoz. Non
 q̄ ead̄ illis īcredulis fa
 ce nō potuerit v̄tutes
 mltas. s̄ quo ne mltas
 facēs auēs īcredulos
 cōdep̄naet. p̄t aut̄ y
aliter itelligi q̄ ih̄s des
piciat̄ i domo y i p̄ria
sua h̄ ē i p̄lo iudeozū.
Et ideo ibi pauca signa
fecit ne penit̄i excusabi
les fierent. Maiora
 at̄ signa cotidie i gētib̄
 p̄ ap̄stolos facit. nō t̄
 in sanacōe corp̄m q̄ in
 aīz salute. Et at̄ mirai
dicat̄ dñs īcredulitatē
illoz. nō q̄ inopinata
y i p̄uila mirate q̄ nouit
oīa an̄s fiat. sicut p̄cefi
dem centuoziorū q̄ noua
y an̄ īcognitā mirai tē
cepit qñ audiet̄ v̄ba pie

confessiois eius aut. q^m n^o
 in isrl tanta fide iuven^t
Et qui nouit occulta cor-
 dis. qd mirandu intima
 re vlt hoibz mirari se
 cora hoibz ondit. **Q**u-
 randa em erat fides ce-
 luriomis qui sn hoie do-
 tore sine eloqis scriptura
 zu. sine opaculis angeloz
 tantu nali sensu diuini-
 ty illuato. cognouit p
 miracula den ee veru
 que p huane fragilitate
 infirma hoem veru ee
 nouerat. **A**c est non
 miru admiranda naza-
 renoz infidelitas. qm
 4 doctozibz habudates
 et eloqis dnm i quibz
 xpi pdicabat adueta.
 ipz ead pntē habetes
 xpm agnacione sui illi
 et verbis nigerete et
 signis. nichilo i cre-
 diti durabat. **E**t i vno
 eoz iudeoz mirada no-
 tat. ceasar. qui nec ip-
 hetis suis crede d xpo
 nec ipsi int se nato vo-
 luerut crede xpo. **I**n
 alio fides coronate ge-
 cui. qui m iudeos na-
 tu h expulsi ipi cu o-
 raculis sacris media-
 toze dei et homi hoiez
 ihm xpi suscipe merue-
 rit. **E**t circubat cal-

tella i circuitu dces. 4
conuocauit duodecim. et ce-
pit eos mitte vnos. Et
dabat illis potate spu
imudoz. Benignus et
clemes dñs ac inge no
iudic seruis atqz disci-
pulis virtutes suas. Et
sicut ipc curauit oem
languoze 4 oem ifirmi-
tatem. aplis quoqz sui
dedit potate ut curet oem
languoze 4 oem ifirmi-
tatem. Ez multa disti-
 cia e m habe 4 tribue.
 donare et accipe. **I**ste
 qd cuqz agit potate dñi
 agit. illi si quid faciut
 ibe callitate sua 4 vtu-
 te dñi confitete dicetes.
 i noie ihu surge 4 abula.
Et precepit eis ne
quid tollerent i via nisi
virga tantu. no perano
panis neqz i zona ee.
h calciaos sandalis.
et ne induerent duabz
tunicis. Tanta pdica-
tori debet i deo ee fidu-
cia ut pntis vite supro
qñis no pūdeat. In si
hos non desse etissime
ciat. ne dñ mens eius
occupat ad tpalia. nisi
alio pūdeat etna. So-
let aut qm quō matthe-
4 lucas comēorauerit
dirisse dñm discipulis

vj^m

ut nec vga ferret. cu
 dicat marci et pcepit
 eis ne quid tollent i via
 nisi vrga tm. qd ita
 coluit. ut itelligam. **S**
 alia significatioe dicta
 vrga q scdm marci fe-
 renda e et sb alia illam
 q scdm matheu et lucam
 no e ferenda. **S**icut sub
 alia significatioe itelli-
 gite temptatio de qua
 dictu e de nemine tep-
 tat et sb alia dem e tep-
 tat vos dno de v ut
 sciat si diligatis eu. **I**lla
 seductio e h pbatiois.
Ptrinqz ergo accipiedu
 e a dno aplis dictu ut n
 vga ferret et ut no nisi
 vga ferret. **C**u em scdm
 matheu dicit eis nolite
 possidere auru neqz ar-
 getu. continuo sbieat.
 digno e em opari abo
 suo. **V**n satis ondit au-
 eos h posside ac ferre
 noluerit. no qo nctia
 no sint sustentatioi hui
 vite. s qz eos sic mitte-
 bat. ut eis h debere mo-
 straret ab illis qbz ewa-
 gelu credntz annua-
 rent. **C**larer aut hec
 no ita pcepisse dnm taf
 ewangeliste vnie aliud
 no debeant. qz eis pbe-
 tibz quibz annuaat ewa

gelu. alioqn cont hoc
 pceptu fecit apls q vic-
 tu de manuu suaz labo-
 ribz trisigebat. sic emqz
 qnas eet. s ptate dedisse
 t qua feret sibi ista debe-
 ri. **C**u at a dno aliqz ip-
 atur nisi fiat iobediem-
 cie culpa e. cu at ptas
 datur. licet vnicmqz no
 vti. et taf de suo iure
 redere. **H**oc ergo ordi-
 nas dno qd cu ordimalle
 dicit apls hns q ewage-
 lu annuaat de ewage-
 vnie. **I**lla aplis loqba-
 tur. ut seculi no possi-
 deret. neqz portaret
 hinc vite nctia. n mag-
 na n mima. idv posu-
 n vrga ondens a fide-
 libz suis oia debere mil-
 tris suis. nulla supflua
 requiretibz. **A**c p hoc
 addendo. **D**ignu e em
 opari abo suo. pntus
 aperuit t illustravit.
Vn hec oia loqretur.
 hanc ergo ptate vrga-
 noie significavit cu dixit
 ne qd tollent i via nisi
 vga tm. ut itelligatur.
 qz p ptatem a dno ac-
 ceptam q vrga noie
 significata e ead qno
 portant no deert. **H**oc
 et de duabz tunicis itel-
 ligedu e. ne quisqz eoz

pter eā quā cēt iduta ali-
 am portandā putaret
 sollicitū. nec op^d cēt aū
 ex illa ptate possit acci-
 pere. **¶** Unde marcus di-
 cendo calaari eos san-
 dalis ul' soleis aliqd h^o
 calciamentū miltitē sig-
 nificatiois habere aūo-
 net. ut pes neqz tectū
 sit neqz nudū ad terrā.
¶ Idē nec occultet. Abāge-
 lū. n^o tremis cōmodis
 imitat. **¶** Et q^d nō porta-
 ri ul' haberi duas tum-
 cas. s; expressū m dū
 phibet dicens. et ne m-
 dueret^r duabz tunicis.
 q^d eos admonet nisi nō
 dupliciter s; simpliciter
 ambulare. **¶** Ali^o duabz
 tunicis videt^r michi du-
 plex ondē vestimētū nō
 quo illos s; dicit glia
 ali uine rigētibz vincta
 quis tunica delzat ee
 contētū. sed q^d i tunica
 vestimētū intelligam^o. ne
 aliud vestiti aliud nobis
 futoz timore seruam^o.
¶ Allegorice at p^o pe ram
 onia scli. p^o pane deliac
 tpales. pes i zona or
 cultatio sapie designat.
¶ Qui ei sapie vbiū habet.
 s; h^o erogare p^orio negli-
 git. q^d p^oriat^r i zona
 clausa tenet. **¶** Et s^optū

ē. **¶** Capnā abscondita u
 thezaur^o occultū q^d vti-
 litas i vtrilqz. **¶** No ergo
 pera aplis. nō p^oriat nō
 es i zona ferēdū ē. q^d
 quisqz officū doctozis
 accipit. neqz oneribus
 scolarū negotioz d^o p^oriat.
 neqz carnalibz d^o s^o d^o r^o
 redim. neqz cōmissum
 sibi talentū vbi s^o oao
 debet lenti corpis absco-
 dere. **¶** **¶** Et dicebat eis.
¶ Quocūqz inueneritis in
domū illic manete d^o
nec creatis m d^o. **¶** In
 matheo ita s^optū est.
¶ In quacūqz domū ciui-
 tatem ul' castellū itue-
 ritis it^orogate q^d i ea
 dign^o sit. et ibi mane-
 te d^o nec creatis. **¶** Dat
 cōstācie quāle mada-
 tū. ut hospitalis neces-
 situdis iura custodiāt.
 Alieni a p^odicatoe reg^o
 m celestis astruēs cur-
 sitare p^o domos. t^o d^o mo-
 labilis hospiciū iura m-
 tere. nec oao se sedm
 matheū dom^o quā ig-
 diant apli legenda
 d^o cēt m^o. ut mutadi
 hospiciū necessitudis q^d
 violandē eā nō sup^oerat
¶ **¶** Et quicūqz nō rece-
perit vos nec audie-
rit vos creates m d^o q^d

ante pulvere & pedibus
 vris i testimonio illis. Iou
 nis erant de pedibus i
 testimonio laboris sui q
 egressi s*u*t i ciuitate & p
 dicacio aplice ad illos
 usq; puenit. Ime er
ant puluis. ut nichil
ab eis accipiat. ne ad
victu quide necm qm
euageliu spreuerit. Et
erentes pdicabat ut pe
nitentia ageret. Et d
moia multa euocabant.
4 unquebat oleo multos
egrotos 4 sanabat. In
et apls iacob. Infir
mate quis i vobis iduat
pbis etie 4 oret sup
ipm ungetes eu oleo
in noie dm. et si i pacis
sit dimittet ei. Unde
pater ab ipis aplis huc
scie etie more ee fctm.
ut energumim ul' alij
quibus egroti unqat
oleo pontificali bndicti
one consecrato. Et au
dit herodes rex mal
festu ei factu e nomen
ei. 4 dicebat. Quid io
hanes baptista resurrex
it a mortuis. 4 ptea
virtutes opante i illo.
Quata mdoz iudicia. q
cont. dm malicie furoz
extitit. ex oib' pene lo
as euageliu docem. Et

ce em iohem de q dm e q
 signu feat nullu. a mortuis
 potuisse resurge nullo attes
 tante credbat. Ihm aut
viru pbatu a do vtutibz
4 signis. cu videt mortu
elementa tremuerit resur
rectione vero atq; ascen
sione angeli apli viri ac
feie certati pdicabant.
no resurrexisse. s; furti
ee ablatu cred maluerit.
Qui cu dicerit iohannem
resurrexisse a mortuis
4 ptea vtutes sopmatas
sine opatis ee in illo. Be
ne oadis de vtute resur
rectionis senserit q ma
ioris potate futuri sunt
sa cu a mortuis resur
rexerit. q; fure cu car
nis adhuc infirmitate
quarente. Et 4 ipm re
urrectionis miraculu no
ee incredibile denerit.
qd nullo docente sponte
crediderit. qui si seipos
re credibile i dno non
credidisse sic merito ce
ritatis 4 inuidie pbat
Quo audito herodes
ait. Que ego decollam
iohem. hic a mortuis
resurrexit. hinc de ipis
ita spilit. Quid putat
herodes terrarum oia
q; habet ab eo. 4 hesita
bat eo q dicit a quibus

dā qz iohēs resurrexit a
 mortuis. a quibudā vero
 qz hebras apuit. In-
 telligēdū est ergo aut p9
 hanc hesitationē cōfir-
 malle eū i aīo suo qd ab
 alijs dicebat eū aut. Qz
 ego decollavi iohēm hic
 a mortuis resurrexit.
 Aut ita pñciada s̄ hec
 verba. sit hesitante ad
 huc iudicent. Si ei dicit.
 mīqz nā hic ē. a mīp̄ hē-
 te hic ē iohēs baptista.
 nō op9 eēt amone aliqz
 de pñciatioē qua dubi-
 tans atqz hesitans itelli-
 gite. s̄ nūc qz illa vba
 desūt vtrōqz nō pñcia-
 ri p̄t. ut aut confirma-
 tū eū ex alior vbis cre-
 dentē dixisse accipias.
 aut adhuc sic lucas
 cōmēorat hesitātē. Ap-
 se ei herodes misit ac
tenuit iohāne et vtr-
it eū i carcere p̄ter
herodiadē vxorem phi-
lipi fr̄is sui. qz dux-
erat ea. Dicebat eū
iohēs herodi. Non
licet tibi habere vx-
orem fr̄is sui. Vtqz
 narrat hystoria phi-
 lipi herodis maio-
 ris filii s̄ quo dñs
 fugit egyptū fr̄em
 hui9 herodis s̄ quo

passa ē xp̄us dixisse vxorē
 herodiadem filiā regis
 archē. Postea vero glo-
 cerū ei9 exortis quibus-
 dā cont. generū similia
 tibi tulisse filiā suā. qz
 in doloē mariti prioris
 iūma ei9 nupcijs copu-
 lasse. Qz sit at huc phi-
 lip9 et vāgelista lucas
 plem9 docet. Anno
 qnto dēio ip̄i tiberi-
 cesaris p̄citate poncio
 pilato iudē. tetrarcha
 at galilee herodē herō-
 dē. philipo at fr̄e eius
 tetrarcha ituree et tra-
 comitidis regiois. Et
 qz iohānes baptista qz
 venit i spū et virtute
 helie. eadē auctoritate
 qua ille archab corripu-
 erat et isabel. arguit
 herodem et herodiadē
 qz illicitas nupcias
 fecerit. et nō liceat
 fr̄e viuētē q̄mano illi9
 vxorē ducē male p̄ci-
 tari apd regē qz p̄ter
 adulatioē eē iūmē.
 p̄ceptorū dei. Et cū
dies oportun9 accidit
let. herodes natalis
cena fecit p̄cipibus
tribunū et p̄simis
galilee qz. Poli mor-
taliū herodis et phario
 legūt. diē natalis sui

gaudis festinis celebras-
 se. Et uterque rex iustis
 to auspicio festivitatem
 sua sanguine fedavit. De
 ru herodes tanto maio-
 re impietate. quanto san-
 ctus innocentis doctore vita-
 tis et pconie vite ac signi-
 celesis occidit. Et hoc
 a voto et peticioe sal-
 tatriciis. Neque enim caput
 occisi ante consumas ther-
 re puduit. Non phario
 nil talis velame commi-
 sisse legit. Et tunc per-
 cantem sibi eumuchum vi-
 ta primari iubet. Quo
 longius a vero cultu reli-
 gionis aberat. eo leuius
 in violatioe sue festivi-
 tatis deliquit. Atque ex
 utraque exemplo pbate
 vtilis est nobis diem
 mortis futie timere
 et caste agere. Septimum
 memoria reuocare. qua
 die nasitans luxuria
 ad laboris nasate iudicium
 et electi ad requiem per
 mortem transiunt e mundo
Et quia thronus filia
psalmi herodiadis et saltus
set et placuit herodi-
simus recubentibus ut
ait puella. Petrame
quod vis et dabo tibi et
mirant illi. et non ex-

ausat herodes quod iustus et
 nolens propter miramentum
 herodiadi fecit. quod ad hoc
 forte mirant. ut futie
 occasioe machinas ipa-
 raret. Alioquin si obuis-
 miranda fecisse se dicit.
 si petris si miris postulaf-
 set interitum facturum fue-
 rat an non. quod in se re-
 pudiatum fuit. contemp-
 ne debuit etiam propheta.
Que cum cruce dixit me-
sue. et petra. Et illa
dixit. Caput herodis bap-
tiste et. Herodias et
mes ne herodes aliquam
resipisceret. ut philip-
po fratrem amicum fieret. at
quod illiote nuptie repu-
dio solueret. monet
filiam ut in ipso statim com-
mo caput iohannis postulet
digne operi saltationis
dignum sanguinis pmissum.
Et contristata rex
post miranda. et propter
simul recubentes volu-
it ea contristari. Et
nullo spectatore prope-
autem caput eius idcirco
et. Consuetudinis septi-
arum est ut opinione mul-
torum sic narrat histo-
ricus quomodo eo tempore ab
herodibus credebat. Dicit
ioseph ab ipsa quoque
maria appellat pro-

ihū. ita y nē herodes di-
 citē cōstruitat. qz hoc
 discubētes putabant.
 Dissimulatoz eī mēhs
 sue y artifer hoīcīda
 trīstīcīā p̄ferebat ī fa-
 cie: cū letīcīā hēret
 ī mēte. scēlī qz exau-
 lat īramēto. ut sub
 occasioē pietatis īpī
 fieret. **Q** at sbīat. et
 p̄t̄ siml̄ recubētes. ut
 oī scēleīs sī cē cōsoz-
 tes. ut ī luxurioso īpu-
 ro qz cōmūno crūete
 epule dēferēt. **E**t
attulit caput eī ī dil-
co y dedit illud puelle
y puella dedit mī sue.
 hoc mī hram factūlit.
 nos at usqz hodie cer-
 minū ī capite iohīs
 p̄phē īndos x̄m q̄ caput
 p̄phetaz ē pdidisse. **A**
 lter. Decollacio iohīs
 minozacionē fame illī
 qua x̄ps a p̄lo credēba-
 tur īmūat. sicut erat
 tūcio ī cruce d̄m salua-
 toris p̄fectū dēsigna-
 bat fidei qua ip̄e qui
 p̄t̄ a turba p̄pha cē
 putabāt d̄ns p̄phetaz
 y x̄ps d̄i filī a cūctī
 fidelībz ē agnītū. **Q**
 nūtz ergo capite io-
 hānes. exaltatū ē ī
 cruce d̄ns. **Q**uia si aut

idē iohēs aut illū opoz-
 tet c̄scē. iohāne aut
 minū. **I**llū at q̄ p̄pha
 estimabat. x̄m cognos-
 ci. et eū q̄ x̄ps p̄virtu-
 tū s̄limitate putaba-
 tē x̄pi cē p̄phētā y p̄ar-
 lozē dēcebat ītelligi.
Qd ip̄m qz d̄stīctionē
 t̄pīs q̄ v̄terqz illozū
 natū est. satis aperte
 signatū ē. **Q**uia iohēs
 quī dē quē oportebat
 minū. cū d̄m nūlu-
 mē dēc̄scē īcapit na-
 tū ē d̄ns at qui beca lar-
 mūdī ē. eo am̄ t̄pē quo
 dies c̄scē īcapit lua-
 flua sue d̄na natitat
 exhibuit. **Q**uo audi-
 to discipulī eī v̄ne-
 rūt et hulerūt cor̄ p̄
 eī y posuerūt illū ī mo-
 nūeto. **N**arrat io-
 sephus v̄mctū iohēm
 ī castellū macherūtā
 adductū. ibiqz trāca-
 tū. **N**arrat hystozīa
 eccl̄astica sepultū eū
 ī sebastē vr̄be palestī-
 ne q̄ quondā samariā
 dicta ē. **A**c t̄pē v̄līat
 p̄t̄apīs īndentes x̄pi-
 ans q̄ sepulchz eī
 p̄ia sollicitudīe frequē-
 tabāt paganos īualī-
 se monūmētū. olla
 d̄sp̄sisse p̄ cāpos. et rursū
 collecta igni cremasse at d̄
 mo d̄sp̄sisse per agros.

affuisse tunc temporis mo-
 nachos ibidem & iheru solimis.
 qui mixti pagani ossa legen-
 tibus maximam eorum par-
 tem congregauerunt. et ad
 patrem suum phyllipū ihera-
 solimam detulerūt. At ille
 misit ea beato athanasio alex-
 andrino episcopo. ibiqz serua-
 ta usqz ad tempora theophyl-
 cuiusdem urbis episcopi. quan-
 do iubente theodosio prinipe
 omnia gentiū fana destructa
 sunt. Tunc expurgato a sor-
 dibus templo serapis illata
 ibidem. et basilicam pro edi-
 cula serapis in honorem sancti
 iohannis esse consecratam.
 Rege vndermū historie ecclias-
 tice libriū. Et conuenientes
 Non solū que ipsi egerant et
 docuerant apostoli domino
 renuntiant. sed etiam que io-
 hannes eis in docendo occupa-
 tis sit passus. uel sui uel eiusde
 iohannis ei discipuli renun-
 tiant sicut matheus describit.
Dū hoc quod sequitur. Et ait
illis. Nō solū cā tantū factre
 quentionis ipsorum. sed et mis-
 tice gracia significationis. quia
 uidelicet derelicta iuda que
 prophetie sibi caput non creden-
 do abstulerat. in deserto ecclie
 se que uirum non habuerat
 uerbi esset cibaria credentibus
 quasi epulas panū largiturus
 et piscium. Ibi etenim predica-

tores sancti qui apud iudeam nō
 credentem et contradicentem a-
 liquādiu graui tribulationum
 sarcina premebantur. requiem
 nacti sunt & collata gentibus
 gracia fidei. Que autem ne-
cessitas fuerit concedende requi-
ei discipulis subsequenter osten-
ditur cū dicitur. Erant enim.
 Ibi magna temporis illius
 felicitas & labore doctentium
 simul et discentiū studio demon-
 stratur. que utinam nō in eis
 rediret ut tanta ministris uer-
 bi frequentia fidelū insistat
 auditorū. que nec liberum eis
 curandi corporis spatium con-
 cedat. Nam quibus necessaria
 curandi corporis hora negatur.
 quanto minus illecebris ani-
 me sue carnis studendi facul-
 tas adest. qui potius a quibus
 uerū fidei et salutare ministe-
 rium oportune importune exi-
 gitur. horum animus consequen-
 ter ad agenda semper et cogi-
 tanda celestia succenditur. ne
 ea que uerbis docent factis im-
 pugnent. Et ascendentes. Non
 discipuli soli. sed assumpto do-
 mino ascenderunt in nauim et deser-
 tū locum petiere ut euangelis-
 ta matheus aperte demonstrat.
Et uiderunt eū. dū pedestres
 eos preuenisse dicitur. ostendi-
 tur qd non in aliam maris sue
 iordams ripam nauigio perue-
 nerunt discipuli cum domino

sed transito nam aliquo furo
 uel stagno. proxima eiusdem
 regionis loca adierunt ~~locis~~
 quo etiam indigene pedestres
 peruenire poterant. **Et eri-**
ens Quomodo misertus sit
 super eos matheus exponit
 plenius dicens. et curauit lan-
 guidos eorum misertusque eis.
Hoc est enim veraciter pau-
 perum et non habentium
 pastorem misereri. et vitam
 eis veritatis docendo aperiri.
 et molestias corporales
 meditando auferre. sed et ie-
 iunios reficendo ad laudem
 summe largitatis animare.
Quod etiam sequentia lectio-
 nis huius eum fecisse comme-
 morant. **T**emptat autem fi-
 dem turbarum. et probatam
 dignam mercede recompen-
 sat. **P**etendo enim solitudine
 an sequi turent explorat. ille
 sequendo et non in iumentis
 aut uehimentis diuersis. sed pro-
 prio labore pedum iter arripi-
 endo deserti. quantum salutis
 sue curam gerant ostendant.
Rursum ipse ut potens passus
 saluator ac medicus accipien-
 do fatigatos. docendo inanos.
 sanando egrotos. recreando
 ieiunos. quantum deuotione
 credentium delectetur insinuat.
Intra uero leges allegorie pe-
 tentem deserta gentium tris-
 tum multe fidelium caterue

relictis membra prae se conuer-
 sationis. neglectoque bariorum
 dogmata praesidio sequuntur.
 et qui pridem notus in uidea
 deus. postquam dentes iudeorum
 arma et sagitte. et lingua eorum
 machera acuta facta est. ex-
 altatus est super celos deus. et
 super omnem terram gloria
 eius. **Et cum hora horam ultra**
 manum uespertinum tempus
 dicit. iura teste qui ait. **Dies**
autem ceperat declinare. et
accidentes duodecim dixerunt
illi. Dimitte turbas etc. **Die** au-
 tem declinata turbas reficit saluum
 quia uel seculorum fine pro-
 pinquante. uel cum sol uisibile
 pro nobis occubuit. a diuina
 spiritualis medie sumus ta-
 be saluati. **Et respondens.** Pro-
 uocat apostolos ad fractionem pa-
 nis. ut ille se non habere res-
 tantibus magnitudo signi no-
 tior fiat. simul insinuans. ut
 cotidie per eos ieiunia nostra
 corda sunt pascenda. uidelicet
 cum eorum uel exemplis uel
 literis ad amanda celestia sus-
 citamur. **N**otandum autem
 quod hoc miraculum panum
 scripturus euangelista iohan-
 nes premisit. quia proximum
 esset pascha dies festus iudeorum
Matheus uero et marcus hoc
 interfecto iohanne continuo esse
 factum commemorant. **Unde**
 colligitur iohannem imminere

eadem festiuitate paschali fuisse decollatum. et anno post hunc sequente cum denuo tempus paschale rediret. in steruam dominice passionis esse completum. et propterea quod in libro sacramentorum natale eius quarto kalendarum septembrium die notatum est. et in martirologio quod eusebii et iheronimi uocabulis insignitum est legitur quarto kalendas septembris in eiuissa ciuitate phenicie prouincie natale iohannis baptiste die quo decollatus est non specialiter ipsum diem decollationis eius. sed diem potius quo caput eius in eadem eiuissa ciuitate repperit atq; in ecclesia est conditum designat. Eiusdem utromica marcellum comitis testantur. tempore martiam panis duo monachi orientales venerant adorare in iherusolimis et loca sancta uidere. quibus per reuelationem assistens idem precursor domini precepit ut ad herodis quondam regis habitaculum accedentes caput suum ibi requirerent. et inuentum digno honore reconderet. Quod ibi ab eis inuentum et assumptum: sed non multo post culpa inuicie perditum perlatum est eiuissam ab alijs et in quodam specu in berna sub terra non pauco tempore

ignobiliter reconditum. donec idem denuo iohannes sese suuq; caput ostendit marcello ciudam ab bati ac presbitero dum in eodem specu habitaret. Quod uideret caput uilioramo eiusdem episcopo ciuitatis per prefatum presbiterum constat inuentum. Ex quo tempore cepit in eadem ciuitate beati precursoris decollatio ipso ut arbitramur die quo caput inuentum est siue eleuatum celebrari. De quibus laurus in prefato romorum libro scriptum reperies. Et dicit eis. Quot panes habetis. ite et uidete. Et cum cognouissent dicunt quinq; et duos pisces. Per quinq; panes apostolorum et duos pisces tota testamenti veteris scriptura signatur. Per quinq; uidelicet panes quinq; mosaitice librorum legis libri quibus diuine eternitatis cognitio. mundi creatio. procursus seculi labentis et uera deo seruendi ~~de~~ re ligno generi humano immotuit. Per duos uero pisces psalmi sunt et prophete figurati. qui eruditum in lege dei populum de promissione dominice incarnationis noua gratie dulcedine pascebant. quatuor scripture sacre distinctione totam veteris instrumenti seriem comprehendit dominica auctoritate docemur.

Apparens enim post resurrectionem discipulis ait dominus ipse. Quia oportebat impleri omnia que scripta sunt in lege moysi et prophetis et psalmis de me. Et cum aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas. et intellectus spiritaliter fidelibus traderent auditoribus. quasi benedicens pambus apostolis ac piscibus. hos quoque interne suauitatis dono multiplicans. turbis dispersari precepit. Bene autem euangelium iohannes panes qui legem designant ordeari fuisse referuntur. qui iumentorum maxime rusticorumque est tribus seruorum. quia incipientibus necdumque perfectis auditoribus asperiora et quasi grossiora sunt committenda precepta. Animalis enim homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Atque ideo dominus pro suis quoque viribus dona tribuens. semperque ad perfectiora prouocans. primo quique pambus quinque milia. secundo septem pambus quatuor milia hominum refecit. tertio discipulis sue carnis et sanguinis misterium credit. ad ultimum magno munere dat electis ut edant et bibant super mensam suam in regno suo. **E**t precepit illis ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fenum.

et discubuerunt in partes per centenos et per quinquagenos. Diuersi conuiuantium distributus. distinctos per orbem terrarum ecclesiarum qui unam catholicam faciunt designant. Quos bene dominus quinquagenos per turmas. uel centenos distribuere precepit. ut videlicet turba fidelium escam suam et locis distincta et moribus conuiuata perciperet. Iubilei quoque requies quinquagenarii numeri misterio continetur. Et quinquagenarius bis dicitur ut ad centenarium perueniatur. Quia ergo prius a malo quiescat opere ut postea anima plenius quiescat in cogitatione. alii quinquageni alii autem centeni discubunt. Quoniam sunt nonnulli qui a prauis actibus habent requiem operis. et sunt nonnulli qui a peruersis cogitationibus habent iam requiem mentis. Bene etiam super viride fenum discubuerunt. Scriptum quoque est. Omnis caro fenum. Et illi super viride fenum discubentes dominicis pascantur alimentis qui per studium continentie calcatis illecebris carnalium concupiscentiarum audiendis implendisque dei verbis operam impendant. Et accubitis quinque pambus et duobus piscibus intuentis in celum bene

duxit et fregit panes. et dedit
discipulis ut ponerent ante eos
et duos pisces et diuisit ois. Tur-
 bis esurientibus saluator non
 noua creat cibaria. sed acceptis
 eis que habuerunt discipuli bene-
 nedicit. Quia ueniens in carne
 non alia qm̄ predicta sunt predi-
 cabat. sed legis et prophetarum
 scripta qm̄ sunt miseris graui-
 da demonstrat. Intuetur in ce-
 lum. ut illuc dirigendam men-
 tis anem. ibi lucem scientie dore-
 at esse querendam. Frangit et
 ante turbas ponenda distribuit
 discipulis. quia sacramenta
 prophetie sanctis doctoribus qui
 hec toto orbe predirent patefa-
 unt. Et manducauerunt omnes
et saturati sunt. Et sustulerunt
reliquas fragmentorum duo-
decim cophinos plenos et de pis-
cebus. Quod turbis superest ad
 discipulis sustollitur. quia secreta
 ra misteria que a rudibus capi-
 nequerunt non negligenter o-
 mittenda sed inquirenda per-
 fertis. Nam per cophinos duo-
 decim apostoli. et per apostolos
 sancti sequentium doctorum tho-
 ri figurantur. Foris quidem ho-
 minibus despecti. sed intus salu-
 tarijs tibi reliquijs ad alenda hu-
 milia corda curculati. Constat
 enim cophinis opera serualia ge-
 ri solere. Sed ipse cophinos pa-
 num fragmentis impleuit. qui
 infirma huius mundi ut fortia

confunderet elegit. Erant au-
 tem qui manducauerunt quinqz
 milia uirorum. Quia qm̄qz sunt
 exterioris hominis sensus quinqz
 milia uiri dominu secuti desig-
 nant eos qui in seculari adhuc
 habitu positi exterioribus que
 possident bene uti nouerunt. Qui
 recte qm̄qz pambus aluntur. quia
 tales necesse est legalibus adhuc
 preceptis institui. Nam qui in
 mundo ad integram renuntiant
 et quatuor sunt milia et septem
 pambus referti. hoc est euange-
 lica perfectione sublimes et spi-
 rituali sunt gratia intus eruditi.
Et statim coegit discipulos suos
ascendere nauem ut preederent
eum trans fretum ad bethsaida
dum ipse dimitteret populu. Qua-
 re coegerit discipulos ascendere
 nauem. et ipse mox dimisso po-
 pulo in montem oraturus abe-
 rit. iohannes manifeste decla-
 rat qui completa refectione illa
 celesti continuo subieat. Ihesus
 ergo cum cognouisset qua ven-
 tura essent ut raperent eum et
 facerent eum regem. fugit ite-
 rum in montem ipse solus. Vbi
 necessarium nobis tuendi mon-
 strat exemplum. ut in bonis que
 agimus humanam fauoris retru-
 butionem vitemus. neqz nos o-
 peratio virtutu spiritualium ad con-
 cupiscentiam reflectat tempora-
 lium uoluptatum. Nonnullis etenim
 contigit ut dum meritum vite

sublimioris mirandi minoribus
 ac laudabiles existerent. et u-
 re honorandi putarentur. ac
 repta pecunijs suis predijs in-
 choata iusticie rudimenta per-
 derent. et cū carnalibus sese
 illecebris atq; auaricia inuici-
 ti corrumpere. ipsis etiam
 a quibus honorabantur pro
 bonis. denuo pro malis actib;
 non solum in fastidium verum
 etiam deuenirent in odium. **H**-
 ius qz multo periculosum est
 in hys que recte agimus aduer-
 santium nos improbitate fa-
 tigrari. qm̄ honorantium fauo-
 re demereri. **H**ic etenim secu-
 riorum sepe corrumpit animū.
 illa circūspectum semper red-
 dit et cautum. **V**nde dominus
 vitam nobis vite quam sequa-
 mur nuntians. cum hii qui vir-
 tutes eius admirabantur re-
 gem eum facere vellet. fugit
 in montem orare. **C**um vero
 illi qui virtutibus eius inuide-
 bant. eum morte tradere dispo-
 nerent. occurrit promptus z
 vincendum se crucifigendūq;
 furentibus obtulit. **E**uidenti
 nos informans exemplo. ut
 parati simus ad aduersa sen-
 tūli toleranda. cauti ad bladi-
 menta cum forte arriserint de-
 clinanda. **E**t ne nos prospe-
 ra mundi si affluant emolli-
 endo decipiant. nebris a dño
 precebus imploremus. **P**re-

redabant autem dominū dis-
 cipuli trans fretum ad bethsan-
 dam que est in galilea. ciuitas
 andree et petri et philippi apof-
 tolorum. ipe stagnū genezareth
 ut in locorum libris inuenimus.
Vbi merito mouet quomodo di-
 cat marcus. peracto discipulis
 miraculo panū venisse trans
 fretum ad bethsadam. cum vi-
 deatur dicere lucas qd̄ in locis
 bethsade factū fuerit miraculi
 illud memorabile et refectore
 lestis. **A**it enim. **A**ssumptis illis
 secessit seorsum in locum deserti
 qui est bethsada. **Q**uod cū cog-
 nouissent turbe secute sunt illum
 et excepit illos et cetera que se-
 quuntur usq; ad sacram atq; com-
 pletam illam sancte refectiois
 hystoriam. **N**isi forte intelligamus
 in eo qd̄ ait lucas in locum deser-
 tum qui est bethsada non ipsius
 viciniā ciuitatis. sed locū deserti ad
 eā pertinentis esse designata.
Marcus enim dicit aperte qd̄ pre-
 cederent eum ad bethsadam ubi
 ipsius fines ciuitatis constat ee
 notatis. **L**ucas uero qui non di-
 cit locum desertum que est beth-
 sada. sed qui est bethsada. po-
 test in fallos recte intelligi. qz
 non ipsam ciuitatem voluerit
 intelligi. sed locum deserti ipsius
 ad eius confinia pertinentem.
Narrat autem euangelista io-
 hannes mandurasse panem
 turbas iuxta tiberiadem. et

ascendentes nauem discipulos uenisse trans mare in capharnaum. que ambe sunt ciuitates in galilea iuxta stagnum genezareth, quod etiam tiberiadis a ciuitate tiberiade uocatur. Et cum dimississet eos abiit in montem orare.

Non dominus qui orat ascendit in montem. Est enim oratio que peccatum facit, sed qui bene orat qui deum orando querit. hic a terrenis ad superiora progrediens uertitorem superius ascendit. Qui uero de diuitiis aut honore seculari, aut certe de imminuta morte sollicitus obsecrat, ipse in infirmitas iacens uiles ad deum preces mittit. Orat autem dominus non ut pro se obsecret, sed ut pro me impetret. Nam et si omnia posuerit pater in potestate filij, filius tamen ut formam hominis implet obsecrandum patrem putat esse pro nobis, quia aduocatus est noster. Aduocatum enim inquit apostolus habemus apud patrem Iesum Christum. Si aduocatus est debet pro meis interuenire peccatis. Non ergo quasi infirmus, sed quasi pius obsecrat. Vis ergo scire quia omnia que uelit possit. Et aduocatus et iudex est. In altero pietatis officium, in altero insignem potestatem est. Et cum sero esset oratus nauis in medio mari, et ipse solus in terra. Et uidit laborantes in remigando, erat enim

uentus contrarius eis. Labor discipulorum in remigando, et contrarius eis uentus, labores sancte ecclesie uarios designat, que inter undas seculi aduersantes et immundorum flatus spirituum, ad quietem patrie celestis quasi ad fidam litoris stationem peruenire conatur. Unde bene dicitur quia nauis erat in medio mari, et ipse solus in terra. Quia nonnumquam ecclesia tantis gentiliu pressuris non solum afflicta sed et fedata est, ut si fieri posset redemptor ipsius eam proorsus deseruisse ad tempus uideretur. Unde est illa uox que inter undas procellasque temptationum uerrentium deprehense, atque auxilium protectionis illius gemebando clamore querentis. Ut quid domine recessisti longe despicis in oportunitatibus in tribulatione. Que pariter uocem imminuti persequentis exponit in sequentibus psalmi subiacens. Dixit enim in corde suo oblitus est deus, auertit faciem suam ne uideat in finem. Verumtamen ille non obliuiscitur orationum pauperum, neque auertit faciem suam a sperantibus in se, quipocius et certantes cum hostibus ut uincant adiuuat, et uictores in eternam coronat. Unde hic quoque apte dicitur. Et uidit eos laborantes in remigando. Videt quippe dominus suos la

borantes in mari quibus ipse po-
 situs in terra quia et si ad ho-
 ram differre videtur auxilium
 tribulatis impendere. nichilomi-
 nus eos ne in tribulationibus
 deficiant sue respectu pietatis
 corroborat. et aliqui etiam ma-
 nifesto adiutorio virtus aduer-
 sitatibus. quasi calcatis sedatisq;
 fluctuū voluuntibus liberat.
 sicut hic quoq; subsequenter
 insinuat cum dicitur. Et circa
quartam vigiliam noctis venit
ad eos ambulans super mare.
 Stationes et vigilie militares
 interna horarū spacia duudu-
 tur. Quando ergo dicit quar-
 ta vigilia noctis venisse ad eos
 dominū. ostendit tota nocte pe-
 riculatos. et extremo noctis
 tempore eis auxiliū prebitum.
 laborant ergo toto noctis opa-
 re tempore. sed diluculo appro-
 pinquante et lucifero solis di-
 eiq; exortū pmittente. venit
 dominus et super ambulans tum-
 da freti terga comprimit. Quia
 cū pressuris obrita fragilitas
 humana pasalimitatem ty-
 rā suarum considerat. nichil
 erga se aliud quā tenebras au-
 gustiarum et estus terris con-
 fligentium. Cum vero mente
 ad superni lumen presidij et per-
 petue dona retributionis erex-
 erit. quasi inter umbras noctis
 repente exortum luciferi con-
 spicit. qui diem proximum nūciat.

Lucifer namq; cum plurimū tres
 horas noctis id est totam vigiliā
 matutinam illuminare perhi-
 betur. aderitq; dominus qui so-
 pitis temptationū periculis
 plenam liberatis fiduciam sue
 protectionis attribuit. Sequitur.
Et volebat preterire eos. At il-
li ut viderunt eum super mare
ambulantem putauerunt fan-
tasma esse et exclamauerunt.
Omnes enim eum viderunt et
turbati sunt. Adhuc heretici pu-
 tant fantasma fuisse dominū.
 nec veram assumpsisse carnem
 & virgine. Deniq; theodorū
 pharantianū quondam epūs
 ita scripsit. Corporeale pondus
 non habuisse secundum carnem
 dominū. sed absq; pondere & cor-
 pore sup mare & ambulasse.
 At contra fides catholica. et pon-
 dus secundū carnem habere eū
 predicat. et onus corporeū et
 cū pondere atq; onere corpora-
 li credere super aquas nō infu-
 sis pedibus. Nam diomiscus
 egregius inter ecclesiasticos scrip-
 tores. in opusculis & diuinis
 nominibus hoc modo loquitur.
 Ignoramus enim qualiter &
 virgineis sanguinibus aliam
 legem preter naturalem forma-
 batur. et qualiter non infusis
 pedibz corpale pondus habēn-
 bus et materiale onus deam
 bulabat in humidā et missa-
 bile substantiā. Quō autē

ut
 volebat dñs eos p̄terire tāq̄ a
 lienos ad quos de piculo nau
 fra gñ liberandos aduenerat.
 nisi ad horam turbati et pauē
 tes. sed continuo liberati ampli
 us ereptionis sue miraculum
 stuperent. ac maiores erepto
 ri suo gratias referrent. Quia
 et in tempestatibus passionū
 que pro constantia fidei a per
 fidis ingeruntur. talis nōnūq̄
 prouisio diuinitus offendit.
 Sepe emmitti fideles in tribu
 lanone positos superna pietas
 deseruisse visa est: ut quasi la
 borantes in mari discipulos pre
 terire ihesus uoluisse putaret.
 Vnde est illud ecclesie martiri
 certamina desudantis. Quare
 oblitus es me? quare me rep
 pulisti. et quare tristis incedo
 dñ affligit me inimicus: dñ
 confringuntur ossa mea: et.
 Sed dicunt inimici terrentes.
 ubi est deus eorū? Quasi nau
 fragiū fessis imitantibus apos
 tolus dicit ipse deus eorū. Cū
 transieris per aquas terrent
 ero. et flamma non operient
 te. cū ambulaueris in ignem
 non combureris et flamma
 non ardebit in te. Vnde hic
 quoq̄ recte subditur. Et sta
 tim locutus est tunc eis et dix
 it illis. Confidite ego sum no
 lite timere. Et descendit ad
 illos in nauem. et cessauit ac
 tus. Prima trepidantiā et

perichlantū subuentio est. in
 cussam cordibus expellere ti
 more. Secūda tempestati fu
 rias sue presentie virtute cō
 pescere. Nec mirandū si ascen
 dente in nauiculā dño ventus
 cessauit. In quorūq̄ em̄ cor
 de deus per gratiā suā adest
 amoris. mox vniuersa vicia
 rū et aduersantis mūdi sue
 spirituā malignorū bella cō
 pressa quiescūt. Et plus ma
 gis intra se stupebant. Non
 em̄ intellexerunt de panibus.
Erat em̄ cor illorū obsecratum.
Domini q̄dem et in miraculo
panū qd̄ esset conditor rerū
ōndit. Et in ambulando sup
bindas qd̄ haberet corpus ab
omni p̄torū grauedine libe
rū edocuit. et in placando uē
tos bindarūq̄ rabiem sedādo
qd̄ elementis dominaretur
monstrauit. Sed caruales
adhuc discipuli nēdū hunc
deum eē cognoscūt. Et quidē
virtutū magnitudinē stupebāt.
nēdū tamē in eo veritatem
diuine maiestatis cognoscere
ualebant. Cūq̄ egressi essent
de nauē continuo cognouerūt
eū. Et pertransientes vniuer
sam regionem illā reperant
in grabatis eos qui se male
habebat accipere. ubi audie
bant eū esse. Cognouerūt eū
rumore nō facie. Vel certe pro
signorū magnitudine que

parabat in vllis. etiā vultu
plurimis notus erat. Et vide
quā fides sit hominū terre gene
zareth ut nō presentia tantū
salute contenti sint. sed mittāt
ad alias puuicias: & circu
tū ciuitates quo oēs currant
ad medicū. **Et quotūq; itro
bat in vicos uel in villas aut
in ciuitates. in plateis pone
bant infirmos. et deprecabāt
eū ut uel fimbriā vestimenti
eius tangeret. Et quotūq; tan
gebant eū salui fiebat. Qui
male se habent. nō tangunt ihu
corpus. Neq; totū vestimentū
eius. sed extremā fimbriam.
Et quicūq; tetigerint sana
būt. Fimbriam vestimenti
eius minū mādatū intellige.
Nō qui transgressus fuerit
minū vocabitur in regno
celozū. Vel assumptionē car
nis p quā uenit ad verbū
dei. et illius postea fruimur
maiestate. **Capitulum septimū.****

Et conueniūt ad eum
pharisei et quidam
de scribis uenientes
ab iherosolimis. Et
cū uidissent quosdam ex disci
pulis eius comēdibus man
ibus id ē nō lotis mādare
panes vituperauerūt. Quā
uera illa cōfessio dñi ad p̄z.
qz abscondisti her a sapien
tibus et prudentibus. et reue
lasti ea puulis. Hoies terre

generaret; qui minus docti uide
bantur non solū ipsi ueniūt. sed
et suos infirmos adducūt. p̄mo
gestant ad dñm ut uel fimbriā
quo saluari queant mereant
contingere. Deoq; confestim
merita cupite salutis mere
re potiūt. At uero pharisei
et scribe qui doctores populi
esse debuerāt nō ad uerbum
audiendū. non ad querēdā
medelā. sed ad mouendas se
lū questionū pugnas ad dñm
cōcurrunt. eosq; nō de lotis ar
poris manibus vituperant.
in quozū operibus que per
manus. siue p̄ cetera corpis
mēbra fūt. nihil inūdicie
sordidantis inuenire ualebant.
cū seipos magis culpāre de
buerant qui lotis aqua
manus habentes cōsciāli
uore pollutā gestabant. **Pha
risei em̄ et omnes iudei nisi
crebro lauerint manū nō ma
dant tenentes traditionem
senozū. Et a foro nō baptisa
rentur nō comedat. Cū p̄
rosa est hominū traditio semel
lotos ob manducandū panē
crebrius lauare. et a foro nisi
baptisanti nō comedere.
Sed nōcāria est doctrina ueri
tatis que iubet eos qui tū pa
nē uite descendente de celo p̄
cipare desiderant. crebro elemo
sinarū lacrimarū. aliozūq;
iustitie fructiū lamenta opa**

sua purgare. ut casto corde et
 corpore celestibus valeat cōitare
 mysterijs. Artiariū ē iniqua
menta q̄ ex tyaliū negotiorū
curis quisq; contraxerit subse-
quenti bonarū cogitationū et ac-
tiū p̄mūdet instātia. si interne
refectōis copia epulis p̄fici de-
siderat. Sed pharisei spiritalia
pharū verba carnaliter am-
picentes. que illi de cordis et opib;
castigatione p̄cipiebant dicen-
tes. lauamū mūdū effote. et mū-
dū qui fertis vasa dñi. isti
de corpe solū lauando seruabāt.
Frustra at pharisei. frustra oēs
uadi lauauit manū. et a foro bap-
tisuntur. q̄ndū cōtēpnuunt fon-
te saluatoris abluī. In uanum
baptismata seruauit vasorū q̄
cordiū suorū et corporū eluere
sores negligūt. Cū certū sit moy-
sen et p̄phetas qui vasa popu-
li dei uel aquis dilui uel igne
purgari. uel oleo sanctificari
quātiq; ex causa iusserūt. nō
in hoc materialū rerū emen-
datione. sed mentū potius cast-
igationem ac sancti moniam
atq; aīarū nobis mandare sa-
lutem. Et interrogabāt eū
pharisei et scribe. Quare dis-
cipuli tui non ambulāt iuxta
traditionem seniorū. sed cōib;
manib; maducāt panē. Asi-
ra phariseorū sarbarūq; stul-
ticia. De filiū arguūt quare
hōim traditiones et p̄cepta

nō seruet. q̄anus at id ē opa
 nō corpis utiq; manū. si ani-
 me laudandē sunt ut fiat illis
 verbū dei. Et dicebat illis. Ne
ne uirtū factis p̄ceptū dei. ut
traditionē vram seruetis. sal-
sam calupniā vera responsio-
ne cōfutatū inquit. Vos p̄t-
traditionē hōim p̄cepta dñi
negligitis. quare discipulos
meos arguendos creditis qd̄
seniorū iussa p̄pendāt. q̄oy
ses em dixit. honora p̄cem
tui et m̄rez tuā. Et q̄ male
dixerit patri aut matri. mor-
te moriatur. honor i scriptis
nō tantū in saluatiomb; et of-
ficijs deferendis. q̄ntū in ele-
mosinarū ac munerū colla-
tionē sentitur. honora iqt̄
aplūs viduas q̄ vere vidue
sunt. hic honor donū itelli-
gitur. Et in alio loco p̄resbi-
teri dupliti honore honoran-
di. maxime qui laborat in
v̄bo et doctrina dñi. Et p̄ hoc
mādatū iubemur boui tri-
turanti os nō claudere. ut
dignū sit oparius mercedē
sua. Vos autē dicitis. si dire-
rit homo p̄ri aut m̄ri torban.
qd̄ est donū qd̄nūq; ex me
tibi p̄fuit. et ultra nō di-
mittitis eū q̄cūq; facere p̄ri
ā m̄ri. et p̄reperat em
dn̄s uel iteallitates al' eta-
tes uel penurias parentū
considerans. ut filij honorarēt

ut dei facta cus
todiānt

etiam in vite n^{ost}ris m^{ost}radis
 pntes suos. Hanc prudentissi
 ma dei lege uolentes scribere et
 pharisei subatere. ut impieta
 tem sub noie idueret. docuerit
 pessimos filios ut si q^{is} ea que
 pntibz offerenda s^{nt} deo uouere uo
 luerit qui uerus est pater. obla
 tio dⁿⁱ preponatur pntu mune
 ribus. Vel certe ipi pntes q^{is}
 deo cōsecrata s^{nt} ne sacrilegij cri
 men incurerent declinantes.
 egestate cōfinebantur. Atq^{ue} ita
 fiebat. ut oblatio liberorū sub
 occasione templi et dei in sacer
 dotū lucra cederet. Hec pessima
 phariseorū cōsuetudo de tali oc
 casione ueniebat. a iustos hntes
 obligatos ere alieno. et uolen
 tes sibi creditū reddere. deligna
 bant sacerdotes ut exacta pecu
 nia m^{ost}terys templi et eorum
 usibus deserviret. Potest autem h^{ic}
 et breuiter habere sensum. qu
 mus qd^{is} ex me est tibi p^{er}dit. Cōpellit
 inquit filios ut dicant pntibus
 suis. Qd^{is} q^{is}q^{ue} donū oblaturus
 eram deo. in tuos consumo cibos
 tibiq^{ue} prodest o pater et mater.
 ut illi timentes accipere qd^{is} deo
 uidebant manipatū. inopem
 magis uellent uitam ducere
 qm^{is} comedē de consecratis. Et
 aduocans iterū turbam dice
 bat illis. Audite me omnes et
 intelligite. Nichil extra hoīem
 introiens in eum qd^{is} possit eū
 cōmquinare. Sed que de hoīe

procedūt illa s^{nt} que cōmūant
 hoīem. Verbū cōmūcat p^{er}re
 scripturarū est. et publico ser
 mone teritur. Populus audire
 ptem dei esse se iactans. cōmu
 nes cibos borat quibz oēs utūt
 hoīes. Verbi grana. Cullam
 carnem. ostreas. lepores. et ish
 usmōi auantia que unguā nō
 fundūt nec ramīnāt. nec squa
 mosa in pasibus s^{nt}. Vn^{de} et in
 actibus aplorū scriptū est. Quid
 deus sacrificauit tu ne cōmune
 dixeris. Cōe ergo qd^{is} ceteris
 hoībz patet et quasi non est de
 pte dei p^{er} imūdo appellatur.
 Nichil est inquit extra hoīem
 introiens in eum qd^{is} possit eum
 cōmquinare. sed que de hoīe pro
 cedunt illa s^{nt} q^{is} cōmūant hoīes.
 Opponat prudēs lector et dicat.
 Si qd^{is} intrat in os nō cōmūant
 hoīem. q^{is}re p^{er} doloris nō ues
 mur? Et aplūs scribit. Non
 potestis calicem dⁿⁱ bibere et
 calicem demoniorū. Sciendū
 igitur qd^{is} ipsi quidem tibi et dei
 creatura per se mūda sint. sed
 p^{er} dolorū ac demonū iuoratio ea
 facit imūda. Et tū introiit in
 domū a turba. introiit in eū
 discipuli eius pabolam. et ait
 illis. Sic et vos imprudentes
 estis. Qd^{is} apte dictū fuerat et
 patebat auditu apli p^{er} pabolā
 dictū putant. et in se manifesta
 iusticiam quāt intelligētiā.
 Corrupturq^{ue} a d^{no} quare

parabolice dictū putant qđ per
 spiritus locutus est. Ex qđ aiā
 uertim⁹ uiciosum esse audi
 torem. qui obscure māifesta.
 aut manifeste dicta obscura
 uelit intelligere. Non intelligit
his qđ omne extrinsecus intrōies
in hoīem nō p̄t eū cōtinere. qđ
nō intrat in cor eius. sed in ven
tre et in fereffum emittit pur
gans oēs estas. Om̄ euange
liorū loca apud hereticos & puer
fos plena s̄t scandalis. Et ex
har sentētiola quādā calūpman
tur qđ dñs phisice disputatiōis
ignarus putet oēs cibos ī ven
tre ire et in fereffum digiri. Cū
statim infuse esse p̄ artus et ve
nas ac medullas neruosq; fun
dantur. Vñ et multos qui uicio
stomachi p̄terem sustinent vom
tū post renas et prandia statim
euomere ingesserint. et tamen
corpulentos esse. quia ad p̄mū
factū liquidioribus et potus p̄
mēbra fundatur. Sed istiusuoi
hoīes dū uolūt alteri impicari
rephendere onđūt suā. Qm̄us
em̄ tenuissim⁹ humor et liquēs
esta tū in uenis et artibus con
cocta fuerit & digesta. p̄ occultos
meatus corpis quos greci poros
uocant. ad inferiora delabitur.
et in fereffum vadit. Dicebat at̄
qm̄am que de hoīe exeunt. illa
conuincunt hoīem. Abiit em̄
de corde hoīm cogitationes male
predūt. adulteria. fornicationes

homicidia. furta. auaritia et̄.
de corde inquit exeunt cogita
tionēs male. Ergo anime prin
cipale nō iuxta platonē in cere
bro. sed iuxta xpm̄ in corde est.
Et arguendi ex hac sententia
qui cogitationes a diabolo im
mitti putant. & nō ex p̄pria nas
ci uolūtate. Diabolus adiutor
esse et intentor malārū cogita
tionū p̄t. sm̄ autem semp̄ ī iusi
dñs positus leuē cogitationum
mārū scintillam suis fom̄tib;
inflāmarit. nō debem⁹ opina
re eū cordis quoz; occulta ri
uari. sed ex corpis habitu et
gestib; estimare quid uersim⁹
intrinsecus. Verbi gr̄a. Si
pulchram mulierem nos cre
bro uiderit respirare. itelligit
cor amoris iaculo uulneratū.
Et inde surgens abiit in fines
tyri et sydoms. Carbis et pha
riseis calūpniatorib; derelictis
transgreditur in p̄tes tyri & sy
doms. ut tyros sydomosq; tu
raret. Et ingressus domū ne
minē uoluit scire. et nō potuit
latere. Merito q̄ritur quō dicit̄
qđ neminē uoluerit iter suū scire dñs.
net potuerit tamē latere. Quid
em̄ est qđ ille nō potuerit. qui
etiā temporaliter inter hoīes po
situs. omnia iuisibiliter q̄ foris
agebātur intus tū p̄re dispone
bat. Aut qm̄ ob causam putand⁹
est fines tyri et sydoms intrasse
nisi ut filiam s̄uophemisse a demōio

liberaret. At p̄ fidem femine ge
 tilis p̄fidiam argueret scriba
 rā ac phariseorū. Sed fideliter
 ac pie sentiendū est. q̄ neq̄quā
 de illo hac in re qd̄ ipse noluit
 factū est. sed fidelibz iter eius
 sequētibz quod p̄ncipaliter in
 bonis q̄ agūt uelle debeāt osten
 sū est. Ingressus quippe domū
 p̄cepit discipulis ne se cuiq̄ regio
 ne ignota quis esset ap̄rent.
 Attamen ipse suū illo introitū
 gentili femine quibuscuq̄ bo
 lauit ipse p̄dentibus publicauit.
 ip̄e cor illius ad q̄rendā a se sa
 lutem inuisibili accendit instinc
 tu. ac exemplo eius discrepent
 quibz sanādi infirmos grām
 conferret in exhibitione mira
 culorū humanā gloriā fauoris
 quantū possent deidmare. Nec tū
 a pio v̄tutis opere cessare qm̄
 hec fieri uel fides bonorū in se
 meretur. uel incredulitas p̄uoz
 nō cogeret. et nō potuit inq̄
 latere. Mulier enī statū ut au
 diuit de eo tū habebat filia
 spm̄ imādū. intrauit et p̄didit
 ad pedes eius. Erat aut̄ mulier
 gentilis syrophenissa genere.
 Capite autē mulier hec genti
 lis. sed tū fide ad dñm̄ benignis
 etiā designat de gentibus
 collectā que pro filia demonia
 in dñm̄ rogat. tū pro pplis
 suis necdū credentibz. et ut
 ipsi a diaboli fraudibus ab
 soluātur sup̄ne pietati supplicat.

Que bñ de fimbis suis iuxta ma
 theā egressa. In hoc uero euan
 gelista egressa esse ad dñm̄ atq̄
 ad pedes eius p̄didisse refertur.
 q̄ten Rex vtriusq̄z assertionē
 colligatur quod illi solū fideliter
 ac recte p̄ errantibus orāt. qui
 pristis sue p̄fidie mansiones
 relinquūt atq̄ in domū domi
 ni uidelicet etiā pia se deuo
 tione trāsserūt. Et vocabāt eū
 ut demoniū eiceret de filia eius.
Qui dixit illi. Sine prius scitu
 rari filios. Quasi aptius dicitur.
 Restat futurū. ut etiā vos qui
 de gentibus estis salutē conse
 quamini. sed p̄mo oportet u
 deos qui merito antique electio
 nis filiorū dei solent noīe cen
 seri pane reli refici. et sic tanq̄
 gentibus vite pabula ministrari.
Non est enī bonū sumere panē
 filiorū et mittere canibus. At
 illa r̄ndit et dicit ei. Atq̄z dñe
 nā et canelli comedūt de migis
 puerorū. q̄m̄ sub p̄sona mu
 lieris chanamitidis. etiā fides
 parā. hūilitas p̄dicatur. fides
 qua crediderit sanari posse fi
 liam suā. Patientia qua totiens
 contempta ut matheus scribit
 in p̄ribus p̄seuerat. Hūilitas
 qua se non canibus sed catulis
 comparat. Sāo me inquit filio
 rū panem non mereri. nec ne
 gros capere posse abos. nec se
 dere ad mensam tū p̄re. sed con
 tenta sum reliquis canulorum.

ut hūilitate incurrū ad panis
 integri veniā magnitudinem.
 A iura rerū conuersio. isrl' quāda
 filios. nos canes p' diuinitate fi
 dei ordo nom' cōmutatur. De
 illis postea dicitur. Circūdederūt
 me canes multi. et videte canes
 videte malos oparios. videte con
 fessionē. De nobis a latratu blas
 pheme cōtradictionis ad pietatē
 hīs gratiā cōuersis ipse alibi di
 cit. Et alias oues habeo que nō
 ex hoc ouili. et illas oportet me
 adducere et borem meam audi
 ent. Notandū sane qd' misire
 loquitur credens ex gentibus
 mulier. quia catelli sub mensa ^{de mris}
 comedūt puerorū. Mensa q̄ppe
 est scriptura sancta que nobis pa
 nem vitū ministrat. Hinc etenim
 dicit emā. Passi in conspū meo
 mensam aduersus eos qui tri
 bulant me. que puerorū interna
 sūt misteria scripturarū. quibus
 hūiliū solent corda refici. de q̄bz
 alias sancte emē p'mittitur. di
 cente p̄pheta de domino. Qui
 posuit fines tuos pacem et adi
 pe frummenti faciens te. Non g'
 tristis sed miras de pane pue
 rorū edūt catelli. qz cōuersi ad
 fidem qui erant despecti in gen
 tibus nō htere sup̄ficiem in scrip
 turis. sed medullam sensuū spūalū q'
 in bonis actibz p̄ficere valeant
 inquirūt. Et hoc sub mensa
 dñorū. dū uerbis sacri eloquij
 hūiliter subdita adimplenda

que p̄cepta sūt cūcta sui cordis
 et corpis officia supponūt. q̄ten'
 ad speranda que a dño p̄missa
 sūt p̄mia in celis merito se debite
 hūilitatis erigant. Et ait illi. **¶**
¶ Oter hūc sermone vade. erit
demoniū de filia tua. Oter hū
 nilem miris fidelemqz sermone
 filia deseruit demoniū. Vbi
 datur exemplū cathetizandi
 et baptisandi infantes. quia
 videt per fidem et confessioez
 p̄ntū in baptisimo liberantur a
 diabolo puuli. qui necdū per se
 sapere uel aliqd' agere boni pos
 sunt aut mali. **¶ Et iterū eriens**
de fimbis tyri venit per sydo
nem ad mare galilee inter me
dios fines decapoleos. Decapo
 lis est ut ipō noie p̄bat regio de
 cem urbū trans iordanē ad ori
 entem circa hippū et pella et
 gadarā contra galileam. Ad
 ergo dicitur qz vēit dñs ad ma
 re galilee inter medios fines
 decapoleos. nō ipōs fines decap
 poleos eū intrasse significat. Neqz
 em' mare trisinauigasse dicitur.
 sed potius ad mare usqz venisse.
 atqz ad ipsū puenisse locū qui
 medios fines decapolis longe
 trans mare positus respiciebat.
¶ Et adducit ei surdū et mutū.
et deprecabatur eū ut imponat
illi manū. Surdus et mutus ē
 qui nec aures audiendis di ver
 bis nec os aperit p̄loquendis.
 Quales necesse est ut hij qui

loqui iam et audire diuina eloquia
longo usu didicerunt. dno sanā
dos offerat q̄ten⁹ eos q̄s hūā
na fragilitas nequit. ipse grē
sue dextera saluet. **Et apprehen
dens eū de turba seorsū. misit
digitos suos in auriculas.** **Prima**
salutis ianua est ifirmā appre
hendente dno de turba seorsū
educi. Apprehendens nāq̄ ifir
mā de turba seorsū educit. cū
mentem p̄tis languidā visi
tatione sue pietatis illustrans
a cōsuetis humane cōuersatio
nis moribus auocat. atq̄ ad
sequenda p̄ceptorū suorū itinera
puocat. **Mittit digitos suos in au
riculas cū p̄ dona sancti spirit⁹**
aures cordis ad itelligēda ac sus
cipienda verba salutis aperit.
namq̄ digitū appellare sp̄m
sanctū testatur ipse dñs cū dicit
iudis. **Si ego in digito dei cito**
demonia. filij b̄i in quo citūt.
**Quod exponēs alius euange
lista dicit. si ego in sp̄u dei cito**
demonia. Quo nimirū digito
et magi in egipto superati sūt
a moyse dicentes. digitus dei est
hic. Et lex in tabulis scripta
est lapideis digito dei. q̄ p̄ donū
**sancti sp̄s et ab insidns defen
ditur hoīm sue sp̄um malig
norū et in agnitione diuine vo
lūtatis erudimur. Digiti ergo**
dei in auriculas missi eius qui
sanandus erat. dona s̄t sancti
sp̄s quibus corda que a via

veritatis aberrauerant ad sa
cram salutis audiendā discen
damq̄ reuelat. **Et q̄ cognitiō**
veritatis lucem sequi confessio
**debet apte subiūgitur. Et expu
ens tetigit linguā eius.** **Expues**
quippe dñs linguā tangit egro
ti. cū ad cōfessione fidei ora cathesi
zatorū instruit. **Sputū nāq̄ dñi**
saporē significat sapientie que
teste viro sapiente loquitur. **Ego**
ex ore altissimi p̄dium p̄mogēti.
Vnde et alibi sputo eius terre
cōmixto cerus natus illinatur.
Sputū etenim qd̄ ex capite dñi des
rendit. diuinā eius naturā que
ex deo est. portio terre cui idem
sputū instruit hūmā q̄ ex hoīb⁹
assūpta est designat. Et p̄ medi
camētū ex sputo suo ac terra
cōpositū oculos ceci nati apuit.
q̄ gen̄ hūmā p̄ cōfessionem
**vitiosq̄ sue nature ab ingem
tis errorū suorū tenebris eruit.**
Expuens ḡo dñs linguā muti
ut loqui valeat tangit cū ora
diu bruta ad verba sapie p̄fe
renda cōtactū sue pietatis in
format. Bene at̄ subditur. Et
suspices in celū iugemuit et ait
illh. Effeta qd̄ est adaperire.
Suspexit nāq̄ in celū. ut in d̄
mutis loquelam. in d̄ auditū
surdis. in d̄ cūctis ifirmitatib⁹
medelam doceret eē querendā.
Iugemuit autē nō q̄ ip̄i opus
esset cū gemitu aliqd̄ petere a
p̄re. sed ut gemendi nobis daret
+ qui cūcta petentib⁹ donat cū p̄re

uel exemplū nō p̄ nris uel nrōrū er-
 rantibz proximorū. sup̄ne p̄sidia
 pietatis iuocamus. Qd̄ autem
 ait effera id est ad aures ad aures
 p̄re ptinet. Aures etenim ad au-
 diendū aperiendū. Lingua uero
 ut loqui possit a retinaculis erit
 sue tarditatis soluenda. vñ et
Subditur. Et statim ap̄te st̄ au-
res eius. et solatū ē vniculū lin-
gue eius et loq̄batur recte. Vñ
 vtraq; vñus eiusdēq; mediato-
 ris dēi 2 hōim natura m̄nifeste
 distincta est. Suspiciens ī celū
 quasi homo dēp̄taturus dēi īge-
 nit. sed mox vno simone q̄si
 diuina potens maiestate cura-
 uit. Bene at̄ dicit d̄ eo cū d̄ns
ap̄uit aures ac lingue vniculū
solut quia loq̄batur recte.
 Ille etenim solus recte loq̄tur sue
 dēi cōfitendo seu alijs p̄dicā-
 do. cū h̄ auditū ut celestibz pos-
 sit auscultare et obseruare mā-
 datis diuina gr̄a referat. cū
 linguā d̄ns tactu sap̄ie q̄ ipse
 est ad loquendū īstruit. Talē
q̄t merito potest dicere cū p̄s.
D̄ne labia mea ap̄res. et os meū
ānūciabit laudē tuā. Et cum
 p̄sana d̄ns dedit michi linguā
 eruditā. ut snā suscitare eū qui
 lapsus est verbo. erigit mane.
 mane erigit michi aurē raudi-
Fam q̄si m̄grm. Et p̄cepit illis
ne cū dicerent. Q̄nto aut̄ eis
p̄cipiebat. tanto magis plus p̄e-
dicabāt. et eo āpl̄ iāmurabāt

dicitur. Bene omnia fecit 2 surdos
fecit audire et mutos loqui. Si
 sciebat eos sicut ille q̄ notus ha-
 bebat et p̄ntes 2 futuras hōim
 volūnates tanto magis p̄dicatu-
 ros. q̄t magis ne p̄dicaret eis
 p̄cipiebat. ut q̄ hoc p̄cipiebat.
 nisi quia p̄gr̄is volebat oñdere.
 q̄nto studiosius q̄ntoq; feruētius
 eū p̄dicare debeant. quibz iubet
 ut predicent. q̄m illi qui p̄hibebāt
 tacere nō poterant. **Capitulum viii:**
Quod diebus illis. iterū cū turbamul-
ta eet nec haberet qd̄ mādura-
rent. cōuocatis discipulis ait illis.
misereor sup̄ turbā. q̄p̄ et̄e iam
triduo sustinent me. nec habet
qd̄ mādurent. Et in hac l̄cōne
 consideranda est ī vno eodēq; r̄demp-
 tore nrō distincta op̄atio dimita-
 tis 2 hūānitatis. Atq; error en-
 titatis qui vñā tm̄ ī x̄po op̄ationē
 dogmatisare p̄sumit p̄uā xp̄ia-
 nis s̄mbz expellendus. Quis eī
 nō videat hoc qd̄ sup̄ turbā mi-
 seretur d̄ns. ne uel media uel
 vñe longioris labore deficiat. af-
 fertū esse et cōpassionē humane
 fragilitatis. Qd̄ vero d̄ septem
 panibz 2 p̄saculis paucis q̄ntoz
 milia hōim saturauit. diuine op̄-
 esse virtutis. Misere aut̄ h̄ m̄
raculo designatur. qd̄ vñā s̄cl̄i
p̄ntis aliter icolumes t̄sire ne-
quim. nisi nos gr̄a r̄demptoris
 nr̄i alimento sui verbi reficiat.
 hoc uēo t̄p̄ice inter hanc refer-
 tionē 2 illā q̄ntoz panū ac duoz

cap. viii

p̄ficiā distat. q̄d ibi h̄is veteris
 istrumēti sp̄itali gr̄a plena esse
 signata est. H̄ic aut̄ noua veritas
 ac gr̄a testamēti fidelibz m̄stran
 da m̄strata est. Eane vtrazqz
 refectio ī monte celebrata ē. ut
 aliorū euangelistarū narratio
 declarat. qz vtriusqz scriptura
 testamēti recte itellcā altitudinē
 nobis celestia z p̄ceptorū m̄dat
 et p̄miorū. vtrazqz altitudinem
 xp̄i qui ē mons dom̄ d̄m ī ver
 tice montū cōsona voce p̄dicat.
 Qui et edificatā sup se ciuita
 tem suae domū d̄m idest eccliam
 ī altū bonorū extollit opm et
 n̄ctis māifestā gentibz exhibet.
 ip̄e hanc ab ifinis delecta
 tiombz abstractā pane celure
 fiat. atqz ad appetitū sup̄ne
 suauitatis dato pignore tibi
 spiritalis accendit. Misereor
 maḡ sup turbā. qz ecce iam tri
 duo sustinet me nec habet qd
 m̄adurēt. Et si dimisero eos
ieiunos ī domū suā deficiant
ī via. Quare triduo turba do
 minū sustinuerit matheus expo
 nit plenū qui ait. Et ascendens
 ī montem sedebat ibi. et accesserūt
 ad eū turbe multe habētes
 secū mutos claudos debiles et
 alios multos. z p̄tererūt eos
 ad pedes eius et curauit eos.
 Turba ḡo triduo d̄m p̄pter sa
 nationē ifirmorū suorū susti
 net. cū electi quozqz sc̄e trinitatis
 fide lucidi d̄no p̄ suis suorūmqz

p̄cis aīe videlicet languoribz
 p̄seuerati īstantia supplicat. Itē
 turba triduo d̄m sustinet. qm̄
 multitudo fidelū p̄cā q̄ p̄petra
 uat p̄ penitentiā declinans ad
 d̄m se ī ope ī locutione atqz
 ī cogitatione cōuertit. Q̄s di
 mittere ieiunos ī domū suam
 d̄ns nō vult ne deficiant ī via.
 qz videlicet cōuersi p̄ccatores ī
 p̄ntis vite via deficiat. si ī sua
 cōsciā sine doctrine sancte pabu
 lo dimittat̄ur. Ne ḡo lassentur
 ī huius p̄gnationis itinere pas
 cendi s̄t sacra amonitione. Val
 de at̄ pensanda ē pia suā que
 p̄cessit ex ore veritatis q̄ dicit.
 Quidā em̄ ex eis de longe vene
 rūt. Est at̄ qui nichil fraudis
 et nichil carnalis corruptionis
 exptus ad oīpotētis dei seruiciū
 festinauit. Iste de longinquo nō
 venit. qz p̄ corruptionē z īno
 centiā p̄ximū fuit. Alius illū
 impudicia nullis flagitijs in
 quinat. Solo at̄ cōiugio exptus
 ad m̄steriū sp̄itale cōuersus ē.
 Neqz iste venit de longinquo
 qz vsus cōuictione cōcessa p̄ illi
 cita nō errauit. Alij uēo p̄ var
 ius flagitia. alij post falsa tes
 timonia. alij p̄ fca facta. alij
 post illatas violentias. alij p̄
 p̄petrata homicidia ad peniten
 tiam redūt atqz ad oīpotētis
 dei seruiciū cōuertūt̄ur. h̄i videlicet
 ad d̄m de longinquo veniūt
 Q̄nto em̄ quisqz plus errauit ī p̄ccato

tanto ab omnipotente dño longius
recessit. Dentur igitur alimēta eis
etiam qui de longinquo veniunt
q̄ conuersis p̄toribz doctrine scē
cibi s̄bendi s̄t. ut in dñi vires
reparent q̄s in flagitijs amise-
runt. Item iudei quicūq; i xp̄o
crediderūt & x̄p̄e venerūt ad illū.
q̄ legis & p̄phetarū h̄ris erant
eodē d̄o illo. Credentes v̄o ex
gentibz de longe v̄tq; venerūt
ad xp̄m q̄ nullis paginarum
sc̄arū monimētis d̄ eius erant
fide p̄mōiti. Et interrogauit eos
quot panes habetis: Qui dixerūt.
Septē. bene septē panes i m̄sse-
rio noui testamēti ponūtur i quo
septiformis gr̄a sp̄s sc̄i plen̄
fidelibz r̄ctis & credenda r̄uela-
tur et credita datur. Neq; ordea
rei fuisse p̄dūtū sicut illi q̄nq;
de quibz q̄nq; s̄t hōm̄ ~~m̄lta~~
m̄lta saturata. ne iterū sicut
in lege vitale aīe alimētū cor-
p̄alibz sac̄mētis obtegeretur.
ordei etenim medulla tenaciss̄a
palea tegitur. Et p̄cepit turbe
discubere sup̄ terram. Sup̄ m̄
iffertione q̄nq; panū turba sup̄
fenū v̄nde discubebat. nūc ubi
septē panibz reficienda ē. sup̄
terā discubere p̄cipitur. q̄ p̄
scripturā legis carnis desideria
calcare & p̄m̄ere iubemur. Ois
ē caro fenū. & ois gl̄a ei r̄āq;
flos fem. In nouo at̄ testamēto
ip̄am quorū fr̄am ac facultates
ip̄ales derelinq̄re p̄cipim̄. Vel

terte q̄ mons i q̄ turba dñas pa-
mbz i ficebat altitudinem ut sup̄
dicim̄. Ad p̄toris n̄ri signifiat.
Ibi sup̄ fenū. hic sup̄ trā. Ibi ei cel-
strado xp̄i p̄t̄ carnales hōes & iulm̄
frenū carnali spe & desiderio tegit̄.
Hic at̄ r̄mota oī cupiditate carna-
li cōiunas noui testamēti spei per-
manētis firmamētū trāsp̄ ip̄i mō-
tis soliditas ullō feno it̄rposito
cōtinebat. Et accipēs septē panes
gr̄as agens fregit & dabat disci-
pulis suis ut apponerēt. & appose-
rāt turbe. Dñs accipēs panes
dabat discipulis. ut ip̄i acceptos
turbe apponerēt. q̄ spiritualis
dona sc̄ie tribuēs aplis p̄ eorum
m̄steriū voluit em̄e sue p̄ orbem
v̄ne n̄baria distribu. Qd̄ autē
fregit panes q̄s discipulis daret.
ap̄tionē designat sacramētorum.
quibz ad p̄etūā salutē nutritiō m̄d̄
erat. Cū ei ait ipse dñs. & nemo
nouit filiū nisi p̄r. et neq; p̄rē
q̄s nouit nisi filius. & cui voluit
filius r̄uelare. qd̄ nisi panē vite
nobis p̄ se ap̄rendā demonstrauit.
Ad cuiū interiora carnedā p̄ nos ip̄os
penetrare nequim̄. Cui cōtra
p̄ph̄a miserabilem q̄rūdā famē
deplorans agebat. Paruuli pe-
nerūt panē. nec erat q̄ fr̄agerz
eis. Qd̄ est al̄is verbis dicere.
Indocti q̄sierūt pabulū v̄bi dei
q̄ ad v̄tutē bone op̄atiōis cōua-
lescerent refici. nec erat m̄gris
deficientibz qui eis scripture archa-
na patefaceret. eosq; ad vitam

veritatis ~~iffueret~~ iftitueret. de
ceptis at ad frangendū panibus
dñs grās agit. ut & ipē qñtū de
salute grās huām cōgruēdat of
tendat. & nos semp ad agendas
deo grās iformet. cū ul' terreno
pane caruem. uel aiām celesti su
perna grā largiente reficimus.

Et habebant pisciculos paucos
et ipos bñdixit et iussit appom.

Si in panibz septem scriptura no
uū testamēti designatur. in cui⁹
lōne p grām scti spūs itnas men
tū epulas inuenim⁹. quid ī pisa
culis q̄s bñdicens piter dñs tur
be iussit appom. nisi scōs accipi
mus illi⁹ ipis q̄ eadē est condita
continet. **Q**uia de turbulentis
hui⁹ scti fluctibz erepti ac dīna
bñdictione cōsecrati refectiōne
nobis intnā ne in hui⁹ mūdi
tūscantis excusū deficiam⁹ exem
plo sue uel vite p̄buere ul' mor
tis. **E**t manducauerūt & satu
rati sūt. **M**anducāt de panibus
dñi ac pisabus et saturātur qz
audientes uerba dei et exempla
intuētes ad p̄fectū uite corre
ctionis p̄ her excitari atqz assur
gere festināt. **Q**uibz apte con
gruit illud psalmiste. **E**dēt pau
peres & saturabūt et lauda
būt dñm qui requirūt eū. **V**inet
cor eozū ī sc̄m seculi. **Q**d ē ap
te dicere. **A**udient hūiles v̄bū
dñi & facient. et ad laudem nō
suā s̄ sup̄n largitoris cūctā que

bene gerūt referent. **V**n̄ mēto
ad uitā iterioris hoīs etnā uipō
te pane uite saturati puenient.
Cui contra tardis auditoribus
p̄ p̄phām exp̄bratur. **M**anducatis
& nō estis saturati. **M**anducant
nāqz et non saturātur. q̄ panem
v̄bi dei audiendo degustant. s̄ nō
faciendo q̄ audiūt nichil ex hīs
intne dulcedinis q̄ cor ipozum
cōfirmetur ī bētre memorie
īcipūt. **E**t susculerūt qd sup̄a
uerat de fragmentis septē spor
tas. **Q**d turbis saturatis super
erat apli susculerūt. et septē spor
tas implent. qz s̄ alioz p̄fer
tionis p̄cepta ul' potius exhor
tamēta & consilia. q̄ gñalis fi
deliū multitudo nequit seruādō
& implendō attingere. q̄rū exe
cutio ad illos p̄rie respicit qui
maiori s̄ spirit⁹ grā pleni ge
neralem ppli dei cōsolationē men
tis atqz corp⁹ operis sublimi
tate trāscendunt. **Q**ualibz dicit.
Si vis p̄fcis esse uade uende oīa
q̄ habes &. **V**nde bñ spozte q̄bz
dñicorū s̄ condita fragmenta
aborū p̄ter septiformē spirit⁹
grām septē fuisse memorant.
Nam qz sponte uincto & palmari
folijs solent contexi. merito ī
sc̄rū significatiōe ponūtur. **J**ui
cus quippe sup̄ aquas nasci con
suevit. **P**alma uero uicticem
recte compantur electi. cū in
dicem cordis ne forte ab amore

uel q̄rū sp̄a septua

etermitatis auerſant i ipſo vite
 fonte collocant. Aſſilantur et ei
 eis q̄ de palmarū ſf folijs cōtex
 ta cū m̄ defectuā et ne retribu
 tioms memoriā puro in corde
 retinet. Et bñ turba q̄ius reli
 quas dñi pzandj nō caperet.
 māducaſſe tñ & ſaturata eſſe
 narratur. Quia ſt nōnulli
 q̄ et ſi om̄ia ſua relinq̄re neq̄t
 neq̄ ex plere h̄ q̄d' d' b' uirgimbz
 dicitur. qui poteſt m̄pe m̄piat.
 ceterū hui' mōi tñ eſuriētes et
 ſitentes iuſticiā ſaturātur. cū
 audiendo mādata legis dei. ad
 vitā pueniūt etnā. Erant qui
māducauerūt q̄ſi q̄tuo: milia
& dimiſit eos. Bene quatuor
 milia. ut ipſo etiā nūo doceret
 euangelicis ſe paſſos eē ab aris.
Et ſtatim aſcendens nauē cum
diſcipulis ſuis uenit in ptes dal
manutha. Pro hoc i matheo
 et dimiſſa turba aſcendit in nauē
 nā & uenit in fines magedan.
 Nō aut dubitandū eſt eūdē locū
 eē ſub utroq̄ noīe. Nā pleriq̄
 codices nō habēt etiā ſc̄dm mar
 cū niſi magedan. Et exierunt
phariſei et ceperūt cōquirere
cū eo quentes ab illo ſignū de ce
lo temptantes eū. Signū q̄runt
 q̄ſi que uiderint ſigna nō fuerit.
 S; q̄d' q̄runt onditur cū dicitur
 quentes ab illo ſignū de celo.
 Vel i morem hehe ignē de ſub
 limi uenire cupiebant. Vel in
 ſilitudine ſamuelis tēpe eſtuo

mugire tonitrua d'prouſare ful
 gura. ymbres ruere. q̄i nō poſ
 ſent & illa calūpnari et dicere
 ex om̄ibz & varijs aeris paſſio
 nibz accidit. At tu q̄ calūpnias
 ea q̄ orlis uides manu tenes. uti
 litate ſentis. q̄d' facies de hñs q̄
 de celo uenerunt? utiq̄ rñdebis
 et magos i egipto mltā ſigna
 feciſſe de celo. Vel certe de celo
 ſignū q̄rūt. ut q̄ mltā hom̄i m
 lia ſc̄do paucis de panibz ſacia
 iut. nūc i exemplū moſi māna
 celit' emiſſo et p om̄ia paſſim
 diſperſo pplm̄ oēm mltō tpe reſi
 ciat. Qd' in euangelio ioh̄is p
 edulū panū turbas ab eo q̄ſiſſe
 legim' dicētes. Qd' g' tu facis
 ſignū ut uideam' & credam' qd'
 oparis? Et p̄es n̄i māducaue
 rūt māna i deſerto ſicut ſc̄ptū ē.
 panē de celo dedi eis māducare.
Et igemſes ſpū ait. Qd' ſignū
no iſta q̄rūt ſignū? Amen dico
uobis ſi dabitur genti iſti ſignū.
 Qui ſup turba credente celefti
 bñficio refectur' grās agebat.
 nūc ob ſtultā phariſeorū nō creden
 tiā et teptantiā petitiōne ge
 mit & cōtriftatur qz uerā hoīs
 nām uerus huane nature ar
 niſerens affect' ſicut de ſalute
 hom̄i letatur. ita ſup eorū dolz
 & igemſat erroribz. Vñ & alibi
 cū mlti ad ſalutē aplis p̄dicātibz
 eēnt p̄ducti. ſc̄ptū eſt de illo.
 In ip̄a hora exultauit i ſpū ſc̄o
 et dixit. Confiteor tibi p̄z dñe

celi et terre qd abscondisti h'a
 sapientibz et prudentibz et reue-
 lasti ea puulis. Et tū uide fan-
 nus eēt id arguitur et turbatus
 est spū ut iohes scribit et ptesa-
 tus est et dixit. Amen amen di-
 co uobis q; vnus ex uobis tradet
 me. Qd at ait. Si dabit gnatio
 in signū. significat nō dabitur.
 Iuxta illud in psalmo. Semel iu-
 rāu in scō meo si dauid mētiar
 id est dauid nō mētiar. Demq;
 sūis augustini de cōsensu euan-
 gelistarū loquēs ita in arto scrip-
 tū esse testatur. Et signū nō da-
 bitur ei. Non gō datur gnationi
 illi signū id est teptantiū domini
 et resalutiū vbiis eius. Tale vtiq;
 signū quale teptantes qrebāt
 hoc est de celo. quibz tamē mltā
 celestia signa dabat in terra. Cete-
 rā gnationi qrentiū dūmtequi-
 vetū faciem dei iacob signū de
 celo ostendebat. qū cernētibus
 aplis ascendit in celū. qū misso
 de sup spū pmutuā impleuit et
 desian. qū ad impositionē ma-
 nus aplōrū i samaria cesarea
 epheso. alijsq; urbibz ac locis plu-
 rimis grām de celo spūs sū cre-
 dentibz instrauit. Et dimittes
eos ascendens iterū abijt trans
fretū. Et oblii s' sumere panes.
Et nisi vnu panem nō habebat
feri in nauē. Querat aliquis et
 dicat quomodo panes nō habebāt.
 qui statim impletis septem spor-
 tis ascenderūt nauitū et uenerūt

in fines magedan. ibiq; audi-
 unt nauigantes qd cauere de-
 beant a fermento phariseorū
 et saduceorū. sed scriptura testā-
 tur qd oblii sint eos ferū tolle-
 re. Qd aut nauigaturū trans
 fretū oblii s' uiatū sumere
 ferū. iudiciū ē qū modicam
 carnis curam haberet i rel-
 quis. qbz ipa refinendi nātis
 corpis que nāliter nātis mo-
 talibz inest itentione dīna co-
 mitat et menti excesserit. Vn
 vero panes que ferū habebāt
 in nauē instrere ipm panē u-
 te dūm uidet saluatore dēsignat
 cū amore q; semp int' refi-
 ciebāt in corde. nūq; de terno
 pane q' corp' passū solet cura-
 bant. Et p'cipiebat eis dīcō.
Uidete et caute a fermento pha-
riseorū et fermento herodis.
Fermentū phariseorū ē dīcō
ta legis dīne traditiōibz homi-
postponere. uel certe legem
vbiis p'dicare. factis impūgare.
Fermentū eorū est dūm teptā-
re. nec doctrīa eius a opibz
credere. sed insultando alia qbz
credere debeant petere. Fermentū
est herodis adulteriū. simu-
latiō religionis. et qd omni m-
put est et origo scelerū odiū
at p'secutiō in epm et p'urso-
rem eius pronemq; p'mū reg-
ni celestis. a quo vtrozūq; ser-
mento etiā apls nos phibens

aut. Itaq; epulemur nō in fer-
 mento veteri. neq; in fermento
 maline et nequicie. sed in azi-
 mis sinceritatis & veritatis.
Et cogitabant ad alterutrum
dicentes. q; panes nō habem⁹
Quo cogitatio ihus ait illis. Qz
cogitatis q; panes nō habetis?
Nōdū cognoscatis neq; itelli-
gatis. Adhuc ceratū habetis
cor vrm? Oculos hntes nō vi-
detis. et aures habentes nō
auditis? Nē recordamini quōdo
quq; panes fregi in quinq; mi-
lia. et q̄t rōphinos fragmetoz
plenos sustulistis. Per occasio-
nem precepti quo saluator iusse-
rat dices. Cauete a fermento
phariseozū & fermento herodis.
 docet eos qd significet quinq; pa-
 nes et septem. siue pisciculi aut
 quinq; milia hōim & quatuor mi-
 lia q̄ pasta s̄t in heremo. Qz li-
 cet signozū magnitudo p̄spi-
 tua sit. tū aliud spiritali itelli-
 gentia demonstratur. Si ei fer-
 mentū phariseozū et saduceoz
 & fermentū herodis non corpo-
 ralem panē. s; idiones puer-
 sas et heretica significat dog-
 mata. Quare tibi et q̄bz mi-
 trit⁹ plūs dei nō veram doc-
 trinā integrāq; significet. Isti
 vniū fermentū qd oī rōne vi-
 tandū est habuit marcion et
 valentin⁹ & oēs heretici. Fer-
 mentū hanc vniū habet ut si
 farine mixtū fuerit. qd puum

videbatur crescat in mai⁹ et ad
 sapore suū vniūsam cōspione
 trahat. Ita et doctrina heretica
 si uel modicā scintillā i tuū pecc⁹
 iecerit. i breui ingens flamma
 succrescet. & totā hoīs possessioem
 ad se trahet. Hoc est de quo apls
loquit. a iudicium fermentū totā
massā corrūpit. Et veniūt beth-
saida. Et adducūt ei cetū. & ro-
gabāt eū ut illū tangeret. Cur
ti q̄ a dno curatur languozes.
 spiritū s̄t signa lāguoz q̄bus
 aīa p̄ peccatū etie morti p̄m-
 quat. Sicut eī i surdo et mutō
 a dno sanato sanatio mentis i sum-
 tur eozū. qui neq; audire vba dei
 neq; loqui nouerāt. & mox i re-
 fertione turbe esurientis q̄ dnm
 secuta fuerat sanuitas figurat
 illa q̄ diligentia se et q̄rentū so-
 let corda nutrire. Ita in hoc cetero
 paulatim curato a dno illustratio
 designat cordū stultozū. ac lon-
 ge a via veritatis aberrantium.
 Rogabāt at eū ut illū tangeret.
 scientes q; tact⁹ dnm sicut lepsim
 mūdare. ita etiā cetū illumina-
 re valeret. Tangim⁹ aut dnm
 nos cū ei fide integra & sincera
 adherem⁹. Quē p̄fecto tactū
 nobis eē saluberrimū exemplū
 mulieris q̄ fimbriā ei⁹ felia au-
 data tenit ediscim⁹. Tangit
 nos dñs cū mentem nrām affla-
 tu sui spūs illustrat. atq; ad ag-
 nitionē nos p̄rie i firmitatis stu-
 diūq; bone actionis attendit.

Et apprehendens manū reū. eduxit eū extra vitā. Apprehendit manū reū. ut eū ad executionē bonē opationis quā pro dicitina cordis obscuritate nō nouerat confortaret. Eduxit eū ex vitā. ut a vita vulgari segregat. Volūtate sui conditoris qua illuāri mereret. liberius sedulo corde scrutaretur. Quisq; eī lumen eternitatis videre desiderat. nō exempla turbārū s; ducatum nrē ē semp sui redemptoris seq̄tur.

Cepuensq; in ortos ei impositis manib; suis interrogauit si aliqd videret. Et aspiciens ait. Video hoīes velut arbores ambulantes. Deū iterū impositis manib; sup oculos eius et cepit videre. Et restitit. Id est ita ut videt clare omnia. Ideo reū hūc dñs paulatim et nō repente curat. quem vno mox verbo si vellet potuit curare ut magnitudinē huāne cecitatis oūderet q̄ q̄si pedetentim et p̄ q̄sdā p̄fecto gradus ad lucem diuine visionis solet p̄uenire. **S;** et sue nobis gracie crebra daret iudicia p̄ quā singula nrē p̄fectio nis incrementa ut p̄ficere aliqd possint ne deficient adiuuat. **D**e sputo autē oris dñi qd̄ grām spūs eius designet sepe dictū est. **D**e tactu manū ei qd̄ v̄tute adiutorij ipūs infuient. nulli dubiū est. **S**pūtū quippe ab int̄ de capite dñi p̄cedit. manū vero s; membra corp̄is exteriū posita. **C**epuens gō in oculos reū

dñs ip̄oīnt manū suas ut vident. q; cecitatem gr̄is huāni et p̄ iū sibiha dñe pietatis dona. et per exhibita foris sacramēta assūp te huānitatis absterfit. **P**rimo aut̄ is q̄ curabatur videbat hoī nes velut arbores ambulantes. hoc est formā q̄dem corp̄is int̄ v̄bras aspiciens. s; nulla mē brozā hūmāna visu adhuc tali grante discernere valens. **C**uales condense arbores a longe spectantib; uel certe nocturna solet apparere. ita ut nō facile arbor an homo sit possit dīmosa. **C**um p̄m̄ nimirū introitū cuiq; int̄us est hoīni vitā moresq; ceterozū inspicere. ut q̄cūq; quispiā bonū viderit imitetur. quicūq; malū uent ac detestetur. **S;** quisquis ita desipit ac longi t̄pis obscuritate depressus est. ut int̄ bonū fidem et p̄fidiam sincera pietatis opa et simulationē iusticie adhuc discernere nesciat. quasi ambulantes hoīes instar arborū cernit. q; facti multitudinis absq; hūc discretionis videt. **E**t qd̄ talibus sup̄ est. nisi ut diuina dignatio que ei curā hoīs cōsiderandi tribuit. etiā donū cōferat discernēdi q̄ maxime hoīni vitā sequenda. quozū sit audienda doctrina. **V**n̄ apte dicit. q; sedā impositio ne manū suarū dñs ei lucem dare omnia videndi restituerit. **C**lare nāq; videt omnia qui reū fuit qui illuāri int̄ meruit.

manifeste didicerit quō credēdi
qualiter viuendū q̄ pro fide veri
tatis atq; opatione iustine p̄mia
sunt in futuro speranda. **Et misit
illū in domū suā dicens. Vade in
domū tuā. Et si in viā itereris
nem̄ dixeris.** Qd̄ eū in domū
suā me p̄cepit. misit eū amonet
omēs qui agnitione veritatis
illustrantur. ut ad cor suū redeat.
et q̄ntū sibi donatū sit sollertia
mente p̄pendant. collatisq; sibi
b̄n̄ficijs digna opm̄ executione
respondēt. Qd̄ vero eū sicut et
multos q̄s sanauit alios sanatio
nē suā silentio tegere iubet exem
plum suis tribuit. ne de h̄is que
faciūt mirandis fauore vulgi
requant. sed diuini tantū aspec
tibz ubi et merces opm̄ restat sint
placare cōtenti. **Et egressus est
ih̄us et discipuli ei⁹ in castella cesa
ree phillippi.** Phillippus iste fra
ter herodis de q̄ sup̄ dixim⁹ tetra
tha yturee et tracomitidis r̄gionis
qui in honore tyberii cesaris ce
sareā phillippi q̄ nūc paneas di
ctur appellauit ~~cesareā~~. et est
in p̄uincia phemias. imitatus
herode p̄em̄ q̄ in honore augus
ti cesaris appellauit cesaream
q̄ p̄us turris stratonis vocabat.
et ex noīe filie ephuljade trans
iordane extruxit. Iste locus ce
saree phillippi ubi iordans ad
radices oritur libani. et habet
duos fontes b̄n̄i noīe ior. alte
dan. qui sil̄ mixti iordans nomen

efficiūt. **Et in via interrogabat
discipulos suos dicens. Quē me
dicūt esse hoīes? Qui r̄nderunt
illi dicens. Ioh̄em baptistā. alii
heliam. alii vero q̄si b̄n̄i de p̄he
tis.** Pulchre vō d̄ns fidem disci
pulozū exploratur. et primo homi
sententiā interrogat. ne videlicet
illozū cōfessio non veritatis agni
tione probata. s; vulgi videatur
opimione firmata. Nec cōptū cre
dere. s; instar herodis de auditis
hesitare putentur. Vñ et petro se
cristū cōfidenti sc̄dm̄ mathyū dicit.
Quia caro et sanguis nō r̄uelauit
tibi. hoc est doctrina hūana fidei re
veritate nō docuit. Pulchre etiā
qui diuisam sententiā de d̄no ferūt
hom̄ noīe notant. Nā q̄ veritate
potentie eius fideliter ac pia men
te cognoscūt. neq̄m̄ hoīes sed d̄ni
appellari merentur. Quales fuis
se apl̄os sc̄da sua it̄rogatioe d̄ns
ōndit. Nā sequitur. **Tūc dicit illis.**
Vos vero quē me dicitis eē? Atten
de prudens lector qd̄ ex cōsequen
bus textuz; sermone apl̄i neq̄m̄
hoīes sed d̄ni appellētur. Cū enim
dixisset quē me esse dicūt hoīes
subiicit. Vos vō quē me dicitis eē?
Ihs q̄ hoīes s̄t hūana opinatibz.
vos qui d̄ni estis. quē me eē existi
matis? R̄ndens petr⁹ ait ei. **Tu
es xp̄us.** Sicut ceteri apl̄i sciunt.
petr⁹ tū r̄ndit p̄ cetis. Cōplex⁹ est itaq;
oīa qui et nām et nomen exp̄es
sit. In quo summa v̄tutū est. etiam
ne nos de generatione dei serim⁹

questiones tū paulus iudicauit
 rit nichil se scire nisi xpm ihesū
 et hūc crucifixū. Petrus nichil
 amplius q̄ xpm dei filiū puta
 uerit cōfitendū. Nos 7 qm̄ 2 quō
 nat⁹ sit 7 qm̄ sit huāne ifirmi
 tatis cōtemplatione rimamur.
 fims g^o fidei mee xps est. fims
 fidei mee dei filius ē. Non licet
 michi scire gnatiois serē. nō hz
 tū nescire gnatiois fidem. Et comi
nat⁹ ē eis ne tu dicent de illo. Et
cepit docere illos qm̄ oportz pati fi
liū hoīs multa 7 xp̄bari a semo
ribz 7. Idcirco se an̄ passionem
 7 resurrectionem noluit p̄dicari.
 ut cōpleto p̄ ea sanguis facinē
 to oportum i aplis diceret. Cui
 tes aut̄ docete oēs gētes baptisan
 tes eos ī noīe p̄ris 7 filii 7 sp̄s sc̄i.
 Quia nō p̄desset eū publice p̄di
 cari et eius vulgari ī pplis ma
 lestatem. quē post pauidū flagel
 latiū visuri sint 7 crucifixū. multa
 pati a senioribz 7 scribis et prin
 cipibz sacerdotū. Et notādū qd̄ eū
 qui multa pati 7 occidi et resur
 gere debeat filiū hoīs appellat.
 qz passio ī carne xpo diuinitas
 impassibilis mansit. Et apprehe
dens eū petrus cepit increpare eum.
 Quomō increpauerit eū mathe⁹
 exponit aptus dicens. Absit a te
 dñe nō erit hoc tibi. Epe dixim⁹
 tūm ardoris atqz amoris qm̄
 maxime fuisse petrū ī dñm sal
 uatorem. Quia g^o p̄ cōfessionē
 suā qua dixerat tu es xp̄us filius

dei vni. et p̄mū saluatoris qz
 audierat sc̄dm̄ matheū bt̄is
 es simon bariona. qz caro 7 san
 guis nō reuelauit tibi. s̄ pater
 meus qui est in celis. repete
 audit a dño oportere eū ne
 iherosolimā ibiqz multa pati
 a senioribz 7 scribis et p̄ncipi
 bus sacerdotū et occidi 7 t̄ra die
 resurgere. Non vult desinere cō
 fessionē suā nec putat fieri
 posse ut fili⁹ dei occidatur. appre
 henditqz eū ī affectū suū vel
 sepatim dicit ne p̄ntibz ceteris
 condiscipulis magistrū videat
 arguere. Et cepit increpare
 illū amantis affectu et optans
 dicere. Absit a te dñe. vel ut melius
habet⁹ ī greco. Dicitur estoti
bi dñe. nō erit illud. hoc est nō
p̄t fieri nec recipiūt aures mee
ut filius dei occidendus sit. Qui
cōuersus 7 videns discipulos
suos cōminat⁹ est petro dicens
vade retro me sathana. Sathana
nas interpretatur adūsarius sive
cōtrarius. qz cōtraria n̄q̄t loq̄ris
volūtatī mee debes aduersari⁹
appellari. multi putant qd̄ nō
petr⁹ corrept⁹ sit. s̄ aduersa
rius sp̄s qui hoc aplō dicens sug
gererat. Et michi error aplis
7 de pietatis affectu veniens n̄q̄t
īrentiū videbitur diaboli. vade
sathanas diabolo dicit. vade retro
me petrus audit. vade retro me.
hoc est seq̄re sentēnā meā. Quomō
supis ea q̄ dei sūt. sed que s̄ homi

Nec volūtatis est et p̄is cuius
 bem facere volūtate. ut p̄ hoīm
 salute moriar. Tu tuā tm̄ consi
 deras volūtate. nō vis granū
 trita i trā cadere ut multos fru
 tus afferat. Et conuocata turba
ad discipulis suis dixit eis. Si
quis vult post me sequi denegat
seipm̄. Postquā discipulis
 misteria sue passiois ⁊ resurrex
 tionis oñdit. hortatur eos vna
 cū turba ad sequēdū sue passiois
 exemplū. et oībz q̄dem p̄t se tri
 bulationē p̄ffis salutē in futuro
 p̄mittit animarū. Nō tm̄ oībus
 verū p̄ffioribz q̄nta ip̄e passu
 rus qd̄ vere a mortuis eēt r̄sar
 rectur̄. Vbi formā dīen
 di m̄stris vbi p̄fuit. ut capti
 tate cōsiderātes auditorū p̄ suo
 quēq; modo iſtruire memine
 rint. Neq; infirmis auditoribz
 alioz qm̄ capuit archana cōmit
 tant. Si q̄s inquit vult p̄ me
sequi denegat semetipsū.
 Tūc aut̄ nosipos abnegam̄. cū
 bitam̄ qd̄ p̄ vetustate fuimus.
 ⁊ ad hoc intinur q̄ p̄ nouitate
 botamur. Pensemus quō pau
 lus se abnegabat qui dicebat.
 Vuo at̄ iā non ego. Extinctus
 quippe fuerat seuis ille p̄secutor.
 et viuere cepat p̄dicator pius.
 Si em̄ ip̄e esset pius p̄fecto nō
 esset. S; qui se viuere denegat.
 dicit vnde est qd̄ scā v̄ba per
 doctrinā veritatis clamat. Pro
 tinus subdit. Vuo v̄s i me xp̄is.

At si apte dicit. Ego q̄dem ame
 metip̄o extintus sū. qz carnaliter
 nō viuo. s; tm̄ essentialiter mor
 tuus non sū qz in xp̄o spiritalit̄
 viuo. Dicit ḡ veritas dicit.
 Si q̄s vult post me sequi dene
 get seipm̄. Quia nisi quis a se
 metip̄o deficiat. ad eū qui sup̄
 ip̄m est nō appropinquat. nec
 valet apprehendere qd̄ ultra ip̄m
 est. si nescierit mactare qd̄ est.
 S; iā qui se a vicijs abnegat.
 exquirende eius vtutes s; in
 quibus crescat. Nā cū dicitū est.
 Si q̄s vult post me sequi dene
 get semetipsū p̄tm̄ aduigitur.
Et tollat crucem suā ⁊ sequatur
me. Duob; etem̄ modis crucē tol
 litur. cū aut̄ p̄ abstinetiā afficit̄
 corp̄. aut per cōpassionē pximi
 affigitur anim̄. Pensemus
 q̄liter vtroq; nō paul̄ crucē suā
 tulerat qui dicebat. Castigo cor
 pus meū ⁊ seruitutē redigo.
 ne forte alis p̄dicans ip̄e ip̄bus
 efficiar. Ecce in afflictione cor
 poris audiam̄ crucē carnis.
 nūc in cōpassione pximi audiam̄
 crucē mētis. Dicit. Q̄s iſfirmatur
 ⁊ ego nō infirmor. Quis scanda
 lisatur et ego non vroz. P̄fectus
 quippe p̄dicator ut ex m̄ daret ab
 stinēte crucē portabat i corpore.
 Et qz in se trahēbat dāpnā infir
 mitatis alienē. crucē portabat
 in corde. Qui cū voluerit animam
suā saluā facere perdet eā. Qui autē
suā p̄diderit animam p̄ter me et

euangelium. saluam eam faciet. Sic di-
 dicit fidelis. Qui voluerit animam suam
 saluam facere perdet eam. qui autem perdet
 animam suam propter me et euangelium
 saluam eam faciet. At si agricole
 dicatur. frumentum si seruas perdis
 si seminas renouas. Quis ei nes-
 ciat quod frumentum cum in semine mit-
 titur. perit ab oculis in terra desinat.
 Sed ubi putrescat in puluere inde vi-
 ridescit in renouatione. Quia ubi
 semina etiam aliud tempus habet presen-
 tationis. atque aliud pars. redemp-
 tor noster ipse eius tempora designauit
 in preceptis. Nam presentationis tem-
 pore ponenda est anima. pars autem tempore ea
 quam amplius diuina possunt frangere
 sunt desideria terrena. Vnde et non
 dicitur. Quod ei perierit homini lucrifaciet
in mundum totum. et detrimetum faciat
anime sue. Aut quod dabit homo com-
munionem patri sui. Cum persecu-
 tio ab aduersariis desit. ualde vi-
 gilatus cor custodiendus est. Nam
 pars tempore quod licet viuere libet et am-
 bire. plerumque autem et auariciam
 vnicuique. si adhuc obstat quod vni-
 uersitatis rectitudinis inuicem custodia teneat
 perfectionis. Nam sepe labentia curia
 despicitur. sed tamen adhuc humane ve-
 rendie usum impedimur. ut rectitu-
 dine quam seruamus in mente nodum
 exprimere valeamus in uoce. Et tan-
 to dei faciem ad iusticie defensionem
 negligimus. quanto humanas fa-
 cies contra iusticiam ueremus. Sed
 huius quoque uulneri congruum sub-
 iungitur medicamentum. cum dominus dicat.

Qui enim me confusus fuerit et
 mea uerba in generatione ista ad
 alteram et pernatrice. et filii hominis
 confundet eum cum uenerit in gloria
 patris sui cum angelis sanctis. Et nunc
 apud se homines dicunt. Nos in dominum
 et sermones eius non erubescimus
 quia apud eum uoce confitemur.
 Quibus ego respondeo quod in hac
 plebe christiana sunt nonnulli qui christum
 ideo confitentur. quia cunctos christianos
 esse conspiciunt. Non ergo ad proba-
 tionem fidei uox sufficit professionis.
 quam defendit a ueritatem professionis.
 generalitatis. Est tamen ubi se quisque
 interroget. ut in confessione christi se
 ueraciter probet. Si non iam nomine
 eius erubescat. si plene uirtutis me-
 ritus humanum pudorem subdit.
 Certe enim persecutionis tempore eru-
 bescere poterat fideles sustinere
 nudari. de dignitatibus dei
 a uerberibus affligi. Pars autem
 tempore quod heret a nostris persecutionibus
 desunt. est aliud ubi attendendum
 nobis. Veremur sepe a primis
 despicimur. de dignamur uarias
 uerbi tolerare. Si contingat iur-
 gium fortasse cum primo. erubescimus
 cum potes satisfacere. Cor quippe
 peccata carnale dum huius uirtute gloria
 querit. humilitatem respuit.
 Et dicebat illis. Amen dico
 uobis. quod si quidam de his stant
 tibi qui non gustabit mortem
 donec uideat regnum dei ueni-
 ens in uirtute. Regnum dei huius loco
 prius etiam uocatur. Et quod nonnulli

ex discipulis usq; adeo i corpe virtu
ri erat ut etiam dei cōstructā con
spicerent. et contra mūdi hui' glo
riā erectā cōsolatoria pmissiōe
nūc dicit. Sicut quidam de his stan
tibz qui nō gustabūt mortē do
ner videant regnū dei veniens
in bñtate. Et cū tanta dñs subeū
de mortis pcepta ederet. qd nōnā
rū fuit ut ad hanc subito pmissi
ōnem veniret. Qd si subtiliter
attendam q̄ q̄nta dispensatione
pietatis agatur agnoscam. Dis
cipulis eī rudibz etiā de pñti vi
ta aliqd pmittendū fuit. ut pos
sent robustius in futura solidari.
sic israhelinto iplo ex egypti t̄ra
liberando repmissiōis pmittit t̄ra.
et dū vocand' essz ad dona celestia
t̄rens pmissiōibz suadetur.
Dñi recte quoz p psalmistam
dicit. Dedit eis regiones gentiū
et labores iplozū possederūt. Ut
custodiant iustificaciones ei' et
legem eius exquirant. Sic q̄ h
loco rudibz discipulis veritas lo
quens videndū regnū dei pmit
tit i t̄ra. ut hoc ab eis fidelius
i celo presumatur. Qd si regnū
dei in hac sententia futurā i celis
beatitudinē belm' accipe. et hoc
quidā de astantibz nō post multos
dies i monte viderūt. Qd pia
btq; pmissione factū est. ut con
templatione semp manētis gau
dij tam et si raptim atq; ad breue
momentum delibata fortius in
stantia scli t̄nseūtis adūsa tolerat' et.

Deventissimo sane verbo sanctis
mortem gustare testatur. a q̄bz
mirrū mors corpis q̄si libando
gustatur. vita vero anime vera
citer possidendo tenetur. **Ca^m nonū**

Et post dies sex assupsit
ihus petrū et iacobū
et iohēm et duxit illos
in monte exressū seorsum solos.
et t̄nfigurat' est coram ipsis.
In elbangelio luce ita sc̄ptū est.
factū est autem post hec verba
fere dies octo. et assupsit petrū
et iacobū et iohēm et ascendit
in montem ut oraret. **Octavo**
autem die dñs pmissam future
bñtudinis gloriā discipulis ma
ifestat. ut et oñsa celestis vite
dulcedine auctorū q̄ her audire
possunt. corda resoueat. et octo
nario dierū nūo verū tpe i sur
rectionis gaudiū doceat eē ven
turū. Nā et ip̄e octava die dē
post sextā sabbati q̄ cruce ascen
dit. ac septimā sabbati qua in
sepulchro quieuit a mortuis re
surrexit. Et nos post sex huius
seruati etates i quibus pro dño
pati et laborare gaudim' ac sep
timā sabbatismi aīarū q̄ m̄terim
i alia vita geritur. octava pfecto
etate resurgem'. Nā qd mathe
dñm marcus qz post sex t̄nfigu
ratū dicit dies nec t̄pis ordi
ne nec ratioe misterij discrepant
a luce qui octo dies dicit. Quia
illi medios t̄m ponūt dies. Unde
et absolute post sex dies factum

comemorant. hic primū quo dñs
 her pmissit. & ultimū q̄ sua pmiss
 sa compleuit aduēgit. Adq̄ tem
 perantius fere octo dies ponit.
 et i ratione mystica illis p̄ sex
 mūdi etates sanitis ab omni
 labore q̄stendū. hic vero tpe
 octauo designat esse resurgendū.
 Vnde pulchre & sext q̄ psalm⁹ p̄
 octaua scribitur. cui⁹ initium
 est. Dñe ne in ira tua arguas
 me. Quia nimirū p̄ sex etates
 quibz operari licet p̄sentibz est
 insistentū ne in octauo retribu
 tionis tpe a iudice corripiant
 irato. Qd̄ et ipse dñs h^o loco vo
 luit nos ostenso sue orōnis exem
 plo docere. de quo scdm̄ lucā d̄.
 q̄ ascendit in montē ut oraret.
 In montē nāq̄ oratur⁹ & t̄ris
 figuratur⁹ sic ascendit ut osten
 dat eos qui futurū tēp⁹ resur
 rectionis expectant qui regem
 in decore suo videre desiderant.
 mente i excelsis habitare & con
 tinuis p̄tibz inūbere debere. Tres
 solūmō serū discipulos ducit ut
 q̄ mlti s̄t vocati pauci electi. vel
 quia h̄y q̄ nūc fidem qua imbuti
 sunt sancte ~~sancte~~ trinitatis incor
 rupta mēte seruauerūt. tūc etia
 eius merentur visione letari.
Et t̄ris figurat⁹ est mōt coram
 ipis. Et vestimēta ei⁹ fr̄a sunt
 splendida candida nūnis velut
 nix. Transfigurat⁹ saluator
 non substantiam vere carnis
 amisit. sed gloriā future ul⁹ sue

uel nostre resurrectionis ond̄it.
 Qui qualis tūc ap̄hs apparuit.
 talis post iudiciū tūctis apparebit
 electis. Nā in ip̄o tpe iudicandi
 et bonis & malis siml in forma
 serui videbitur. ut videlicet impij
 quē spreuere. iudei quē negaue
 re. milites quē transfūere. pp̄
 latus herodesq̄ quē iudicauerē.
 queant agnoscere iudicē. Vesh
 mēta at̄ dñi. recte ei⁹ accipiūt. Iam
 teste ap̄lo qui ait. Quicūq̄ ergo
 in xp̄o baptisati estis xp̄m̄ induis
 tis. Que videlicet vestimenta
 dñi in t̄ris consistente despecta
 aliorūq̄ similia videbātur. si ip̄o
 mōtem petēte nouo candore re
 fulgēt. Quia nūc q̄dem filij dei
 sum⁹. s̄ nondū apparuit qd̄ erim⁹.
 Et nūc q̄ tū apparuerit filijs
 ei erim⁹. Videbim⁹ ei⁹ ea sicuti
 est. Vñ bñ de eisdē uestimentis
 subditur. Qualia fullo sup̄ iram
 nō potest candida facere. Nam
 q̄ ille hoc loco intelligēd⁹ ē ful
 lo quē petēns psalmista p̄rat⁹.
 Amplius laua me ab iniquitate mea
 & a delicto meo mūda me. Nō p̄
 suis fidelibz in t̄ra dare caritate
 que eos cōseruata manet i celis.
Et apparuit illis helias tū mo⁹
se et erant loquentes tū ih̄sa.
 moyses & helias quozū mortui vni
 alterā in celis raptū legim⁹. vñ
 in maiestate cū dñō ut lucas scri
 bit. futura in illo oīm s̄ozū gloriā
 significant. Qui videlicet tempe
 iudicij uel viui in carne r̄p̄iendi

uel ab olim gustata morte susci-
 tandi et pater se regnaturi cum
 illo. Attestante etiam apostolo.
 mortui qui in christo se resurgent
 primi. Deinde nos qui viuimus
 qui relinamur simul rapiemur
 cum illis obuiam domino in aera. et sic
 semper cum domino erimus. Alit moyses
 et helyas habent legistator et prophete
 tarum extrinsece apparet et loquitur
 cum domino in carne ueniente. ut osten-
 dant ipsum esse quem cuncta legis
 et prophetarum oracula promiserunt.
 Apparent autem non in uisibus. sed
 in mente cum illo: quia nimirum soli illi
 qui mente frenata desideria transuen-
 dunt maiestatem sancte scripture quam
 domino est adimpleta perspicuit. De
 moyses et filii israel uidere moysen
 sed ad deum in motana spectantem
 sequi non merentur. ad se quoque
 reuersum non sine uelamine uerunt.
 helyam nouere. sed soli trium
 prophetarum ascendentes cum filiis prophetarum
 contemplatur helyseus. Quia
 multi passim scripture uerba legitur
 sed quoniam celsa in christi misteris splen-
 deat pauca perfectiores intelligunt.
 Et respondens petrus ait illi. Rabbi
 bonum est hic nos esse. et faciamus
 hic tria tabernacula tibi unum
 et moysi unum. et helye unum.
 non enim sciebat quod diceret. erat
 ei timore extrit. Quinta felicitas
 uisione ditatis inter ange-
 lozum choros adesse perpetuo. si tan-
 tum transfigurata christi humanitas
 duorumque societate fratrum ad partem

uisa delectet. ut eos ne discedat
 etiam obsequio petrus sistere uelit.
 Qui et si pro stupore humane
 fragilitatis nesciat quod dicat. insiti-
 tum sibi dat affectum iudicium. Nesciebat enim quod diceret quod oblitus est regnum
 sanctis a domino non alicubi terrarum
 sed in celis esse promissum. nec re-
 cordatus est se suosque coapulos mor-
 tali adhuc carne circumseptos
 immortales uite statum subire
 non posse. Cui mente excesserat
 quia in domo patris quam in celis est do-
 mus manufacta uicia non sit.
 Sed et usque nunc impietate notatur
 quisque legi et prophetis et euangeliis
 tria tabernacula facere
 cupit. cum habet ab uicem nullatenus
 ualeant separari unum habetia
 tabernaculum. hoc est ecclesiam dei.
 Et facta est nubes obumbrans
 eos. Qui materiale tabernacu-
 lum quasi nubes accepit umbra-
 tum. ut discat in resurrectione
 non tegmine domorum. sed spiritus sancti
 gloria sanctos esse protegendos. De
 qua patris. filii autem hominum in protectione
 alarum tuarum sperabunt. Et in apo-
 calypsi sua iohannes. Et templum inquit
 non uidi in ea. dominus operum templum
 illius est et agni. Et uenit uox
 de nube dicens. Aut est filius meus
 carissimus. audite illum. Quia im-
 prudenter interrogauerat. propterea
 uisione domini non meretur. Sed
 pater respondit per filium ut uerbum domini com-
 pletetur. Ego testimonium non dico
 pro me. sed pater qui me misit.

F

F

ipse pro me dicit testimonium. Vox
quoque de celo patris loquentis auditur
que testimonium perhibeat filio. et pe-
trū errore sublato doceat veritate.
Primo in petro ceteros apostolos. **Hic**
est filius meus carissimus. **Hic** fieri
dū tabernaculū est. **Hic** obiteran-
dū. **Hic** est filius. illi serui sunt moy-
ses et helphas. **Debent** et ipsi vobiscum
in penetrabilibus cordis sui domino ta-
bernaculū apparere. **Concordat**
sane hic euangelij locus cum uerbis
ipsius moysi quibus incarnatione
domini testimonium ferens aiebat.
Rhetoricam vobis suscitabit dominus
deus uerbum de fratribus uestris. tanquam
meipsum audietis iuxta omnia que locutus
fuit vobis. **Erit** autem omnis anima quecumque
non audierit prophetiam illam exterminabitur
de plebe. **Quē** ergo moyses
cum uenerit in carne audiendum
ab omni anima que saluari uellet poterit.
Hic iam uementē in carne deus patris
audiendum discipulis ostendit. et suū
esse filium celestis uocis signauit. **Et**
quali manifestius fidem aduentus
eius illis insinuans **hic** uerbum inquit. **hic**
est ille quem moyses ipse uobis se-
pius in mundo nasciturū promisit.
Hic uerbis iuxta preceptum ipsius
moysi et uos audite. et omnes
uiros amatores audire iubete.
Et notandum sicut domino in iordane
baptisato sic et in monte clarificato
totius sancte trinitatis misterium
declaratur. **Quia** mirum gloria
eius quam in baptismo credentes con-
fitemur. in resurrectione uidentes

collaudabim? **Nec** frustra spiritus
sanctus hic in lucida nube ut alibi in
angelis tunc comēorat illuc appare-
bat in colūba. **Quia** qui nunc
simplici corde fidem quam papit
seruat. tunc luce apte uisionis
quod crediderat contemplantur.
ipsaque qua illustrabitur ipse
tua gratia protegetur. **Et** statim
transpicientes nemine uiderit
amplius nisi solū dñm tm̄ scdm̄.
Ubi cepit filius designari moyses ser-
ui discesserunt. ne ad illos patina
uox emissa putaretur. **Alter.**
Cū fieret uox super filium inquit. **est**
ipse solus. quia cum manifestauerit
seipsum electis. erit deus omnia in
omnibus. imo ipse cum suis uerbum per omnia
christus id est caput cum corpore splen-
debit. **Propter** quā ueritatem ali-
bi dicebat. **Et** nemo ascendit
in celum nisi qui descendit de celo
filius hominis que est in celo. **Et** descen-
dentibus illis de monte precepit illis
ne cui dicerent que uidisset nisi
cui filius hominis a mortuis resur-
reuerit. **Futuri** regni premedita-
tio et gloria triumphantis deman-
strata fuerat in monte. **Non** uidetur
ergo hoc in prophetis predicari. ne et in-
dicibile esset pro rei magnitudine.
et post tantā gloriā apud iudeos
aios sequens tunc scandalū faceret.
Et interrogabat eum dicentes.
Quid ergo dicunt pharisaei et scribae.
Traditio pharisaeorum est iuxta
malachiam prophetam que est nouissima

in duodecim qd helyas veniat an
 aduetu saluatoris z reducat cor
 prm ad filios. z filiozu ad patres.
 et restituat oia ad antiquu sta
 tu. Estimât qd discipuli tristissima
 noem glorie hâc esse quâ i mon
 te viderât z dicunt. Si iâ venisti
 i glâ. quô pcur sor tu nō appa
 ret. maxie qz helyâ viderât re
 cessisse. Qñ at adiciunt scribe et
 dicunt qz helyam oporteat pmu
 venire. Primu dicendo ondu
 qd nisi helyas venerit nō sit se
 ridus saluatoris aduetu. Qua
 rndes ait. helyas cū venerit imo
 restituet omnia. Omnia restituet
 utiqz illa q pphâ p̄fat ondu di
 cens. Ecce ego mittā vobis he
 lyam ppham anq̄m veniat dies
 dñi magni z horribilis. et cōtiet
 cor prm ad filios z cor filiozu ad
 p̄res eorū restituet. Et h qd mor
 ti debet hor du buedo distulit.
 qd etiā hic dñs cōsequēter itima
 ut cū p̄tin g aduivit. Et quomō
 sc̄ptū est in filiū hoīs ut multa
 patiatur z contēpnat. De quo
 de xpi passione multipharia p̄phe
 multi sc̄pserūt. sic z helyas cum
 venerit multa passurū z cōtēp
 nendū ab impijs. Restituet ergo
 omnia p̄mo videlicet corda hoīm
 illius eui istituendo ad credendū
 xpo. ac resistendū p̄fidie antixpi.
 dem ip̄e suam aīam p̄t martiriū
 fidei xpi ponēdo. de quo i apoca
 lipsi pleni i iustico sermone narrat.
¶ Sed dico vobis qz z helyas venit.

et fecerūt illi q̄nqz voluerūt sc̄t
sc̄ptū est de illo. Ipse q̄ vētur est
 i sc̄do saluatoris aduetu iuxta cor
 poris fidem. nūc p̄ iohem vēit in
 v̄tute in spū. Fecerūt qz ei q̄nqz
 voluerūt. h̄ est spreuerūt z derol
 lauerūt eū. Et veniens ad disa
 pulos suos vidit turba magna
 circa eos z scribas cōcurrentes
 cū illis. Et cōfestim oīs p̄ls vi
 des eū stupefacti s̄. z expauerūt.
 et occurrentes salutabāt eum.
 Notanda i omibz locis disticta
 mētis scribarū z turbe. Erat eī
 cū discipulis turba. erat z scribe.
 Sz adueniente dño mox omīs
 turba stupefacta expavit. eūqz
 salutās occurrit. Scribe nichil
 deuotionis fidei hūilitatis z re
 uerētie ei exhibuisse narrant.
 Quid at cū discipulis dñi turbe
 sue scribe cōquirerēt euangeli
 ta nō dicit. Potest beo in falloz
 apte itelligi de h̄ questione fuisse
 motū quare ip̄i cū eēt discipuli
 saluatoris saluare demomacum
 qui i medio erat positū nō possēt.
 Qd ex sequētibz euangelijs verbis
 potest cōmici dū dicitur. Et interro
 gavit eas. Quid inter vobis cōqu
 ritis? Et rndens vn̄ de turba
 dicit. Maḡ. attuli filiū meū ad
 te habentem spm̄ mutū q̄ b̄bitūqz
 eū apphēderit allidit eū z spumat
 z stridet dentibz et arefat. Et dixi
 discipulis tuis ut eiret illū z nō
 potuerūt. Notandū at qd semp
 loca rebz congruit. In mote dñs orat.

scriba

¶

¶

tiffomat. discipulis archana sue
 maiestatis aperit. In inferiora des-
 cendens turbe occursum excipitur.
 miserorum fletu pulsatur. Sursum
 discipulis misteria regni refferat.
 deorsum turbis peccata infidelitatis ex-
 probrat. Sursum patris vocem hinc
 qui sequi se poterant pandit. deor-
 sum spiritus malos ab hinc qui verabatur
 expellit. Qui etiam nunc per quietate
 meritorum alijs ascendere. alijs vero
 non desistit descendere. Nam carnales
 adhuc et impientes quasi prima petes
 confortat docet castigat. Perfertos
 autem quorum converfatio in celis est. subli-
 mus extollendo glorificat. liberique
 de eternis instruit. et sepe quae a tur-
 bis ne audiri quidem valeant docet.
 Demoniaco autem hunc quem descen-
 dens de monte dominus sanavit. martha
 quidem surdum mutumque. mattheus vero
 lunaticum fuisse commemorat. Signum
 fuit autem eos de quibus scriptum est. stultus
 ut luna mutatur. qui nunquam eodem
 statu permanentes nunc ad haec nunc
 ad illa vitia mutati crescit atque
 decrevit. Qui muti sunt non agen-
 do fidem. surdi. nec ipsum aliquatenus
 veritatis audiendo sermonem.
 Epumant autem: cum stulticia tabescunt.
 Stultorum namque et languentium
 atque hebetum est spumas saluaram
 ex ore dimittere. Stridet dentibus.
 cum in aeternum furore flammascunt.
 Arescunt. cum ocio torpente languescunt.
 et nulla virtutis industria confortati
 eneruiter viuunt. Quod autem ait. et
 dixi discipulis tuis ut euerent illud

et non potuerunt. Latenter aposto-
 los accusat. cum impossibilitas curandi
 interdum non ad imbecillitatem curandi.
 sed ad eorum quae curandi sunt fidem refe-
 ratur dicente domino. fiat tibi secundum
 fidem tuam. Qui respondens eis dicit.
O gnatio incredula qui diu apud
vos ero. qui diu vos patiar? Non
 quo tedio superat? sicut mansuetus
 ac mitis qui non aperuit sicut ag-
 nus coram tondeute os suum. nec
 in verba furoris erupit. sed quo in-
 similitudine medicina si egrotum videt
 contra sua precepta se gerere dicit.
 usquequaque accedam ad domum tuam.
 quousque artis perdam industriam. me
 aliud iubete et te aliud pertrante.
 In tantum autem non est curat? huiusmodi
 vitio. Et per unum hominem in deos ac-
 guit infidelitatis ut statim intulerit.
Afferre mater illam ad me. Et attu-
lerunt eum. Et cum vidisset illum sta-
tim spiritus conturbavit eum et elidit
in terra uolutabatque summans.
 Illatum domino puerum spiritus conturbavit
 et elidit. quod sepe dum converti
 ad dominum post peccata conamur. ma-
 ioribus novisque antiqui hostis
 pulsamur insidibus. Quod ob id magis
 callidus facit ad insidiam. ut aliquid adiu-
 vet iuriam. Hinc est ei ut de specie
 tunc eam ad genus quod erroris see-
 pmordibus tot gravissima inferebat
 certamina persecutionum. quod suis
 regno dolebat subito avarum illatum
 fuisse dispendia. Et interrogavit
preem eius quid tuis est ex quod et

amdit: Et ille ait. ab infancia.
et frequenter eum et in igne et in
aquas misit ut eum pederet. Eru
 bescat iulianus qui dicere audet
 oēs hoīes absq̄ ulla p̄m cōtagioe
 usq̄ in carne tū inoētes per oīa
 qm̄ fuit adam qm̄ creatus ē. Ed
 ei habuit iste puer ut ab infan
 tia demonio vexaretur acer
 bissimo si nō originalis p̄m vltimo
 tulo tenebatur. quē constat n̄lm̄
 adhuc p̄m potuisse habere p̄m.
 Confiteatur catholicus q̄ nemo
 inuis a nova p̄me p̄varicatiōis
 nascitur. et tuoret grām dei
 qua liberetur de corpe mortis
 p̄m xpm̄ dnm̄ nr̄m. Intelli
gat scriba doct̄ q̄ i regno celoꝝ
th̄ demoniaco a dnō curato. sal
uatione oīm fidelū eē desip̄tam.
 Qui originalis culpe reatu astric
 ti veniunt i mūdū. nec nisi b̄m̄
 redemptoris ih̄u xpm̄ fide s̄t z grā
 saluandi. Qd̄ aut̄ dicitur z fre
quenter eum et in igne et in aquas
misit: maria huane vecordie
 factiora designat. Ignis nāq̄
 ardor ad feruorē iracundie refe
 rendus est. aqua ad voluptates
 carnis q̄ dissoluē mētē p̄ dila
 as solent. Vel certe i igne fert̄
demoniacus. q̄ adulteratū corda
succensa s̄t. z in aquas q̄ solet
extinguere caritate. Ed si
qd̄ potes adiuua nos misert̄
iri. Ihus at ait illi. Si potes
credere. omnia possibilia credi.
Ap̄tū dñs r̄sū reddidit petenti.

Ipe ei ait. Si qd̄ potes adiuua
nos. Et dñs. Si potes iquitare
dere. possū vos misert̄ adiuuāe.
 Quia fides nō facta oīa q̄ salu
 brut̄ petit impetire metur. Cui
 contra lepus q̄ fidelit̄ clamabat.
 dñe si vis potes me mūdare. con
 grūm sue fidei accipit r̄sū. Volō.
mūdare. Et cōtinuo exclamās
pater pueri cū latins crebat.
Credo dñe. adiuua incredulitate
meā. Nemo repente fit sanus.
 s̄t bona cōsatione a minus q̄s̄q̄
 ihoat ut ad magna pueniat.
 Alia nāq̄ s̄t v̄tutis exordm̄. aliud
 p̄fect̄. aliud p̄fectio. Si ei ip̄a
 fides ad p̄fectionē suā nō q̄busdā
 ḡdibz duceretur. iste iterogatur
 an crederet nō responderet. credo
 dñe adiuua incredulitate meam.
 Si em̄ credebat. cur incredulitate
 dicebat? Si vō incredulitate h̄c
 se nouerat quō credebat? Et q̄
p̄ occultā iſpiratiōez gr̄e meritoꝝ
suorū ḡdibz fides creuit. vno
eodēq̄ tpe dñs q̄ necdā p̄f̄e
crediderat. simul z credebat z in
dulus erat. Et cū videret ih̄us
cōcurrentē turbā. cōminatū ē
spū mūdo dices illi. Euidē et
mute spūs ego tibi p̄cipio exi ab
eo z amplius ne itrocas in eū.
 Cōminatio dñi diuini ē v̄tus in
 pery. Nō at puero q̄ v̄m pane
 batur. s̄ demon qui iſerebat
 cōminat̄ est. Quia qui peccatē
 emēdare disiderat. binū utiq̄ iſe
 p̄ado z excaudo debet extirpare.

si hominem amando refouere. Bene autem dominus qui spiritum immundum pellit ab homine, simul ne amplius in eum ingredatur imperat, quod ille veraciter a demonia liberauit. Dicitur enim quod ad peccatum quibus semel penitendo mundatur est, vitiat male viuendo reuertitur. **Et clamans et multum disperpsit eum exiit ab eo.** Exiit ab homine spiritus immundus disperpsit eum, ac furenti clamore terruit inuenientes. Quia plerumque diabolus dum de corde expellitur, atrores in eo temptationes generat, quam peccatauerat quando horum quod et possidebat.

Et factus est sicut mortuus. Ita ut multi diceret quod mortuus est. Iesus autem tenens manum illius eleuauit illam et surrexit. Quod hostis impius fugere compulsus strauit, ac mortuo scilicet reddidit. hunc pius saluator et in his sue dextre tactu leuauit. Quia sicut verum se esse deum potentia saluandi docuit, ita etiam verum se habuisse naturam more tactu humani declarauit. Regit namque manicheus Ihanem verantem, rat eum carne idatum fuisse, si ipse cum tot languentes suo tactu erexit mundauit, illuauit, heresim illum et antiquam nata esse damnauit. **Et cum intrasset in domum discipuli eius secreto interrogabant eum.** Quare nos non potuimus sentire eum? **Et dixit illis.** Hoc genus in nullo potest sentire, nisi oratione et ieiunio. Dum docet apostolos quod demon nequissimum debeat expelli, oes instituit ad vitam ut saluet nouerimus, quia iura, queque al' immundorum spirituum ul' hominum

temptamenta ieiuniis et orationibus esse superanda. Ita quoque dominus cum in vltimo non nostrum scelera fuit accensa hoc remedio singulari posse placari. Ieiunium autem generale est non solum ab estis, sed et cunctis illecebris abstinerere carnalibus. Immo ab omnibus viciis continere passionibus. Sic et oratio generalis non in verbis solum est, quibus diuinam clementiam iuocamus, verum etiam in omnibus quibus in obsequium nostrum redditoris fidei deuotione gerimus. **Teste apostolo qui ait.** Semper gaudente sine intermissione orate. Quod est quod omnibus horis atque momentis sine intermissione deum potest iuocare sermonibus. Sed tunc sine intermissione oramus cum ea sola opera gerimus quod nos preteriti nostri commendat auctoris. Quod nimirum ieiunio, et qua oratione iuuante domino cunctas antiqui hostis debellabimus, ac propulsabimus insidias. **Et inde profecti pertergredebant galileam nec volebat quecumque scire.** Dicebat autem discipulos suos et dicebat illis, quoniam filius hominis tradetur in manus hominum et occident eum, et octidies tertia die resurget. **Semper speris** misceat tristitia, ut tunc reuerentem venerint non terreant apostolos. Si a premeditationis ferantur animis. Sic et contristat eos quod occidendum est, debet letificare quod dicitur resurrecturum esse. **Et illi ignorabant scribere eum.** Per ignoratio discipulorum non tam de tarditate ignorant quoniam de amore nascitur saluatoris.

Qui carnales adhuc & mysterij
arcus ignari. qz dñi verū cognō
uerūt. mortitūru credere neq̄bāt.

Et qz p figuris eū sepe loquēte
audire solebāt. horrentes euetū
mortis ei⁹. etiā i eis q̄ de sua tra
ditiōe & passiōe apte loq̄bātur.

Figurate aliud significare vole
bant. **Et venerūt capharnaū.**

Qui cū dom̄ eēt it̄rogabat eos
quid i bria tractabatis i at illi

taiebāt. **Siq̄dem inter se i bria**

disputauerunt q̄s eēt eoz ma

ior. Inde orta videt̄ disputatio

discipulorū de p̄matu. qz viderūt

petrū iacobū & iohēm seorsum

ductos i motem secretū qz eis ibi

aliq̄d esse creditū. Et z petrū

sup̄ iuxta q̄d mathe⁹ narrat

claves regni celozū p̄missas. etiāz

qz dñi supra petrū aq̄ ip̄e nomē

accepit edificandū eē. Referebāt

q̄o ul' ip̄os tres ceteris. ul' oibz

ap̄lis petrū eē p̄latū. Et respondens

boauit duodecim & ait illis. Si

q̄s vult p̄m̄ eē. erit om̄ nouiss⁹

& om̄ miss⁹. Et accipies puerū

statuit eū in medio eozū. Quen

cū coplexus eēt. ait illis. Quisq̄

bnū ex h̄mōi pueris i cepit i noie

meo. me recipit. Videns cogita

cepit i noie meo. me recipit. **Vel sim**

pliat pacq̄es xp̄i ab hys q̄ velint

eē maiores p̄ ei⁹ honore ostidit i

piendos. ul' arte malina puulos

ip̄os eē suadet. ut istar etatis puu

le simplicitate sine arrogātia. ca

ritate sine iuidia. deuotionē s̄i i

rudia cōseruent. Qd̄ at̄ cōplectit̄

puerū. significat hūiles dignos esse

suo cōplexu ac dilectione. talesq̄z

cū impleuerint q̄ p̄cipit. distate

a me qz mitis sū & hūilis corde. in

re posse gloriari ac dicere. Teua ei⁹

sub capite meo & dextera illi i ap̄tera

bitur me. Bene at̄ cū dixiss̄ q̄s

bnū ex h̄mōi pueris i cepit addi

dit i noie meo. ut videlicet formam

vtutis quā nā duce puer obseruat.

ip̄i p̄ noie xp̄i uiuāte rois i d̄stina

sequātur. Et qui se i puerū capi

dorebat. videlicet q̄si caput i mem

bris suis ne putaretur. hoc eē solū

q̄d videbat. aduirit atq̄ ait. Et

quicūq̄z me suscepit. nō me susci

pit. s̄ eū q̄ me misit. Talem se utiq̄z

ac tantū credi volēs. qualis z q̄nt⁹

fidei

C

C

T

T

Nā sequit. Ihūs at ait. Nolite
phibere eū. Nemo ē enī qui facit
ut vltute in noīe meo. 2 possit ato
male loqui de me. Qui enī nō est
adūsu vobis pro vobis est. har
 doctū sūna dicit aplūs. sed sine
 occasione sū veritate xpūs annū
 ciatur et in hō gaudeo. s; gau
 debo. **S**z licz ille gaudeat 2 de hīs
 qui xpīm annūciant nō sūcere. 2
 tales aliqn i noīe xpi signa fa
 cientes ob aliorū salutem rēsean
 tur nō esse phibendi. Non tū ipis
 p talia signa secura sua cōstā
 redditur. qñ potū in illa die cum
 dixerint dñe dñe i noīe tuo pphē
 tauim; 2 i noīe tuo demona eie
 cim; et i noīe tuo vtutes multas
 fecim;. rñsū accipiet qz nūqm
 noui vob. discredite a me oēs qui
 opamū iquitatē. Itaq; i hētis
 2 in malis catholicis nō faciēta
 cōia i quib; nobiscū s; et adūsu
 nos nō s;. s; diuisione puris veri
 tati cōtrariā qua adūsu nos s;
 et dñm nō sequūt nobiscū detes
 tari et phibere debem;. Quisq;
ei potū dederit uobis calicē aque
in noīe meo qz xpi estis. amen
dico vobis nō pdet mercede suā.
 Legim; i pphā dauid. Ad excusa
 das excusatioēs in pñis. qd mlti
 pccōrū suorū qsi iustas ptendant
 occasiones. ut qd volūtate delm
 quūt. videntur nēritate peccare.
 Dñs scrutator cordis i renū fu
 turas cogitatioēs i singulis con
 tuetur. Dixerat quisq; vnum

recepit pūdū i noīe meo me
 recepit. poterat aliq; causari
 et dicere. Paupitate phibeo;
 tenuitas me retinet ut hospita
 lis eē nō possim. Et hanc excusa
 tionē leuissimo pcepto diluit ut
 calicem aque. 2 hūc frigidē iusta
 matheū toto aīo porrigam;. s; fr
 gide ma; aq nō calide. ne 2 i ca
 lida paupitatis 2 penurie lignoz;
 occasio qreret. Tale qd 2 aplūs
 ad galathas pcepit. Cōmūret
 is q cathetizatur ei q se cathē
 zizat i oib; bonis. Et discipulos
 ad mgroz i frigera cohortatur
 et qz poterat qh; ptendē pa
 ptatem et pceptū eludere. pūpū
 illud pponat. immetē qstione
 soluit dicens. Nolite errare. deus
 nō irridetur. Que ei seiauerit
 hō s; 2 metet. Et quisq;
scādali
saueit vñū ex hīs pusillus creden
tib; i me. bonū est ei magis si
frūdaret mola asinaria collū ei;
2 i mare mteret. Quisq; hō
 gnalis possit eē sūna adūsu omīs
 qui aliqū scandalsant. in iusta
 cōsequētiā sermōis etiā cōt aplōs
 dictū itelligi pt. q mter se dispu
 tantes quis eēt illoz maior. vidē
 bātur iurem de dignitate cōten
 dere. Et si hō vno pmasissent
 poterāt eos q; ad fidem vombat
 p suū scādala p rē. At il' dicit. dū
 aplōs videt itē se de honore
 pugnare. Qd at dicit bonū est
 ei magis si frūdaret mola asinaria
 collū ei;. scdm ritū pūne loqitur.

quo maiorū cūmū ista apud be-
 teres iudeos pena fuerit. ut i pro-
 fundū ligato saxo deringeret. Et
 reuera meli9 ē in exū pena quā
 atrocissima tyali tū bitū finire
 corpeam. qm̄ ledendo frēm. mortem
 atē mereri petuā. Rē atē q̄ scan-
 dalisari p̄t pusillū appellat. Qui
 ei magn9 ē q̄cūq; viderit. q̄cūq;
 passus fuit nō declinat a fide. Qui
 at pusillus ē aīo r̄ pu9. om̄sioēs
 querit quō scandalizet. Postea
 demq; oportet nos maxime hīs
 cōsulere q̄ puī s̄ in fide ne om̄sioē
 nū offendatur r̄ recedat a fide
 ac decidant a salute. Rōndū sane
 qd̄ in nro bono ope aliqñ cauēdū
 est scandalū pximī. aliqñ vō pro
 nichilo cōtēpnēdū. Inq̄ntū ei sine
 p̄o possum9 vitare scandalū proxi-
 morū debem9. Si atē de veritate
 scandalū ponitur. vtilius p̄mittit
 nasa scandalū qm̄ veritas cōm̄q̄tur.
 Item p̄ molā asinariā. secularis
 vite cūtat hac labor exp̄mit. Et
 pfidū maris extrema dāpnatio
 designat. Qui 9 ad s̄tatis spēm
 deduct9. ul' vbo ceteros destruit
 vel exemplo. meli9 p̄fecto erat
 ut hūc ad mortē sub exteriori
 habitu trena acta cōstringerent
 qm̄ sacra officia in culpa ceteris
 mirabilem demonstrarent. Quia
 mirū si solus caderet hūc tole-
 rabilior i ferri pena trunaret.
Et si scandalizauerit te manus
tua abscede illā. bonū ē tibi debi-
lem i trone in vitā. qm̄ duas man9

habentem. ne in gehennā in ignē
extinguibilem. Quia sup̄ dicitur
 rat ne scandalisem9 eos q̄ credūt
 in eū. nūc cōsequet̄ amonet q̄ntū
 cauere debeam9 eos q̄ scandalisare
 nos id ē vbo ul' exemplo suo ad ru-
 nā p̄m̄ p̄cellere certant. Manum
 quippe nrām appellat nrām cōci-
 tū9 ope atq; auxilio cotidiano
 opus habem9. Et talis si nos le-
dere i causa nre voluerit. excludend9
est a nra societate. ne si cū p̄dito
Thac vita p̄tem habere volum9.
sil' in futuro cū illo peam9. Qd̄ autē
 subdit. vbi v̄m̄s eorū nō morit
r̄ ignis nō extinguitur. In v̄me
 putredine gehenne sicut igne
 ardore designat. Sic v̄me dicit
 serā scelerū penitudinē. q̄ nūq̄m
 i tormentis cōs̄ciāz afflictorum
 mordere cessabit. ut ignis sit pe-
 na extrinsecā seuiens. v̄m̄s do-
 los iterius accusans. Et si pes tu9
scandalizat te amputa illū. bonū
ē tibi claudū nitire i vitā etnā.
qm̄ duos pedes hntem mitti in
gehennā ignis extinguitur.
In pede sicut r̄ i manu caros in-
emendabiles docet alienand9
a nobis. ne p̄ i mūditiā eoz quos
castigare neqm9. r̄ ipi polluti
peam9. Et man9 p̄t opus nrām
nobis. pes s̄ dicit tales p̄t m̄ste-
rū discursus qz i nrīs v̄sibz actom-
modos. Qd̄ si oclūs tu9 scanda-
lizat te eice eū. bonū ē tibi lastrū
itronē i regnū dei. qm̄ duos oclōs
hntē mitti in gehennā ignis.

In modo quozq; p̄t scandalū eruedo
 idē n̄i carnaliter amari. spiritalit̄
 vero adūsari de signatur. Et cū nos
 eorū cōsultū ac p̄uisionē opus ha
 beam⁹. illi vero cōsilio nos prauo
 deape atq; i iter erroris deflectere
 q̄rūt. Scandalū quippe sermo gre
 cus ē. qd̄ nos offenditū ul' ruina
 ⁊ impactionē pedis dicere possum⁹.
 Quidā scandalū grece latine s̄ru
 pulā dicit. Ille vero scandalizat
 frēm. q̄ et dicto facto ue minus
 recto occasione ruine dedit. P̄t
 ⁊ simpliciter dicit. Si q̄s ita n̄tius
 ēē videtur ut man⁹ pes ⁊ otulus.
 vtilis videlicet atq; sollicit⁹ ⁊ atu
 tus ad p̄spiciendū. scandalū aut̄
 nobis facit. et p̄ dissonānā morū
 nos trahit in gehennā ne sic qui
 de t̄palibz comodis cū piculo aīarū
 m̄arū vti ac i foueri debemus.
 Quia beo d̄ns t̄rio mētiōem ver
 mis ⁊ ignis fecit eterni. restat
 dicere quō fetore v̄mis et ignis
 valeam⁹ euitare tormētū. Fēq̄t.
C Om̄s em̄ igne salietur et om̄s victi
ma salietur. Fetoz q̄ppe v̄mium
 de corruptiōe solet nasci carnis
 ⁊ sanguis. Ideoq; caro reas sale
 conditur ut exsiccato hūore san
 guineo vermes scire neq̄at. Caro
 q̄ et sanguis vermes creat quia
 delectatio carnis cū cōdimentū
 cōtīnēne nō resistit. penā luxurio
 sis generat et̄nā. Cui⁹ fetorem
 quisq; vitare desiderat. ⁊ corpus
 sale cōtīnēte. ⁊ mētē studeat con
 dīmētō sapiē ab erroris ⁊ vitioz

labe castigare. qure at̄ dictū. Om̄s
 em̄ igne salietur. Que cū sale salit̄
 v̄mis putredinē arret. Que vero igne
 salietur id est ignibz sale aspersis
 cōditur. nō solū om̄ v̄mīa cōtagioz
 longe abigit. sed ip̄am quozq; q̄na
 salitur carnē cōsumit. Qd̄ in hostiis
 q̄ in altari cremebāt fieri solere
 diuine legis sacra declarāt. vbi in
 om̄i victima ⁊ sacrificio sal offerri
 p̄ceptū est. Sal q̄ dulcedinē sapiē.
 ignis sp̄s s̄i grām designat. Et
 om̄s igni salitur. q̄ om̄s electus
 sapiā debet spiritali a corruptione
 cōrupsiōne carnis expurgā. ut vit
 tima diuini altaribz apta possit
 effici. v̄n̄ b̄n̄ cū dixiss̄ om̄s cū igne
 salietur addidit. et om̄s victima
 saliet. Ille et̄m veraciter victi
 m̄ existit q̄ suū corp⁹ ⁊ aīam a
 vicijs emūdando p̄ amorē s̄i sp̄s
 deo cōsecrat. Nec solū victiā talis
 sale aspergitur. sed et igni cōsp̄itur.
 qm̄ non p̄cū t̄m cōtagio pellitur.
 sed ab electozū mente ip̄a etiam
 vite p̄ntis q̄ in carne ē delectatio
 tollitur. ⁊ future magis vite con
 uersatio intenta mente suspiratur.
 sacro igne salita erūt. An nō hos
 tia q̄ dicebat n̄rā cōuersatio i celis
 est. v̄n̄ et̄nā saluatōrē n̄rū expecta
 dīm n̄rū ih̄m xp̄m q̄ i fouit corp⁹
 hūilitatis n̄rē cōfiguratu corpus
 claritatis sue. Qui em̄ spe certis
 sūma future immortalitatis q̄si iam
 reformatū i similitudine d̄nicę resur
 rectionis corpus sue hūilitatis itue
 bant. q̄si sacra igne spiritali deo

victima etiā in p̄ni buebāt. uē
 illud eiusdē apli. **O**bscuro vos fr̄es
 p̄ m̄am dei ut exhibeatis corpora
 v̄ra hostiam uiuētē sanctū deo pla
 centem. **P**ossunt ita intelligere
 rē qđ dictū est. **O**is em̄ igne sa
 lietur & om̄is uictia saliet. **Q**uod
 altare sit dei cor electorū. hostie
 uero et sacrificia i hoc altari offe
 renda bona sūt opa fidelū. In oibz
 aut sacrificijs sal debeat offerri. qz bonū
 nullū est opus qđ nō sal sapie ab
 oī corruptione uane laudis ceterisqz
 prauis siue superfluis cogitatio
 nibz expurgat. non cura cōmēn
 tie a carnalibz castigat illecebris.
Ignis at qđ sacrificia i altari cōsu
 mat ille ē utiqz de quo ioh̄es ait.
Ip̄e uos baptisabit i sp̄u sc̄o & igne.
 p̄ que n̄ra bona opa ut uel i choari
 uel p̄fia ualent iuuant. **V**el certe
 ignis tribulationis quo parā fi
 delū ut p̄fectū opus habere possint
 exerceatur. **O**is igne salietur.
 et oīs uictia salietur. qz oīs fidelis
 qui et in uicem tormētū cauere
 uult. igne ul̄ gr̄e spiritalis. ul̄ m̄ar
 retū deforis tribulationū debet
 castigari. ut dignū deo sacrificiam
 fieri possit. **R**espiciat hic locus ad
 superiora ubi membra sc̄adalsificia
 euelli p̄cepta sūt. q̄ & h̄o igne saliri
 est. id est septimōbz exerceat proxi
 mos nobis ac dilectos ob xp̄i amo
 rem negari. **B**onū est sal. qđ si
 sal in sulcū fuit. in quo illud con
 ditis. **B**onū est enim dei uerbū
 audire frequentius. sale sapientie

spiritalis cordis archana cōdare.
 ymo ip̄m cū aplis sal fire fieri id ē
 eorū qđ t̄ena adhuc sapiūt imbuen
 dis mentibz sufficere. **A**c si q̄s semel
 cōdmeto ueritatis refect had apos
 tasiā redierit. quo alio doctore
 corrigatur qui eam quā ip̄e gusta
 uit sapie dulcedinē. ul̄ adūsus sc̄i
 p̄trit̄ ul̄ allect̄ q̄ p̄sp̄eris respuit.
Eui apte cōgruit illud uiri sapientis.
Qis mēdebitur itantatorū a ser
 pente percusso. **H**ac sane s̄mā uide
 scariothis sp̄aliter sc̄rios. ip̄m qz
 designari nō inuēto credit. qui
 philargiria corrupt̄. & gradum
 aplat̄ p̄dere et d̄m̄ tradere non
 dubitauit. **V**erū s̄ nōnulli q̄s d̄m̄ quia
 maior s̄mā erigit a ceterorū sone
 tate disūgit. & q̄si quo plus sapiūt
 eo a cōcordie uirtute desipisunt rē
 subiūgitur. **H**abete in uobis sal
 et pacem habete inter uos. **P**er
 sal quippe d̄m̄ sapia designatur. **Q**ui
 igitur loqui sapiēter nititur. mag
 nope metuat ne ei eloquio audie
 tum uirtus cōfundat. **S**al quippe sine
 pace nō uirtus est donū. s̄ d̄pnationis
 argumētū. **Q**uo eī quisqz melius
 sapit. eo deterius delinquit. **E**t ideo
 iexcusabiliter merebitur supplicū.
 qui prudenter si uolisset potuit
 uitare p̄m̄. **C**aplin d̄rimū.
Et inde exurgens uenit
 in fines iude ultra ior
 danem. **I**ur usqz marcs
 euangēlista enarrabat de d̄no que
 in galilea fecit & docuit. **H**inc inci
 pit ea narrare q̄ in iudea fecit et

dormit. siue passus est. Et primo
quidē trās iordanē ad orientē. dem
enā cis iordanem quā uenit iherico
bethania et iherusolima. Nā tum
ois iudeorū puūcia gūalit ad dis
tinctionē aliarū gētū dicta ē. spe
cialius tñ meridiana ei⁹ plaga
appellabat iudea. ad distinctionē
samarię galilee decapolis. et rete
rarū in eadē puūcia rēgionū. Et
conuēniunt iterū turbe ad eū. et sicut
cōsueuerat iterū docebat illos. Et
accedentes pharisei iterū rogabant
eū. Si licet uiro uxore dimittere
reptantes eū. Et hic notāda mētū
distancia i turbis et phariseis. Hęc
cōueniunt ut doceantur. et sui sūmen
tur i firm. sicut euangelista mathe⁹
ap̄te cōmēorat. illi accedūt ut sal
uatorē ac doctore ueritatis temp
tando decipiant. Neq; hoc mirādū
Nā has deuotio pietatis. illos stūu
lus adducit luoris. Interrogāt ergo
utrū liceat hōi dimittere uxorem
suā quibz causa. ut quasi coruato
eū teneant silogismo et quōdā rūdēt
captioni pateat. Si dixerit dimit
tendā eē uxore quibz ex causa. et du
cendas alias pudicitie p̄dicator sibi
docere q̄rā uidebitur. Similitē
rūderit. nō eē ob causam oēm debere
dimitti. q̄si saclegij reus tenebitur.
et adūsus doctrinā moysi ac p̄ moy
sen dei facere. Igitur dñs sic rūsioem
reperat. ut decapula transeat. scrip
turā scām adducens i testimū et
naturalem legem simamq; dei
simam scdo opponēs q̄ nō uolūte

dei. sed peccantiū nūitate cōcessa ē.
Quid inquit uobis precepit moyses.
Qui dixerūt. a moyses libella scrip
si di p̄misit scribere et dimitte. Qui
bus rūdēt illis ait. ad duriciam
cordis uī scripsit uobis preceptū
istud. Qd̄ dicit istiusmōi ē. Nāq;
p̄t deus sibi eē cōtrari⁹ ut aliud
quā uisisset. et simam nouo impio
frangat. Non est ita sentiendū.
Et moyses cū uideret p̄t de p̄dicatō
scdā rōuigū q̄ uol dūores uel iuue
iores ul' pulchriores eēt. imas
uxores iterū fia aut malā uitam
ducere. maluit indulgere discordiā.
qm̄ odia et homidia p̄seuerare.
Simulq; cōsidera qd̄ nō dicit p̄t
duriciā cordis uī p̄misit uobis
deus. s; moyses. ita iuxta aplim
cōsilia sit hōis nō impū deū. Ab
impio at creature masculū et
feiam fecit eos deus. Hoc i exor
dio geneleos sc̄ptū est. Dicendo
aut masculū et feiam oñdit sc̄da
uitanda cōiugia. Non em̄ aut
masculū et feias q̄ ex p̄orū i p̄u
dio q̄rebat. s; masculū et feiam
uī cōiugis consortio necteret.
Proter hoc relinquet hō p̄ter suā
et m̄rem. et adheret ad uxore
suā. Sicut aut adheret ad ux
orem suā nō ad uxores. Et erūt
duo i carne uīa. Itaq; ita nō se
duo s; uīa caro. Premū ē nup
trari ē duab; uīa carne fieri.
castitas uīta spiritu uīa efficit.
spūs. Qd̄ q̄ deus cōiūxit homo
nō separet. deus conuēit uīam

fariendo carnem vni et seie. hāc
 homo nō potest separe in forsitān
 solus deus. Homo separat. quōd
 p̄t desiderū seie vxoris primā
 dimittit. Deus separat qui et
 cōiūerat. qū ex consensu p̄ter
 seruitutē dei eo qd temp̄ mari
 tis sit sic habem̄ 9 vxores q̄si non
 hātes. Et in domo iterū discipuli
 eius de eodem interrogauerūt. Et dicit
illis. Quicūqz dimiserit vxorem
sua & alia duxerit. adulterū con
mittit sup eam. Et si vxor dmi
serit virū suū. & alij nupserit. me
thatur. In matheo plen̄ scriptū ē.
 Quicūqz dimiserit vxorē suā nisi
 ob fornicatōez & alia duxerit me
 thatur. Vna go solūmō carnalis
 est causa fornicatio. vna spiritalis
 timor dei ut vxor dimittat̄ sicut
 multi religionis causa fecisse le
 gūt̄. Nulla at̄ causa ē dei lege
 scripta. ut viuente ea q̄ relicta
 est alia ducatur. Et offerebāt illi
puulos ut tangeret illos. Discipuli
cōmminabant offerentibz. Nō quo
 nolent eis saluatoris & voce et
 manu b̄ndicti. s; quo necdū hātes
 plenissimā fidem putaret̄ eū in
 similitudine hom̄ offerentū impo
 tunitate lassari. Quos cū vidis
set ih̄us indignē tulit et ait illis.
Emite puulos venite ad me. et
ne prohibueritis eos. talū ē em
regnū celozū. Significanter dixit
 talū est. nō istozū. ut oñderet nō
 etatem regnare sed mores. & h̄is
 qui filēm hārent inocentiam et

simplicitatem p̄mū reponitti.
 Ap̄lo quoqz i eadē sūaz cōgruente.
 fr̄es nolite pueri fieri sensibz. sed
 malicia puuli effote. sensu at̄ ut
 p̄fert̄ sitis. Amendico vobis quisqz
nō recepit regnū dei velat puulus.
 nō intrabit illud. Sicut puer nō p̄seue
 rat i iracūdia. nō lesus meminit.
 nō videns pulchram mulierē dele
 tatur. nō aliud cogitat aliud loq̄tur.
 sic & vos nisi talem habueritis ino
 centiā. et ai puritate. regnū ce
 lozū nō poteritis intrare. Alit Reg
nū dei id est doctrinā euangelij sicut
 puulos accipe iubem̄. qz quō par
 uulus i discendo nō cōtradit doc
 toribz. neqz roes & vba cōpōnit
 adūsā eos resistens. si fidelit̄ susci
 pit que docetur. et cū metu obtem
 perat & q̄scit. ita et nos i obediedō
 simpliciter. & sine ulla retractatiōe
 verbis d̄ni facere debem̄. Et cōplex
ans eos & imponēs manū sup illos
b̄ndicabat eos. Complex̄ b̄ndicit
 puulos. ut hūiles spiritu sua bene
 dictione gr̄a et dilectione dignos
 ēē significet. Et cū egressus esset
i biam paurens quidā genuflexo
an̄ eū rogabat eū dices. m̄gr bone
quid faciā ut vitā etnā percipiam?
 Audierat credo iste q̄sitor vite etne
 a d̄no tantū eos qui puulozū velut
 filēs ēē dignos esse i troitu regni
 celestis. atqz ideo curā gerēs trar
 tatus certioris possit sibi non per
 pabolās. s; apte quibz opm̄ meri
 tis vitā etnā consequi possit ex
 poni. Ih̄us autem dixit ei. Quid
me dicit bonū? Nemo

bonus nisi vnus deus. Quia magis vo-
cauerat bonum et non deum aut dei filium
confessus fuerat. dicit quoniam sancti homi-
nem copatione dei non esse bonum. De
quo dicit. Confitemini domino quoniam bonus.
Vnde ait deus bonus non patet solus intelli-
gendus sed et filius qui dicit. Ego
sum pastor bonus. Et et spiritus sanctus qui
patet de celo dabit spiritum bonum petentibus
se. id est ipsa vna et diuina trinitas
pater et filius et spiritus sanctus. solus et vnus
deus bonus est. Non igitur dominus se bonum
negat. sed esse deum significat. Non ma-
gistrum bonum se non esse. sed magis homo
absque deo nullum bonum esse testatur.

C Precepta nostri. Ne adulteres. ne
occides. ne fueris. ne falsum testimonium
dixeris. ne fraudem feceris. hono-
ra patrem tuum et matrem. Hec est que
uis innocencie castitatis que nobis im-
tanda ponit si in regnum dei volumus
intrare. Non danda sunt que iusticia le-
gis suo tpe custodita non solum bona
sunt. vinctura sunt cultoribus vitam con-
ferrebat eterna. Et ille respondens ait.

C Magister. hec omnia obseruaui a iuuetute
mea. Iesus autem iratus dilexit eum.
et dixit illi. Vnum tibi desit. Non pu-
tandus homo iste uel voto temptatus
ut quidam putauerunt dominum interrogasse
uel de sua esse vitam metuit. cum se legis
mandata custodisse dicebat. sed simpli-
ter ut biberit esse confessus. Quia
si mendacii aut simulationis nota reus
teneretur. nequaquam itur archana
cordis eius diligere diceretur ihesus.
Diligit enim dominus eos qui mandata le-
gis quoniam maiora custodiunt. si nichilominus

quod in lege minus fuerat hiis qui perfecti
esse desiderant ostendit. quod non bene sol-
uere legem quam prophetas si adimplere.
ad quam perfectio adimpletioque pertinet
quod hic consequenter adiungit. Vade
quoniam habes vende et da pauperibus.
et habebis thesaurum in celo et veni
sequere me. Quoniam perfectus esse volue-
rit debet vendere que habet. et non
ex parte vendere sicut ananias sort
et saphira. si totum vendere. et cum
vendiderit dare omne pauperibus. et sic
sibi parare thesaurum in regno celorum.
Per hoc ad perfectionem sufficit nisi
post contemptas diuitias saluatore
sequatur. id est relictis malis faci-
at bona. Facit deus faculus contemp-
ntur quoniam voluntas. Multi diuitias
relinquentes dominum non sequuntur. Et
quitur aut dominum qui imitator eius est.
et per vestigia illius graditur. Qui ei
dicit se in christo credere. debet quomodo
ipse ambulauit et ipse ambulare.
Qui contristatus in verbo abint-
meres. Erat enim hiis possessiones
multas. Hec est tristitia que dicit
ad mortem. Causa quoque tristitie red-
ditur. quod habuerit possessiones.
id est spiritus nascentes et turbulos
qui sementem dominicam suffocauerunt.
Et transiens ihesus ait discipu-
lis suis. Quoniam difficile est pecunias
habere in regnum dei intrare. Dis-
puli autem obstupebant in verbis eius.
Claret quidem quod qui hic multiplici-
ter diuitibus inuident. alterius vite
gaudia querere contempnunt. Et inuen-
pericias habere et pericias amare inuisa

distancia est. a multi enim hñtes non
 amāt. multi nō hñtes amāt. Item.
 alij hñt et amant. alij ne habere
 nec amare se diuitias scli gaudēt.
 quorū tuor: stat est qd dicitur cum
 aplō valēt nobis mūdus cuius sic
 est. et nos mūdō. Bñ et salomō nō
 ait qui habet sed qui amat diui-
 tias fructus nō capiet ex eis. Et ipē
 dñs obstupentibz in vōbis huiusmō
 discipulis exponēdo subiūxit dicens.
Filioli quoniam difficile est confidentes in
 pecuniis intrare in regnū dei. ubi
 nōndū qd nō ait qd impossibile. sed
 quia difficile est. Qd em impossibile
 leē. fieri omō nō potest. qd difficile
 nō labore potest. pōt em fieri. sicut
 maximo labore iuuāte dei gratia
 ut pecūias hñtes. ul' in pecunia
 cōfidentes exitis philargiē re-
 tmādis. ianuam intrēt regnū re-
 lestis. Facilius est camelū p foramen
acus transire. quā diuitē intrare
in regnū dei. Et facilius ē carne
 hū ingentibz membris enormem
 angustū foramen acus penetrare.
 quā diuitem intrare in regnū dei.
 hū go diuites intrabit in regnū dei.
 Et quō ul' in euāgelio matthe
 zacheus. et ioseph. vel in veteri
 testamēto quā plūm diuites intra-
 uerūt in regnū dei. Nisi forte qd
diuitias pro nichilo habere. uel
ex toto corde relinqre dñō inspi-
rante didicerūt. Quāq em dauid
 in regnū diuitias confidebat. Cum et
 de semetipō canit. Quā bñc pau-
 per sum ego. Et alios hortatur.

diuitie si affluāt. nolite cor apponē.
 Credo nō ausus dicere nolite susci-
 pere. Quāq abraham dñō sbrim
 pñdisse credibile est. p quo bñcū
 ferre nō dubitauit herede. Altiore
 aut sensu. Facilius ei est xpm pa-
 ti p dilectoribz scli. quā dilectores
 seculi ad xpm posse conuēti. Came-
 li em noīe se itelligi voluit. qd spon-
 te hūiliat. et firmitatis nrē onera
 sustulit. In q em māfestus itel-
 ligitur quā in ipō qd scriptū ē. Qnto
 magis es hūilia te tōibz. Per acm
 at pūctionē significat. per pūctiones
 dolores in passione susceptos. Forā
 men g' acus dicit angustias passiois.
 qua scissa nrē qsi bestimēta nature
 quodā mō resartire id ē recuperare
 dignat' est. qren q post lapsū meli
 reformati gaudeam' ad testmōm
 apli dicentis. Quāq em in xpo
 baptisati estis xpm iduistis. **C**ui
 magis admirabant' dicētes ad se-
 metipos. Et qd potest salu' fieri.
 Quo ptinet ista responsio. cū in com-
 pabiliter maior sit turba pauperū
 que diuitibz pditis potuerit saluari.
 Nisi qd itelleuerūt rictos q diuitias
 amant etiā si adipisci nequnt in diui-
 tū nō deputari. Et intuens illos
ait. Apud heres impossibile ē. si non
apud deū. Omnia em possibilia sūt
apud deū. Nō ita ampliendū ē qd cupi-
 di et supbi q noīe illi diuitis sig-
 nificati sūt in regnū celozū sūt intra-
 tui cū suis cupiditatibz et supbia.
 Sed possibile est deo ut p verbum
 eius sicut etiā fōm ee et cotidie fieri

videm⁹ a cupiditate tpaliū ad caritatem eternū. ⁊ a pinoſa ſugbia ad hūilitatē ſaluberrimā cōuertat⁹.

Cepit petr⁹ dicere ei. Ecce nos dimiſim⁹ omnia ⁊ ſeruti ſum⁹ te. Gran-
dis fiducia. Petrus p̄ſcator erat. diues nō fuerat. ab os manu ⁊ arte q̄rebat. et tñ loq̄tur cōfidenter. dimiſim⁹ omnia. Et q̄ nō ſufficiat tantū dimittere. iūgit qd̄ p̄fectū eſt et ſeruti ſum⁹ te. ſecim⁹ quod uſſiſſi. qd̄ igit nobis dabis p̄mij⁹?
Rēdēns ih̄us ait. Amendico vobis. Nemo eſt qui reliquit domū a fr̄es aut ſorores. a matrē a p̄em. a filios. aut agros p̄ter me. ⁊ p̄ter euan-
gelū. qui nō accipiat centes tantū nūc in tpe hoc domus ⁊ fr̄es et ſorores. ⁊ ſorores matrēs. et filios et agros cū p̄ſecutiōibz ⁊ in ſc̄lo futuro vitā eternam. Quidā ex oratione hui⁹ ſimē iudaica mille annorum fabulam p̄ reſurrectiōez iuſtorū dogmatizant. quidō omnia q̄ p̄ter deū dimiſim⁹ ⁊ multiplici nobis ſint ſenore reddenda. in ſup ⁊ vitā et̄na donanda. Nec vident tēpti. qd̄ ⁊ ſi in ceteris digna ſit r̄p̄nſio. i v̄roibz tñ iuxta alios euangeliztas centes nō appareat turpitudō. Preſertim cū dñs ⁊ i reſurrectiōe nūbendū nō eē teſtetur. et ea q̄ dimiſa fuerint p̄ter ſe recipienda in hoc tpe cū p̄ſecutiōibz aſſeuerent. quas v̄tqz p̄ſecutiōes illi diſiſte ſicut ⁊ cetera quoqz cōtraria mille annis ſuis om̄odis abeſſe cōfirmat. Sensus igitur iſſe eſt. qui p̄ter

euangelū xp̄i carnalia reliquit. ſpiritualia bona recipiet. Que cō-
patione ⁊ merito ſui ita erūt. Aſſi-
paruo nūc centenari⁹ nūc p̄p̄at.
Quia nimirū a fr̄ibz atqz conſortibz p̄poſiti ſui que ei ſpirituali glutino colligantur. multo grauiorē etiā in hac vita recipiet caritātē. Rege act⁹ aplōrū qd̄ multitudis credentiū erat cor vni et aīa vna. ⁊ erāt illis om̄a cōm̄. nulluſqz egens erat iter illos qui ſua p̄ dñō reliquerant. de q̄bz et aplūs ait. Tanquā nichil habentes ⁊ omnia poſſidētes. p̄t ſane h̄ qd̄ ait. accipiet centes tantū nūc i tpe hoc dom⁹ fr̄es ⁊ ſorores. matrēs filios ⁊ agros cū p̄ſecutiōibz p̄ ſiḡficationem alit⁹ intelligi. Centenari⁹ quippe nūc de leua triſtaſi. dextera h̄c eandē in flexu digitorū videtur tenere figurā quā habuerat demetrius in leua. immū tñ q̄ntatis magnitudine ſup̄areſat. Quia v̄t deliz om̄es q̄ p̄ regnū dei tpalia ſpernūt. etiā in hac vita p̄ſecutiōibz pleniffima euſdem regni gaudia fide certa deguſtat. atqz i exp̄tione p̄rie celeſtis q̄ iure i dextera ſiḡficat. om̄i p̄ter electorum ſinceriffima dilectione fruuntur. Verū qz multi v̄tutū ſtudia nō eadem qua incipiūt itentōe pietatis cōſūmant. ſi uel arrepto v̄tutū amore tep̄ſcūt. ul' ex iēgro ad ſcelerū volutabza relabatur. terribilis mox ſm̄a ſm̄p̄tur.

C multi autem erunt primi nouissimi. et nouis-
 simi primi. vide enim iudā de aplo
m apostata versu. et dicto. qd mul-
ti erunt primi nouissimi. vide latro-
nē in cruce fr̄m confessorē. eodem
quoq; die quo crucifixus ē p̄ p̄ccis
suis gratia fidei cū xp̄o in paradiso
gaudentē. et dicto qd et nouissimi
erūt p̄mi. Et et cotidie videmus
multos in laico habitu cōstitutos
magnis vite meritis excellere.
et alios a p̄ma etate sp̄tali studio
feruētēs ad extremū orio torpētēs
laxētere atq; meriti fiducia que
sp̄u reperāt carne cōsumare. Erant
autē in via ascendentes iheruso-
lima. et p̄debat illos ih̄sus. et stu-
pebant et sequentes timebant.
Deo iherusolima tendentes discipu-
li cū dño stupebant et timebant.
q̄ memnerāt sermōnis ei⁹ quo
se passurū m̄lta a sūmis sacerdotibz
et scribis et occidendū p̄dixerat esse
metuentes ne ul' ipsi cū eo occiderēt.
vel saltem ille cui⁹ vita et magisterio
gaudebāt inimicorū m̄tibz m̄tibz
occideret. Et assumēs iterū dice-
derim cepit illis dicere q̄cent ei
uentura. Quia ecce ascendim⁹
in iherusolima. et fili⁹ hoīs tradet
p̄ncipibz sacerdotū et scribis. et dap-
nabūt eū morte. Et tradet eū gen-
tibz. et illudet ei. et cōspuent eum
et flagellabūt. et iterficiēt eū et
tertia die resurget. Redemptor
noster iudens ex passione sua
discipulorū aīos p̄turbandos eis
longe ante et eiusdem passioīs penā

et resurrectionis sue gloriā p̄dit.
 ut cū morientem sicut p̄ditū eēt
 tenerent. etiā resurrectionū non du-
 bitarent. ubi paganorū q̄z demen-
 tiā qua ei⁹ crucem deridere solēt
 aptissime confutat. cū p̄p̄ne sue
 passioīs et temp⁹ q̄si futurorū p̄sūus.
 ostendit et locū q̄si mortis itrepidus
 adit. Et accedit ad eū iacobus
et ioh̄es filij zebedi dicētes laic⁹
volum⁹ ut qd cūq; petierim⁹ fa-
ciās nobis. At ille dixit. Qd vultis
ut faciā vobis? Et dixerūt. Da
nobis ut vng ad dexterā tuā et
alius ad sinistram tuā sedeam⁹
i gloria tua. Matheus scribit
her̄ m̄rem filiorū zebedi dñm
postulasse pro filijs. s; marcus
iporū desiderū atq; cōsilū volēs
ap̄re legētibz taret de itūeiente
m̄re. et ip̄os potius dicit postulare
qd iporū rogatu p̄ m̄rem nouerat
esse postulātū. Demq; dñs s̄dm
utrūq; euangelistam nō miri. sed
ip̄is r̄ndit. Resatis iquit qd peti-
tis. Potestis bibere m̄lac quem
ego bibo. aut baptisus q̄ ego bap-
tisoz baptisari? At illi dixerunt ei.
possum⁹ Resciūt qd petant qui
sedem glorie a dño quā nondum
merebant m̄grūt. Jam em̄ dele-
tabat eos culmen honoris. s; p̄us
vna habebat exerceere labores.
Desiderabāt regnare sublimiter
cū xp̄o. s; p̄us eāt pati hūilt̄ pro
xp̄o. Noīe em̄ culnis sue bap-
 tis m̄ passioē designat martiri
 quo et ip̄m et illos dicebat cōsumari.

Dñi et alibi de sua passione loquitur.
 Baptisma aut habeo baptisari et quò
 coartor usq; dñi p̄ficiat. Et eadem
 passionem appropians orabat dicens.
 Pater si bis tisser calicē istū a me.
C Ihus autē ait eis. Calicem quidem
quem ego bibo bibetis. et baptisma
quo ego baptisator baptisabimini. Que
 ritur quomò calicē martiriū Zebe
 dei filij iacobz videtur et iohēs bibe
 rint. aut quò baptismo dñi fuerit
 baptisati. Cū scriptura narret ia
 cobū tñ aplm ab herode capite trun
 catū. iohēs autē p̄a morte vitā finieit.
 Et si legam̄ eccl̄asticas historias
 in quibz fert. qz et ip̄e p̄t martiriū sit
 missus et feruentis olei dolū. et inde
 ad suscipiendam coronā xp̄i athleta
 prefferit statim relegat9 in pathmos
 insula sit. videbim9 martiriū aīn
 nō defuisse. et bibisse iohēm calicem
 confessionis. quē et tres p̄ci in ca
 mino ignis biberūt. licet p̄seruor
 nō fuderit sanguinē. Qd̄ at sbū
C git. Sedere autē ad dexterā meā
ut ad sinistrā nō est meū dare. sed
quibz patū est. Sic itelligendum
 est. Regnū reloxū nō est dantis
 s; accipientis. Non est em̄ p̄sonarū
 acceptio apud deū. s; quāq; talem
 se p̄buerit ut regno reloxū dign9
 sit. hic accipiet qd̄ non p̄sone sed
 vite paratū est. Si itaq; tales estis
 qui cōsequam̄ regnū reloxū quod
 pater noster triūphantibz et victoribz
 preparauit. vos quoq; accipietis
 illud. Item. Non est meū dare vo
 bis. sed quibz patū est. Nō est meū

dare sup̄bis. hoc em̄ adhuc erant.
 Et si vultis accipere illud. nolite esse
 qd̄ estis. Alijs patū est. et vos esto
 te alij et vobis paratū ē. Quid ē
 alij estote? Prius hūilim̄ qz vultis
 exaltari. Et audientes derem ce
 perūt idignari de iacobo et iohāne.
Derem apli nō indignatur matri
filiorū Zebedei. nec ad mulierem
audaciā referūt postulationis. sed
ad filios qui ignorātes mensurā
sua in modica cupiditate exarsērūt.
quibz et dñs dixerat nefatis quid
petatis. Ihus autē vocās eos ait illis
Etis qz hī qui videntur p̄ncipi
gentibz dñantur eis. et p̄ncipes
eorū p̄ntem hnt iporū. Nō ita est
at in vobis et. Hūilis m̄gr et mitis
 nec cupiditatis imodice duos arguit
 postulantes. nec derem reliquos
 idignationis inrepat et luoris. s;
 tale p̄nt ex^m quo doceat eā ma
 iore esse qui minor fuit. et illū dñm
 fieri qui om̄ seru9 sit. Frustra p̄o
 aut illi imoderata q̄sierāt. a isti
 dolent sup̄ maiorū desidio. cū ad
 sublimitatem v̄tutū nō potentia
 sed hūilitate veniatur. demq; p̄o
 nit ex^m ut si dicta p̄uipēderēt eru
 bescerēt ad opera et dicit. Nam et
filius hoīs nō venit ut m̄straret
ei. s; ut m̄straret. Nota qd̄ d̄rebo
dixim9 eū qui m̄strat filiū apel
lari hoīs. Et daret anām suā re
deptionē pro multis. Cū forma
serui accepit ut p̄ mūdo sanguinē
fūderet. et nō dixit dare anām suā
redemptionē p̄ oibz sed p̄ multis

id est pro his qui credere voluerunt.
Et veniūt iherico. Et p̄fasciente
 eo de iherico ⁊ discipulis eius ⁊ plu-
 ma multitudine. filius thimeī bar-
 timeus cecus sedebat iuxta viam
 mendicans ⁊. a theus h̄o in loco
 duos iuxta viam sedentes. ⁊ ad dñm
 clamātes cecos dicit illuātos. Tunc
 at cū appm̄ret iherico. pari ordīe
 illuātū ab eo cecū esse p̄hibet. Nemo
 vbi sane sapiens autmet euan-
 gelistas sibi met contrā scribere.
 s̄ aliu scribere plēm q̄ alter omisit.
 Qd̄ vero mat̄heo referente qd̄ dñs
 duos illuāuerit cecos. marc̄ vñū
 ponere maluit illuātū. cui tamen
 alterū affuisse nō negat. itelligēdū
 est vñū eorū fuisse notissimū qd̄
 ex h̄o etiā satis apparet. qd̄ ⁊ nomen
 eius. et p̄ris eius marc̄ comēorauit.
 Qd̄ in tot sup̄ius sanatis a dño
 nō facile occurrit. nisi cū iayrum
 archisynagogū etiā noīe expressit
 cui⁹ filiā refusatauit ih̄us. In quo
 etiā magis iste sensus apparet. qd̄
 ⁊ ille archisynagogus utiq̄ loco
 illo nobilis fuit. **P**rudubio itaq̄
 bartimeus iste timei filius ex ali-
 qua magna felicitate diuert̄. no-
 tissime ⁊ famosissime misere fuit.
 qd̄ nō solū cecus verū etiā medicū
 sedebat. h̄inc est qd̄ ipm̄ solū
 voluit commemorare marc̄ cui⁹
 illuātio tā clarā famā hinc in-
 raculo cōpauit qm̄ illi⁹ nota ca-
 lamitas. Ceteri ergo quos dñs ad se
 clamantes illuāuit hoīes s̄ vere
 lucis q̄ xp̄us est m̄str̄. s̄ ip̄o donāte

ad cognoscendā cōfitendāq̄ certitatē
 ac petendā veritatis lucem cōpunc-
 ti. Iherico at̄ qd̄ m̄pretari dicitur
 luna defectū m̄e mutabilitatis ac
 mortalitatis significat. Qd̄ ex illa
 maxime ewangelij p̄abola claruit.
 ubi homo descendens ab ihericū in
 iherico incidit in latrones. ⁊ vulne-
 ratus ab eis ac dissipatus. p̄ viam
 samaritanū industriam ad salutē
 reuocatus est. Quia nimirū gen⁹
 humanū a visione sūme pacis in
 desideria sili hui⁹ labe mortifera
 decidens p̄ dñm saluatōrē ad vitā
 quā errando p̄diderat reducitur.
 Appinquās gō dñs iherico ceco lu-
 men reddidit. qd̄ veniens ī carnē
 ⁊ passiom̄ p̄p̄inquās multos ad fi-
 dem ⁊ cōfessionē diuine agnitiōis
 adduxit. Non em̄ p̄mus ī carnatiōis
 sue t̄p̄ibz. s̄ paucis an̄q̄m pateret̄
 annis. id est postq̄m triginta esse
 cepit annoz̄ misterū verbi m̄udo
 quo illuāretur exhibuit. **E** ⁊ de
 iherico p̄fasciens cecos illuāuit.
 qd̄ resurgens a mortuis. atq̄ ascen-
 dens ī celū misit sp̄m̄ sc̄m̄ apl̄is. eosq̄
 ad illustrationē oīm̄ ppl̄orū dissipit
 ī m̄udū. Qd̄ at̄ appropinquās ihe-
 rico vñū illuāuit. ac p̄fasciens
 de iherico duos. h̄o īt̄mauit t̄p̄p̄re
 qd̄ an̄ passionē suā vñū tantū p̄di-
 cauit ppl̄o iudeorū. p̄ r̄surrectionē
 vero atq̄ ascensionē suā māfest⁹
 p̄ apl̄os ⁊ iudeis et gentibz. et et̄ne
 diuinitatis ⁊ assupte hūm̄tatis a se
 archana patefecit. Qd̄ uō marc̄
 vñū illuātū scribit ad gētū salutem

spenalter respicit q̄ oīōdis a luce
 veritatis extores fuerant. & ideo
 quātū famosa ifidelitatis eorū ~~est~~
 erat certitas. tantū famosa facta
 est illuāntis eos gracia saluatoris.
Et bñ marry q̄ gētibz scribebat
 euangelū bñā dicit illuātum.
 ut eorū q̄s ifatuebat ad fidem
 saluatiōm figura cōgrueret. q̄a
 theus vero qui credentibz ex he
 breis suā scribebat euangelū.
 q̄d in gentiū quoqz noticiā erat
 puenturū. recte duos dicit illuā
 tos. ut ad utrūqz pplm bñā eam
 demqz fidei grām ptinere doceret.
Quā enā in sequenti scōde de asino
 ī quo dñs sedere dignat⁹ ē eadem
 euangelica scriptura seruare cu
 rauit. mathheus nāqz q̄ fidelibz
 ex iudeis euangelisabat asinam
 sil' & pullū adductos dño refert.
Porro ceteri tres euangeliste
 qui cōgregate de natiōibz scrip
 serūt eam. asinū tantūmō ad dñm
 adducti faciūt mentionē. de mīre
 oīno reticent. qz illi simpliciter
 fidem gentiū figurant. iste autē
 natū ex fidei synagoga fideliem
 gētū p̄ximā ordine sue narratiōis
 itinare curauit. **P**osthinc
 igitur dñs & discipulus ei⁹ & plu
 ma multitudo de iherico. cecus
 sedebat iuxta viam mendicans.
 q̄ ascendente celos dño. & in his
 fidelū sequentibus. hmo cūctis
 ab inicio mūdi electis vna cū illo
 ianuā regni celestis igredientibz
 mox gentiū pplis diu pfidia cecus

audito saluatoris aduentu cepit
 & ipse sue salutis atqz illuātionis
 spem habere. **D**e quo bñ dicit. qz
 sedebat iuxta viam mēdicis. q̄en
 dicit em iuxta viā sedens. q̄ necdū
 iter veritatis igredientis necdū
 cognoscens sedula itentōe atqz
 īquisitione desiderij salutis ad
 hoc p̄uenire contendit. & q̄ sit ver⁹
 religiōis cult⁹ īuestigare p̄sistat
 q̄d in hystoria corneli centurioni⁹
 p̄cipue declaratū est. **Q**uid ē autē
 trisead audire. stando lumē v̄st
 tuere. nisi q̄d p̄ hūilitate suā im
 fert⁹ ē. qui per diuinitatis potē
 nam a nobis mētis nrē tenebras
 excludit. **Q**ui ēi p̄t nos nat⁹ et
 passus ē q̄ & resurrexit & ascendit
 ī celū q̄si trisit ih̄s. qz h̄ mīmū
 actio tpalis est. **E**t stans ceterū illuā
 ut. qz nō sicut illa dispēsatio tpalis
 ita verbi et̄ntas trisit. q̄ ī se ma
 nes inouat omnia. **F**iane ei dei ē
 icōmutabili cogitāōe mutabilia
 cūcta disponere. **Q**ui ḡo vobes pe
 tentis trisens audiuit. stans lumē
 reddidit. qz & si p̄t nos tpalia
 ptulit. inde tñ nobis tribuit lucē. **Q**uā
 habere mutabilitatis trisitū nescit.
 s̄ q̄ deū quē colebat t̄bris p̄bz
 ut sese illuāre dignaret⁹ orabat.
Quātū audiss̄ qz ih̄s nazarenus
 ē cepit clamare ac dicere. **F**ili dauid
 ih̄u miserere mei. **E**t cōm̄ma
 bātur ei multi ut taceret. **A**t ille
 multo magis clamabat dicens. **F**ili
 dauid miserere mei. **J**udicēs ih̄s
 cecus misereri sui p̄rat n̄ multis

licet prohibētibz a clamādo desisset.
 Quia ipsius gēnū agnita fama
 nōis xpi p̄iceps ei fieri querebat.
 Cont dicebant multi. Primo iu-
 dei. ut i ap̄lōrū actibz legitur. Dem
 etiā gēniles acrozi ac fortiori p̄se-
 nitione frequēter iustabāt. ne illū
 andus sanādusqz xpm̄ mundus
 iuocaret. nec tūc eos q̄ ad vitam
 erant p̄ordinati etiā. vesan̄m
 pugnantū furor disposita vale-
 bat salute priuare. Et sc̄ans ih̄us
p̄cepit illū vocari. Ere stat q̄ ante
trāsibat. Quia in re aliqd̄ nobis dñs
 inuit qd̄ intelligi de h̄citate ac di-
 uinitate illis vtilit possit. Clamā-
 tem etiā cetū trāsens audiuit. s̄
 sc̄ans miraculū illuatiōis exhibuit.
Et vocant cetū dicentes ei. Anime
quoz esto surge vocat te. Clamāte
 ad se cetū dñs vocat. cū ip̄lō gēnū
 sc̄iam veritatis desiderati p̄ sc̄os
 p̄dicatores v̄bū fidei cōmittit.
 Qui nimirū vocātes cetū aieq̄ore
 eē z surgere atqz ad dñm venire
 p̄cipiūt. cū p̄dicandū v̄bū idōctis
 spem eos salutis habere. ac de tor-
 pore victoriū erigi. atqz ad v̄bitū
 studia q̄bz illuāri mereant sese
 artingere iubēt dicentes nū ip̄hā
 d̄cedite ad eū z illuāim. Et iterū
Surge qui dormis z exurge amor-
tus z illuābit te xpus. Et qz p̄m-
tua de gentibz etiā tanto p̄missi
i xpo h̄m̄is desiderio feruebat.
 ut plūm̄i relictis mūdi facul-
 tibz nudū euangelicā vitā sequent̄
 quo etiā in celis mereerētur habere

thesaurū. recte de illuādo cetero
 subdit. Qui p̄iecto vestimento suo
exiliens venit ad eū. P̄iecto q̄ppe
vestimēto exiit ut adueniēs illu-
minetur a xpo. q̄ abiectis mūdi
retinaculis expedito mētis gressu
ad largitorē et̄ne lucis p̄erat. Et
rūdens ih̄us dixit illi. Qd̄ vis tibi
faciā? Cetus at̄ dixit ei. Rabbom
ut vidam. Nūq̄ qui lucē reddere
 poterat. qd̄ vellet cetū ignorabat?
 Ez peti vult hoc: qd̄ et nos petere
 z se cōcedere p̄nosat. Importune
 nāqz ad orōnē nos amonet z dicit.
 Ecce nāqz p̄ v̄ qd̄ opus sit vobis
 anq̄m̄ petatis eū. Ad hoc quoqz
 requirit ut petatur. ad hoc requirit
 ut cetū ad orōnē exaret. v̄n̄ z cetū
 p̄tinē adūgit. Rabbom ut videā.
 Ecce cetus a dñō nō aurū s̄ lucē
 q̄rit. P̄suspendit extra lucē aliqd̄
 q̄rere. qz et si habere cetū q̄libet
 potest. sine luce nō p̄t videre que
 habet. Initemur gr̄ea quē z corpe
audiuim̄ z mētē saluatū. Non
 falsas diuitias. nō t̄rena donia.
 nō fugitiuos h̄ores a dñō. s̄
 lucem q̄ram̄. Illā videlicet lucē
 quā videre cū solis angelis possi.
 quam nec ūtū ichoat. nec fims
 angustat. Ad quā p̄fecto lucem
 via fides est. v̄ndē recte z illuādo
 cetero p̄tinē rūdet. Vadē fides tua
te saluā fecit. Et cōfessim inquit
vidit. z seq̄batur eū in via. Videt
 et seq̄tur qui bonū qd̄ itelligit
 opatur. videt at̄ s̄ nō sequitur
 qui bonū qd̄em itelligit. s̄ bene

opari cōtempnit. Ih̄m em̄ sequitur q̄ imi-
tatur. Hinc nāq; dicit. Si q̄s michi
miserat me sequat̄. Consideremus
q̄ quo graditur ut sequi meream̄.
Ecce tū sit dñs ⁊ creator. angeloz
susceptura naturā m̄m̄ quā rōdi-
dit. in vterū v̄gins venit. nasa-
tū in h̄ mūdo p̄ diuites noluit. pa-
rentes paupes elegit. Vn̄ ⁊ agris
q̄ pro illo offerret̄ desuit. colūbarā
pallos. ⁊ par turturā ad sacrificiū
mater iuenit. Prosperari in hoc
mūdo noluit. obprobria irrisionesq;
tolerauit. sputa. flagella. alapas.
spineā coronā. crucem sustinuit.
Et q̄ rerū corpulū delectatione
a gaudio interno recidim̄. tū qua
amaritud̄ ne illuc redeat̄ offendit.

Et tū ap̄ro **Caplin xi.**
p̄n̄q̄ret iherusolime
et bethanie ad mōtem
oluarū. mittit duos ex discipulis
suis ⁊ ait illis. Ite in castellū quod
est contra vos. Bethania ē villa
la sue ciuitas ī latere mōtis olue-
ti. q̄si stadys quidē ab iher̄s̄m̄ sicut
ioh̄es euāgel̄ ista m̄n̄ifestat. vbi
lafarius ē suscipit̄a mortuus. cui⁹
et monumētū etiā nūc ibidem
cōstructū dēmon̄strat. Bethania at̄
dom⁹ obie dicitur. Et apte dñs ihe-
rusolimā ventur⁹. ac mūdū suo
sanḡue redēptur⁹. p̄mo bethaniā
p̄ntie sue dignatione s̄blimauit.
ibiq; a muliere deuota mis̄ro cris-
mate vinct⁹ est. Quia nimirū
m̄stros an̄ passionē suā decēdo domū
sibi obie ī qua p̄ sp̄m̄ gr̄e inhabitat̄

efficit. q̄rū p̄a actione delectati.
ip̄e q̄si odorifero delibut⁹ ⁊ vngūto.
Hinc et̄m ciuitas hec in mōte oli-
ueti posita esse refertur. ut etiā
p̄ gr̄am sui rōditoris saluādā esse
designet. quā v̄nctione spiritalū
carissimū ⁊ s̄n̄e pietatis. q̄ p̄ctua-
lure r̄fouet. Vn̄ alibi tū dicit̄. Nō
p̄t ciuitas abscondi supra montem
posita. otinuo subicit̄. Neq; atten-
dāt lucernā ⁊ ponūt eā sub modio.
Quia mons idem oliueti. id ē s̄m̄
sp̄italū distributor gr̄arū. q̄ ciuita-
tem suā ut emineat exaltat. Hanc
quoq; oleo exultationis ut luce possit
nec deficiat impinguat. Et q̄ idem
lumen sub modio ponit noluit. in-
sit discipulos in castellū qd̄ eos erat
contra. h̄ ē doctores. q̄ indocta ac
barbara toti orbe loca q̄si cōtra
positi castelli mem̄ia euangel̄isano
penetrando designauit. Recte aut̄
duo mittit̄ur. sive p̄t̄ s̄nam v̄ctatis
⁊ opationis mūdiciam. seu p̄t̄ ge-
nime dilaois dei videlicet ⁊ p̄xim-
sac̄mētū toto orbe p̄dicandū. Et
statim introētes illuc. inemetis
pullū ligatū. sup̄ quē nemo adhuc
hōm̄ sedit. Soluite illū ⁊ adducite.
Et si q̄s vobis dixerit qd̄ facitis. di-
cite qd̄ dño n̄m̄rus ē ⁊ cōtinuo
illū dimittet huc. Introeuntes in
dū p̄dicatores s̄c̄i inueniūt p̄lin-
nacionū p̄fidie v̄m̄alis irretitū.
fumalis em̄ p̄torū suorū v̄nus
quisq; cōstruct⁹ erat. nec solū na-
cionū. veruētā iudeorū. Om̄es
em̄ peccauerūt. ⁊ eget gloria dei

Vñ bñ apud matheū asina quoz
n̄ pullo alligata reperitur. Asina
quippe que subuigalis fuit & edom-
ta. synagogam q̄ uigū legis traxe-
rat. pullus asine lasciū & liber
iplū nationū significat. Sup̄ que
nemo adhuc hom̄i sedit. q̄ nemo
rōnabiliū doctorū frenū correptionis
quo ul' lingua cohibere a malo ul'
in artū vite uiam ire cogereatur.

Nemo iduicēta salutis quibz spū
tūter calefieret iplo gentū ut uti
lia suadendo cōtulcrat. Et erat nāq;
sup̄ illū homo si qui rōe vtes eius
fructua depmēdo corrigeret. Vnde
nō imerito possūt duo discipuli ad
exhibenda dno nūlia destmati duos
p̄dicatorū ordies. vñ videlicet i gētes.
alter ī circūcisione directo itelligi.

Et abeuntes iuenerūt pullū ligatū
ante ianuā foris ī bivio & soluit eū.

Bene pullus an̄ ianuā foris iuētur
ī bivio. Ianuā em̄ ipse est qui ait.

Ego sū ianuā ouū. p̄ me siq̄s itroiet
saluabit. et i gredietur & egredietur

& pascua iuemet. Quibz vite pascuis
pullus iste idē iplū gentū carebat.

nā adhuc extra hanc ianuā ī bivio
ligatus stabat. Et recte in bivio. Quia

nō vñā certū vite fidēq; viā tenebat.
sed plūes dubiosq; sectarū tales

sectabatur erroneus. Et q̄dā de illic
stantibz dicebat illis. Quid facitis

soluentes pullū? In lucā sc̄ptū est
q̄ dixerūt dñi eis ad illos q̄d solutis

pullū? Et apte satis. multos quippe
habeat dnos. q̄ nō vno dogmati

& sup̄stitioni dedit. si pro libitū imūdoz

spū ad varios diūsozq; miser rap-
tabatur errores. ad simulachra ma-
ta put̄ durebat̄ mēdēns. Demoz
vñatida q̄dā sc̄pturē cōsuetudine
rōe eē dicitur q̄d imūda est. sicut
& ad petrū vox de celo dicit. Quod
deus mūdauit. tu ne rōe dixeris.

Quia qui sc̄is ē. solus dei ē & cum
nullo ei q̄is est. Qui at̄ p̄tor̄ ē et
imūdus. multozū est. multi ei demo-
nes possident eū. & ideo cōis appellat̄.

Qui dixerūt eis eis sicut p̄perat
illis ih̄sus. Et dimiserūt eū. & dixerūt

pullū ad ih̄m. Qui soluēdo pullo
cōtradixerāt. audito dñi nōie ques-
cūt. Quia m̄gn̄ erroris q̄ v̄ciēn-

tibz ad salutē gēnū doctoribz ob-
sistebant. eaten̄ suas tenebras

defendere donet miraculis attestan-
tibus veri possessoris ac dñi v̄tis

emittat. At postq̄m fidei dñe p̄tis
apparuit. cedentibz passim adūsa

riozū q̄rehs liber exdentū retus
ad dñm quē corde portaret adduce-

batur. Et imponūt illi vestimēta
sua. & sedit sup̄ eū. Vestimēta aplōz

uel doctrina virtutū. uel edisseratio
sc̄pturarū. ul' certe em̄sticiorū dog-

matū varietates itelligi possunt.
quibz illi corda hom̄i ante mūda et

frigida quo cristo sessorē digna fiant
operūt. Multi at̄ vestimēta sua

strauerūt in via. Perstante dñm
azmo multi vestimēta sua ī via ster-

nūt. q̄ sc̄i martires p̄re se carnis
amictū exuentes. simplicioribz dei

simulis vitam suo sanguine parant.
ut videlicet iōffenso gressu mentis

ad supne mema ciuitatis quo ihus
 dicit i redant. Item. Saluator nū
 asellū sedens ihlm tendit. qm̄ vnus
 ciuisq; fidelis aiām regēs videlicet
 iumentū suū ad pacis itine visionē
 ducit. Iumentū sedet etiā. cū sancte et
 vnūsaliter p̄sident. eāq; i supne pa
 cis desideria attendit. Multi autē
 vestimēta sua i via sternūt. qz cozpa
 sua p̄ abstineciam edomat. ut ei
 iter ad mentem parent. ad exēpla
 bona sequētibz prebeant. **Alj at
 frondes cedebāt de arboribz et ster
 nebant i via. Et qui prebant et
 qui sequebātur clamabāt dīentes.
 osanna. bñdctūs q̄ veit i noīe dñi.
 frondes ul' ramos de arboribz cedūt.
 qui i doctrina vērītatis vba atq; sm̄as p̄m
 de celoquo serpūt. et i sm̄a via
 dei ad auditoris aīm venientis hūli
 p̄dicatione submitūt. Et q̄ p̄bāt
 et qui seq̄bant clamabant osanna.
 Precessit quippe iudaeis iplis. se
 cutus est gentilis. Et qz oēs electi
 siue qui i iudea eē poterāt. siue qui
 nūc in etiā cōsistūt. i mediatorem
 dei et hōm̄ crediderūt et credunt.
 qui preeunt et qui sequūt osanna
 clamabant. Osanna at̄ latina lī
 gua salua nos dicitur. Ab ipō em̄
 salutem. et p̄ores q̄sierūt et p̄ntes
 querūt. Et bñdctū qui veit i noīe
 dñi cōfitentur. qm̄ vna spes. vna
 fides est p̄cedentū atq; sequentū
 iplorū. Nā sicut illi expectata pas
 sione ac resurrectione ei sanati
 sūt. ita nos p̄terita passione illius
 ac p̄manēte i s̄cā r̄surrectione saluam̄.**

Quē em̄ p̄ores nū ex iudaeo p̄sō
 crediderūt atq; amauerūt v̄ctū
 rian. hūc nos et venisse credimus
 et amam̄. eiusq; desiderio atten
 dimur. ut eū facie ad faciem con
 templemur. **Benedictū qd̄ veit
 regnū p̄ris nri dauid osanna i ex
 celsis. Regim̄ i euangelio ioh̄is
 qd̄ referte de q̄nq; p̄ambz et duobz
 p̄sibz turbe voluerūt rape ihesum
 et cōstituerē eū regem. s̄ ne h̄ p̄fi
 cere possent. ip̄e in mōrem fugien
 do precauit. Nūc at̄ vbi passus
 iherusolimā veit nō refugit eos
 qui se regem faciūt. q̄ agmine glo
 rifico et ymnis dei filio ac regē dñi
 nri ac ciuitatē regiam ducūt. Non
 v̄p̄runt voces eorū. qui regiam
 p̄uarche dauid i eo restaurandā
 et p̄sre bñdctōis dñi recitandā
 cōtinuūt. vt qd̄ go hoc qd̄ p̄is fu
 gendo declinauit. modo libēs am
 plectitur. regnūq; qd̄ adhuc victū
 i mūdo suscipe noluit. iam iamq;
 exitusq; p̄ passionē crucis de mūdo
 nō negauit suscipe. nisi ut apte
 diceret qd̄ nō temporalis et terrenus.
 s̄ etim̄ i celis rex esset imperij. Ad
 qd̄ p̄fecto regnū p̄ cōtēptū mortis
 gloriā r̄surrectionis et triūphū as
 censionis pueniret. Iym̄ ē qd̄ post
 resurrectionem apparens discipulis
 ait. Data est michi omnis p̄tis
 in celo et in tra et cetera eiusq; locū.
 Rōndū sane quāta sit cōsonantia
 turbe dñi collaudantis cū voce
 euangelicantis v̄gin nri gabrie
 lis qui ait. **Ihc erit magnus et****

Filius altissimi vocabitur. Et dabit illi dñs deus sedem dauid patris eius. et regnabit in domo iacob ieternū. Accipit autē sedem siue regnū dauid dñs. ut gentem cui dauid quondā tyalis regni gubernacula simul et exempla iusticie p̄buit. quamq; modulis ymnoz: sp̄italiū ad fidem atq; amorē sui conditoris accen dere solebat. hanc ip̄e factis v̄bis domo t̄ p̄missis tantū mediator dei et hominū dignis ad regnū celeste t̄ immortale vocaret. atq; ad ipsā dei patris visionē intruderet. In quo uāgitur: osanna i exultis. id est salus. p̄spice oūdit. q̄ aduēt⁹ xp̄i nō tū hōm salus. s̄ totū mūdū sit. Terrena iūgens celestibz. ut oē ei genu flectat celestiū t̄ terrestriū et infernorū. Nōndū sane qd̄ osanna v̄bū hebraicū cōpositū ē ex duobz corrupto t̄ itegro. Salua nāq; siue salufica apud eos dicit⁹ osi. it̄ uēo anna iteriectio est deprecantis. Quō apud latinos iteriectio ē dolētis heu. et iteriectio ammirantis pape. De inq; i psalmo centesimo septimo dicitur ubi septuagita iter p̄tres trāstulerūt. O dñe saluū me fac. In hebreo sc̄ptū est. anna adonay osi anna. Qd̄ int̄pres n̄r ihero nim⁹ diligentius elucidans ita trāstulit. Obsecro dñe. salua obsecro. idem nāq; significat o dñe p̄ iteriectiōne obsecrātis. qd̄ obsecro dñe p̄ ip̄m verbū obsecratiōis. Osanna itaq; salua obsecro siḡfimt cōsupta h̄a id ē vocali q̄ v̄bū p̄ t̄māt cū p̄fē d̄.

osi p̄ vtutem h̄e vocalis aq̄ verbū sequēs incipit anna. qd̄ metrica i ver s̄ibz scandendissimaliphā vocant. q̄muis sc̄ptā h̄am scandentes trāstulant. bant. In h̄ aut v̄bo osanna i h̄a nec saltim scribat. s̄ sensu loquētū saluo fādīt t̄ t̄mittatur. Et intrauit iherusolimā in templū. Qd̄ ingress⁹ ciuitate. p̄mo tēplā adyt. formā nobis religionis quā seq̄m̄ p̄mon strat. ut cū forte villā aut oppidū aut alū quēlibz locū i quo sit dom⁹ orōis deo cōsecrata intram⁹. p̄mo ad hanc diuitam⁹. Et postq̄m nos dñō p̄ orōnū studia cōmendauerim⁹. sic dem̄ ad agenda p̄t que venim⁹ tyalia negotia fecedam⁹. Appropinquate aut t̄pe passiois. appropinquare voluit dñs loco passiois. ibiq; p̄xim⁹ manere vbi cōstituto ac presm̄to an̄ sc̄dā t̄pe iueneri posset ab eis p̄ quos eadē eāt passio complenda. quo etiā p̄ h̄ cūctis t̄maret audientibz. qd̄ nō iuit⁹ mortē ut p̄fam patruere. s̄ sua sponte subiret. cui⁹ hora p̄ximāte intrepid⁹ locū adyt i quo se esse passurū t̄ p̄ sep̄m et p̄pharū suor ora longe ante p̄dixerat. Nōndū uero qd̄ h̄c it̄roit⁹ ei⁹ i iherosolimā quāq; dies pasche i quo miseria sacrosante passiois sue implere decreuerat fact⁹ est. Narrat em̄ iohes qd̄ an̄ sex dies pasche uenerit bethanā. ubi cena ei facta t̄ discubentibz multis soroz eum lasari maria vnguento misico pfuderit. atq; in crastinū a simo

†

T

sedens obuiante cum palnis pluri-
 ma turba uenerit iherosolimam.
 Ubi non pretereunda silentio est non
 tantum concordia in rebus. uerum etiam
 in typis ueteris et noui testamenti
 uim et ueritatis. legis et euan-
 gelij. Scriptum namque in lege est dicen-
 te domino ad moysen et aaron. uen-
 sis iste uobis principium mensium primus
 erit in mensibus anni. loquuntur
 ad unumquemque filiorum israel et dicitur
 ei. Decima die mensis huius tollat
 unusquisque agnium pro familia et
 domos suas. Et paulo post. Et
 seruabitis eum usque ad quintadecimam
 diem mensis huius. immolabitque
 eum uniuersa multitudo filiorum israel
 ad uesperam. Decima ergo die mensis
 primi agnus qui in pascha immolaretur
 domum introductus iussus est. quod et dominus
 decima die eiusdem mensis hoc est
 ante quatuordecim dies pasche in ciuitatem
 in qua pateretur erat ingressus.
 Et sicut agnus de toto grege electus
 certum sue uictimationis diem expec-
 tabat: ita et dominus conuante aduersum
 se omni femorum et principum consilio certum
 prestolabatur horam in qua seipsum pro
 salute mundi oblationem deo et
 hostiam in odore suauitatis offerret.
 Immolabat agnus quintadecima
 die primi mensis ad uesperam. et dominus
 eadem hora agnum cum discipulis
 manducans ubi legis pasche de-
 creta compleuit. egressus est cum eis
 statim ad locum ordonis. ubi comprehensus
 est a iudeis et ligatus in sacra-
 menta beate uictimationis sue inchoaret.

Et circumspectis omnibus cum uel
 uel hora exiit in bethaniam cum
 duodecim. Quod huius semel fecit. si per
 omnes quatuordecim dies ex quo iherosolimam
 ascenderat. usque ad tempus passionis
 horum agere solebat semper ut per
 diem in templo doceret. noctibus
 uero exiens moraretur solueti in mane
 sicut in lucra legitur. Docendo enim
 incredulos officium correctionis sedulo
 impendebat. commanendo autem apud
 fideles gratiam eius benignitatis pro-
 prius exhibebat. Bene autem dicitur.
 quod circumspectis omnibus exiit in betha-
 niam. Inspicit quippe iterum habitum
 omnium corda. et cum in contumacibus
 ac resistentibus ueritati non inuenit
 ubi caput reclinaret. secedit ad fi-
 deles et in eis qui obediunt uerbo
 mansionem sibi unam cum patre facere
 gaudet. Bethaniam namque domus
 obicit dicitur. Hoc quoque intelligendum est
 quod tunc dominus fuerit paupertatis et
 ita nulli sit adulatus. ut in urbe
 maxima nullum hospitem nullam inue-
 nerit mansionem. sed in agro paulo
 apud lazaram sororemque eius habitaret.
 eorum quippe uicus bethaniam est. Et
 alia die cum exiret a bethaniam e sursum.
 Esuriens uel ueritate humane carnis
 ostendens. uel esuriens salutem credentium
 estuans ad incredulitatem israelitum.
 Cumque uidisset a longe ficum habentem
 folia. uenit si quid forte inueniret
 in ea. Et cum uenisset ad eam nichil inue-
 nit preter folia. non enim erat tempus
 ficorum. Et respondens illis dixit eis. In non
 aperiatis in eternum quoniam ex te fructum manducaret.

Quo dñs multa i pabolis dicere. ita
 etiā nōnulla i pabolis facere solebat.
Quid etiā cause erat ut esuriens
 fructu i ficulnea q̄reret q̄rū temp⁹
 nondū eē quilibz homo nouerat.
 arborez qz qd̄ fructū p id t̄pis non
 haberet et ne sterilitatis maledictioe
 dāpnaret. nisi qz plebem quā v̄bo
 dorebat. hoc etiā facto terrebat.
Re quis habendo folia z fructū nō
 habendo. h̄ est iusticie absqz opibz
 p̄tendēdo ex t̄di z i ignē p̄a mereret.
Vnaqueqz em̄ arbor nō de floribz
 s̄ de fructu suo cognoscitur. Id est
 vnusqzqz homo nō de estimatiōe
 fame uel sermonū pompa. s̄ de
 suarū testimonio p̄bat̄ actionū.
Esuriens ḡ dñs vidit ficū h̄ntem
 folia. z venit q̄rere fructū in illa
 nec inuenit. qz salute desiderans
 h̄ntem ḡns vidit iudeā h̄ntē elo
 quia legis z p̄pharū. venitqz pro
 bare docendū corripuendū. miracu
 la faciendo. si quē forte i corū cor
 de fructū fidei z vite posset inuenire.
Ez qz folia sine fructu habere
 repta est ficulnea dāpnat̄. qz
 iudea que v̄ba s̄pturē s̄ opibz
 sonabat digna est vltione punita.
Hoc at̄ dixerim nō qd̄ tota syna
 goga fuit abiecta. ex qua vtiqz
 constat qd̄ de p̄mitua fuit etiā
 cōstructa. s̄ illa nimirū porno
 synagoge dāpnari meruit. que
 esuriētē xp̄m pasere h̄n opando
 recusauit. q̄ folijs v̄borū spiritualū
 magnis obumbrare qm̄ fructibz
 sp̄s voluit onustari. **A**z ipse

ditat alibi. **E**go vado z q̄ritis me.
 et in p̄tō v̄o mouerim. **C**ongruat
 sane hic locū illi et̄ p̄bole ubi ait.
Arborem ficū habebat quidā plāta
 tam i vinea sua. et venit q̄rens
 fructū illi⁹ z nō inuenit. **D**ixit aut̄
 ad cultorē vinee. **E**ne am̄ tres sūt
 ex quo venio q̄rens fructū i ficulnea
 hac z nō inuenio. **F**acite ḡo illam
 ut quid etiā t̄rā occupat? **E**t ille
 r̄ndens dixit illi. **D**ñe dimitte illam
 z hoc anno usqz dā fodiam t̄rā illam
 z mittā sterora. **E**t si q̄dem fecerit
 fructū. s̄m̄ autē in futurū sum̄is eam.
Cultor aut̄ benec̄ ordo est aplōrū
 doctorūqz spiritualū. i synagogam
 ne perieret diligētē ad p̄tentiā
 vocare. proqz ei⁹ salute dñō supplicāe
 studuerunt. p̄cipue iacobz frater
 dñi. qui regendē iherusolimoꝝ ecclē
 platus est. **V**erū qz illa nec i legi
 libus edictis. nec i p̄phetis cōtesta
 tiombz. nec i p̄a chorustantis eu
 angelij gr̄a fructū ob̄ie ferre con
 sensit. quasi tribz am̄s ficus sterilis
 p̄manēs abiecta est a dñō z et̄
 maledictione subuersa. **N**āqz non
 solū ab electorū sorte repulsa. s̄ ab
 ip̄a etiā quā inanis occupabat t̄rā
 absisa est. **E**z z tu si nō vis audire
 i iudicio a xp̄o. discede a me maledicte
 in ignem eternū. qz esurius z non
 dedisti michi māducare. arbor esse
 sterilis i hac vita raueto. q̄ipocus
 paup̄ xp̄o z esuriēti fructū pietatis
 quo indiget offer. **E**t veniūt ihe
 rusolīmā. **E**t tū introisset templū
 cepit eicere vendentes et ementes

in templo. et mensas numulariorum
et cathedras venditum colubas cecit.

Quod maledicendo facti infructuosam
per figuram fecit dominus. hoc idem mox
apertius ostendit citando in templo
Necque aliquid enim pretium aut arbor. quod
esuriens dominus poma non habuit quam
necdum tempus aduenerat. sed peccata
vere sacerdotes qui in domo domini secularia
negotia gerebant. et fructum pietatis
que debuerant quemque in eis dominum
esuriebat ferre supersederant. **A**re
fecit dominus arborem maledicto. ut homines
hec videntes sive audientes nihiloma
gis intelligeret sese domino reprobandos
esse iudicio. si absque operum fructu
de plausu tantum sibi religiosi ser
monis velut de somitu et tegmine
blandirent viridantium foliorum.
Verum quod non intellexerunt ipsos conse
quenter distractione merite ultionis
exeruit. **E**ientque commercia rerum
humanarum de domo illa in qua dominas
tamen res agri. hostias et orones deo offerri.
verbum dei legi audiri et decantari precep
tum erat. **E**t quidem credendum est quod
ea tamen vendi vel emi reppererit in
templo quod ad misterium necessaria essent
eiusdem templi iuxta hoc quod alias
factum legitur in idem templum ingre
diens iuvenit in eo vendentes et emen
tes oves et boues et colubas. **Q**uia
mirum omnia non nisi ut offerrentur.
In domo domini eos qui de longe venerant
ab indigentis comparare credendum est.
Si ergo dominus nec ea volebat in templo
venerari quam in templo volebat of
ferri videlicet propter studium auaricie

sive fraudis quod ipsum solet esse nego
tiantium famam. quoniam putas aduoc
sione puniret. si inuenisset aliquos
ibi risu vel vaniloquio vacantes.
aut alij cuilibet vino mancipatos.
Si enim ea que alibi geri libere poterant
dominus in domo sua tyalia negotia geri
non patitur. quoniam magis ea quam nusquam
fieri licet plus celestis ire meretur.
si in edibus deo sacratis aguntur. **V**erum
quod spiritus sanctus in coluba super dominum appa
ruit. recte per colubas sancti spiritus caris
mata signantur. **Q**ui autem sunt in templo
dei hodie qui colubas vendunt. nisi
qui in eterna pretium de impositione ma
nus accipiunt. per quam videlicet impo
sitione spiritus sanctus relictus datur. **C**o
luba igitur venditur cui manus in
positio per quam spiritus sanctus accipitur
ad pretium prebetur. **E**t reprobator in cathedras
venditum colubas cecit. quod talium
negotiatorum sacerdotum destruit. **I**tem
est quod sacri canones simoniam
heresim dampnant. et eos sacerdotum
preuarum preceptum. qui de largiendis
ordinibus pretium querunt. **C**athedras
ergo venditum colubas evertit. quia
hij qui spiritalem gratiam vendunt
vel ante humanos vel ante dei oculos
sacerdos preuarum. **E**t non sinebat ut
quisquam transferret vas per templum.
De vasis dicit illis que maritandi gratiam
inferebant et ceterum absit ut vasa
deo dicata dominus eiceret de templo.
vel transferri prohiberet in templum
futuri sui examinis inigne preterit
exemplum. **E**t potius timida et apphena
eliminat vasa de templo. ac ne amplius

inferant phibet. qm̄ nō solū omēs
de etiā repellit ac deturbat ip̄bos.
verū etiā ne ultra ad turbandam
etiā intrent. et nō eos verbere
cōpesat. **Et** et in p̄nti h̄ est veim dom⁹
dm̄ id est cordiū fidelū purificatio.
ut nō tm̄ p̄m̄ q̄ merant diuinit⁹
missa cōpūctio tollat. s̄ etiā ne her
ultra repetant dīna t̄ eis grācia
p̄seuerans adiuuet. **Et docebat**
dicens eis. Pone septū ē q̄ dom⁹
mea dom⁹ orōis vocabitur oībus
gentibz. Om̄ibus m̄qt̄ gentibus
nō b̄m̄ genti iudee nec in bno ihe
rusolime debis loco. s̄ in toto orbe
fravd. **Et** neq̄m̄ taurorū ⁊ hircorū
⁊ arictū. sed orōis. Vos at̄ fecistis
eā spelūcam latronū. Qui ad acci
pienda munera in templo residebāt.
p̄fecto q̄ quibusdam nō dantibus
lesiones exquireret dubiū nō erat.
Dom⁹ go orōis spelūca latronum
facta fuerat. q̄ ad hoc ī templo as
sistere nouerant ut aut nō dantes
munera studeat̄ corporaliter p̄sequi.
aut dantes sp̄ritaliter necare. **Tem**
plū quoq̄ ⁊ dom⁹ dei ē ip̄a mēs. atq̄
cōscia fidelū. q̄ si qm̄ in lesione p̄ximī
p̄uersas cogitationes p̄fert quasi
in spelūca latrones resident. ⁊ simpli
ter gradus iter faciūt. qm̄ ī eos
quī ī nullo rei s̄ lesione gladios
defigūt. q̄ mens em̄ fidelū nō iā dom⁹
orōis. s̄ spelūca latronis est. quōd
relicta īnocentia ⁊ simplicitate
sanctitatis illud conatur agere. vnde
valeat p̄ximis nocere. **Et tūc**
ne transiret videt̄ finū arida frāa

radicibz. **Nā** rami tantū aut s̄ipes
īfructuose fia. s̄ ip̄a etiā indix̄ are
fiendo sm̄am dīne ī se ip̄batiois cōdit.
Et iohes ait. q̄ securus ad radicem
arborū posita est. **Ar**efacta ē itaq̄
ficia radicibz. ut cōderet̄ gens impia
nō ad temp⁹ uel ex p̄te corripieda
exteriorū inuisibz ⁊ mox ī misericordie
dno post actā p̄m̄am p̄sire restitue
da libertati. ut sepe factū sacra
hystoria refert. s̄ eterna potius
dāpnatioe ferienda. **Ar**efacta ē
radicibz. ut ītinaret̄ nephanda
plebs nō solū huāna glōia forisera.
verū etiā dīno fauore fūdit⁹ esse int⁹
destituenda. **Nā** ⁊ salute vitāq̄
quā accipere poterat iherus. ⁊ quam
iam p̄ceperat p̄m̄am p̄didit iherus.
Et rudes ih̄us ait illis. **Habete**
fidem dei. **Im̄en** dico vobis. q̄
quicūq̄ dixerit huc mōti tollere
⁊ mittere in mare. ⁊ nō hesitauit
ī mōte suo. s̄ crediderit q̄ q̄dūq̄ dixerit
fiat. fiet ei. **Volent** gentiles qui
contra etiā maledicta s̄p̄sere
im̄perare m̄is. qd̄ nō habuerunt
plenā fidem dei. q̄ nūq̄m̄ mōtes
trāsferre potuerunt. **Quibz** r̄ndū
nō oīa scripta esse q̄ ī etiā s̄gesta.
sicut etiā de factis ip̄i ⁊ xpi dei et
dm̄ nri s̄ptura m̄a testat̄. **Vn̄**
⁊ h̄ quoq̄ fieri potuisse vt mons
ablatus de t̄ra mitteretur ī mare.
si n̄citas id fieri poposisset. quō
legim⁹ factū p̄abz b̄ti p̄ris gre
gorij neccessarie ponti antistitis
vni meritis ⁊ virtutibz eximij at
mons in t̄ra tm̄ loco cederet q̄ntū

mole civitatis opus habebat. **C**um
 ei volens edificare etiam in loco apto
 videret eum angustiore esse quam res
 exigebat. eo quod ex una parte rupe
 maris. ex alio monte primo con-
 taretur. venit nocte ad locum et ge-
 nibus flexis admonuit dominum pnis-
 sionis sue. ut montem longius iuxta
 fidem petentis ageret. **E**t mane
 facto reuersus tuent motentatum
 spatium reliquisse structoribus etiam
 quantum opus habuerat. poterat ergo
 hic. poterat alijs eiusdem loci vni si
 oportunitas ex ipsis impetire a domino
 merito fidei. ut etiam montes tollerentur
 et mitterentur in mare. verum quod motus
 nocte nonquam diabolus significatur.
 videlicet propter superbiam que se contra deum
 erigit. et esse vult filius altissimo.
Mons ad preceptum eorum que fortes fidei
 se tollit de terra et in mari portatur.
 cum predicantibus verbum doctoribus sanctis
 immoderatus spiritus ab eorum cordibus re-
 pellitur qui ad vitam se predicant
 et turbulentis amarissimis infidelium
 mentibus vesania sue tyrannidis exer-
 cere permittit. non quod ibi et contra se-
 dem regnumque non haberet. sed quia
 tanto acrius eos quos licet desunt
 quanto amplius se delecta lesione prope
 fuisse depulsus. **C**uius simile est illud apo-
 calypsis. **E**t sedes angelus tuba reci-
 nit. et ecce tanquam mons magnus igne
 ardens missus est in mare. **T**unc et
 etiam angelo tuba motus igne ardens
 missus est in mare. id est predicante verbum
 doctore veritatis. antiquus hostis
 iudie fuerit atrensus. peritorum aios

grauius corruptur. **A**dmit. ut dolere
 expansionis sue de fidelibus videretur
 in pfidis. **E**t cum stabitis ad orandum
 dimitte si quod habetis aduersum aliquem.
 ut et per vos qui in celis est dimittat vo-
 bis peccata vestra. **N**onda distinctio
 de prauitate. **Q**ui perfectam habet fidem
 que per dilectionem operatur. ille orando
 ut etiam iubendo potest transire motus
 spirituales. quod fecit paulus de elyma
 mago. que et oculis et arte nefanda
 suauit. quod de phylomissa et philippis
 de qua spiritus malignum motu videlicet
 supbissimum erant. **E**t idem mons
 in mare prope quantum furibundum ignis
 huic intulerit subsecuta confestim
 contra eum gentium persecutio perducit.
Qui uero tante fastigium perfectionis
 necdum conscendere queat. postulet
 sibi peccata dimitti quo ad vni more
 mereantur peccata et absque dubio
 impetrabunt quod petunt sicut in se
 peccatis alijs primo ipsi dimittantur.
Emanat hoc facere contempnit. non solum
 oratio virtutes facere. si nec suorum
 possunt consequi veniam peccatorum. **E**t cum
 ambularet in templo accedunt ad eum
 summi sacerdotes et scribe et seniores
 et dicunt illi. **I**n qua potestate hoc facis.
 et quis tibi dedit hanc potestatem
 ut ista facias. **D**uisis modis eandem
 quam supra calumpniam seruit. quod
 dixerunt in belzeubus principe demonum
 morum erant hic demonia. quoniam ei dicitur
 in qua potestate hoc facis: de dei dubitat
 potestate. et subintelligi uoluit diaboli esse
 que faciat. **A**ddentes quoque quod tibi
 dedit hanc potestatem. manifestissime

filiū dei negant. quē putant nō suis
 sed alienis vrbz signū facere. Ihūs
 autē rēdēns ait. Interrogabo vos et ego
vniū vrbū et rēdēte michi. et dicā vobis
in qua ptate her faciam. Baptismū
 ihūs de celo erat an ex hominibus.
 rēdēte michi. poterat dñs aperta
 responsione temptatorū culpā suā
 confutare. sed prudenter interrogat
 ut suo uel silentio ul' smā cōdēpnēt.
 Et illi cogitabant se cū dicentes. Ei
dixerim⁹ de celo dicit vobis. quare
gō non credidistis ei? Quē cōfitem
de celo habuisse pphā michi testimo
niū pphāuit. et ab illo audistis i qua
ista faciam ptate. Ei dixerim⁹
her hōibz timebāt pphā. Deo ei hebant
iohēm qz vere pphā esset. Vidēt gō
qdlibz hōrū respondissent i laqueū
se casuros timentes lapidationem.
sed magnis timētis veritatis cōfessionem.
Et rēdētes dicūt ihū. Resim⁹ Rēdēs
ihūs ait illis. Neqz ego dico vobis in
qua ptate her faciam. Nō vobis dico
qd scio. qz nō vultis fateri qd scitis.
Iustissime rēpulsī. utiqz cōfusi abresserūt.
Et impletum ē qd in psalmo p pphā
dicit deus pater. Parauit lucernā
xpō meo. Id est ipm iohēm. Inimicos
eius induam confusione. Notandū
at qz duas ob causas maxime scia
veritatis ē occultanda qrentibus.
Et videlicet is qui qrit aut minus
capax est ad itelligendū qd querit.
aut odio ul' cōtemptu ipi⁹ veritatis
idignū est cui debeat apiri qd qrit.
Quorū ppter vniū dñs ait. Adhuc
habeo multa vobis dicere. sed non

potestis portare modū illa. ppter aliud
 uero disciplis pcepit. Nolite dare scū
 canibz. neqz mittatis margaritas
 vrbz an porcos. Capitū duodecimū.

E Capitū i pabolis loquēti
mea pastinavit hō. et cōdidit
sepe et fodit lacū et edificauit
turrim. homo iste qui pastinavit
 vineā. ipē est qui i alia pabola con
 duxit oparios i vineā suā. Qui plan
 tauit vineā. de qua ysaias plenissime
 p cāntū loquitur ad extremū i ferens.
 Vineā dñi sabaoth dom⁹ isrl' est.
 Et i psalmo. Vineā māt de egipto
 trāstulisti. ceteris gentes et plantasti
 eā. et sepe cōdidit ei ul' muro vrbis.
 uel angelorū auxilio. Et fodit mea
lacū. siue torcular aut altare. a illa
torcularia qru et tres psalmi titulo
pnotant. octau⁹. et octogesi⁹. et octo
gesim⁹ trius. Et edificauit turrim
haut dubiū qn cōplā de quo dicitur
p michēā. Et tu turris nebulosa
filie syon. Et locuut eā agricolis.
 Quos alibi vinee oparios appellauit.
 qui cōducti fuerant hora pma tria
 sexta. et nona. Et pēgre pfect⁹ est.
 Nō loci mutatione. Nā deus vinee
 abesse potest quo cōplentur omnia:
 et qui dicit p iheremiā. Ego deus
 appropinquas et nō de longe dicit dñs.
 Et abire videtur a vinea. ut vinito
 ribus liberū opandi arbitriū dēre
 inquit. Et misit ad agricolas i tpe
seruū ut ab agricolis acciperet de fructu
vinee. Qui assidens eum ceciderūt
et dimiserūt vātū. Bene tempus
fructuū posuit nō puctū. Null' em

fructus extitit populi contumacis. Nullus
 huius vinee puerus. tunc et sic rebro ac
 solitate queret. muet est. Seruus go
 qui primo missus est. ipse legiser moyses
 intelligitur. Qui quodraginta annos
 continuos fructum aliquem legis quam
 dederat a cultoribus inquirebat. Et
 resu eam dimiserunt bacuum. Irrita
 uerunt enim moyses in castris. et adu-
 sanctum dominum. Et vexatus est moyses
propter eos. quod exacerbauert spiritum
 eius. Qui et ipse seruus. quod de fructu
 vinee huius sentiat palam carmine
 declarat dicens. Ex vinea eius sodo
moram vitis eorum. et pro pago eorum ex
 gomorra. Vua eorum vua felis. bo-
 trus amaritudinis ipsius. Furor dia
conum vium eorum. et furor aspidum
 insanabilis. **F** Et iterum misit ad illos
alium seruum. et illa in capite vulnera-
 uerunt et contumelias affecerunt. Ter-
cius alter. dauid regem philistinorum
 et ceteros psalmistas significat. Qui
 post moysen missi fuerunt colonos
 vinee post edicta legalia. psalmo
 die modulatione. et dulcedine ty-
 thare ad exercitum boni operis excitaret.
Quia et ipse dauid qui cor populi ad cele-
 stia desideranda suspenderat. inter-
 ritus carnalium victimarum laudes
 dominum continuas suauis melodia decantari
 constituit. Et et hunc affectum contume-
liis in capite vulnerauerunt. quod psal-
 mistarum carmina que ad laudem
 dominum vocabant propendentem. ipsum
 qui psalmodie caput in spiritu sancto et fons
 claruerat dauid abiecerunt. Dicentes
 enim. Que nobis pro dauid aut que

hereditas in filio israhel? Regnum simul
 eius ignobili stirpe. et religionem
 impietate mutauerunt. Attamen ipse
 pro hac vinea quam de egipto transfusa
 palestine motis sua obubratione
 preceperunt. ne radiantur extimaret
 orabat. Domine deus virtutum conuertere
nunc. respice de celo et vide et visita
 vineam istam. et dirige eam quam plantauit
 dextera tua. ubi pater exposuit
 qui sit homo ille qui hanc vineam
 plantauit. dominus videlicet deus virtutum.
Et rursum alium misit et illa omiderunt.
et plures alios quosdam cedentes.
alios vero omidentes. Tertium cum
 suis formis seruum. philistinorum theorum intel-
 lige qui continuos attestacionibus populum
 conuenerunt. et quod hunc vinee ventu-
 ra imminerent mala prederunt. Et
que philistinorum non sunt persecuti. et occiderunt
 eos qui perueniebant de aduentu domini
 saluatoris. Et hinc autem multa de huius
vinee sterilitate dixerunt. Et vnum
theremie placentum ponere sufficiat
Ego autem magister plantavi te vineam
electam omne semen verum. quod conuulsa
 es in prauam vineam aliene. Et hinc sane
 tribus seruorum gradibus. omnium scilicet lege
 doctorum figuram posse comprehendit
 dominus alibi manifeste pronunciat dicens.
Quoniam uere est impleri omnia que scripta
sunt in lege moysi et prophetis et psalmis
de me. Adhuc ergo vnum habes filium
carissimum. et illa misit ad eos nouum
simum dicens quod uidebitur filium meum.
Quod autem uidebitur filium meum. non de
 ignorancia venit. Quid enim nesciat
 pater familias. qui hoc loco deus per

72
intelligit. Et semp ambigere dicitur
deus. ut libera voluntas hominis refer-
retur. Interrogemus autem eum et eum
nominum. Erre patet dicitur ignorare et sen-
tentiam temperant. et quantum in nobis
est probatur esse mentis. Quicquid pro-
pter viderunt. hoc intelligant per filio
qui se dicit ignorare resurrectionis
diem. Coloni autem dixerunt ad iherosolimam.
Hic est heres venite occidam eum.
et terra erit hereditas. manifestis-
sime dominus probat iudeorum principes
non per ignorantiam. sed per invidiam cruci-
fixisse filium dei. Intellexerunt enim
hunc esse cui datum est. postula a
me et dabo tibi gentes hereditate
tua. et propterea quasi sibi consulentes
aciebant. Erre mundus totus per eum
abijt. et si dimittit tunc eum sic oes
credent in eum. Hereditas ergo filij
etiam est cunctis ei data de gentibus.
quam non moriens illi patet reliquit.
si ipsa sua morte mirabiliter ac-
quisivit quod resurgens possedit. Hanc
autem occiso eo mali coloni percipere
moliebantur. cum crucifigentes
eum iudei fidem que per eum est. exim-
guere. et suam magis quam per legem est
iustitiam preferre ac gentibus imbuen-
dis conabantur inferere. Et appren-
hentes eum occiderunt. et eiecerunt
extra vineam. Notat eos malicie
primates qui nec crucifixo ac re-
suscitato a mortuis domino ad predica-
tionem apostolorum credere voluerunt
sed quasi cadaver vile preceperunt. Quia
quantum in se erat a suis eum sinitibus
excludentes gentibus suscipiendum dederunt.

Quid ergo faciet dominus vinee?
veniet et perdet colonos. et dabit
vineam alijs. Hunc versiculum dominus
apud mattheum mox exposuit ipse
dicens. Ideo dico vobis. quod auferet
a vobis regnum dei. et dabitur genti
facienti fructus eius. Quod ita futu-
rum etiam figurat ostendit. cum in
exemplum non creditum iudeorum
infructuose fieri malediceret. quod con-
trario postmodum credentes siue
de iudeis seu de gentibus fructifere
atque eximie comparavit arbori dicens.
Ego sum vitis. vos palmites. Qui
manet in me et ego in eo hic fert
fructum multum. Cum autem dixisset quia
veniens dominus vinee per perditionem
malorum agricolarum. vineam datum
esset alijs. hoc idem ita dimittit fuisse
privatum prophetico statim affirma-
uit exemplo significans. Per scriptura
hanc legistis. Lapidem quem repro-
bauerunt edificantes. hic factus
est in caput anguli. a domino factum est
istud. et est mirabile in oculis nostris.
Quo magis implebitur hec prophetia
quod lapidem ab edificantibus reproba-
tum in caput anguli dicitur esse ponendum.
nisi quod christus a vobis reprobatum
et occisus creditur. est gentibus predi-
candus. ut quasi lapis angularis
duos condat in semetipsum. atque
ex utroque populo vineam sibi fidelium
civitatem. unam templum edificet.
Eosdem enim in synagoga magistros quos
supra colonos dixerat. nunc edifi-
cantes appellat. quia qui sinitibus
sibi plebem ad ferendos vite fructus

quasi vinea tubebatur excolere.
 ipsi quoque hanc deo habitatore
 digna quasi domum construere atque
 ornare precipiebant. Unde et apostolus fi-
 delibus scribens ait. De agricultura.
 dei edificatio estis. Et qui fructum
 vinee dei quasi pessimum colom reddere
 magno pro familia negabant. idem
 quasi mali cementarii laborabant
 domum dei lapidem preciosum et electum.
 qui vel in fundamentis. uel in angulo
 ponendus erat subtrahere. hoc est
 fidem christi auditoribus suis conabantur
 eripere. **Et querentes eum tenere.**
 timuerunt turbam. cognouerunt
 enim quoniam ad eos parabola hanc dixe-
 rit. et relicto eo abierunt. Principes
 sacerdotum et scribe quasi mentem
 contra se dominum querabant infigere
 sed idem querendo dicebant uera esse
 que dixerat. Ipse quippe est heres cuius
 iustitiam necem auebat esse uindictam
 a patre. illi nequam colom quam ab omnibus
 dei filio admodum quidem timore humano
 retardari donec ueneret hora eius
 nunquam uo diuino amore potuerunt
 cohiberi. a iorali sane intellectu atque
 fidelium cum misterium baptismi quod
 exerceat operando committitur quasi
 vinea quam excolat locatur. mittitur
 seruus unus. alter. et tertius. qui de fruc-
 tu accipiant. cum lex psalmodie. pro-
 pheta quarum ammonitione bene agen-
 do sequitur legitur. Et missus seruus
 contumeliosus affertur. uel resus eicitur
 cum sermo auditus uel contempnit. uel
 quod per se est etiam blasphematur. Missum
 insuper heredem quantum in se est occidit

qui et filium dei contulerunt. et spiritu
 gracie quo sanctificatus est contumeliam
 fecerit. Perduo malo culode vinea
 dabitur alteri cum dono gratie quod super
 spreuit. huius quisque dicatur.
Et hoc quod principes sacerdotum
 scribe et seniores manu mittere
 querentes in ihm. timore turbe reti-
 nent. condie geritur in terra. cum
 quilibet solo de nocte frater. cum qua
 non diligit emittitur fidei ac pacis
 unitatem pro cohabitacione finem bonorum
 multitudinem aut erubescat a timore
 impugne. **Qui tunc sicut de stultissima**
 auum seruatione dominus ait. Cum tempus
 fuerit in altis alas erigit. quod prosequendo
 etiam quasi dominum cruci adducere
 et ostentum gaudebit habere. **Et**
mittit ad eum quosdam ex pharisaeis
et herodianis ut eum caperet in uerbo.
 Herodianos dicit milites herodis
 tetrarche. qui tempore tunc tunc erat
 iherosolymis. atque in sperando et
 irridendo dominum pylato et iudeis con-
 sentiebat ut lucas euangelista
 testatur. Querentes ergo dominum cohibere
 suum sacerdotes et scribe et seniores
 timuerunt turbam. atque ideo quod se
 non poterant. trene potatis manibus
 efficere temptabant. ut uelut ipsi ab
 eius morte uiderent inimicos. **Quapro-**
ter enim sub cesare augusto uidea sub
 iecta romis. quam in toto orbe esse cele-
 brata descriptio stipendiaria facta
 fuerat. **Et** erat in populo magna se-
 ditio dicentibus aliis pro securitate
 et quiete qua romani pro omnibus
 militarent debere tributa persolui.

Phariseis vero qui sibi applau-
bant iusticiam e contrario mitentibus
non debere ipsi dei qui decimas sol-
ueret et primitiua daret. et cetera que
in lege scripta sunt. humanis legibus scriba-
re. **¶** Quia seditionis adeo fomes
ualuit. ut post domini resurrectionem
insistentibus romis primum. gentem. et
regnum augusti quoque illud cum sua
religione templum. in super ipsam lucem
perdere quam tributa pendere maluerunt.

¶ Qui venientes dicunt ei. Magister scimus
quod verax es. et non curas quemquam.
nec enim vises in faciem hominis. sed in
veritate viam domini dices. Iuret dari
tributum cesari an non dabimus?

¶ Blanda et fraudulenta interrogatio
illuc puocant rudentem ut magis deum
quam cesarem timeat et dicat. non
debere tributa solui. ut statim
audientes herodiani seditionis
contra romanos auctorem eum teneant.

¶ Qui sciens insidiam eorum ait illis.
Quid me temptatis? Afferte mihi
denarium ut videam. Et illi attulerunt.

¶ Sapientia semper sapienter agit. ut
suis potius temptatores sermionibus
confutent. Afferte michi inquit
denarium. hoc est genum narium quod pro
dere numis imputabat. et habebat
ymaginem cesaris. Et ait illis. Quis
est ymago hec et inscriptio? Qui putant

¶ interrogatione saluatoris ignora-
tia esse. et non dispensatione. dicunt ex
panti loco quod utique potuerit scire illius
cuius ymago esset in numo. si interrogat
ut ad sermone eorum competenter respondeat.

Dicit illi cesaris. Prudentis autem ihesus
dixit illis. Reddite igitur que sunt cesaris
cesari. et que sunt dei deo. **¶** Quod ait red-
dite quod sunt cesaris cesari numum et tributum
et pecuniam. Et que sunt dei deo decimas
primitias et oblationes ac victimas.
sentiam in quo et ipse reddidit tributa
pro se et petro. et deo reddidit quod deus
prius faciens voluerat. **¶** Alter. Reddite
que sunt cesaris cesari. et que sunt dei deo:
quemadmodum cesar a nobis exigit in-
pressionem ymaginis sue. sic et deus.
ut quemadmodum illi reddidit numum. sic deo
animam lumine vultus eius illustrata atque
signata. vnde psalmista. Signatum est
inquit in nobis lumine vultus tui domine.
¶ Hoc quoque lumine est totum hominis et verum
bonum. quod non oculis sed mente respicitur.
¶ Signatum autem dixit in nobis. tanquam
denarius signatus igitur ymagine. **¶** Hoc
ei factum est ad ymaginem et similitudinem
dei quam peccando corripit. **¶** Bonum ergo
eius est verum atque eternum. **¶** Forma sedo
signetur. Et mirabantur super eo.

¶ Qui credere debuerant ad tantam
sapientiam mirati sunt. quod calliditas
eorum insidiandi non inuenisset locum.

¶ Et sicut mattheus scribit. relicto eo
abierunt infidelitatem per quam cum miraculo
impossitates. **¶** Et venerunt ad eum saducei
qui dicunt resurrectione non esse. Duce-
rant hereses in iudeis. vna phari-
seorum. et altera saduceorum. Pharisei
traditionum et observationum que illi
deuterosis vocant iusticiam preferunt.
vnde et diuisi vocabantur a populo. Sa-
ducei autem qui interpretantur iusti. et ipsi

vendicabant sibi qd' nō erant. poribz
 ⁊ corpis et aīe resurrectionē creden-
 tibz. confidentibz qz et angelos ⁊ sp̄s
 sequētes uerba acta aplōrū oīa de-
 negabāt. Et iterograbant eū dicen-
tes. aqz moyses scripsit nobis ut
si cui⁹ frater mortuus fuerit. et
dimiserit uxore ⁊ filios nō r̄liquet
accipiat fr̄ ei⁹ uxore ip̄i. ⁊ r̄suset
semen fr̄i suo. Septem gō fr̄es erāt
⁊ p̄m⁹ accipit uxore ⁊ mortuus est.
nō relicto semine F. Qui resurrectionē
nō credebant corp̄m. aīas iudicātes
iterire cū corp̄ibz. recte istiusmodi
fugūt fabulam q̄ de hramēti ar-
guat eos qui resurrectionē asserāt
corp̄m. potest at̄ fieri ut vere aliqui in
gente eorū h' acciderit. In resurrectionē
gō cū r̄surrexerit aīas de hys erit
uxor. septē ei habuerūt eā uxore.
Turpitudine fabule opponūt. ut
resurrectionis denegent veritatē.
Verā septem hī fr̄es iustice. sine
filis defuncti rep̄bis q̄busqz cōgruūt
qui p̄ totā hui⁹ scli vitā que septē
diebz volūt. a bonis opibz steriles
existūt. quibz burdini misera morte
p̄ceptis. ad ultimā ⁊ ip̄ā mūdāna
conuersatio quā illi absqz fructu
vitalis op̄is exegerant q̄si uxor
ifecūda t̄nsibit. Et iudens ih̄s
ait illis. Nōne ideo erratis nōn
scientes scripturas neqz v̄tatē dei?
Quōterea errant qz scripturas nesciūt.
Et qz scripturas ignorant. cōsequent-
nesciūt v̄tatē dei. hoc est qui ē dei
virtz. ⁊ dei sapiā. Cū em̄ a mortuus

resurrexerint neqz nubent neqz
 nubentur. si sint sicut angeli in
 celis. Latina cōsuetudo graco ydo-
 mati nō r̄ndet. Nubere ei⁹ p̄prie
 dicitur mulieres. ⁊ viri uxores du-
 cere. Et nos simpliciter dicitur itel-
 ligam⁹ qz nubere de viris. ⁊ nubi
 de uxorbz septū sit. Si r̄surrexer-
 tione nō nubent neqz nubentur.
 resurgent gō corpa que possunt
 nubere ⁊ nubi. Nemo q̄ppe dicit
 de lapide ⁊ arbore. ⁊ hys rebus
 rebus q̄ nō hnt membra gēitālia
 qz nō nubant neqz nubāt. s̄ de
 hys q̄ tū possunt nubere t̄n alia
 ratione nō nubāt. Qd̄ at̄ in fert
 s̄ sūt sicut angeli in celis. sp̄ri-
 talis rep̄mittit cōsūario. Sicut
 em̄ sicut angeli in celis q̄ gloria
 resurrectionis inouati absqz ulla
 mortis metu. absqz ulla labe cor-
 ruptionis. absqz ulla t̄rem stat⁹
 actu. p̄petua dei v̄sione fr̄uitur.
 Ad quam n̄tē est angelice digni-
 tatis equalitatem quisqz ascendē
 desiderat. n̄t n̄m̄is fr̄ibz que
 agendo cōdescendat. De mortuis
aut̄ qd' resurgant nō legistis in
libro moysi sup̄ rubū. quō dixerit
illi deus iniquens. Ego sū deus
abraham. ⁊ deus ysaac. et deus
iacob. Ad cōpbandam resurrex-
tionis veritatē multo alijs ma-
nifestioribz exemplis v̄ri potuit.
e quibz ē ⁊ illud. Gasitabātur
mortuus et resurgent qui in sepul-
chris s̄. Et in alio loco. multi dōz

mentū de terre puluē cōsurgēt
 alij i vitā eternā. & alij in obpro
 briū et cōfusione etiam. Que
 ritur itaqz qd sibi voluerit dñs
 hoc pferre testimoniū qd videt
 ambigū. nō sātis ad r̄surrex
 tiōis p̄met veritatē. Cūp̄dixim q
 saduceos nec angelos nec spiritū
 nec resurrectionē corp̄m confitētes
 aiāruqz iterū p̄dicasse. In qñqz
 tantū libros moysi recipiebant.
 Ph̄arā baticinia respuētes. Et ul
 tū go erat inde proferre testimo
 nia quorū auctoritatē nō seq̄bāt.
 Porro ad et̄nitatē aiāru pbandā
 ponit exemplū. Ego sū deus abra
 ham. deus ysaac. & deus iacob. Et
 tūqz infert. Non est deus mor
 tuorū sed viuorū. Et cū pbaueit
 aiās pmanere post mortem. neqz
 em poterat fieri ut eorū eēt deus
 qui nequaquam subsisterēt. cōseq̄ter
 itroduceretur & corp̄m resurrectio
 que cū aiābz bona mala ue gesserūt.
 Et accessit vn̄ q de scribis qui au
 dierat illos cōq̄rentes. & videns
 qm̄ bñ illis r̄nderit. it̄rogauit eū qd eēt
 p̄mū om̄i mandatu. Ihesus aut̄
 r̄ndit ei. Quia p̄mū om̄i mandatu
est. audi isrl̄ dñs deus nr̄ de vn̄ q̄.
& diliges dñm deū tuū ex toto corde
tuo & ex tota aiā tua & ex tota me
te tua. et ex tota vtute tua. hoc
est p̄mū mandatu. Scdm̄ autē
sc̄le est illi. diliges p̄mū tuū
tanqm̄ teip̄m. Porro om̄i & maxi
 mū om̄i mandatu dicit. h̄ ē qd

ante om̄ia debeam̄ it̄mo i corde
 singuli q̄si vn̄cū fūdamētū pie
 tatis locare. Qd̄ aptius i cōclusione
 demonstrauit cū ait. Manus horz
aliud mandatu nō est. Primum
 om̄i & maximū mādatū ē cognitio
 atqz cōfessio diuine vnitatis cum
 exsecutione bone op̄andis. Bona
 aut̄ op̄atio i dilectione dei & p̄xim
 p̄ficitur. Qd̄ breuit̄ alijs verbis
 cōmendat apl̄s dicens. In xp̄o
 em̄ ihu neqz circūcisio aliqd̄ ualet
 neqz p̄putū. s̄ fides q̄ per dilcōnē
 opatur. Et ait illi scriba. Vñ m̄gr̄
m̄ veritate dixisti qz deus vn̄ ē. & nō
est alt̄ p̄ter eū. & ut diligat̄ ex toto
corde ex toto itellcū. & ex tota aiā.
et ex tota fortitudine. Et diligere
p̄ximū tanqm̄ teip̄m. manus est
oibz holocaustis & sacrificijs.
 Ostendit ex hac r̄sione scribe ḡuē
 sepe inter scribas & phariseos q̄stione
 eē vsatū qd̄ esse mādatū p̄mū siue
 maximū diuine legis. quibusdam
 videlicet hostias & sacrificia laudan
 tibus. alijs vero maiore auctoritate
 fidei & dilectiois op̄a p̄ferētibz. eo qd̄
 plūm̄ p̄m̄ an̄ legem absqz oī vici
 marū & sacrificiorū cōsuetudinē ex fide
 tantū q̄ per dilcōnē opat̄ placerent
 deo. sūm̄qz apud ip̄m loci haberētur.
 Nemo at̄ iniquā abqz fide & dilcōe
 p̄ holocausta solū & sacrificia deo pla
 cuisse inueniretur. In qua sm̄a scriba
 iste etiā se fuisse declarauit. Ihesus
 aut̄ videns qd̄ sapienter r̄ndisset
 dixit illi. Non longe es a regno dei.

Nō longe fuit a regno dei q̄ s̄m̄ illi
 que noui testamenti & euangelice
 p̄fectionis ē p̄p̄a. fauor exiitisse pro
 bat q̄ est. Vnde solertius inquirendū
 quō dicat mathe⁹ qd̄ scriba h̄c. siue
 legis doctor ut ip̄e appellat. temptas
 dñm de mādato p̄mo siue maximo
 it̄rogauerit. quē s̄m̄ h̄c euange
 listam dñs non longe eē a regno dei
 assueerat. nū constet eos qui tēptan
 do sapiam̄ q̄rūt hanc iuenire non
 posse. Ideoq; nec regni celestis que
 sapientibz solū pandit̄ appropinq̄re
 ianua. Dicit eī s̄ptura. Et ī simpli
 citate cordis q̄rite illā. qm̄ iueietur
 ab hys qui nō temptant illā. Nisi
 forte dicam⁹. qd̄ tēptatur⁹ quidē
 dñm adierit. sed audito ei⁹ respon
 so correct⁹ mox ad pietatis grām
 redierit. et quē p̄us tēptando deca
 piendū putabat. postmodū āplet
 tendo sequendū esse cognouerit.
 Aut certe ip̄am̄ temptationē non
 accipiam⁹ malā tanq̄ deape volen
 tis inimicū. s; cautā potius tanq̄m
 experiri āplius volentis ignotū.
 Neq; em̄ frustra s̄p̄tū est. qui fa
 cile credit leuis corde demōstrabit.
Et nemo iā audebat eū it̄rogare.
 Pharisei & saducei & ceteri p̄ncipes
 iudeorū q̄rentes occasione calūpnie
 et verbū aliqd̄ inuenire qd̄ pateret
 it̄dñs. qz ī sermōibz cōfutati sūt
 ultra nō it̄rogant. s; aptissime cō
 prehensū romane tradūt p̄fati.
 Ex quo it̄elligim⁹ benena iudie
 posse quidem supari. sed difficile

conquesere. Et r̄ndens ih̄sus
 dicebat docens in templo. Quō
dicūt scribe xpm̄ filiū dauid esse?
Ip̄e em̄ dicit in sp̄u s̄cō. Dixit dñs
dñs meo. sede a dextris meis.
Donc ponā inimicos tuos scabellū
pedū tuorū. Ip̄e eī dauid dicit eū
dñm. & vnde est fili⁹ ei⁹? It̄roga
 tio ih̄u nobis p̄ficiat usq; hodie cōtra
 iudeos. Et h̄i em̄ qui confitent̄
 xpm̄ eē venturū hoīem simplicem
 & s̄m̄ virū asserūt de gr̄ie dauid.
 It̄rogem⁹ ego eos docti a dñō. s;
 simplex homo est. & tm̄ fili⁹ dauid.
 quō vocet eū dauid dñm suū. non
 erroris it̄erto nec p̄p̄a volūate.
 sed in sp̄u s̄cō. Non at̄ r̄phendūt
 qz dauid filiū dicūt. s; qz dei filiū
 esse nō credūt. Siquidē ip̄e & dñs
 dauid ē deus an̄ t̄p̄a manendo
 & filius dauid apparuit homo in
 tempis sine nascendo. Qd̄ at̄ a
 p̄re subiciūt eī im̄na. nō ifurmi
 tatem filij s; v̄mitatē nature. qz
 ī altero alter opatur significat
 p̄lā et filius subicit̄ inimicos patri
 qz p̄rem clarificat sup̄ eā. Et dice
bat illis in doctrina sua. Cauete
a scribis qui volūt in stolis ambu
lare. & salutari ī foro. & ī p̄mis ra
thedris sedere in synagogis. & p̄mos
distributus in cems. Ambulare in
 stolis cultioribz vestimentis idu
 tos ad publicū p̄cedere significat.
 In q̄ m̄ cetā diues ille q̄ epulabat̄
 splendide cotidie peccasse de scribit.
 Potendū aut̄ qz nō salutari in

foro. nō p̄mos sedere ul' disābere
 vetat eos q̄bz hoc officij ordine
 cōpetit. s; eos nimirū quib; sue
 habita. sue nō h̄ita certe m̄debite
 amant a fidelib; quibusq; q̄i m̄
 probos docet eē cauendos. Am̄
 mū videlicet nō gradū iusta dis
 trictione redarguēs. q̄ius i hor
 culpa nō creat. si idem in foro
 litib; itesse qui i cathedra moysi
 synagoge m̄gr̄i cupiūt appellari.
 Dupli sane ratione a vane gl̄ie
 cupidis attendere iubemur. ne
 scilicet eorū ul' silātiōe seducamur.
 estimātes bona esse que faciūt.
 uel in bonis laudari q̄ simulant.
¶ Qui deuorat domos viduarū
sub obtentu p̄lixē orōis. h̄i acci
piēt p̄lixus iudiciū. Nō tm̄
 aut accipiet iudiciū. s; aduixit
 p̄lixus. ut istinet etiā illos qui
 i angulis stantes orant. ut vide
 antur ab hōib; dāpnationem
 mereri. s; eos qui hec p̄lixus
 q̄si religiosiores agendo nō solū
 laudes ab hōib; verū etiā pecūas
 q̄rūt grauiori eē iudicio p̄lecten
 dos. Sūt ei q̄ se iustos. i magni
 apud deū meriti simulātes. i ab
 infirmis quibuslib; i p̄torū
 suorū q̄sā turbatis q̄si patrom
 p̄ eis i iudicio futuri pecūas ac
 t̄pe nō dubitāt. Et cū porrecta
 manu pauperi p̄res uiuare solēt.
 illi ob hoc maxime i p̄tib; ut paup̄i
 nūmū tollant p̄noctant. q̄bz
 illa uide maledictio ^{non} i m̄ito cōgruit.

Cū iudicatur exeat cōdēpnatus.
 i orō ei fiat i p̄m̄. Condēpnat
 cū iudicat exiit. i orōem suā i p̄m̄
 r̄cipit. q̄ magne nūc estimatiōis
 apud hōies h̄itus. i d̄ino tūc exanne
 nō solū se pro alijs itūere nō posse.
 s; nec sua sibi merita sufficere posse
 dēphendit. Immo ip̄arū quib; huma
 nū iudiciū fefellerat p̄m̄ inter cri
 mina penas luit. Et sedēs ihesus
contra gazophilatiū. aspiciebat
quō turba iactaret es i gazophilatiū.

Quia sermone greco philare ser
 uare dicit. i gaza lingua p̄sca
 diuicie uocantur. gazophilatiū
 loq; appellari solet. quo diuicie ser
 uant. quo noīe i archam i q̄ dona
 ria p̄li cōgregabāt ad usū tēpli
 n̄tarios i portit̄ i quib; seruabāt
 appellabant. Habes exēplū de por
tutib; i euangelio. Hec inquit v̄ba
 locut̄ est i gazophilatio dōrēs i
 templo. Habes de archa i libro re
gū. Et tulit ioiada pontifex gazo
philatiū v̄nū. apuitq; foramen
de sup. i posuit illud iuxta altare
ad dexterā i gredientib; domū d̄m.
aspicebantq; i eo sacerdotes q̄ custo
diebāt ostia oēm pecūam que de
ferēbātur ad tēplū d̄m. Cūq; uide
rent nimirū pecūam eē i gazophi
latio ascendebat scriba regis et
pontifex. effūdebantq; i nuane
rābāt pecūam q̄ iueiebat i domo
d̄m. Itaq; d̄ns q̄ appetitores p̄mat̄
 i vane glorie cauendos esse monue
 rat. qui simulatis orōib; p̄lixus

iudiciū p̄dixerat esse reprehendēdū
etiā dona ferentes in domū dñi cer-
to examine discernit ut retribuatur
singulis sc̄dm̄ cor & opa eorū. q̄z eodē
mō semp̄ i etiā idē itern̄ arbiter
agere nō cessat. Et multi diuites
iactabant multa. Cū uenisset autē
uua uidua pauper misit duo minu-
ta q̄d est quadrans. Quadrantem
uocant calculatores q̄rtā p̄tem circuli q̄z
rei. uidelicet aut loci. a t̄p̄is a penūe.
Forſitan go h' loco q̄rtā p̄tem siclid
ē quinq; obulos significat. Et conuocans
discipulos suos ait illis. Amen dico
uobis qm̄ uidua her paup̄ plus oibz
misit qui miserūt in gazophylatū.
Hic nobis loc9 moraliter q̄d̄ iſtat
q̄d sit acceptabile deo. q̄d̄ bono aīo
obtulerim 9. q̄ nō sabām offerentū
s̄ conscīāz pensat. Nec p̄pendit q̄ntū
rei 9 sacrificio. s̄ ex q̄nto p̄feratur.
Juxta uero allegorie leges. diuites
qui i gazophylatū munera mittebat.
uides de iusticia legis doctos. porro
uidua pauper. etiā simplicitatem
significat. Que recte paup̄ appel-
latur. q̄ ul' sup̄bie sp̄m̄. ul' cōcupias
t̄palū rerū quasi mādi diuitias
abiicit. Vidua uo q̄z uir ei9 pro ea
mortē ptulit. & nūc i uel penē libz
ab eis oculis occult9 q̄si i p̄te alterius
regionis uiuit. Her i gazophylatū
minuta duo mittit. q̄z i cōspectu
diuine maiestatis quo oblationes
deuote m̄re opatiōis q̄si certo nūo
cōscripta & cōsignata seruatur. Eue
dilationē dei & p̄xim. seu fidē orōisqz

sue munera defert. Que cōsidera-
tionē p̄rie fragilitatis minuta. s̄
merito p̄ie itentionis accepta. cūctis
sup̄bientū uideorū opibz prestant.
De9 em̄ ex eo q̄d habūdabat illis
miserat. her uo de penuria sua oīa
que habuit misit totū uirtū suū.
Ex habūdātia sibi uideus mittit
i munera dei. qui de iusticia sua
p̄sumēs her apud se orabat. Deus
grās ago tibi. q̄ nō sū sicut ceteri
hōm̄ raptōres iusti & retēa. Dem
autē uirtū suū in dei munera mittit
etiā. q̄z de q̄d uiuit nō sū eē mēti.
s̄ diuini muneris itelligit dicit.
Deus p̄tius esto michi p̄tōr. Et
iterū. Fortitudinē meā ad te usq;
totidiam. q̄ tu deus susceptor me9
es. u9 me9 mīa mē9 e. p̄uēct me.
Et cū egrederet̄ de tēplo
ait illi u9 ex dis
cipulis suis. a9 gr̄. Am̄
aspiciat lapides & q̄les structurę
Et rēdens ih̄us ait illi. Quides h̄as
oēs magnas edificationes. Pō
uolūntur lapis sup̄ lapidē qui
nō destruat̄. Juxta historiam
ināfest9 est sensus. Recedente
autē dño de templo oīa legis edifi-
ca. & cōpositio mandatorū ita
destruata est. ut nichil a uideis
possit impleri. Et capite s̄blato
uunersa iter se mēbra cōpāgnat.
Et qua fundata i gentibz fidē
& etiā xpi. uidea dignas sue per-
domin9 post laudatā i paup̄e uidet.

+

Videte ne quis vos seducat.

deuotionē emē egredit de tēplo.
 ruina q̄ ei⁹ futūā. atq; edificia
 tunc ammirāda. nō multo post rom
 plananda eē p̄dierit. Diuinitus
 at̄ procuratū est ut patefacta per
 orbem fidei euangelice grā tēplū
 ipm̄ q̄ndā augustū cū cernimōis
 tollerēt. ne qd̄ forte adhuc puulus
 ac lactans in fide. si videret illa
 p̄manere q̄ p̄p̄is suis factaq; a
 dnō s̄ instituta. admirando sanctū
 seculare paulatim a sinceritate
 fidei q̄ est i xpō ihū ad carnale
 laberetur iudaismū. Puidens go
 dñs i firmitati mē. ⁊ etiam suam
 suā multiplicare desiderans. omnia
 illa subuerti fecit ac penit⁹ auferri.
 quaten⁹ umbra ⁊ typos cesante
 verorū. ipā iam veritas p̄ orbem
 declarata palinā teneret. Et cum
sedret i mōte oliuariū cont̄ tēplū.
interrogabant eū separatim petr⁹
⁊ iacob⁹ iohēs et andreas. Dic nobis
quā ista fiant. et qd̄ signū erit quā
hec oīa incipient cōsumari. Quia
 laudantibz quibusdā edificatiōes
 templi dñs palā rñderat hec eē
 oīa destruenda. discipuli secreto
 tempus ⁊ signa p̄dicte destructiōis
 interrogant. Sedet aut̄ dñs i mōte
 oliuariū contra templū. cū de ruina
 tēpli ⁊ excidio gentis disputat. ut
 etiā ipō corpis situ verbis q̄ loquit̄
 cōgruat. misere designās quia
 quety manēs in sc̄is. sup̄borum
 detestatur amentiam. Quis em̄
 nō videat qd̄ mons oliueti fructifera

designet sc̄e emē restitudinē quam
 dñs semp̄ inhabitare delectatur.
 q̄ videlicet mōs ille nō infructuosas
 habere arbores. ⁊ siluā sterile. sed
 oliueta gignere solebat. quibus
 ad repellendas noctū vmbas lu
 men alitur. soluūt infirmitates.
 ⁊ requies lassis tribuitur. Que tūta
 specialiter tētia fieri p̄bat ipā cū
 dicit. Ego sicut oliua fructifera
i domo dñi. sp̄aua i mōte dei mei.
Et rñdens ihūs cepit dicere illis
multi em̄ venient i noīe meo dicen
tes qd̄ ego sū ⁊ multos seduret.
Multi imminente iherusolimorū
excidio principes extitere qui se
xpos esse temp⁹ q̄ libertatis
iāiamq; appropinq̄re referrent.
Multi in ecclia ipis etiā tybz aplōz
heresiarche p̄dicere. qui inter alia
plūma veritati cōtraria diem dñi
p̄dicarent i stare. quos aplōs in
ep̄lā ad tessalonicenses dampnat.
Multi i noīe xpi venere anti xpi.
quorū p̄m⁹ est symon magus.
Cui sicut i actibz aplōrū legit⁹
auscultabāt oēs q̄ in samaria
erant a nūmo usq; ad maximū
dicentes. Hic est v̄tus dei que
voratur magna. eo qd̄ multo
tēpore magis suis dementasset
eos. Cū audieritis at̄ bella et
opimones bellorū ne timueitis.
oportet em̄ fieri sed nōndā finis.
Bella ad hostes p̄tinet. seditiones
ad rues. Que vtraq; a tpe dñi
passiōis i p̄lō uideorū qui sibi

pro saluatore xpō sediciosum latro
 nē elegit. satis supq; cōstat habui-
 dasse. s; hīs aduentantib; apli ne
 treantur ne iherusolimā uideantq;
 deserant admonētur. q; uidelicet
 nō statim finis q̄m q̄drage simā
 pot; differenda sit. id ē de so-
 lano puīcie vltimūq; urbis ac
 templi sequat̄ exadū. **E**xurgēt
 at̄ gens contra gentē. **7** regnū sup
 regnū. et erūt tremot; p̄ loca et
 fames. mltū dolorū s; hec. In
 euangeliō luce ita sc̄ptū ē. et tremot;
 magni erūt p̄ loca. 7 pestilentie
 et fames. **C**onstat ḡo her aū vltimos
 acerbissimosq; dolores q̄bz oīs est
 vastata p̄mo crasa puīcia h; ē tpe
 iudaice seditionis a puīcia cōtignisse.

Potest vōs regnū sup regnū 7 pesti-
 lencia corū q̄rū p̄mo serpit ac caner
 et fames audiendi verbi dei. 7 com-
 motio vniūse tpe 7 a vera fide se-
 paratio i hereticis magis itelligi
 q̄ cont̄ se iuicem dnm̄cates ecclie
 victoriam faciūt. **Q**uāt̄ mēto
 iherusolimā ac puīcie iudorum
 vniūse tot irroganda fuerūt aduersa
 dñs subdendo māifestat cū dicit.

Videte at̄ vos metipōs. tradet̄ ei vos
 in consilijs 7 in synagogis vapulā-
 bitis. et aū reges 7 p̄sides stabitis
 p̄t̄ me i testimonij illis. **E**a quippe
 iudaice genti al' sola uel maxima
 cū eēt exiij. q; p̄ occasione dñi salua-
 toris noīs q̄p̄ ac fidei e; p̄ones siml'
 7 cōfessoēs ip̄ia crudelitate verabat.
Et in oēs gentes p̄mū oport; p̄dicari

euangeliū. **H**oc it̄m fuisse cōpletū
 et̄m̄stare testant̄ historie i q̄bz r̄fer-
 tur qd' apli oēs multo aū ex adū
 iudaice puīcie ad p̄dicandū euange-
 liū toto fuerūt orbe dispsi excepto
 iacobo zebedei. 7 iacobo fr̄e dñi qui
 p̄us i iudea pro verbo euangeli; san-
 guine fuderūt. **E**m̄ ḡo nouerat
 dñs corda discipulorū de exadū ac
 p̄ditione sue gentis eē contristat
 da hoc eos solatio alleuat. ut nō essent
 sibi etiā iudis abiectis socios nō
 defore gaudij regnūq; celestis. p̄mo
 plures multo qm̄ de iudea p̄rent
 ex oībz toto orbe nationib; eē colli-
 gendos. **E**t cū dixerint vos tra-
 detes nolite p̄rogitare qd' loq̄m̄.
 s; qd' datū fuerit vobis in illa hora
 id loquim̄. **N**ō em̄ estis vos loque-
 tes sed spūs sc̄us. **C**ū p̄t̄ xp̄m̄ du-
 cim̄ ad iudices. volutate tm̄ m̄m̄
 p̄ xpo debem; offerre. **E**terū ip̄e
 xp̄us q̄m nobis hitat loq̄tur. et
 spūs sc̄i t̄radendo grā m̄strabit.
Tradet̄ aut̄ frater fr̄em i morte.
 et pater filiū. et cōsurgēt filij in
 patres 7 morte afficient eos. **H**oc
 i p̄secutiōib; trebro fieri videm;
 nec ullus ē inter eos fidus affect;
 q̄rū diuisa est fides. **C**ū aut̄ videri-
 tis ab horatione de solatiois stantē
 vbi nō debet qui legit itelligat.
Pro eo qd' marcs ait stantē vbi
 nō debet. i matheo sc̄ptū est stantē
 i loco sc̄o. q; vniū otodis idemq;
 significat. **Q**uia minnū i loco sancto
 nō debet abhoratio stare de solatiois.

Quā ad intelligentiam puocant.
 mstratū nōstratū ēē qd dicitū est.
 Potest at̄ simplicit̄ aut de antixpo
 accipi. aut de ymagine cesaris
 quā pilatus posuit in templo. aut
 de adriam equestri statua q̄ ipso
 scō scōrū loco multo tpe stetit. Ab
 hominatio quozq; scdm veterē scrip-
 turā ydolū nūcupat. ⁊ idcirco ad-
 ditur desolatiois qd̄ in desolato tem-
 plo atq; deserto ydolū positi sit.
Tur̄ q̄ in iudaea s̄ fugient̄ i motes.
 et qui sup̄ tectū ne descendat̄ domū
 nec̄ itroeat tollere aliqd̄ de domo
 sua. Et qui i agro eit nō ruerit
 retro tollere vestimētū suū. Hec
 iuxta lrām frā ēē cōstat. cū appro-
 pinq̄ite rōno bello ⁊ extimio
 iudante gentis. oraculo admoniti
 oēs qui erāt i puūcia xp̄iam loquus
 discesserūt ut eccl̄astica narrat histo-
 ria. Et t̄is iordanē recedentes
 manebāt ad tēp̄ i ciuitate pella
 sub tutela agrippe regis iudeorū.
 tūq; i actibz aplōrū mētio ē. Cui
 cū ea q̄ sibi obtēperare uolebat
 pte iudeorū semp rōnoz imperio
 subdit̄ agebat. Iuxta uero sensus
 spiritales cū uiderim̄ abhōiatiōem
 desolatiois stare ubi nō debet. hoc
 est hereses ⁊ flagitia regnāe iter
 eos q̄ celestibz mstris uidebāt
 ēē consecrati. Cū opantes iquitate
 loquētes mendaciū uirō sanguinū
 ⁊ dolosōs quos abhōiabitur dñs
 patrem fidelū turbare p̄penderim̄.
 tur̄ q̄ in iudaea s̄ hoc ē i cōfessione

vere fidei p̄sistim̄ nō t̄rens ifiniaz
 actibz mācipari. si tanto alti⁹ virtū
 culmē debem̄ ascendere. q̄nto plures
 ampla ⁊ errabūda uiciorū sequi
 nera uidem̄. Tur̄ qui sup̄ tectū est
 h̄ ē qui excedens aīo carnalia tāq̄m
 in aura libra spiritualiter uiuit ne
 descendat ad infimos acty p̄stine
 cōuersationis neq; ea que reliquerat
 mūdi carnis ue desideria repetat.
 Dom̄ nāq; nr̄a uel mādus hic ut
 ip̄a i qua degim̄ n̄ra itelligēda est
 caro. de qua dicit apl̄is. Firmus
 em̄ qd̄ si terrestris dom̄ n̄ra hui⁹
 habitatiois dissoluatur qd̄ edifica-
 tiōe ex deo habem̄. Et qui opatur
 i eccl̄a ac sicut paul⁹ ⁊ apollo plan-
 tat ⁊ rigat. nō respinat spem secu-
 larē cui renūciauit. nec̄ retinacula
 uite habentis quibz se iāmanq; ut
 xp̄m nudus sequeatur exuerat resu-
 mere itant⁹ p̄sumat. **De pregnā-**
tibz ⁊ nutriendibz illis diebz. **De**
p̄nte captiuitate pregnātibz ⁊ nu-
trentibz q̄rū ul' uteri uel manū
filiorū sarcina p̄grauate fugen-
tate nō minū impediūt. lege r̄gū
historiā ubi uxor ionathe malā
captiuitatis p̄t̄ opa fuga uicūdo
lapsū sue filiū p̄petuo claudā r̄cepit.
Orate at̄ ut hyeme non fiat. In
 matheo sc̄ptū est. Orate at̄ ut non
 fiat fuga uia hyeme ul' sabbato.
 Si de captiuitate iherlm̄ uoluerim̄
 accipere. q̄n a tito ⁊ uespasiano cap-
 ta est. orare debent ne fuga eorū
 hyeme uel sabbato fiat. q; i altero

duricia frigoris prohibet ad solitu
 dine pgerere et in montibus desertis
 latitare. In altero autem transgressio
 legis si fugere voluerit. a morte
 imminens si remanserit. Si autem
 de resurrectione mundi intelligitur
 hoc precepit ut non refrigeret
 fides nostra et in christum caritas neque
 ut otiosi in opere dei torpeamus. ut tunc
 sabbato. Hec etiam dominus locutus est
 ad captiuitatem iudaicam quam romani
 facta est. postquam ad diem iudicii
 pertinet. Nam et apud matheum
 ita discipuli dominum cum hec esset locu
 turus interrogasse leguntur. Dic
 nobis quando hec erunt. et quod signum
 aduentus tui et resurrectionis filii.
E runt enim dies illi tribulationis
 tales non fuerunt ab initio creaturæ
 quam condidit deus usque nunc neque
 fient. Hec tribus antichristi prius
 cognouit. quoniam non solum tormenta
 tribuitoria et acerbiora quam prius
 resueuerat ingerenda sunt fidelibus.
 sed quod grauius est signorum quoque
 operatio eos qui tormenta tulerunt
 committitur. teste apostolo qui ait.
 Cuius est aduersus secundum operationem
 sathane in omni seductione signis
 et prodigiis mendacium. Quia
 enim sepe miracula quot virtutes
 sancti miris coram persecutoribus
 fecerunt. nec tamen credere illi neque
 a persecutando cessare voluerunt.
 Cuius ergo ad fidem conuertitur
 incredulus. cuius iam credentis non
 pauet et conuertitur fides. quando

unde prouida pietate subiungitur.
 persecutor mentis seuit ut christus
 negetur. prouocant miraculis ut
 antichristo credatur. Quod ergo hinc
 suffragium. que spes remanebit
 electis. Nisi ut supra gratia quam tur
 tutem pane prius largitur. potest
 tamen persecuti et tribulandi non
 demat impijs. Et nisi breuissimis
 dominus dies non fuisset salua omnis
 caro. si propter electos quos elegit
 breuiauit dies. Hec etiam tribu
 latio quanto ceteris quam pressere pres
 surarum pondere grauior. tanto est
 temporis breuitate moderatior futura.
 Nam quod tribus annis et dimidio pro
 pheta damielis quantum et de apoca
 lipsi sancti iohannis conia potest etiam de
 dei per orbem impugnantura esse
 creditur. Et si tunc quis vobis dixerit
 ecce hic est christus ecce illic ne re
 deritis. Exurgat ei pseudo christi
 et pseudo prophete et dabit signa
 et portenta ad seducendos fieri
 potest etiam electos. Quidam hec ad
 captiuitatis iudaice tempore referunt.
 ubi multi christos se esse dicentes. et
 ceptas post ratuas ipsi traherent post se.
 Sed notandum quod in iherosolymis miserabilis et
 misere citans obsidione nullus erat
 fidelis ad quem divina exhortatio
 pueros magistros sequeretur fieri debet.
 Verum omnes propter et minores et ma
 iores. et obsessi et obsidentes aliam
 a christo durabant. Vnde melius de hoc
 tunc accipiendum. qui contra etiam
 bementes christos se esse mentientur.
 quoniam primus symon magus fuit. extremus

at ille maior ceteris est antityps.
Et in illis diebus post tribulatione
illam sol cotenebrabit. & luna no
dabit splendore suu. & stelle celi
decidentes. Et idera idie iudicij
 videbut obscura no diminitioe
 sue lucis accedente. sz supaciente
 claritate veri lumis hoc e sumi
 iudicis cu venerit i maiestate sua
 et pns & scoru angeloru. qius
 ml phibeat itelligi veraciter sole
 tur & luna cu syderibz ceteris ad
 tep suo lumie puari. quo factu
 constat de sole tpe dnce passionis.
 Luna em tur tps cu esset plena
 sub abdito tpe latebat. vñ ipfecta
 restat usqz hodie ppheta iohel.
 qui cu dixisset sol couertet i tene
 bras addidit et luna in sanguine
 anqm dies dñi veniat magni et
 manifestu. Et qd de die iudicij loques
 ysaias. et erubescet iquit luna et
 cofundetur sol. cu regnauit dñs
 exercituu i mote & in iherlm. et i cospai
 senu suoru fuerit glorificatu. Ce
 tera pacto die iudicij & clarescite
 future gloria vite. cu fuerit celu
 nouu et terra noua. tur fiet qd
 idem ppha dicit alibi. Et erit lux
 lune sicut lux solis. et lux solis
 erit septemplex sicut lux septē
 dieru. Et vtutes que st in celis
mouebut. Qd unru hoies qui et
 natura st & sensu trestres ad hor
 iudiciu pturbari. cui aspectum
 & tpe celoru vtutes h e angelice
 tremment ptates. bto quoqz iob

pon

attestante qui dicit. Colupne celi
cotremesaut & pauet ad nutu ei.
 Qd go faciut tabule. qñ tremment
 colupne. Qd vrgula deserti patit
 cu redrus paradisi cotutitur. Et
tur mittet angelos suos. & cotre
gabit electos suos a qtuor vetis
a sumo tpe usqz ad sumu celi. A
 quatuor vetis a qtuor mundi clima
 tibz dicit oriente. occidente. aqlone.
 & austro. Et ne quisqm putaret
 a qtuor solūmo plagis tpe. & non
 poru a cunctis ei fimbz simul et
 meditraneis tgrionibz electos ee
 cōgregandos apte subiūxit. A su
 mo tpe usqz ad sumu celi. id e ab
 extremis tpe fimbz p directu usqz
 ad ultimos terminos ei ubi longe
 aspectatibz circulo celi terre videt
 mfidere. Nullu go i die illa rmane
 bit electu qui no venient ad iudiciu
 dno i aera occurrat. siue viuens
 adhuc in corpe reptus. seu de mor
 te ia resuscitatu ad vita. Veniut
 ad iudiciu & reprobi. & ipi aliq in
 corpe tueti viu. aliq ad vita a mor
 te suscitati. Et ea mirru distan
 cia quo usqz cōgregent in gaudiu
 dñi sui. unni at ei pacto iudicio
 dissipentur & pereant a face dei.
A ficu at distate gabolam. Cum
ram ei tener fuerit. & nata fue
rint folia cognoscatis qd in proxi
mo sit estas. Sic & vos cu videritis
 her fieri satote qñ i pximo sit i ostis.
Sub exemplo arboris docuit con
sūmationis aduentu. Quō iquit cu

C

C

teneri fuerit in arbore fructu multum
 et gēma erūpit in florē. cortexq;
 folia p̄turit itelligitis estatis ad-
 uentū. & fauorū ac veris introitū
 ita cū her oīa q̄ sc̄pta s̄t videritis.
 nolite putare iā adesse cōsumatioē
 mūdi. s̄ quasi phemia & p̄curso-
 res quosdā venire ut oūdāt q̄ppe
 sit iā mūdis. **P**otest at h̄ fructi-
 mitio fia iuxta iustos sensū alit̄
 itelligi videlicet sup̄ statu s̄mago-
 ge. q̄ quondā veniente ad se dno
 q̄ fructū iusticie nō habebat in
 eis qui tūc increduli erāt etia ste-
 rilitate dāpnata est. **E**t qm̄ dixit
 ap̄l̄s. q̄ tentis ex p̄te facta ē in
 isrl̄ donec plenitudo gentiū intrar̄.
 et sic om̄s isrl̄ saluērit. **C**ū h̄ af-
 fuerit temp̄ q̄ ut ablata diutina ce-
 ritate p̄fidie. oīs isrl̄ lucē recipiat
 et salutem q̄ n̄dū sterilis arbor fia
 fructū que negauerat reddet. **I**ux-
 illud b̄ti iob. **I**gnū habet spem. si
 p̄fū fuerit rursū virefat & rami
 eius pullulant. **E**t semerit i t̄ra
 radix ei⁹ & i puluere mortuū fuerit.
 trūc⁹ illius ad odorē aque ḡmabit.
 & faciet comā quasi cū p̄mā plan-
 tātū est. **Q**d̄ ubi factū videris diem
 extremū discriminis & estate vere
 pacis ac lucis eē p̄mo nō ambiges.

Amen dico vobis qm̄ nō transibit
gnatio hec donec omnia ista fiant.
Nonē generationis aut oē hōim sig-
nificat gen̄ aut specialit̄ iudoy.
Celū & terra transibūt. **V**ba aut̄
mea nō transibūt. Celū qd̄ t̄nsibit

nō etherēū sive sp̄derē. s̄ aereū
 a quo & aues cel̄ & nabilia cel̄os
 nominant̄ itelligere d̄be. **P**etro
 attestante qui ait. qd̄ cel̄ erat p̄i⁹
 et t̄ra d̄ aqua. et p̄ aquā cōsistens
 dei v̄bo p̄ que ille tūc mūd⁹ aqua
 iundat⁹ perit. **C**el̄ at̄ qui nūc s̄t
 & t̄ra eodē v̄bo repōit̄ s̄t igne
 seruati i diem iudici⁹ & p̄dicionis
 hōim impiorū. **P**erte docēs q̄
 nō alit̄ cel̄ s̄t igne p̄turi. q̄ qui
 aqua p̄dit̄. h̄ est iānia her & mu-
 bilosa ventosi aeris spacia. **N**eq̄
 em̄ aqua diluuij q̄ quidam t̄rā
 cubitis mōtū caruina t̄nsendit
 ultra aeris etherisq; cōfina
 p̄uēisse credenda est. **Q**uocūq;
 at̄ p̄uenire potuit. eo in mirū uic-
 p̄fata b̄ti petri sm̄am ignis quōq;
 iudici⁹ p̄uēiet. **E**t aut̄ cel̄ & t̄ra
 t̄nsibūt. mouere p̄t quō dicit̄ et
 desuastēs ḡnatio p̄erit. & ḡnatio
 aduenit. terra vero ietū stat.
Et apta ratione celū & terra p̄er-
 eam p̄ eam quā nūc habent yma-
 ginem transeūt. attamē p̄ eētā
 sine fine subsistūt. **P**reterit em̄
 figura h̄ mūdi. **E**t ad ioh̄em
 angelus. **E**rit iquit celū nouū
 & t̄ra noua. qd̄ quidē nō alia con-
 denda s̄t. s̄ h̄ ip̄a r̄nouāt̄. **C**elū
 igitur & terra transit et erit.
 q̄ ab ea quā nūc habet specie
 p̄ ignē tergitur. & tū in sua semp̄
 natura seruatur. **V**n̄ & p̄ psal-
 mistā dicitur. **Q**uatabis ea & ma-
 tabūt. **Q**uā quidē ultimū cōsumatioē

suā ipīs nobis nūc viciissitudinibz
 nūciāt. quibz nris vsibz dēsmēter
 alēnaut. Nā trā a sua spē hiemali
 ariditate defiat. vñali hūore vñ defiat
 Celi cotidie caligine noctis obdu
 citur. & diurna claritate rēnouatur.
 Hinc gō hinc fideis quisq; colligat.
 & interire her. & tū p inouationē
 refici q̄ cōstat nūc assidue velut ex
 defectu repari. de die at̄ illo ul' hora
nemo scit neq; angeli i celo neq;
filius nisi p̄. Gaudet aruus et
 euormus quasi ignorātia mgn̄
 gloria discipulorū sit & dicit. Non
 p̄t equalis eē qui nouit & ignorat.
 Cū vō omīa t̄p̄a fecerit ih̄us hor
 ē v̄bū dei. oīa ei p̄ ipm̄ facta s̄t. et
 sine ipō factū est nichil. In oibz at̄
 t̄p̄ibus etiā dies iudicij sit qua con
 sequentia p̄t ei ignorare p̄tē cui
 totū nouerit. Causa gō reddēda
 ē cur ignorare dicatur. Ap̄ls sup
 saluatore s̄p̄s̄it. In quo s̄t oēs the
 sauri sapie & scie absconditi. Quare
 absconditi? Post resurrectionē
 it̄rogat̄ ab ap̄lis de die iudicij ma
 nifestus r̄ndit. Non ē v̄m̄ scire
 t̄p̄a et momenta que p̄t̄ posuit in
 sua p̄tate. Qñ dicit nō est v̄strū
 scire. oñdit qd̄ ip̄e sciat. si nō ex
 pediat nosse ap̄lis. ut semp̄ incerti
 de aduētū iudicij sic cotidie viuāt
 quasi die alia iudicandi sint. Dem̄
 et cōsequens euangelij sermo idipm̄
 cogit itelligi. docens quoq; p̄m̄
 solū nosse. in p̄tē cōprehendit et
 filiū. Omīs em̄ p̄t̄ filij nomen est.

Videte vigilate & orate. nescitis
em̄ qñ temp̄ sit. Sicut hō qui pe
 regre p̄fectus reliquit domū suā
 et dedit seruis suis p̄tatem cuiusq;
 opus et iamtori p̄cepit ut vigilet
 Perspicue oñdit quare dixerit
 de die aut̄ illo ul' hora nemo scit. neq;
 angeli i celo. neq; filius. nisi pater.
 Quia nō expedit ap̄lis ut pendule scire
 exp̄tationis incerto semp̄ eū credant
 eē venturū que ignorat qñ v̄tur
 sit. Et nō dixit qz nescim̄ qua hora
 dñs venturū sit. s̄ nescitis. Prem̄s
q; p̄t̄ famlias exemplo cur reticcat
cōsumationis diem manifestus dicit
dicens. Vigilate gō nescitis ei qñd
dñs veniat. sero an media nocte.
an gallicantu. an mane. ne tū veniat
repente. t̄ueniat uos dormientes.
 Homo at̄ qui peregre p̄fectus reliquit
 domū suā. h̄uit dubiū qñ xp̄us sit
 qui ad p̄m̄ p̄ resurrectionē victor
 ascendens. etiam corpaliter reliquit.
 Quā tñ nūq; diuine p̄s̄idie p̄sentie
 destituit. manēs i illa oibz diebus
 usq; ad cōsumationē sc̄li. Carnis
 etenim locū ip̄e trā ē q̄ uelut ad p̄gna
 ducta ē. tū p̄ r̄d̄ptore n̄m̄ ē i celo
 collocata. Dedit at̄ seruis suis p̄tate
 cuiusq; opus. q; fidelibz suis concessa
 sc̄i sp̄s gr̄a fr̄uidate tribuit bono
 opibus seruendi. Iamtori quoq;
precepit ut vigilaret. qz ordim̄ pastoz
ac r̄ozū spiritalū cōm̄sse sibi etic
cūā sollerti obseruatiā iubet n̄pendē.
Qd̄ aut̄ vobis dico. oibz dico vigilate.
Non ap̄li tantū & successores eorū.

reditu munitu erit. s. oēs vigila
 re p̄cipimur. Vm̄si ianuās cordū
 m̄orū ne hostis antiquus mala
 suggerendo irrūpat instanter ser
 uare iubemur. ne nos dormientes
 dñs veniens inueniat sedulo singu
 li p̄cauere debem. Vnusquisq; ei
 pro se reddet rōnem deo. Vigilat
 at̄ qui ad aspectū veri lumis men
 tis oculos aptos tenet. Vigilat
 qui seruat opando quod credit.
 Vigilat qui a se torporis & negli
 gentie tenebras repellit. Hinc ete
 nim paulus dicit. Euigilate iusti
 & nolite peccare. Hinc rursū aut.
 Hora est iam nos de somno surgere
 rat at̄ **Caplin. xiiii.**
Pascha & azima p̄ biduū.
 Pascha qđ hebraice d̄
 phase nō a passione ut pleriq;
 arbitrant̄. s. a t̄situ nōiat̄. eo qđ
 extimatoz videns sanguinem in
 foribz israhelitarū p̄t̄siserit. nec
 p̄cusserit eos. uel ipse dñs p̄bens
 auxiliū plō suo desup ambularet.
 Cui⁹ sacramentū vocabuli subli
 mi⁹ exponēs euangelista iohēs
 ait. Ante diem at̄ festū pasche snēs
 ih̄s qđ venit ei⁹ hora ut transeat
 ex h̄ m̄ādo ad p̄rēm. Vbi māfeste
 declarat̄ ideo solemnitate h̄ diem
 p̄ legem iustice t̄sitiū esse bonitū.
 qđ agn̄⁹ dei qui p̄m̄ m̄ūdi tolleret
 teo de hor m̄ādo siue ip̄e t̄siturus
 siue nos salubri t̄sitiū. quasi de egip
 tia ec̄t seruitute ductur⁹. Hor sane
 meta veteris israhelenti sc̄pturā.

inter pascha & azima distat. quod
 pascha ip̄e solus dies appellatur
 i quo agn̄⁹ occidebat̄ ad vesperā.
 hor est q̄tradecima luna p̄m̄ m̄ēsis.
 Q̄tradecima luna qñ egressū est
 de egipto succedebat festiuitas
 azimorū q̄ septem diebz id̄ est usq;
 ad vicesimū diem eiusdē mensis
 ad vesperā est statuta solentis.
 Verū euangeliste idifferēt̄ & diem
 azimorū pascha & pro diebz azimoz
 pascha ponere solent. Dicit enim
 marcy. Erat aut̄ pascha & azima
 post biduū. Dicit lucas. dies festi
 azimorū qui d̄ pascha. Item iohēs
 Ca p̄mo azimorū die id est q̄tradecima
 luna res ageret̄ aut. Et ipsi non
 itroierūt in p̄torū ut nō cōmū
 rent. s. manducarent pascha.
 Qđ ideo fecere qz & pasche dies in
 azimis pambz est celebrari p̄cept⁹.
 Et nos quasi pascha p̄t̄rū facti
 entes semp ex hor m̄ādo transire
 p̄cipimur. Vno quippe die agn̄⁹
 imolato ad vesperam. septē ex
 ordine dies sequūtur azimorū qz
 xp̄s semel pro nobis i plenitudine
 tēporū passus in carne p̄ totum
 nobis h̄u⁹ sc̄li temp⁹ qz septem
 diebz agitur in azimis sinceritatis
 et veritatis p̄cept̄ esse viuendū.
 om̄q; semp in sic nos desideria
 terrena quasi egipti retrinacula
 fugere. & velut a m̄ādāna cōiū
 rione secretā solitudine iter au
 monet subire virtutū. Et q̄rebat̄
 sūm sacerdotēs & scribe quomō

cū dolo tenerent & occideret. Dice-
bant autē. Non in die festo ne forte
tumultus fieret in populo. Qui debue-
rant pascha vicinis parare buti-
mas. leuigare tēpli parietes. pa-
uimenta verrere. vasa mūdare. et
scdm ritū legis purificari ut esu
agm digni fierent. cōgregātur
teuantes cōsilium quō occidant dnm
nō timētes seditionē ut simplex
sermo demonstrat. s; auētes ne
auēdio populi de suis māibz tollerēt.

Et cū eēt bethanie in domū symonis
leprosi & recūberet. Passus ē pro
cū mūdō & vniuersas nationes suo
sanguine redemptur & moratur
in bethania in domo obie q̄ quondā
fuit symonis leprosi. Non q̄ lepro-
sus illo tpe pmaneret. s; q̄ ante
leprosus postea a saluatore mūdatus
est. noīe pristino pmanēte ut vtrius
curantis appareat. Nā & in matha-
logo ap̄tōrum cū p̄simo viciō et
officio mathe & publicanū appellat
qui certe publicanū eē desiderat.

Quidā symonē leprosu volūt itelli-
gere ptem populi qui crediderit dno
& ab eo curat & sit. Symon quoq;
obediens dicit. venit mulier ha-
bens alabastrū bnguenti nardi
spicati p̄ciosi. & fracto alabastrō
effudit sup caput ei. Mulier

ista maria erat magdalene soror
lazari quē suscitauit ih̄sus a mortuis
ut ioh̄es apte cōmemorat. Qui
hoc etiā factū an̄ sex dies pasche
testatur pridie qm̄ asino sedens

cū palmis & laude turbarū iheru-
solimā veniret. Nā est autē nō alia
que quōdā ut lucas scribit pat̄re
adhuc veniens pedes dnm lacrimis
p̄ne rigauit. & bnguento pie con-
fessionis lēnuit. et q̄ multū dilexit
multorū veniā peccatōrū a pio iudice
pmeruit. Nūc vero iustificata et
familiaris effecta dno. nō tantū
pedes ei & ut idē ioh̄es narrat.
verū etiā caput ut mathe & marcūq;
p̄hibent oleo sc̄o pfudit. Est autē
alabastrū gen̄ marmoris candidi
varijs coloribz itertincti qd̄ ad
vasa bnguentaria curare solent
eo qd̄ optime seruari ea t̄corrupta
dicatur. Nasatur circa thebas egip-
tias et damascū siriē ceteris can-
didius. pbatissimū vero in india.
Nardus vero ē frutex aromatica
grau ut autē & crassa radice. s;
breui ac ingra fragilibz qd̄ ius
pingui siti redolente aut c̄pressū
aspero sapore folio pio densoq;
cui & catumina in aristas sp̄rgit.
Idēq; gemina dote pigmetarū
nardi sp̄catis ac folia celebrant.
Et hoc est qd̄ ait marcus bnguenti
nardi sp̄catis p̄ciosi. videlicet quia
bnguentū illud qd̄ attulit maria
dno nō solū de radice confectum
nardi. verū etiā qd̄ p̄ciosi & eēt
sp̄cariū quoq; & foliorū ei & adiectioē
odoris ac v̄tutis illi & erat attu-
mulata gracia. Ferūt autē de
nardo physiologi qd̄ p̄ncipalis
sit in bngentis. vnde merito

unctionem capitis et pedum domini oblata est. Sunt quidem multa et digna hominum herbe propter munditiam quod preciosius est. **M**istice autem deuotione herbarum dominus ministrantis fidem ac pietatem designat etiam sancte qui loquitur in amoris cantico dicens. **D**um esset rex in cubitu suo uardus mea dedit odorem suum. **Q**ue nimis uerba et semel iuxta hanc mentibus marie compleuit et cotidie omnibus suis membris spiritualiter implere non desinit. **Q**ue toto diffusa orbe gloriantur et dicunt. **D**onat gratias qui semper triumphat nos in christo ihesu et odore noticie sue manifestat pro nos in omni loco quod christi boni odor sumus deo. **Q**ue cum potentiam diuine uirtutis et quod illi uerba cum prece est digna reuerentia confiteretur laudat et perdit. caput profecto illius unguento perfudit profuso. **C**um uero assupte mysteria humanitatis eque digna reuerentia suscipit in pedes utriusque domini unguentum nardi pistum id est fidele ac uerum perfudit. quod illa eius natura qua fratri communi gere hoc est inter homines conuersari dignatur et pia predicatione comedat ac deuotis uenerat obsequiis. **E**rant autem indigne ferentes mita semetipos et dicentes. **U**t quod perditio ista facta est? **P**oterat enim uendari unguentum istud plusquam trecentis denariis et dari pauperibus. **M**artius huiusmodi et matheus smerdochicos loquitur pluralem uidelicet numerum pro singulari ponens. **N**am iohannes

distinctius loquens iudam hanc locutionem esse testatur. et hoc gratia cupiditatis eo quod fur fuisset et luculos habens ea que mittebantur portaret. **P**otest etiam intelligi quod et alij discipuli aut senserint hoc aut dixerint. aut eis iuda dicente persuasum sit. atque omnium uoluntate matheus et marcus etiam uerbis expresserit. **E**t iudas propterea dixerit quod fur erat. ceteri uero propter pauperum curam. **I**ohannem autem de illo solo id commorare uoluisse cuius ex hac occasione furiandi consuetudinem credidit mandam. **Q**uod uero subdit. **E**t fremebat meam. **N**equaquam de bonis ac diligentibus christum apostolis dictum crediderim. sed de illo potius sub nomine plurali qui nec domino ac discipulis eius fideliter adhesisse neque pauperum curam habuisse probatur est. **I**hesus autem dixit. **S**inite eam. **Q**ui illi molestus estis? **B**onum opus operatum est in me. **S**emper enim pauperes habebitis uobiscum. et cum uolueritis potestis illis benefacere. **M**e autem non semper habebitis. **I**lla oboritur questio quare post resurrectionem ihesus dixerit discipulis. **E**cce ego uobiscum sum usque ad consummationem mundi. **N**unc autem loquitur me enim non semper habebitis. **E**t michi uidetur in hoc loco de presentia dicere corporali. quod nequaquam cum eis ita futurum sit post resurrectionem. **Q**uomodo nunc in omni conuictu et familiaritate. **C**uius rei memor sic apostolus ait. **E**t si noueram ihesum cristum secundum carnem. **S**ed non iam non noui quem

quidam

Quod habuit her fecit. puenit
 vngere corp⁹ meū in sepulturā.
Quod vos putatis pdmonē eē vnguen
 ti officia sepulture est. **N**ec mirā
 si michi bonū odorē sue fidei dederit.
 cū ego pro ea fusur⁹ sui sanguinē
 meū. **A**men duo vobis. vbiq; pre
 dicatū fuerit euangeliū istud i vni
 uersū mūdū et qd fecit her enar
 rabitur i memoriam ei⁹. **A**tende
 noticiā futurorū. qd passur⁹ post
 dies paucos sicut euangeliū suū
 toto orbe celebrandū. **N**otandū at
 qz sicut maria gloriā adeptā est
 toto orbe quociq; etiā sū diffusa
 est de obsequio qd dno pie deuotiōis
 exhibuit. ita e contrario ille qui obse
 quo detrahere temeraria lingua
 nō tmuuit. pfidie nota longe lateq;
 ifamat⁹. ⁊ deo simul atq; hoibz me
 rito fact⁹ est exosus. **E**t dñs bonū
 laude digna remunerans. futuras
 mppij cōtumelias tacendo pterijt.
Et scarioth⁹ vn⁹ de duodecim abiit
 ad sūmos sacerdotes ut pderet eū
 illis. **I**nfelix iudas dāpnū qd ex
 effusione vnguenti se fecisse crede
 bat. vult p̄cio m̄grū cōpensare.
Rec certum postulat sūmā. ut sal
 tim lucrosa videret p̄dicio. si q̄si
 bile tradens mancipiū in potestate
 eimentū posuit q̄ntū vellet dare.
Quod aut dicit abiit ad sūmos sacer
 dotes ut pderet eū illis. ondit eū
 nō a p̄ncipibz iuitatū. nō vlla n̄m
 tate constitutū. sponte p̄pria sceleris
 tate mentis misse cōsilū. **Q**ui

audientes gausi s̄ ⁊ p̄miserunt
 ei pecuniā se daturus. et q̄rebat
 quomō illū oportune traderet.
Multi hodie scelus uide qz dñm ac
 m̄grū deūq; suū pecuniā vendide
 rit velut imane ⁊ nefariū exhorret.
 nec tamē cauent. **N**am cū pro mu
 neribz falsū cōtra quēlibz testiōm
 dicūt p̄fecto qz veritatē pro pe
 cunia negant. deū pecuniā vendūt.
Ip̄e em dicit ego sum veritas. **C**ū
 societate fraternitatis aliqua dis
 cordie peste cōmaculant. dñm pdūt
 qz deus caritas est. **C**ui ḡ carita
 tis ⁊ veritatis iura spernūt. deū
 vtiq; qui ē caritas ⁊ veritas pro
 dunt. maxime cū nō ifirmitate
 ul ignorantia peccant. s̄ in siliti
 dñe uide q̄rūt oportunitatē. q̄liter
 arbitris absentibz mendacio veri
 tatem. v̄tutē t̄m̄ne miscent.
Et p̄mo die azimorū q̄n pascha
 imolabant dicit ei discipuli. **Q**uo
 bis etiā ⁊ parem⁹ tibi comedere
 pascha. **P**rimū diem azimorum
 q̄ntadecimū primi mensis appellat
 q̄n fermento abiecto imolare. id est
 agnū occidere solebant ad vespam
 qd exponēs aplūs ait. **E**t em pascha
 n̄m imolat⁹ est arstus. **Q**ui h̄ret
 die sequenti h̄ est q̄ntadecima sit
 luna crucifixus hac t̄n nocte qua
 agn⁹ immolabatur ⁊ carnis san
 guinis qz sui discipulis tradidit
 misteria celebranda. ⁊ a iudeis tent⁹
 ac ligat⁹ ipius imolatiōis hoc est
 passionis sue sacrauit exordium.

Judas

Et mittit duos ex discipulis suis
 et dicit eis. Ite in ciuitatem et occur-
 ret vobis homo lagenam aque ba-
 ulans. Indiciu priste diuinitatis
 est. qz cu discipulis loquens qd ali-
 bi futurū sit nouit. Pulchre aut dicitur
 paraturis pascha homo lagenam
 suae iuxta aliam euangelistā an-
 phoram aque baulans occurrit.
 ut ondatur huius pasche misteriu
 pro ablutione pfecta mudi totius
 esse celebrandū. Aqua quippe la-
 uacru grē. lagena fragilitate de-
 signat corū p quos eadem eat grā
 mudi mstranda. vñ autē habemq
 at thesaurū istū in basis fictilibus.
 Parant grē pascha discipuli ubi
 aque infertur lagena ut adesse
 tempus mstruent quo cultoribus
 veri pasche typus de limine ar-
 postibz cruor auferatur. et ad tol-
 lenda mudi armina viuifici fon-
 tis baptisma cōsecratur. **Sequi-
 mur eū.** et quocūqz introierit dicit
 dno domus. qz mstr dicit. ubi est
 refectio mea ubi pascha cū disci-
 pulis meis manducem. **Consulte**
 suae aque baula scudm domus
 st pmissa uocabula. ut oibz verū
 pascha celebrare uolentibz hoc est
 xpi sacramentis imbui. eūqz suae
 mentis hospicio suscipe qrentibz
 facultas danda signet. Et ipse
 vobis demonstrabit tenaculū grā de-
 stratiū et ubi pate nobis. Tenaculū
 magnū lex spiritalis est. q de an-
 gustiis littere egrediens i sublimi

loco recipit saluatore. Nā q adhuc
 occidentem hram seruauerit qui
 nō aliud i agno qm pecus intellexit
 iste nimirū in pmissis pascha facit.
 quia maiestatem spūs i vbis dei
 cōprehendere necdū didicit. et qui
 aque baulū hoc est grē pfectione
 i domū etne fuit secutus. hic per
 spm illustrantē sup faciem littere
 transcendendo in alto mentis so-
 lario xpo refectione pparat. qz
 cūctā uel pasche sacramenta. uel etia
 legis decreta ei esse sacramenta
 cognoscit. **Vespere autē factu ve-
 nit cū duodecim. Et discubentibz**
et manducantibz ait ihesus. Amen
dico vobis qz vnus ex vobis me
tradet qui manducat meū. Qui
 de passione pduxerat et de pōitore
 pcedit dans lorū pme. ut cū intel-
 leuisset sari cogitationes suas
 et occulta cōsilia penitenter eum
 facti sui. Et tū non designat spe-
 cialiter ne manifeste quo arguet
 ipudencior fieret mittit ammen
 i nō ut agat conscius penitentiā.
Et illi reperat cōtristari et dicere
ei singillatim. Nūquid ego? Et
certe nouerant vñ dcm apli
qd nichil tale contra dnm cogita-
rent. Et plus credit magro qd
sibi. Et timentes fragilitatem
suā tristes interrogāt de pōitore
cōsciām nō habebant. Qui ait
illis. Vñ vnus ex duodecim qui intin-
meū manū in cathino. P mna
dni potentia. Primum pcederat

bonus ex vobis me tradet p̄seue-
 rat p̄ditos ī malo. Manifestius
 arguit. et tñ nomen p̄rie nō de-
 signat. Judas ceteris contristatus
 ⁊ retrahentibz manū et interdi-
 centibus cibos ori suo. temeritate
 ⁊ impudencia qua p̄ditur gerat
 etiam manū cū nigro mittit ī ca-
 tino. ut audacia bonā cōsāam mē-
 trectur. **Et filius quidē hoīs vadit**
sicut scriptū est de eo. Ve aut̄ hominū
illi p̄ quē filius hoīs tradetur.
 Nec p̄mo nec scdō correptū a pro-
 ditione retrahit pedem. s̄ parā
 dñi nutrit impudenciā suam et
 thesaurizat sibi iram ī die ire.
 Penā p̄dicat ut quem pudor nō
 vicerat corrigant denūciata sup-
 plicia. S̄ et hodie quoqz et ī sem-
 pitū v̄e hoī illi qui ad mensam
 dñi malignū accedit. qui insidijs
 mente conditis. qui p̄cordijs aliq̄
 scelere pollutis misteriorū xp̄i
 oblationibz sacrosanctis p̄cipare
 nō metuit. Et ille eī exemplo
 iude filii hoīs tradit. nō quidem
 iudeis p̄coribz. s̄ tñ p̄coribus
 mēbris videlicet suis q̄bz illud
 īestimabile ⁊ īuocabile dñi corpus
 ac sanguis sac̄mētū temerare
 p̄sumit. Ille dñm vendit qui eī
 timore atqz amore neglecto tre-
 na pro illo ⁊ cuncta p̄mo etiā
 criminosa diligere ⁊ curare con-
 uincitur. **Bonū est ei si nō cet-**
natus hō ille. Nō ideo putandū
ē ante fuisse qm̄ nasceretur.

q̄ nulli possit esse bene nisi ei qui fue-
 rit. s̄ simpliciter dicitū est multo
 meli⁹ esse nō subsistere. qm̄ male
 subsistere. **Et manducantibus illis**
accepit ihesus panē et bñdixit fre-
git et dedit eis. Et ait. Sumite.
Hoc est corp⁹ meū. **Sumite pasche**
 veteris solemnis que ī cōmemora-
 tionē antique de egipto liberationis
 ppli dei agebantur. transijt ad nouā.
 qd̄ in sue redemptionis memoriā
 etiam frequentare volebat. ut
 videlicet pro carne agni ac sanguīe.
 sui corpus sanguinisqz sac̄mētū
 substitueret. n̄m̄qz se esse mōstra-
 ret cui iuravit dñs ⁊ nō penite-
 bit eū tu es sacerdos ietnā scdm̄
 ordinem melchisedech. **Frangit**
at̄ ip̄e panē quem discipulis por-
rigit ut ordat corpus sui fractioēz
 nō absqz sua sponte ac p̄curatioē
 venturā. s̄ sicut alibi dicit. **Utatē**
 se habere ponendi aiām suam.
 ⁊ p̄tatem se habere iterū sumēdi
 eam. Quem videlicet panē certū
 quoqz grā sac̄mētū p̄cipū frangēt
 bñdixit. q̄ nām hūmā quā passus
 assumpsit ip̄e vna cū p̄re ⁊ spū sancto
 gratia diuine v̄tutis impleuit.
Bñdixit panē et fregit. q̄ ita hoīem
 assumptū morti subdere dignatus est.
 ut ei diuine immortalitatis verant̄
 inesse potentia demonstraret.
Deoqz velocius eū a morte resusci-
tandum esse doceret. Et accepto
calice grās agens dedit eis. et
lauerunt ex illo oēs. Cū appropinquare

aliene

passioni dicitur. accepto calice grās
egisse phibetur. Grās itaq; agit
qui flagella iniquitatis suscipit. et
quicquid dignū percussioni exhibuit
hūiliter in percussione bñdicit. ut hūc
videlicet oñdat qd vnusquisq; in
flagella culpe pprie facere debeat.
si ipse equimmiter flagella culpe
portat aliene. ut hūc oñdat qd
in correptione faciat subdit q; si in
flagello posuit xpi grās agit equa
lis. Et ait illis. Hic est sanguis
meus noui testamēti qui pro mul
tis effundetur. Quia panis corp⁹
cōfirmat. vniū vero sanguinem
opatur in carne. Hic ad corp⁹ xpi
misterie illud refertur ad sanguinē.
Verū q; nos in xpo et in nobis xpm
manere oportet vniū dñi calicis
aqua miferetur. attestante ei iohē
aque ppli sūt. Et neq; aquā solam
neq; solū vniū. sicut nec granū
frumenti solū sine aque admixtiōe
et confectione in panē cuiq; licet
offerre. ne talis videlicet oblatio
quasi caput a mēbris serernēdū
esse significet. et vel xpm sū mē
redemptionis amore pati potuisse.
uel nos sine illi⁹ passione saluari
at pū offerri posse cōfingat. Qd
aut ait. Hic est sanguis me⁹ noui
testamenti. ad distinctionē respu
cit veteris testamenti qd hūc coze
et vitulorū est sanguine deditū
dicente inter aspergendū legis
latore. Hic est sanguis testamēti
qd mandauit ad vos deus. Et tē eī

exemplaria quādē vitulorū hūmūdā.
ipā aut celestia melioribus hostiis
qm istis. Iuxta qd apl⁹ p totam
ad hebrōs eplām inter legem dīfem
guens et euangelū pulcherrima
expositione ac plenaria rōe declarat.
Amen dico vobis qd iam nō bibam
de gemmine vitis usq; in diem illū
cū illud bibam nouū in regno dei.
Vitem sive vineam dñi appellatā
esse synagogam. et oīs sparsim
scriptura. et aptius testatur ysaías
in cantico de illa cantato. Vinea ipuēs
dñi sabaoth dom⁹ isrl est. De qua
mirrū dñs vinea multo tpe bibe
bat qm̄us pluribz ramis tamari
tudine vitis aliene cōuersis. Quia
tam et si multis illa plebe exorbi
tantibz a recto fidei itinere nō de
fuere plurimi toto legis tpe qm̄
pns cogitacōibz sūmissq; virtutibz
delectaretur deus. Verū passo in
carne dño ac resurgente a mortuis
temp⁹ fuit ut legalis illa et figura
lis obseruatio cessaret. atq; ea que
sdm̄ lrām gerebantur in spūali
translata sensum melius in nouo testa
mento uiuante sū spūs grā teneret.
Iturus gō ad passionē dñs ait. Iam
nō bibam de gemmine vitis usq;
in diem illū cū illud bibam nouū
in regno dei. ac si apte dicit. Nō
ultra carnalibz synagoge cerimo
nīs delectabor. in quibz enā pas
chalis agni locū tenuere p̄cipuē. Ad
adrit enī temp⁹ mee resurrexeris
adrit dies ille cū ipē in regno dei

posito id est gloria vite immortalis
 sublimatus de salute eiusdem populi fon-
 te gratie spiritualis regenerati nouo
 vobiscum gaudio p'fungar. Et immo
dicto exierunt in montem oliuarum.
 hoc est qd in psalmo legitur. Exerunt
pauperes et saturabatur et lauda-
bunt dnm qui requirunt eu. Potest
 ymnus etiam ille intelligi que d'ns scdm
 iohem p' gr'as agens decantabat
 i quo et pro seipso et pro discipulis
 et p' eis qui per verbu eoru creditu
 erant. eleuatis sursum oculis p'bat.
 Et pulchre discipulos sacramentis
 sui corpus ac sanguis imbutos et
 ymnus pie intercessionis p'nti comen-
 datos in motem educit oliuarum.
 ut tipice designet nos per acceptioez
 sacramentoru suoru p que opem sue
 intercessionis ad alioza v'itutu dona
 et transfusa sancti sp'us quibus in
 corde purgamur descendere debere.
 Et ait eis ihesus. Oes scandalisa-
bunt in ista nocte. Predicit qd pas-
suri sit. ut cu passi fuerint no des-
 perent salutem. sed agentes p'ntiam
 liberentur. Et signanter addidit
 i nocte ista scandalisabunt. qz quod
 qui tebrantur nocte tebrantur.
 sic qui scandalu patiunt. in nocte et
 tenebris sustinent. Nos beo dicitur
 Rex preterit. dies at appropinquabit.
 Quia scriptu est. pruicia pastorem
et dispergentur oues. hoc alijs
 verbis in zacharia p'ph' scriptu est.
 et in fallor ex p'sona pplie ad deum
 dicitur. pruicia pastorem et disperget

oues. Sexagesimo quoq octauo psal-
 mo qui totus a dno canit huc sen-
 su congruente. Omne que tu percussisti
percussit se. Percutitur at pastor
 bonus ut ponat animam p ouibz suis.
 et de multis gregibz erroru fiat vnus
 grex et vnus pastor. Petrus at ait
ei. Et si oes scandalisati fuerint
sed no ego. Non est temeritas nec
 mendaciu. sed fides e apli petri et
 ardens affectus erga dnm saluatore.
 Et ait illi ihesus. Amen dico tibi qz
tu hodie in nocte hac p'usq' bis
gallus vocem dedit ter me es ne-
gaturus. Et petrus de ardore fidei
 p'mittebat. et saluator quasi de futuro
 ra nouerat. Et nota qz petrus i nocte
 negat. et negat tercio. Postq' aut
 at gallus cecinit et de rescentibus
 tenebris vixit lux nuntata e. con-
 uersus fleuit amariter. negationis
 sordes lacrimis lauans. Non e sine
 arbitrandu esse cotrariu qd in arto
 dicente p'usq' gallus bis vocem
 dedit ter me es negaturus. ceteri
 euangeliste simpliciter dixerunt
 p'usq' gallus cantet ter me negabis.
 Tota em petri negatio trina negatio
 est. In eadem namq' p'misit negatione
 animi p'positoqz mendacii. donec
 amonit' qd ei p'dictu sit amaro fletu
 et cordis dolore sanaret. Hec aut
 tota id est trina negatio. se post p'mu
 gallucantu inciperet. falsu d'uisse
 viderentur tres qui dixerat dixisse
 dnm. qz anq'm gallus cantet. ter cu
 petrus esset negaturus. Rursus

si tota trina negatione an pugnasti
 qui cantare gallus iuperet. super
 fluo dixisse marcy deprehenderetur
 ex psona dñi amendo tibi q tu
 hodie i nocte hac p usqm bis gallus
 vocem dedit ter me es negaturus.
 ante **E**t q pma gallicantu cepta est
 illi trina negatio. attendent illi
 tres no qm eam petri q copleturus
 esset. sz qnta futua eet qn ceptura
 idcq trina ante gallicantu. Qm q
 i aio r au pma gallicantu tota possit
 itelligi. Qmuis em vbis negantis
 ante pma cepta. ante scdm autem
 gallicantu pacta sit tota illa trina
 negatio. tamen effectione animi
 r timore petri ante pma tota con
 cepta est. **N**ec intese qntis morara
 iteruallis trina voce enuciata sit.
 cu cor ei an pma gallicantu tota
 possideret tum magna scilicet formi
 dine imbibita ut posset dnm no
 semel sed iteru r trino mtrrogatus
 negare. Ut rectius diligentiusq
 attendentibz quo iam mechard est
 muliere in corde suo qea vidit ad
 rocupistendu. sic petri qntuq vbis
 ederet timore que ta vehementer
 aio rcepat ut pduare posset usq
 ad trina dñi negatione tota trina
 negatio ei tpi deputanda est qnd
 eu sufficiens timor trine negationi
 tuasit. **E**t venit in pdiu cui nomen
 gethsemam. **M**onstrat usq hodie
 locus gethsemam i quo dñs orauit
 ad radices montu oliueti ne etia
 desup edificata. **I**ntpretatur autem

gethsemam vallis pinguii sue
 pinguedinu. **A**d uero no solum
 dicta ut opa nri saluatoris. veru
 etia loca r tpa i quibz opat et lo
 quitur mysticis ut sepe dnm esse
 sunt plena figuris. **C**u in monte
 dñs orat. quasi tante nos amonet
 sublimia tm orando iquiri. r pro
 celestibz bonis supplicari debere.
Et cu in valle orat r hoc i valle
 pinguii sue pinguedis tpi requie
 isnuat nobis huilitate semper
 toroibz r eterne pinguedine dilec
 tioms esse seruanda. **N**e qui videlicet
 oras deu. iactare sua merita in
 exemplu pharisei supbientis au
 deat. qn potu huii voce ac mente
 pclamet. **D**eus ppius est omni
 ptoxi. **N**e aridum a dilectione
 pximi cor gestans ad placandam
 sibi conditoris gram genu flectat.
 iuxta eu qui centu denarios fratri
 quos sibi debebat dimittere nolens
 decem milia talenta sibi a dno frustra
 ptabatur remitti. ne tenuu ab amore
 conditoris pctu habens tpa huii qntuq
 potius in orone qm ei r visione requirat.
 annuandus tciis de quibz aut tpe qua
 receperit mercedem sua. **I**n pmo
 quippe cogitatione ponere qd aliud
 est qm quedam ariditas mentis.
Qui aut itellcu celestiu ta p sancta
 desideria de supnis delcationsis i tme
 tibo pascitur quasi largiori alimeto
 pinguescit. **H**ic em pinguedine
 saginari psalmista rocupierat cu
 dicebat. **S**icut adipe r pinguedine

repleatur aīa mea. Q̄ntū uero
ad ip̄am d̄m̄ce passiōis dispensatio
nē p̄tinet. apte appropians morti
d̄ns in valle p̄m̄guedinis orauit.
Quia p̄ vallem hūilitatis ⁊ p̄igne
d̄m̄e caritatis pro uobis mortem
subiit. Inuiliuauit em̄ semep̄issim
f̄ns obediens p̄i usq̄ ad mortem.
Et maiorē hac dilad̄nem nemo
habet. ut aīam suā ponat q̄s pro
amicis suis. Et assumit pet̄rū et
iacobū ⁊ ioh̄em serū. et cepit pauere
⁊ tedere. Et ait illis. Tristis ē aīa
mea usq̄ ad mortem. T̄met xp̄us
cū petrus nō timeat. Petrus dicit
aīam meam pono pro te. xp̄us
dicit. aīa mea turbatur. Vtrūq̄
verū est. ⁊ plenū vtrūq̄ ratione.
Quia et ille qui est inferior nō timeat.
et ille qui ē superior gerit timentis
affectū. Ille em̄ quasi homo v̄m
mortis ignorat. iste at̄ quasi corpe
cōsatur⁹ deus fragilitatē carnis
exponit. ut eorū qui sac̄mētū inar
tionis aburant excluderet
impietas requiratur ⁊ emendat.
Demq̄ ethus dixit ⁊ mancheus
nō credit. valentī⁹ negauit. mar
cion fantasma iudicauit. Eousq̄
at̄ horēm quē veritate corpis de
monstrabat equabat affectu ut
diceret. S̄ t̄n nō sicut ego volo
s̄ sicut tu vis. Suscepit go volū
tatē meā. suscepit tristitiā meam.
Confidenter tristitiā nonnino q̄
trurem p̄dico. Mea est volūtas
quā sua dixit. Quia ut hō suscepit

tristitiā meā. ut hō locut⁹ ē. Et
ideo ait. Non sicut ego volo. s̄ sicut
tu vis. Mea est tristitiā quā me
suscepit affectu. Ergo pro me do
luit qui pro se nichil habuit q̄d d̄lerz.
Et sequestrata delectatione diuini
tatis eterne. tedio mee ifirmitatis
afficitur. Tristis ē iquit aīa mea
usq̄ ad mortem. Non p̄t mortem
tristis est d̄ns. q̄ eū condicio corporalis
affect⁹ nō formido mortis offendit.
Nam qui corpe suscepit. oīa debuit
subire que corporis sūt ut esuriret.
surer. angeret⁹ cōtristaret⁹. Dau
mitas cōmutari p̄ hos nefas affect⁹.
Sustinete hic et vigilate. Et cum
p̄cessisset paululā procedit sup̄ terram.
Q̄d p̄cepit sustinete hic ⁊ vigilate
nō a sompno p̄hibet. cui⁹ tēp⁹ nō
erat imminente discrimīe. s̄ a somno
ifidelitatis ⁊ torpore mentis. Dato
aut̄ eis p̄cepto ut sustinerēt v̄gi
larentq̄ serū paululū p̄cedēs ruit
in faciem suā ⁊ hūilitatem mentis
hūi carnis oñdit. Et orabat ut si
fieri posset transiret ab eo hora.
Et dixit. Abba p̄i. oīa tibi possibilīa
sūt. transfer calicem hūc a me. Quid
erat illa vox nisi son⁹ ifirmitatis
nr̄e? Multi adhuc infirmī cōtristāt
futura morte. Red habeant rectū
cor vident mortem q̄ntū possūt. Sed
si non possunt dicunt q̄d ip̄e d̄ns non
p̄ter se dixit. s̄ p̄ter nos dixit.
Quid em̄ dixit? Pater si fieri p̄t
transseat a me calix iste. Ecce habes
volūtatē hūanā expressam. vide iam

rectū cor. Et nō qđ ego volo. sed qđ
tu. Non veni inquit facere volun-
 tatem meā. s; volūtate ei⁹ q̄ misit
 me. Suā volūtatem dicit quā tem-
poraliter sup̄sit ex virgine. Volū-
tatem vero ei⁹ qui misit eū eam
videlicet signās quā inteporaliter
etern⁹ habuit cū p̄re cōmune. Orat
trāsire calicem. ut oñdat vere quod
homo erat. Remisens at̄ p̄pter
qđ missus ē p̄ficiat dispensationem
ad quā missus est et clamat. Et nō
qđ ego volo. s; qđ tu. Si morit̄ mors
 me non moriente scđm carnē vide-
 licet trāsseat. Aut. calix. Verū qđ nō
aliter hoc fiet aut. non qđ ego volo
sed qđ tu. Qđ aut̄ p̄rem iuocans
 duplici noīe dicit abba p̄r. vtriusq;
 ppli illū et iudei salicet et gentilis
 deū esse ac saluatōrē oñdit. Idē
 nāq; abba qđ et p̄r significat. Et abba
hebreū. p̄r grecū est et latina. Ut
qđ vtriusq; ppli in eū crediturū ab
vtrōq; eū iuocandū eē docēt. vtrāq;
lingua eum p̄m ip̄e iuocat. Ip̄e
eī bon⁹ pastor qui auām dando pro
ouib; suis vñū de duob; gregibus
ouile p̄ficiat. Ideoq; voce gregis auā-
liū p̄ris flagitat. ut nos vtrāq; exem-
plo illius informati. ubi adūsa im-
minere senserim⁹. nos p̄rem deū.
hebrei abba iuocantes vna fidei
et caritatis deuotione p̄fidū celeste
q̄ram⁹. vñ doctor egregi⁹ formam
docendi a dño sumens ita suos allo-
quitur auditores. Accipistis sp̄m
adoptionis filiorū in quo clamam⁹

abba p̄r. Abba inimicū illi quidē
 israelitico pplō. nos p̄r qđ de gētib;
 ad fidem xp̄i venim⁹. Et venit
et iuocit eos dormientes. Et ait
petro. Symon dormis? Nō potuisti
vna hora vigilare? Ille qui supra
dixerat. etiam si oēs scandalisati
fuert̄. ego nūq̄m scandalisabor.
nūc magnitudine tristitie sompniū
vincere nō p̄t. Vigilate et orate et
nō intretis i temptationē. Impos-
sibile est huānā auām nō temptari.
vñ et in orōe dñica dicitur. Ne nos
inducas i temptationē quā ferre
nō possum⁹. huānā videlicet qđ est
carnis. et diuinā qđ est veritatis. ubi
huānas volūtates nō rēptationē
penit⁹ refutantes. s; vires susti-
nendi in temptatiōib; depremit̄s.
Ergo et in p̄sentiarā nō agit. vigi-
late et orate ne temptem̄. s; ne t̄re-
tis i temptationē. Hoc est ne temp-
tatio uos superet vltima et intra-
suos casses teneat. vbi gr̄a. quartus
qui pro cōfessione dñi sanguinem
fudit temptat⁹ quidē est. s; t̄pta-
tiōis retib; nō ligat⁹. Qui autē
negat in plagas temptationis
incurrit. Sp̄s quidē prompt⁹ est
caro aut infirma. Hoc aduersū
temerarios dñm est. qđ quicq; ac-
diderint putant se posse consequi.
Itaq; q̄ntū de ardore mētis cōfidm⁹.
tm̄ de carnis fragilitate timeam⁹.
Et tm̄ iuxta aplm sp̄a carnis opa
mortificantur. Facit hic loq; ad
uersum euticianos qui dicit vñam

in mediatore dei & hominū dno et
saluatore nro opationē vnā fuisse
volūtate. Cū em̄ dicit. spūs quidem
p̄mptus est. caro vero ifirma. duas
q̄dem p̄pter ifirmitatem carnis re-
cusat passionē. diuina at̄ ei⁹ ē p̄m-
tissima. Cū formidare quidē in
passione. huāne fragilitatis ē. sus-
cipere at̄ dispensationē passiois
diuine volūtatis atq; virtutis est.
¶ Et iterū abiens orauit eūdem ser-
monem dicens. Et reuersus deuo-
uēnit eos dormientes. Solus orat
pro om̄ibz. sicut solus patit p̄ vni-
uersis. Languescebant at̄ et oppri-
mebant̄ aplōrū orali negatione
diuina. Et venit tertio & ait illis.
Dormite iam et requiescite. sufficit.
venit hora ecce tradetur filius hoīs
i manū p̄torū. Cū dixisset dormi-
te iam et requiescite. & aduēgeret
sufficit. ac dē m̄ fert venit hora
ecce filius hoīs tradetur. vniq; itel-
ligitur p̄ illud qd̄ eis dictū est dor-
mite & requiescite. siluisse dnm̄ ali-
quantū ut hoc fieret qd̄ p̄miserat
et tūc itulisse. ecce appropinquabit
hora siue venit hora. Ideo p̄ illa
verba positū est sufficit. Et q̄ cōme-
morata ip̄a nō est m̄positio silenti
dni. p̄pterea coartat̄ intellctm̄. ut
in illis verbis alia p̄nūciatio req̄rat.
¶ Surgite eam̄ ecce qui me tradet
ipe est. Postq̄m̄ tertio orauerat.
et aplōrū timore sequente p̄mā
impetrauerat corrigendā. secur⁹
de passione sua p̄git ad p̄secutores
id est qd̄ requieuisitis iam sufficit.

et ultro se interficiendū p̄bet dicitq;
discipulis. Surgite eam̄. ecce qui
me tradet ipe est. Non nos timentis
quasi timentes & retractantes. ultro
pergam⁹ ad mortem. ut confidentiā
& gaudū passuri videant. Dedit
aut̄ traditor ei⁹ signis eis dicens.
Quemcūq; osculat⁹ fuero ipe est
tenete eū & ducite caute. Et cū veis-
statim accēssit ad eū ait. Rabbi.
Et osculat⁹ est eū. Impudens q̄dem
et scelerata confidentiā ingrim
vocare & osculū ei⁹ ingerē quē trade-
bat. Tamen adhuc habet aliquid
de uerendia discipuli. cū nō eum
palam tradidit p̄secutoribz. s; per
signū osculi. Suscepit at̄ dñs of-
culū traditoris. nō quo simulare
nos doceat. sed ne p̄ditionē fugere
videatur. Simul & illud dauidicū
cōplens. Cū hys qui oderāt patrem
eram pacific⁹. Vn⁹ aut̄ quidam
de circūstantibz educens gladiū
percussit seruū sumū pontificis
& amputauit illi auriculā. Petrus
hoc fecit ut iohēs euangelista de-
clarat. Eodem m̄m̄ū mentis ar-
dore quo cetera fecerat. Sciebat
em̄ quomō phinees puniendo
facrilegos mercedem iusticie & sacer-
dotij phemis acceperat. Accus
aut̄ addit. qz dñs tangens auriculā
seruū sanauerit eū. P̄quā ergo
pietatis sue obliuiscitur dñs. Illi
iusto mortem inferūt. ipe p̄secutor-
vulnera sanat. Misericors docens
etiam eos qui in sue mortis cōsensioē

vuln' aie cōtraxerant si fructū p̄m̄e
fecerunt dignū. salutem posse iuceri.

Et videns aut illis ih̄us. Tanquā ad
latronē existis cū gladijs & lignis
cōprehendere me. cotidie eram apud
vos ī templo docens & nō me tenuis-
tis. Stultū ē inquit eū cū gladijs
& fistibz q̄rere. qui ultro se vestris
tradat maibz. et in nocte quasi
latitantem & vros oculos declinatē
p̄ proditorē īvestigare qui cotidie
in templo docet. **E**t ideo adūsū
me ī tenebris cōgregatim. q̄ ptās
vrā in tenebris est. Tūc discipuli

Et ei relinquentes eū oēs fugerunt.
Impletur sermo dñi quo dixerat
qd̄ oēs discipuli scandalizaretur.
in illo ī p̄ā nocte. **N**ā et si turba
p̄mittente ad petitionē dñi fugerūt
ut ioh̄es scribit. pauore tū ac timi-
ditatem sue mentis ondebant. qd̄
ad fugē p̄sidiā promptiores. qm̄
ad fiducia pacendi cū dño certiterāt.

Adolens aut quidā sequebatur
eū amicty s̄ndone sup nudo & te-
nuerit eū. At ille reiecta s̄ndone
nudus p̄fugit ab eis. **Q**d̄ ait amicty
s̄ndone sup nudo subaudit corpore.
Id est corpore sup nudo. q̄ nō aliud
īdumentū qm̄ solam habebat s̄ndone.
Quis at iste fuerit adolescens eu-
angelista non dicit. **Q**uisquis vero
fuit maiorem ī se qm̄ in ceteris amo-
rem dñi p̄mansisse cōprobat. qui
illis iam fugientibus ip̄e donec ab
hostibz cōprehenderetur. vniculo
caritatis attracty eū p̄sequi nō omisit.

Quius necdū p̄fectā habuit cari-
tatem. q̄ comitatu saluatoris vel
tenty fugere potuit. **Q**uia sicut
p̄fecta caritas foras mittit timorē.
ita timor mētē obsidens imp̄fctam
arguit caritatē. **E**t nōndū solent
qd̄ de hoc adolescente scribēs euan-
gelista nō ait quia fugit a comitatu
dñi vel fugit a sequendo dñm. sed
reiecta inquit s̄ndone nudus pro
fugit ab eis. **F**ugit em̄ ab hostibz
quorū & p̄nciā detestabat & facta.
Non at fugit a dño saluatore
ac m̄gro suo cuius amorē etiā corp̄e
absens fixū in corde seruauit.
Neq̄ aliqd̄ vetat ītelligi ioh̄em
hūc fuisse euangelistam adoles-
centem dilectū p̄ ceteris m̄gro dis-
cipulū. **N**ā & illū eo tpe fuisse ado-
lescentem longa post hoc ī carne
vita ei⁹ iudicio est. **P**otuit em̄
fieri ut ad horā tenentū maibz
elapsus mox resūpto īdumento
redierit. & sub dubia noctis luce
se se turbis ducentū ih̄esū quasi
vni⁹ de ip̄is īm̄fruerit donec ad
atriū pontificis cui erat notus
p̄ueniret. **I**uxta qd̄ in suo ip̄e euan-
gelio cōmemorat. **D**icit at pet̄⁹
qui culpā negationis p̄m̄e lacrimis
abluit. & cōfessione dñi amoris
fudit & extirpauit. reuapationē
ōndit eorū qui ī martiro labātur.
ita ceteri discipuli qui articulum
cōprehensionis fugiendo p̄uenarūt
cautelā fugendi docēt eos qui se
min⁹ ydoneos ad tolleranda sup̄flua

sentur. Quibus tunc est multo pre-
 sidia latebrarum petere. qui se discrimi-
 num certaminum exponere. Ita etiam
 iste adolescens qui reiecta sindone
 nudus profugit ab impijs. illorum
 et opus designat et animam que ut se-
 curiores ab inimicis hostium fiant.
 quicquid in hoc mundo possidere videtur
 abiciunt. ac nudi potius domino famu-
 lari. quam adherendo mundi rebus
 materiam temptandi atque a deo
 reuocandi aduersarijs dare didi-
 cerunt iuxta exemplum beati ioseph
 qui relicto in manibus adulterum pallio
 foras exiit. malens nudus deo quam
 nudatus cupiditatibus mundi mere-
 trici seruire. Et adduxerunt illum
ad summum sacerdotem. Summum
 sacerdotem capharnam significat.
 qui sicut euangelista iohannes scribit
 erat pontifex anni illius. de quo
 consentanea testatur iosephus quod
 pontificatum sibi absque merito dig-
 nitatis emerit a principe romano.
 Non ergo mirum est si iniquus pon-
 tifex inique iudicat. Petrus autem
alonge secutus est eum usque in atrium
summi sacerdotis. merito alonge
 sequatur qui iam primo negaturus
 erat. Neque enim negare posset si
 christo proximo adhesisset. perum in hoc
 maxima nobis est admiratione
 venerandus quod dominum non reliquit etiam
 tunc timeret. Quod enim timet nature
 est quod negat obreptionis. quod pe-
 nitet fidei. Aliter. Quod ad passionem
 eundem dominum alonge sequitur petrus.
 quod sequitur deuotionis.

significat etiam securam quidem
 hoc est imitaturam passionem domini
 sed longe differenter. Etiam enim pro se
 patitur. at ille pro ecclesia. Et sedebat
cum ministris et calefiebatur se-
ad ignem. Est dilectionis ignis. est
 et cupiditatis ignis. de hoc dicitur.
 Ignem veni mittere in terram. et quod
 volo insit ardeat. de illo. Omnes
 adulterantes velut diban corda
 eorum. Iste super credentes in cena
 tulo syon descendens. varijs linguis
 eos deum laudare docuit. Ille in atrio
 capharnam instructu maligni spiritus accen-
 sus ad negandum ac blasphemandum
 dominum noxias perfidorum linguis ar-
 mabat. Quod enim in domo
 principis sacerdotum synodus maligna
 gerebat. hoc ignis in atrio foris
 inter frigora noctis materialiter
 accensus typice premonstrabat.
 Quicquid ergo vitiosum noxiarum
 in se extinguit incendium potest dici
 re cum propheta domino. Quia factus sum
 sicut vter in pruina. iustificationes
 tuas non sum oblitus. In quibus scilicet
 aut flammam caritatis turbida
 vitiorum flamma obruerunt. audiunt
 a domino. Quoniam habundauit iniquitas
 refrigerat caritas multorum. Quo
 frigore torpens ad horam apulus
 petrus. quasi prunis ministrorum
 capharnam calefieri cupiebat. quia
 tempore commodi solacium perfidorum
 societate querebat. Sed non
 mora. respectus a domino. tunc ignem
 prauorum torpe. tunc infidelitate corde relinquit.

Ac post resurrectione dñi s̄o igne
recreatus. fūdity excessu trime nega
tionis. trina dicitōis cōfessione pur
gauit. Tunc em̄ cōpleta illa memo
rabilis piscinā captura cū veniret ad
dñm. vidit cū discipulis suis pru
nas positas & piscem superpositū
& panē. Moxq; videns. sui cordis
archana prunis inflāmauit amoris.

**Et quidam surgentes falsū testimo
niū ferebant aduersus eū dicentes.**

Qm̄ nos audiuim⁹ eū dicentē. ego
dissoluā templū hoc manufactum
et post tridū aliud nō manufactū
edificabo. Quomo falsi testes sūt
si ea dicūt que dñm dixisse legim⁹.

**S̄ falsus testis est qui nō eodē sensu
dicta intelligit quo dicūt. Dñs em̄
dixerat de templo corporis sui. S̄ et
i ipis verbis calūpniant. & pauis
additis uel mutatis quasi iustā calūp
niā faciūt. Saluator dixerat. sol
uite templū hoc. isti cōmutant et
auūt. Ego dissoluam templū hoc ma
nufactū. vos inquit soluite nō ego.**

**Quia illicitū est ut ipi nobis iſeram⁹
mortem. deinde illi vertūt et p̄ tri
dū aliud nō manufactū edificabo
ut p̄prie de templo iudaico dixisse
videatur. Dñs aut̄ ut ostenderet aīal
viuū & spirans templū dixerat. et
ego in triduo suscitabo illud. Aliud
est edificare aliud suscitare. **Et sur
gens summus sacerdos i mediā iter
rogauit ihm̄ dicens. Non respondes
quicquid ad ea que obiciūt tibi ab hīs.
Ih̄us aute tacebat et nichil r̄dit.****

**Ira preceps & impatiens nō ueniens
calūpnie locū exiit de solo pot̄i
ficem. ut insaniam metis motu
corporis demonstraret. Cūto ih̄us
tacebat ad indignos respōsioe sua
falsos testes & sacerdotes impios.
tantomagis pontifex furore supe
ratus eū ad respondendū puocat
ut ex qualibz occasione sermonis
locū inueniret accusandi. Nichilom̄
ih̄us tacet. Tacebat em̄ quasi deus
quicquid r̄ndisset torquendū ad calūp
niam. **Rursū sum⁹ sacerdos iter
rogabat eū & dicit ei. Tu es xp̄us
fili⁹ dei b̄ndicti. Ih̄us at dixit illi.
Ego sum. In matheo scriptū est qd̄
interroganti & aduranti se pot̄ifi
si esset xp̄us r̄nderit tu dixisti. pro
quo marcy posuit ego sū. ut videlz
ōnderet tantū valere qd̄ ei dicit dñs
ih̄us tu dixisti quātū si dicit ego sū.
**Et videbitis filia homis a dextris
sedentem virtutis. & uementibz cū
nubibz celi. Si go tibi xp̄i o uidee
pagane & heretice contempt⁹ iſirmi
tas & crux cōtumelia est. vide qd̄
per her̄ filius hoīs ad dextera dei
p̄is sessur⁹. & ex ptu uigis hō natus
in sua cū cel̄ nubibz est maiestate
uentur⁹. Dñs & ap̄l̄s cū crucis ab
iecta descriptisset dicens. quia hūilia
uit semetipm̄ fact⁹ obediens usq;
ad mortem. mortē aut̄ crucis. ad
iuxit atq; ait. P̄ter qd̄ et deus illi
exaltauit & donauit illi nomē qd̄
est sup̄ omne nomen. ut in nomine
ih̄esu omne genu flectatur celestia******

terrestriū et inferiorū. et oīs lingua
 cōfiteatur q̄ ih̄s xp̄s in gloria
 est dei patris. Quidam aut sacerdos
scindens vestimenta sua ait. Quid
adhuc desideram testes? Audistis
blasphemiam. Quē de solo sacerdote
 li furor excusserat. eadem rabies
 ad scindendas vestes provocat. Quid
 dit vestimenta sua. ut oīdat iudeos
 sacerdotalem gloriā pdidisse. et vacuā
 sedem habere pontificis. Et et cōsue
 tudinis ē iudare cū aliquid blasphe
 mie. et quasi contra deū audierint
 scindere vestimenta sua. Quod paulū
 quozq̄ et barnabanū qm̄ in hieronima
 deorū cultu honorabant fecisse le
 gem. Herodes autē q̄ nō dedit hono
 rem deo. s̄ acquieuit imoderato fa
 uori ppli statim ab angelo percussus
 est. Altore aut m̄stero factū ē. ut
 in passione dñi pontifex iudeorū
 sua ip̄e vestimenta desiderit cū
 tunc dñi nec ab ip̄is qui eū cru
 cifixerunt militibz scindi potuerit.
Figurabatur em̄ qd̄ sacerdotiū
 iudeorū pro sceleribz ip̄orū pot̄ificū
 esset scindendū. et a sue statu inte
 gritatis dno dissoluendū. Soli
 ditas vero sancte vniūsalis etnē
 que vestis sui redemptoris solet ap
 pellari. nūq̄m valeat diripi. qm̄
 potius et si iudei. si gentiles. si here
 tici. si mali catholici. humilitatem
 dñi saluatoris cōtempnūt. eūstū
 usq̄ ad cōsumationē sc̄li i illis quos
 fors electionis iuenerit inuolata
 sit p̄mansura castitas. Et reperit

quidā cōspicere eū. et velare faciem
 eius et colaphis eum cedere et dicere
 ei. Phetiza. Et m̄stiri alapis eū
cedebant. Impleta ē hoc loco p̄phe
 tia que ait. Dedi maxillas meas
alapis. et faciem meam non auerti
a confusione sputorū. Et tūc qui
 qui cecus est colaphis sue alapis
 iudeorū. creditur etiā nūc blasphe
 mias falsorū xp̄ianorū. Qui tunc
 consputus est saluus i fidelū. nūc
 usq̄ vesans noīeten i fidelū exhono
 ratur atq̄ irritatur obprobriis.
Velauerunt aut faciem eū. nō ut eoz
scelera nō videat. s̄ ut a se ip̄i sicut
 quidā moysi fecerunt grām cogni
 tionis ei abscondant. Si em̄ cre
 derent moysi. crederent forsitan et
 dno. Quod velamentū usq̄ hodie ma
net sup̄ cor eorū nō reuelatū. nobis
at̄ in xp̄m credentibz ablatum est.
Neq̄ em̄ frustra eo moriete velū
templi fassū est mediū. et ea q̄ toto
legis tpe latuerāt et abscondita
carnali isrl fuerāt noui testamēti
cultoribz sunt patefacta sc̄a sc̄orū
archana. Quod vero dicit ei p̄phetiza.
et iuxta alios euangelistas prophe
tiza quis est qui te percussit. q̄si i con
tumeliā faciūt eus qui se a populis
p̄phām voluit haberi. Et ip̄o dis
pensante qui patitur. om̄ia p̄ nobis
fuit. ut sicut petrus hortatur xp̄o
in carne passo. nos cogitatione eadē ar
memur. atq̄ ad tolerandā p̄noīe
eius irrisorū obprobria preparem.
Et cū esset petrus in atrio deorsum

venit una ex ancillis sum sacerdotis
et cum vidisset petrum calefacientem se
aspiciens illum ait. Et tu cum ihu nazara
reno eras. At ille negavit dicens.

Negasti me quod prima cum perdidit ancilla
cum viri utique magis eum potuerint
recognoscere. nisi ut et ipse servus
petrasset in necem domini videretur. et
ipse servus redimeret pro domini passionem.
Et ideo mulier resurrectionis accepit
prima misterium et mandata custodit. ut
veterem puritanonem aboleret er
rorem. Et exiit foras ante atrium. et
gallus cantavit. De hoc gallicantu
reteri evangeliste tacent. non tamen
factum esse negant. Dicit et multa
alia alij silencio pretereunt quam alij narrat.

Rursum autem cum vidisset illum ancillam ce
pit dicere circumstantibus. quia hic ex
illis est. At ille iterum negavit. Non
hoc eadem que prius accusabat an
cilla esse credenda est. Dicit namque
matheus aptissime. Exeunte autem
illo ianuam vidit eam alia ancilla et ait
hinc qui erant ibi etc. In hac autem ne
gatione petri discrimen non solum abne
gare christum qui dicit eum non esse christum.
sed ab illo etiam qui cum sit negat se
esse christum. Dominus autem non ait petro.
discipulum meum te negabis. sed me ne
gabis. Negavit ergo ipsum cum se nega
vit eum esse discipulum. Et per pusil
lum rursus qui astabant dicebant
petro. Vere tu ex illis es. nam et gal
ilicus es. Non quod alia lingua gali
lei qui iherosolymite loquerentur.

qui utriusque fuerunt hebrei. sed quod
vnaqueque provincia et regio suas
habeat proprietates. ac vernacula
loquendi sonum vitare non possit. Vni
tactibus a plerumque cum hiis quibus sanctus spiritus
insederat omnium gentium lingua loque
rentur. inter alios qui de vniuersis
mundi plagis aduenerant. etiam
illi qui habitabant iudeam dixisse refe
runtur. Nonne eris scilicet israhel qui loquitur
galilee. et quomodo nos audiuimus
vniuersumque linguam matrem in qua nati
sumus. Et petrus fratribus loquens in
iherusalem. Et notum inquit factum est omnibus
habitantibus in iherusalem. ita ut appella
retur ager ille lingua eorum arbel
demach. Quare lingua eorum. nisi
qua idem nomen aliter illi hoc est
iherosolymite. aliter sonabat gali
lei. Ille autem cepit anathematizare
et iurare quod nescio hominem istum que
dixit. Et statim gallus iterum can
tauit. Solet scriptura sacra me
ritum causarum per statum designare typum.
Vnde petrus quia media nocte nega
uit ad gallicantum penituit. Qui
etiam post resurrectionem domini diuina
sublure illam que tertio negauerat.
tertio eque se amare professus est.
Quia nimirum quod in tenebris obli
uionis errauit et sperare iam lucis
rememoracione correxit. et culpa
vere lucis adeptam penam plene totum
quicquid nutauerat exeret. Hunc
opinatur gallum aliquem doctorem intel
legendum. qui nos iacentes errantes
et somnolentos marepanis dicit.

F Evigilate iusti & nolite peccare. Et re-
cordatus est petrus verbi qd dixerat
ei ihus. priusqam gallus cantet bis
ter me negabis. Et cepit flere. **Q**
 uia noctua pravoru colloquia. Petrus
 ipe inter fideles uel hoem se nosse
 negavit. que inter suos condiscipulos
 iam dei filiu fuerat confessus. Sed
 nec in atrio caphye retentus poterat
 facere pmam. Egreditur foras ut
 alij euangeliste narrant. quatenus
 ab impioru consilio seeret & sordes
 pauca negationis liberis flentibus
 abluat. **Capitulum quintadecimu.**

Q t consilia facientes mane
sum sacerdotes cu senioribz
et scribis & vniuerso con-
silio vnicentes ihu duxerunt & tra-
diderunt pilato. Non solu ad pilatu.
 sed etiam ad herodem ductus est. ut
 uterqz dno illuderet. Et cerne solli-
 citudinem sacerdotu in malo. Tota
 nocte vigilauerunt ut homicidium
 facerent. Et vinctu tradiderunt
 pilato. Habebant em hunc morem
 ut quem ad iudicassent morti. ligni-
 tu iudici traderent. Attamen notadu
 qd no tuc pma ligauerunt eu. sed
 mox coprehensu nocte iortout iohes
 declarat lignauerunt. & sic duxerunt eu
 ad anna pma. **Et interrogauit**
ea pilatu. Tu es rex iudeoru: pilato
 nichil aliud criminis interrogate. nisi
 vtru rex iudeoru sit. arguit impie-
 tatis iudei qd ne falso quide inue-
 nire potuerint qd obirent sal-
 uatoru. **At ille rñdens ait illi. Tu**
dixis. Sic rñdit. ut et veru diceret
 et sermo eius calupnie no pateret.

F Et attende qd pilato qui iustis fore
bat smam aliqua in pte rñderit. si
retdotibz at & pncipibz respondere
noluerit. indignosqz suo sermone
iudicauit. Pilatus aut rursus iter
rogauit eum dicens. Non respondes
quicqm: vides in quibz te accusant.
Ihus aut amplius nichil rñdit. Et huius
quidem est qui rñdepnat ihm.
 sed causam refert in populu iudeoz.
 vides in quibz te
 accu-
 Ihus
 nichil
 voluit.
 diluens
 a preside et trunis utilitas differret.
 Pontifices at cõcitrauerunt turbã
 ut magis barraban dimitteret
 eis. Heret iudeis usqz hodie sua
 peticio qua tanto labore impetrarunt.
 Qd em data sibi optione pro ihu
 latrone. pro saluatore interfertore.
 pro datore vite elegerunt ademptore.
 merito salute pdiderunt. & vita la-
 trocinis sese ac seditionibz i tantu
 subdiderunt. ut et patria regnuqz
 suu qd plus xpo amauere pdiderint.
 et attenecam qua vendidere siue
 anie seu corpus libertate reuere
 no meruerit. Pilatus at rñdens
 iteru ait illis. **Quid g' vultis ut**
fariam regi iudeoru? At illi iteru
 clamauerunt. **Crucifige eu.** Pilatus
 vero dicebat eis. **Quid em mali**
fecit? Multas liberandi saluatore
 pilatus occasiones dedit. **Porrimu**
 latrone iusto coferens. dem inferens.

Quid ergo vultis ut faciam regi iudeorum?
Cuius responderent crucifigat non statim
acquieuit. sed iuxta suggestionem vxo-
ris que mandauerat ei ut mattheus
scribit. nichil tibi et iusto illi. ipse quoque
ridentis quid enim ait mali fecit. hoc
dicendo pilatus absolvit ihesum. et
illi magis clamabant crucifige eum.
ut impleretur

quod in vi-
brasilmo psalmo
dicitur diceat
me
deus me
tunc multi
congre- gatio
malignatum obsedit me. Et aliud

**Deum tunc et
mandata eius
observatum est
omnis homo**

heremie. Facta est michi hereditas
mea sicut leo in silva. dederunt super
me vorem suam. ipsa quoque in hac sententia
congruente. Et expectavi ut foret iudicium
iudicium fecerunt autem iniquitatem et
non iustitiam sed clamorem. Pilatus
autem volens populo satisficere dimisit
illis barrabam. et tradidit ihesum fla-
gellis resum ut crucifigeretur. Ihesus
autem flagellatus non ab alio quam ab ipso
pilato intelligendus est. Tribuit namque
apte iohannes. Clamauerunt rursus omnes
dicentes. Non huius est barrabam. Erat
autem barrabas latro. Tunc apprehen-
dit pilatus ihesum et flagellavit. deinde
subiugit. Et milites plerentes co-
ronam de spinis imposuerunt capiti
eius. Quod quidem ideo fecisse atque
ideo tradendum est militibus illudum
tradidisse. ut satiati pernis et obprobriis ei
iudei morte eius satiare desisterent.

hoc autem factum est. ut quod scriptum erat
multa flagella propter nos. illo flagellato
nos a verberibus liberarem. dicente
scriptura. Flagellum non appropinquavit
tabernaculo tuo. Milites autem dixerunt
eum in atrium pretoris. et circumdant totam
cohortem. et induit eum purpura.
et ponit ei plerentes spumam cor-
nona et ceperunt salutare eum. tunc rex
iudeorum. Milites quidem qui rex iudeorum
fuerat appellatus. et hoc ei scribere et
sacerdotes criminis obicerant. quod sibi
in populo israelitico usurparet impe-
rium illudentes hoc faciunt. ut iudam
pristinis vestibus induant purpura
qua reges veteres utebantur. Et pro
dyademate ponant ei coronam spumam.
pro sceptro regali dant calamum ut
matheus scribit et adorant quasi
regem. Nos autem omnia haec intelligamus
iustitiae. Quomodo enim capphas dicit
oportet unum hominem mori pro omnibus.
nesciens quod diceret. sic et isti quodcumque
fecerunt licet alia mente fecerint.
tamen nobis qui credimus sacramenta
tribuebant. Notandum autem quod pro eo
quod martyr ait et induit eum purpura
matheus ita posuit. Et exuentes
eum clamidem coturneam circumdederunt
ei. ubi intelligitur quod matheus ait
clamidem coturneam circumdederunt
ei. hoc marcus dixisse iudam purpura.
Pro regia enim purpura clamis
illa coturnea ab illudentibus adhibita
erat. Et est rubra quedam purpura
coro simillima. Potest etiam fieri
ut purpura etiam martyr commemora-
uerit quam clamis habebat quibus

esset corruca. **M**isture 9° in pur
pura qua idutus e dñs ipa ei 9 caro
qua passionibz obient insinuat
de qua pmissa dixerat ppheta. **Qua**
9° rubra est indumentu tuu. 7 vesti
menti tua quasi calcantiu i torci
lari. In coronā vero qua portabat
spineam mōrū susceptio pitorū pro
mortalis fieri dignat. 9° oñditur
uxta qd pcurator ipi 9 testimoniu
ei phibens ait. **Ecce** agri dei esse
qui tollit pta mudi. **Nāq;** spinas
in significatione pitorū poni solere
testatur ipē dñs qui prothoplaus
to in pta pphaso dicebat. **Terra** tua
spinas 7 tribulos germinabit tibi.
Qd est apte dicere. **Con**stia tua punc
tiones tibi 7 aculeos vitorū ptea
re nō desisset. **Qd** vero iuxta euan
gelū luce dñs apud herodem alba
veste induitur. in ceteris vero euan
gelistis a militibz pilati sub corruca
sue purpureo habitu illusus eē phi
betur. **Collata** utraqz narratione
in vno inocentia 7 castitas assupte
haamitatis. in altero at veritas pas
sionis p qua ad glām regni morta
lis esset puentur 9 exprimit. **Scit**
em purpura colorem sanguis qui
pro nobis effusus est imbitur. ita et
habitu regni qd post passionē itrauit
nobisqz intrandū patefecit insinuat.
Verū quia dixit apus quotqst ei in
xpō baptisati estis xpō idustus.
Et ysaias dno de electis oibz. hñs
velut ornamento vestieris. **Potest**
in hor utroqz dñi habitu imitatorū

quidem sinā pbrasa. s; ipi dñi electione
gloriosissima. ois electorū ei9 multi
tudo q in martires venerādos 7 cenā
fidelū plebe distinguit aptissime de
signari. **Alba** em veste induit. cū mū
da iustorū cōfessione arcudatur. **Pur**
pura sine toto vestitur. cū in triūpho
victoriosorū **martirū** martirū glātur.
Et pcutiebant caput eius arūdmē
et conspuiebant eū et ponentes ge
nuā adorabant eum. **hec** tūc ferere
militēs pilati. **hec** usq; hodie faciāt
heretici 7 pagani. milites utiq; dia
boli. **Quia** em caput xpī deus. caput
eius pcutiūt qui eū deū esse verū
denegant. **Et** q; p arūdmem scpturā
solet confici. quasi arūdmē caput
xpī feriūt. qui diuinitati illi 9 cōtra
dīcentes errorem suū cōfirmare
auctoritate sacre scpture conantur.
Spuit in faciem ei9 qui ei9 pntiā
verbis gracie exorandis ex iterne
cere mentis insania cōceptis respuit.
et ihm xpī in carne venisse denegāt.
Et quidem milites eū quasi qui deū
se ipse falso dixisset illudentes adorabāt.
Hic sūt hodie qd est gūuoris vesā
mie qui eū certa fide ut deū verum
adorant. s; pueris actibz moy vba
eius quasi fabulosa despiciūt. ac pro
missa regni illi9 tēporalibz illecebris
longe postpōiūt. **Et** educit illum
ut crucifigerent eū. **Et** angaria
nerūt ptereūtē que piam symonē
cyrenicum vementem de villa pa
trem alexandri 7 rufi ut tolleret
crucem ei9. **Quasi** iam noti oibus

designatur ex nomine. Et cauenda
ne tua videat contrarium quod iohannes
scribit ipsum dominum sibi crucem por-
tasse. Ceteri vero euangeliste hunc
symonem tyrenum eam baulasse refe-
runt. Homo namque a domino portata. ac
deinde symonem quem exeuntes forte
obuium habuerunt portanda imposta
est. Et hoc congruo satis ordine mys-
terij. quod nimirum ipse passus est pro nobis
relinquens nobis exemplum ut sequamur
vestigia eius. Et quod symonem iste non ihe-
rusolimitem sed tyrenum esse prohibetur.
Tyrene enim libie ciuitas est ut in
actibus apostolorum legitur. recte pro eius gen-
tium populi designatur. qui quondam
peregrini et hospites testamentorum
nunc obediendo ciues sunt et domesticus
dei. Et sicut alibi dicitur. Heredes
quidem dei coheredes autem christi. Unde
apte symon obediens tyrene heres
interpretatur. Nec pretereundum quod
idem symon de villa bemisse refertur.
Villa enim grece pagos dicitur. unde
paganos appellamus eos quos a ciui-
tate dei alienos et quasi verbane con-
uersationis esse videmus exptes.
Et de pago symon egrediens
crucem portat post ihesum. cum populi
nationum paganos ritibus derelictis
vestigia domine passionis obedienter
amplentitur. Et producit illum in
golgota locum quod est interpretatum
caluarie locus. Extra urbem et
foris portam loca sunt in quibus
truncantur capita dampnatorum.
et caluarie id est decollatorum

supere nomen. Interca autem ibi au-
erit dicitur dominus. ut ubi prius erat
area dampnatorum erigerentur verilla
martyrum. Et quomodo pro nobis ma-
ledictum crucis factus est et flagellatus
et crucifixus. sic pro omnium salute quasi
noxius crucifigitur. Et dabatur ei
bibere mirratum vinum et non accepit.
Deus loquitur ad iherusalem. Ego
plantavi vineam meam veram. quomodo
facta es in amaritudine vitis alic-
ne? Amara vitis amarum vinum
facit quomodo propter dominum ihesum ut impleat
quod scriptum est. Dederunt in cibum meum
fel. et in siti mea potauerunt me
aceto. Quod autem dicitur et non accepit.
vel secundum matheum cum gustasset noluit
bibere. hoc indunt. quod gustauit
quidem pro nobis mortis amari-
tudinem. sed tertia die resurrexit.
Quod enim ait martyr non accepit. intel-
ligitur non accepit ut biberet.
Gustauit autem sicut matheus testis
est. ut quod idem matheus ait noluit
bibere hoc martyr dixerit non ac-
cepit. tacuerit autem quod gustauerit.
Et et hoc quod ait martyr mirratum
vinum intelligendum est matheum
dixisse cum felle mirratum. Fel quippe
pro amaritudine posuit. Etenim
mirratum vinum amarissimum est quomodo
fieri potest ut et felle mirratum
vinum amarissimum redderet. Et
crucifigentes eum diuiserunt vesti-
menta eius mittentes sorte super
eos quis quid tolleret. Hoc iohannes
euangelista plene exponit. quia
scilicet milites cetera et quatuor partibus

uxta suū nūm diuidentes. de tu-
mica que inconsutilis erat desup
cōtexta p totā sortem miserunt.
Quadrupla autē vestis dīn q̄da
ptitam ei⁹ figurat etiam toto
saluz qui quatuor ptibz cōstat
terraru orbe diffusam. ⁊ omnibus
eisdem ptibz equaliter id est con-
corditer distributam. Tunicā uero
illa sortita om̄i p̄cū sūt vnitatē
que vinculo caritatis cōnectitur.
Hi em̄ caritas iuxta aplm ⁊ sup
eminetiozem habet v̄iā et sup̄em
net s̄nē. et sup̄ oīa p̄cepta est.
merito vestis qua significatur
desup contexta p̄hibetur. In sorte
autē qd̄ nisi dei grātia cōmēdata
est. Sic quippe in vno ad oēs
p̄uenit cū fors oībz placuit. quia
et dei grātia i vnitatē ad omnes
peruenit. ⁊ cū fors mittit non
p̄sone cuiusq̄ uel meritis. s̄ ocul
to dei iudicio creditur. Et q̄ sicut
dicit aplūs vetus homo nosser
simul confixus est cruci cū illo
ut euacuetur corpus p̄m̄. ut ultra
nō seruiam⁹ p̄cō. q̄m̄ diu id agūt
opa n̄ra ut euacuetur corp⁹ p̄m̄.
q̄m̄ diu exterior homo corrūpit
ut interior renouet. De die in diem
tempus est crucis. Hec s̄ etiam
bona opa quidem. tñ adhuc la-
boriosa. quorū merces reges est.
Hz ideo dicitur spe gaudentes
ut requiem futuram cū hylari-
tate in laboribus operentur.
Hanc hilaritatem significat crucis

latitudo ⁊ t̄n̄suerfo ligno ubi figitur
man⁹. Per man⁹ em̄ opera itelli-
gim⁹. p̄ latitudinē hilaritatē operā-
tis q̄ tristitia fant angustiantis.
Per altitudinem cui caput adiungit
exp̄c̄tio retributiōis de sublimi
iusticia dei q̄ reddet vnicuiq̄ sc̄dm
opa sua. Hinc quidem qui sc̄dm tolle-
rantiā boni opis gloriam ⁊ honore
et incorruptionē querentibz vitam
eternā. Itaq̄ etiam longitudo
qua totū corp⁹ extenditur ip̄am
tolerantiā sūt. v̄n longanimēs
dicūt qui tolerant. Profundum
autē qd̄ terre infixū est. secretum
sacramenti p̄figurat. Recordaris
in fallor qd̄ verba apli in ista de-
signatione crucis exp̄diant ubi
ait. In caritate radicati ⁊ fūdati.
ut possitis cōprehendere cū omnibz
fr̄is que sit longitudo latitudo alti-
tudo et profundū. **E**rat at̄ hora
terna ⁊ crucifixerūt eū. **D**icit qui
arbitrantur hora quidem t̄nā d̄m̄
crucifixū. A sexta autē hora tene-
bras factas usq̄ ad nonā. ut cōsup-
te itelligantur tres hore ex q̄ cruci-
fixus est usq̄ ad tenebras factas.
Et posset hoc quidē rectissime
itelligi nisi iohēs diceret hora q̄si
sexta pilatū sedisse pro tribunali
i loco qui dicitur lithostrat⁹ hebrai-
ce autē gabbata. Dequit em̄ pas-
che hora quasi sexta et
dicit iudeis. ecce rex vester ⁊ c̄tā.
Hic igit̄ hora sexta quasi pilato
sedente pro tribunali tradit⁹ est

crucifigendus iudeis quōd hora t̄na
 crucifigus est sicut verba marci
 nō itelligentes quidā putauerūt
 Jam certe dixerat marcus et cru-
 cifigentes eū diuiserūt vestimēta
 eius. **Si** gō eius rei geste tēpus
 voluit cōmemorare sufficeret
 dicere erat aut hora t̄na. Ut
 qd̄ aduēxit. et crucifixerūt eū. nisi
 quia voluit aliqd̄ recapitulando
 significare qd̄ quesitū inueniretur.
 nū scriptūa ipā illis tybz legeret
 quibz b̄muerse emē notū erat quia
 hora dñs ligno suspensus est vnde
 posset huius uel error corrigi uel
 mendaciū refutari. **P̄** qz sciebat
 a militibz dñm crucifixū nō a iu-
 deis. om̄te oñdere voluit eos ma-
 gis crucifigisse qui clamauerūt
 ut crucifigeretur qm̄ illos q̄m̄ste-
 riū principi suo scdm̄ suū officū
 prebuerūt. intelligitur ergo fuisse
 hora t̄na cū clamauerūt iudei ut
 dñs crucifigeret. et veracissime
 demonstratur. Tūc eos crucifigisse
 clamauerūt qm̄ maxime qz uolebāt
 b̄deri se hoc fecisse. Et p̄terea eū
 pylato tradiderūt. qd̄ eorū v̄ba satis
 indicant scdm̄ ioh̄m. **Qd̄** gō maxie
 videri fecisse uolebāt. h̄ eos hora
 t̄na fecisse marcus oñdit. verissime
 iudicans magis fuisse dñm ueracit̄re
 lingua iudeorū. qm̄ militū manū.
Erat at̄ titulus cause ei⁹ insc̄pt⁹
 rex iudeorū. Titulus posit⁹ supra
 crucem ei⁹ in quo scriptū erat
 rex iudeorū illud oñdit qz nec oñden-
 do efficere potuerūt ut eū regem

non haberent qui eis māifestissā
 et em̄ētissima p̄tate scdm̄ sua opa
 redditur⁹ est. vñ in psalmo cant⁹
Ego aut̄ constitutus sum rex ab eo
 sup̄ syon monte sc̄m̄ ei⁹. Quia apte
 etiam qm̄ rex simul et pontifex est.
 tū criminam p̄ri sue carnis hostiā
 in altari crucis offerret regis quoqz
 qua p̄dit⁹ erat dignitatem titulo
 pretendit ut cūctis legere hoc est
 audire et credere uolentibz insinuat
 qd̄ p̄ crucis patibulū nō p̄didit suū.
 sed confirmaret potius et corrobora-
 raret imperiū. **Et** tū eo cruci-
 fixerūt duos latrones vñ a dext̄is
 et aliu a sinistris eius. latrones
 qui tū dñs sc̄ hinc inde crucifigi
 significauit eos qui sub fide et cōfes-
 sione xp̄i uel agonē martiriū. uel
 quelibz cōtūētia artioris istituti
 subeūt. **Et** quicūqz hec pro et̄na
 solā celestiqz gloria gerūt. h̄i pro
 facto dext̄i latromis merito ac fide
 designantur. At qui sue humane
 laudis itutu. seu qualibz minus
 digna itentione mūdo abrenūciant
 nō im̄erito blasphematoris ac sinis-
 tri latromis mentem imitantur et
 actus. de qualibz dicit apls. **Et**
 tradidero corp⁹ meū ut ardeat.
 si dederō oēs facultates meas in b̄os
 pauperū. si alia pura aut pietatis
 opa facere. aut dona gr̄e spiritualis
 accepisse uidear. caritate autē nō
 habeam nichil michi p̄dest. **Beati**
 autē qui sua p̄ter dñm et p̄ter
 euangelū relinquūt. **Beati** qui

Feruationē patiūt. ppter iusticiam.
 qm̄ ipōrū regnū celozū. Similiter
 et sūm̄ sacerdotes illudentes ad al
 terutrū cū scribis dicebant. Alios
saluos fecit seipm̄ nō p̄t saluū fa
tere. Etā nolentes confiteantur
 scribe et pontifices qd̄ alios saluos
 fecerit. Itaq; vos vtrā condēpnat
 sententia. Quia em̄ alios saluos
 fecit. vtrūq; si vellet seipm̄ saluare
 poterat. Cristus rex isrl̄ descendat
nūc de cruce ut videam⁹ et credam⁹.
Fraudulenta pmissio. Quid ē plus
 de cruce adhuc viuente descendere
 an de sepulcro mortuū surgere?
 Surrexit et nō creditis. ergo etiā
 si de cruce descenderit silit̄er non
 creditis. Et qui cū eo crucifigi erāt
conuincabātur ei. Quomō qui cū eo
 crucifigi erāt conuincabantur ei qm̄
 quidem vn⁹ eozū conuincat⁹ ē scdm̄
 lucē testimoniū. et alter cōpescuit
 eū et in deū credidit. nisi itelligam⁹
 matheū et marcū breuiter p̄strin
 gentes hūc locū plūalem nūm̄ pro
 singulari posuisse. Dicit ad he
 breos i eplā legim⁹ plūalit̄ dictū.
 Cluserūt ora leonū. nū solus damel
 significari itelligat⁹. Et pluralit̄
 dictū secti sūt cū solo p̄sana tradat⁹.
 Quid aut̄ vsitatus? Verbi grā.
 quia ut dicit aliquis. et rustici
 michi insultant etiā si vn⁹ insultet.
 Tūc em̄ esset contrariū qd̄ lucas
 de vno manifestauit. si illi dixissent
 ambos latrones conuincatos dno
 tū posset sub nō plūali vn⁹ itelligi.

Cū vero dictū est latrones. uel
 qui cū eo crucifigi erāt nec additū
 est ambo nō solū si ambo fecissent
 posset hoc dici. s; etiā qz vn⁹ h̄ fecit
 vsitato locutionis mō p̄ plūale nūm̄
 significari. Ed̄ vero lucas testante
vn⁹ latro dnm̄ blasphemāt dicens.
 si tu es cr̄st⁹ saluū fac te metipsum
 et nos. Alter vero et illū digna ierfer
 tione redarguit. et dnm̄ fidelī suppli
 catione precatur dicens. Dne memē
to mei cū ueneris in regnū tuum.
 vsq; hodie geri in etiā videm⁹ cū
 mūdatis tacti afflictioibz veri simul
 et falsi xp̄iam. illi quidē qui fictamen
 te dñce passionis sacramēta gestant
 ad p̄ntis uite gaudia cupiūt liberari
 a dno. At qui simpliciter intentione cū
 aplō nō gloriānt⁹ nisi in cruce dñi nri.
 ita potius a p̄ntibz erūpnis optant
 erui. ut spm̄ suū in manu sua cōmēdent
 auctoris. vnaq; cū ipō regnū celestis
 desiderant esse p̄ncipes. Vnde bene
 ille qui fide dubia dnm̄ p̄ibat. fundit⁹
 est cōtempt⁹ a dno. neq; alla
 rūsione dign⁹ habit⁹. At vero p̄res
 illius qui etiā a se salutem q̄rebat.
 pia mox dñs exauditione suscipere
 dignat⁹ est. Quia nimirū quicūq;
 in tribulatioibz positi t̄palia tm̄ a dno
 solaria requirūt. a t̄poralibz se p̄ter
 et eterms gaudis priuant. Qui aut̄
 ueraciter bona p̄re celestis suspirant.
 ad her absq; ulla dubietate xp̄o m̄
 ferante pueniūt. Et facta hora sexta
tenebre fuit̄ s̄ p̄ totam terrā usq;
in horam nonam. Clarissimū mūd⁹

F //

lumen retrahit radios suos. ne aut
pendentem videret dñm suū. aut
impñ blasphemantes sua luce frue
rentur. Et nōndū qđ dñs hora
sexta hoc est recessuro a centro mūdi
sole transiens sit. diluado at h' est
oriente iam sole resurrectionis sue
mysteria celebravit. **D**icitu ei tñs
signavit qđ effectu opus exhibuit.
Quia mortuus est ppter pccā nrā.
et resurrexit ppter iustificandoz nrām.

Nā z adam peccante scptū est qđ au
dierit vocē dñi dei deambulantis in
paradiso ad aurā p meridie.

Post meridiem nāqz ielmate lucem
fidei. ad aurā vero refrigescēte fer
uore caritatis. deambulans autem
audiebatur qz ab hoīe peccante re
cesserat. **R**ois igitur pmo diuine
pietatis ordo postebat. ut eadē tñs
articulo quo tūc adē pccanti ob
cluserat. nūc latroni dñs penitenti
ianuā paradisi referaret. **E**t qua
hora pñm adam peccando mortem
huic mūdo iniecit. eadē hora scđis
adam mortem moriendo destrueret.

Et hora nona exclamavit ih̄s uoce
magna dicens. heloy heloy lama
zabathani. **Q**đ est interpretatum
deus meus deus meus ut quod dere
liquisti me. **P**rimo bicesimū psal
mī abusus est illud qđ in medio ver
sūculi legitur. **R**egim' em in hebreo.

deus meus deus meus qre me dere
liquisti. **N**ec mireris verborum
humilitatem. qronomias dereluti.
cū formā seruiciens scandalum
crucis videas. **D**icit em esurre

+ resurre in me supflūū est.

et sitire et fatigare nō erant p̄p̄a
diuinitatis s; corpalis passionis.
ita et qđ dicitur ut quod dereliquisti
me corpalis uocis erat p̄p̄ū. quā
qz solet scđm naturā corp' nullaten' y
uelle a sibi cōiūcta uita fraudari.
Hicet em z ip̄e saluator dicebat hoc.
sed p̄p̄ā oñdebat corpus fragilitate
manens v̄tus z sapientia dei. **E**t
homo ergo loquitur meos cruciferēs
motus qđ in piculis positi a deo dese
ri nos putam'. ut homo turbatur.
ut homo flet. ut hō crucifigitur.

Et quidā de circūstantibz audientes
dicebant. **E**cce heliam uocat. **N**on
oēs sed quidā quos arbitror milites
fuisse romanos nō intelligentes
sermonis hebraici p̄p̄ietate. s; ex
eo qđ dixit hely putantes helyam
ab eo innotatū. **H**ī autem iudeos
qui hoc dixerunt intelligere uoluerūt.
z hoc more sibi solito faciūt ut dñm
imbecillitate infament qui helye
ayechū depretur. **C**urrens at in y

z implens spongiā aceto. articulo
uens qz calamo potū dabat ei dicens.
Dne. uideam' si ueniat helyas
ad deponendū eū. **Q**uā ob causam
dñs aceti sit potū datū. ioh̄es oñdit
pleni' dicens. **P**ostea sciens ih̄us
qz iam oīa cōsumata sūt. ut cōsumā
retur sc̄ptura dicit. **S**atio. **H**as ergo
positū erat aceto plenū. illi autem
spongiam plenā aceto y sopo articulo
ponentes obtulerūt ori eius. **U**dit
ergo qm cōsumata sūt oīa que
oportebat ut fierent anq̄m impet

aretū et traderet spm̄. atq; ut h̄
etiam consumaretur qd̄ ait. et i. sit
mea potauerūt me areto. Ratio
inquit. Tanquā h̄ diceret. h̄ min⁹
fecistis. Date qd̄ estis. Iudei quippe
ip̄i erant aretū degenerantes a vino
p̄archarū ⁊ p̄pharū tanquā de
pleno vase de iniquitate m̄di hui⁹
impleti cor habentes velut spon-
gram caruerosiss qd̄am atq;
tortuosiss latibulis fraudulentum
ysopū cui circūposuerūt spongiā
areto plenā. qm̄ herba hūilis est
⁊ pet̄⁹ purgat. ip̄i xpi hūilitatē
congruenter accipim⁹. quā arū
dederūt et se circūuēnisse putauerūt.

Vñ illud in psalmo. Asperges me
ysopo ⁊ mūdabor. xpi nāq; hūilita-
te mūdān̄. Quia nisi hūilisset
semetip̄m fact⁹ obediens p̄i usq;
ad mortem crucis. nō utiq; sanguis
eius i remissione peccatū hor est in
nrām mūdationē fuisse effusus.
Ver arūdinē vero cui imposita
est spongia sc̄ptūa significatur q̄
implebatur hor facto. **Dicit** enim
lingua dicitur uel greca ul' latina
uel alia q̄libz sonū significans qui
lingua p̄ntur. si harūdo dici potest
h̄ā que harūdinē scribitur. **Red**
significanti⁹ sonos ueris humane
usitatissime dicim⁹ linguas. scrip-
turā vero harūdinē dici quo min⁹
usitātū eo magis ē misere figura-
tū. **Ihesus** aut̄ emissa uoce magna
expirauit. **Quid** har magna uoce
dixerit dñs. lucas apte designat.

pater in man⁹ tuas cōmendo spm̄
meū. **Et** her inquit dñs expirauit.
Qd̄ uero scribit iohēs qz nō acce-
pisset ih̄us aretū dixit consumatū
est. ⁊ inclinato capite tradidit spm̄.
Inter illud qd̄ ait cōsumatū ē ⁊ illud
inclinato capite tradidit spm̄ emissa
est illa uox magna quā tacuit iohēs
reteri autē tres cōmemorauerūt.
Et uelū templi fissū est in duo
a sursum usq; deorsum. **Prandit**
uelū templi archa testamētī. et
oīa legis sacramenta que tegebāt
appareant atq; ad p̄lm̄ transcant
nationū. Ante etenim dicitū fuerat
notus in iudea deus. in isrl̄ magnū
nomen eius. **Nūc** autē. exaltare
sup̄ celos deus. et sup̄ oēm inquit
terrā gloria tua. **Et** in euangeli-
o p̄us dixit. **In** uiam gentiū ne abie-
ritis. **Post** passionē uero suā eūtes
inquit docete oēs gentes. **Udens**
autem centurio qui ex adūso stabat.
qz sic clamans expirasset ait. Vere
homo hic filius dei erat. **Manifesta**
causa miraculi centurionis expōitur.
qd̄ udens dñm sic expirasse hor
est spm̄ emisse dixerit. **Uero** homo
hic filius dei erat. **Nullus** em̄ habet
p̄tatem emittendi spm̄ nisi q̄ aiārū
conditor est. **Et** hor considerandū
qd̄ centurio ante crucem i ip̄o scan-
dalo passionis uere dei filiū confi-
teatur. et arrius in eccl̄iā p̄dret
creaturā. **Unde** merito p̄ centurione
fides eccl̄ie designatur. que uelo
inferiorū celestū p̄ morte dñi

mortem
autem

reperato totum dñm et vere iustū
 hoīem. et vere dei filiū synagoga
 tacente confirmat. Erant autē et
 mulieres de longe aspicientes. Inter
quas et maria magdalena. et ma-
ria iacobi minoris. et ioseph mater.
et salome. Et cū esset in galilea se-
 quebant eū et ministrabant ei. Iaco-
 bū minore dicit iacobū alpheri qui
 et frater dñi dicebatur. eo qd̄ esset
 filius marie martertere dñi. cui⁹
 in euangelio suo meminit iohēs
 dicens. Et abant autē iuxta crucē
 ih̄u mater eius et soror matris eius
 maria cleophe. Maria autē cleophe
 videtur eam dicere a pr̄e sue a cog-
 natione. vocatur vero minor iacob⁹
 ad distinctionē maioris iacobi inde
 licet filij zebedi. qui inter primos
 ap̄los vocat⁹ et elect⁹ est a dño. Con-
 suetudinis autē iudaice fuit nec du-
 cebatur in culpam more gentis an-
 tiquo ut mulieres de substantia sua
 victū atq; vestitū p̄ceptorib; ministra-
 rent. Hoc quia scandalū facere pote-
 rat in nationib; iudais abiecit se
 memorat. Quid nō habem⁹ p̄tate
sorores mulieres circūducendi sicut
et ceteri ap̄li faciūt? Ministrabant
autē dño de substantia sua ut mereret
carū carnalia. cui⁹ ille meretabant
spiritalia. Non quo indigeret cibis
 dñs creaturaru. sed ut tipū oñderet
 ingloriū qd̄ victū atq; vestitū ex dis-
 cipulis deberent esse contenti. Sed
 uideam⁹ quales comites habuerit.
 mariam magdalēnā a qua septem

demonia eiecerat. et mariā iacobi
 et ioseph matrē marterterā suam
 et alias quas in ceteris euangelis
 legim⁹. Et cū in sero factū eēt quia
 erat pasceus qd̄ est ante sabbatū
 uenit ioseph habar mathia nobilis
 decurio. Decurio uocatur qd̄ sit de
 ordine turie et officiu turie am̄stret.
 Qui etiā curialis a procurando
 munera ciuilia solet appellari. In
 mathia ip̄a est ramatham ciuitas
 helthane et samuelis in regione
 tānta iuxta diospolim. Pasceus
 uero grece latine p̄paratio dicitur.
 quo noīe iudei qui inter grecos
 morabant⁹ sextā sabbati appella-
 bant. eo qd̄ in illo ea que requie
 sabbati m̄taria eēt p̄parare so-
 lerent. iuxta h̄ qd̄ de manna
 quondā p̄ceptū est. Hexa autē
die colligetis duplū ⁊. Quia ergo
 sexta die homo fact⁹ et tota est m̄di
 creatura p̄fecta. septima autē rōdit⁹
 ab opere suo requieuit. Unde et hanc
sabbatū hoc ē requiem uoluit appellari.
 Hec saluator eadem sexta die tri-
 umphus humane restauratiōis im-
 pleuit archanū. Deoq; cū atepiss;
 atetū dixit consummatū est. hoc est
 sexta diei qd̄ pro m̄di refectione
 suscepi iam totū est opus expleū.
 Sabbato autē in sepulcro requiescēt
 resurrectionis q; octaua die uentura
 erat expectabat euentū ubi n̄e
 simul deuotionis ac beate retribu-
 tionis p̄licet exemplū quos in hoc
 quidem sexta scti etate p̄ dño pati

et velut mūdo necesse est transfigi.

In septima vero etate id est cū leti
quis debitū soluat corpa quidem in
tumulis. aiās autē secreta in dño cū
pare ~~re~~manere. et post bona opa
oportet quiescere. donec octauā
tandem vemente etate etiā corpa
ipsa resurrectione glorificati cū
aiābz simul icorruptionem eterne
hereditatis accipiant. Venit igitur
iōseph ab arimathia nobilis de iu
rio. Qui et ipse erat exspectās regnū

F dei. Et audacter intravit ad pilatū
et petiit corpus ihesu. Magne quē
iōseph iste dignitatis ad scīm. sed
minoris apud deū meriti fuisse lau
datur. Talem nāq; exsistere debebat
eū qui corp⁹ dñi sepeliret. qui et per
iusticiā meritorū tali ministerio dig
nus esset et p nobilitatē potētie
secularis facultatem posset obtinere
ministrandi. Non em̄ quilibz us
not⁹ aut mediocri ad p̄sidē ante
dere et transfiri corp⁹ poterat impe
trare.

F Ioseph autē marcat⁹ est syn
donem et deponēs eū iuoluit syndo
ne. Et ex simplici sepultura dñi
ambitio diuitū condempnat. qui
ne in tumulis quāde possit carere
diuitiis. Possunt autem iuxta
intelligentiam spiritualem h̄ sentire
quod corpus dñi nō auro nō gemis
non serico. sed in thecamme puro
obuoluentū sit. q̄m̄ et hoc significat
quod ille in syndone mūda nūoluat
ih̄m qui pura eū mente suscepit.
Hinc ecclēsie mos obtinuit ut sacri

ficiū altaris nō in serico. neq; in
pāno tincto. sed in lino tireno celebret.
sicut corpus est dñi in syndone mū
da sepultū. iuxta quod in gestis pon
tificatibus a beato papa siluestro
legim⁹ esse statutū. Et posuit eū
in monumento quod excisus erat de
petra. Et aduoluit lapidem ad ostiū
monumenti. De monumento dñi
ferat qui nrā etate de iherusolimis
britāniā venere. quod dom⁹ fuerit
rotunda de subiacente rupe excisa
tante altitudinis ut intro cōsistens
homo vix manu extēta cūmē possit
attingere. que habet introitū ab
oriēte cui lapis ille magn⁹ aduolut⁹
atq; impositus est. In cui⁹ monumētū
p̄re aquilonari sepulcrū ipm̄ h̄ est
locus dñi corp⁹ de eadē petra factū
est. septem habens pedes longitudis.
triū vero palmorū mensura retro
pauimento altius eminent. q̄ videlicet
locus non desup sed a latere meridiano
p totū patulus est vñ corp⁹ iſerebat.
Color autē eiusdem monumētū ac locali
rubricōdo et albo dicit esse p̄met⁹.
maria autē magdalene et maria iō
seph aspicebant ubi poneretur.
In lucā legim⁹ q̄ stabant oēs noti
eius alonge. et mulieres q̄ serute
erant eū. Hinc gō notis ih̄m p̄ depo
sitū ei⁹ corp⁹ ad sua reuēantibus.
sole mulieres que artius amabant
fun⁹ subsecute quomō poneretur
inspirere curabant ut et tpe cōgruo
mun⁹ possent deuotiōis offerre. Deo
et attēnis fr̄ mulieres die pasche

id est preparationis idem faciunt cum aie
huiles et quo maioris sibi consue
fragilitatis. eo maioris saluatoris
amore feruentes passionis eius vesti
gms in hoc silo quo reges et preparan
da futura diligenter obsequuntur
et si forte valeant imitari pia cu
riositate quo ordine eadem sit pas
sio completa perpendant.

Et cum transisset
sabbatum maria magda
lene et maria iacobi et
salome emerunt aroma
ta ut venientes ungerent ihesum.
In euangelio luce scriptum est quod reuer
tentibus a monumento parauerunt aro
mata et unguenta. et sabbato quidem
siluerunt secundum mandatum. mandatum
ergo legis erat ut sabbati silentium
a vespera usque ad vesperam seruaretur.
Ideoque religiose mulieres sepulto
domino quidam diu habebat operari. id est
usque ad solis ortum in unguentis
preparandis erant occupate ut lucas
scribit. Et quia tunc pre angustia
temporis opus explere nequebant. ses
tinauerunt mox transacto sabbato
id est occidente sole ubi operandi
rentia remeauerat emere aroma
ta sicut marcus refert. ut venientes
mane ungerent corpus eius. Neque
enim vesperis sabbati porcupante
iam noctis articulo monumentum
adire valuerunt. Et valde mane
una sabbatorum veniunt ad monu
mentum orto iam sole. Prima sabbato
rum prima dies est a die sabbato.

id est requietionum quam tunc diem
dominam propter resurrectionem domini
saluatoris mos ecclesiasticus appellat.
Idem autem est cum una sabbati sive
una sabbatorum legimus. id est una
dies a sabbatorum die habet requie
tionum que in sabbatis custodiebat.
Hanc autem mulieres que dominum
fuerant secute cum aromatibus ad
monumentum venerunt. et ei que
viventem dilexerant etiam mortuo
studio humanitatis obsequuntur.
Et nos ergo in eam qui mortuus est
credentes. si odore virtutum referti
cum operatione bonorum operum dominum
quidem. ad monumentum profecto illius
cum aromatibus venimus. Quod autem
valde mane mulieres venerunt
ad monumentum orto iam sole. id est
cum iam reliqua ab orientis parte albes
ceret. quod non fit usque nisi solis
orientis vicinitate. iuxta historiam
quidem magnam querendi et iuveniendi
domini feruor caritatis ostendit. iuxta
intellectum vero iustitiam nobis datur
exemplum illustrata facie detrusisque
victorum tenebris odore bonorum
operum domino et omnium suauitatem
offerre. Et dicebant ad invicem
Quis reuoluet nobis lapidem
ab ostio monumenti? Et respu
nientes viderunt reuolutum lapidem.
Erat quippe magnus valde.
Quomodo lapis per angelos re
uolutus sit matheus sufficienter
expont. Et reuolutio lapidis
iusticie reueratione sacramentorum

cristi que belamine hie legalis tenebantur insinuat. Rex enim i lapide scripta est. cui ablato tegmine gloria resurrectionis offensa et abolitio mortis antique ac vita nobis speranda perpetua cepit toto orbe predicari. Et itroeuentes in monumetu viderunt uiuentem sedentem a dextris cooptu stola candida et obstupuerunt. Introeuentes ab oriente in domu illam rotundam q̄ i petra est excisa viderunt angelu sedentem ad meridiana ptem loci illius ubi positu fuerat corp⁹ ihu. Hoc em erat in dextris. quia nimiru corp⁹ qd̄ sup̄inu iacens caput habebat ad orasu nre dexterā est haberet ad austru. Scribit autem matheus qd̄ angelu qui reuoluit lapidem ab ostio monumetu pmo viderut sup̄ ipm lapide sedentem. qui eas intrare in locu ubi dñs erat posit⁹ iusserit. et videre qd̄ iam resurrexisset a mortuis. Scribit lucas qd̄ intrantes i monumetu duos angelos ibi stantes iuenerut. Ille ḡ mulieres angelos videt que cu aromatz venerut. quia videlicet ille mentes. sup̄nos ciues aspiciut que cu virtutibus ad deu per sancta desideria pficiantur. Monstrandū vero nobis est. qd̄ nam sit qd̄ in dextris sedere angelus cernitur. Quid naq̄ per sinistram nisi vita pns. quid vero p dexteram nisi perpetua vita signat.

Un scriptu est. Iena eius sub capite meo. et dextera illius amplectitur me. Sinistra namq̄ dñi dei etia. prosperitatem videlicet vite pntis quasi sub capite posuit qua nentide sum amoris premit. Dextera vero eam amplectitur. qz sub eterna eius bntudine tota deuotione continetur. Quia igitur redemptor nr iam pntis vite corruptione triserat recte angelus qui nunciare phene eius eius vita venerat in dextris sedebat. Qui stola candida coopt⁹ apparuit. quia festiuitatis nre gaudia nunciat. Candor etenim vestis splendorem nre denunciat. Pre dicam⁹ an sue? sollemnitatis. Sed ut fateamur verus et sue dicam⁹ et nostre. Illa quippe redemptoris nr̄ resurrectio et nra festiuitas fuit. quia nos ad immortalitate reduxit. et angeloru festiuitas extitit. quia nos reuocando ad celestia eoru num impleuit. In sua ergo ac nra festiuitate angelus albis vestitus apparuit. quia du nos p resurrectione dñicam ad supna reduram. celestis pte dampna reparantur. Sed ia qd̄ venientes feriās affatur audiam⁹. Nolite expauescere. Ihu q̄ritus nazarenu crucifixu. surrexit non est hic. Ecce locus ubi posuerut eu. Nolite inquit expauescere. ac si apte dicat. Paueat illi qui no amant aduentu sup̄nozu ciuiu. ptimescant qui

carnalibus desiderijs pressi ad cor-
 se sonitate ptingere posse desperat.
 Vos autē cur ptimefacis que vobis
 cōtines videtis? Vnde et matheus
 angelū apparuisse describens ait.
 Erat autem aspectus eius sicut fulgur
 et vestimenta eius sicut nix.
 In fulgure etiam terror timoris
 est. In nix autem blandimentū
 candoris. Quia vero op̄s de⁹ et
 terribilis est p̄toribz et blandus
 iustis. recte testis resurrectionis
 eius angelus et in fulgure vult⁹
 et in candore habitus demonstrat.
 ut de ipsa sua spene et terreret
 reprobos et mulceret pios. Ihesus
 q̄ris nazarenū. Ihesus latino elo-
 quo salutaris id est saluator iter-
 pretatur. Atque multi hoc noīe
 dici poterāt t̄ nō t̄n substantia
 liter s̄ nūcupatiue. Ideo et locus
 subiūgitur. ut de quo ihu d̄m sit
 manifestetur nazarenū. et cum
 p̄tin⁹ subdit. crucifixū. atq; addi-
 dit. resurrexit non est hic. Non
 ē hic dicit p̄ p̄ncā carnis. q̄ tamē
 nusq̄m deerat per p̄ncā maies-
 tatis. **¶ Sed ite dicit discipulis**
eius et petro quia p̄det uos in
galileam. Querendū nobis est
 cur nō noīatis discipulis petrus
 designatur ex noīe. Sed si hanc
 angelus noīatū nō exp̄meret
 qui m̄gr̄m negauerat. benigne
 inter discipulos non auderet. Vo-
 ratur ergo ex noīe. ne desperaret
 ex negatione. Quia in re cōsiderandū

nobis ē cur op̄s de⁹ eū quē ante
 eamē p̄ferre disposuerat an alle-
 bore p̄timefcere et seipm̄ negare
 p̄misit. Quod nimirū magne actū
 pietatis dispensatione cognoscim⁹
 ut is qui futur⁹ erat pastor ecclē
 in sua culpa disceret qualiter alijs
 misereri debuisset. Prius itaq;
 eū oīdit sibi. et tunc p̄posuit ce-
 teris ut ex sua ifirmitate cognosceret
 qm̄ misericorditer aliena ifirma
 toleraret. Vene at̄ de redemptore
 m̄o dicit. **¶ Queretis uos in galileā.**
Ibi eū uidebitis sicut dicit uobis.
Galilea nāq; t̄nsmigratio facta
iterptatur. Jam quippe redētor
 noster a passione ad resurrectionē.
 a morte ad uitam. a pena ad gl̄am.
 a corruptione ad incorruptionem
 t̄nsmigrauerat. Et prius post
 resurrectionē in galilea a discipulis
 uidetur. quia resurrectionis eius
 gloriā post leti uidebim⁹. si modo
 a uicis ad uirtutū celsitudinem
 transmigrat⁹. Quia ḡo in sepulcro
 nūciat. in t̄nsmigratiōem oīditur
 quia is qui in mortificatione carnis
 agnoscitur. in t̄nsmigratiōe uidetur.
¶ At ille exentes fugerūt de monu-
mento. Inuaserat eas tremor et
 pauor. et neminē q̄q̄m dixerūt
 timebant enim. q̄erto mouet
 quō marcus scribit et neminē q̄q̄m
 dixerūt. cū dicat lucas. et reḡes
 se a monumento nūciauerunt
 hec omnia illis uideam⁹ et ceteris
 oībus. Similiter matheus.

Et exierūt cito de monumēto cum timore ⁊ gaudio magno curren-
tes nūciare discipulis eius. Nisi intelligam⁹ ipsorū angelorū nemini ausus fuisse aliqd̄ dicere idē rēdere ad ea que ab illis audierant aut certe custodibz quos iacentes viderāt. Nam illud gaudū qđ mathēus cōmemorat nō repugnat timori de quo dicit marcus dicit. **Debum⁹** em̄ vtrāqz q̄ in illarum aīo factū intelligere etiā si ipse mathēus de timore non diceret. **Durgens** at̄ ih̄s mane prima sabbati apparuit p̄mo marie magdalene. **Hec** apparitio quō ⁊ vbi sit facta ioh̄es plenissime docet. Surrexit autem dñs mane de sepulcro in quo sero iam factus erat depositus ut adimpleretur illud psalmiste. Ad vesperū demorabit̄ fetus. ⁊ ad matutinū leticia. Depultus go sexta sabbi q̄ dicit̄ pasceue circa horā vespertinā sequenti nocte ac die sabbati cum nocte sequenti ī monumēto posit⁹ sic die tercio id est mane surrexit p̄ma sabbati. Nō at̄ īmerito vno die in sepulcro et duabz noctibus iacuit quia videlicet lucem sue simple mortis tenebris duple nr̄e mortis adiūxit. Ad nos q̄ppe venit qui in morte spūs carnisqz tenebamur. Vnā ad nos suam id est carnis mortem detulit. ⁊ duas nostras quas recepit soluit. Di em̄ ipse vtrāqz susciperet nos a

nulla liberaret. Sed vnā miseri-
corditer accepit et iuste vtrāqz dampnavit. **Triplam** siquādu-
ple nr̄e contulit. et duplam nr̄am
moriens subegit. **Apparuit** iquit
p̄mo marie magdalene **de qua**
exierat septem demonia. **Ille**
vadens nūciauit hys qui cū eo
fuerant lugentibz et flentibus.
Sicut in principio mulier auctor
culpe vno fuit. vir executor erro-
ris. ita nūc q̄ mortem p̄us gusta-
uerat/resurrectionē prior nūc
aui. Et ne p̄petu reatus apud
vros obp̄tū sustineret que
culpā vno trāsfuderat. trāsfu-
dit et grām. Vnde recte mulier
hec que vris lugentibz ac flentibz
leticiam dñice resurrectionis p̄ma
nūciauit a septem demombz
curata esse phibetur. ut vniuer-
sis viciis plena fuisse. sed ab oibz
hys diuino munere mundata
esse signetur. ⁊ ubi habūdaui
p̄m̄ suphabūdasse grātia mōstret̄.
Septenarius namqz nūc p̄
vniuersitate solet misere poni.
Que ḡ a septem demombz curata
hoc est ab vniuersis liberata erat
sceleribz. p̄ma resurgente q̄
mortuus dñm vidit. ne quisq̄m
digne penitens de admissorum
venia desperaret. videns eā que
tot ac tantis quondā erat subdi-
ta viciis in tantū culm̄is subi-
to merito fidei ac dilectionis esse
p̄motā ut ipis euangelistis atqz

aplis xpi p̄ma illud miraculū
 patrate resurrectionis euange
 lizaret. Et illi audientes qd̄ vi
 ueret et visus esset ab ea non
 crediderūt. Qd̄ resurrectionē
 d̄m̄tam discipuli tarde crediderūt
 nō tam illozū infirmitas q̄ nr̄a
 ut ita dicam futura firmitas fuit.
 Ip̄a namqz resurrectio illis dubi
 tantibz p̄ multa argumenta mon
 strata est q̄ dū nos legentes ag
 noscimus quid aliud qm̄ de eozum
 dubitatione solidamur. Am̄us
 em̄ michi maria magdalena pres
 titit que citius credidit. qm̄ tho
 mas qui diu dubitauit. Ille etenim
 dubitando vulnera cyathicis te
 tigit et de mō pectore dubieta
 tis vulneris amputauit. Post
 hec autem duobz ex eis ambulā
 tibus ostensus est in alia effigie
 euntibus in villam. Et illi eūtes
 renūciauerūt ceteris nec illis
 crediderūt. Quo hoc factū sit
 lucas expōit latius. Qd̄ aut
 dicit marcy ostensus est in alia
 effigie. hoc aptius lucas dicit
 quia oculi eozū tenebantur ne
 eū agnoscerent venientes donec
 cū illo in castellū quo ibant et po
 nentes mensam ei quasi pere
 grino. tandem cognouerunt eū
 in fractione panis. Qui scit
 lucas consequenter adiūgit sur
 gentes eadem hora regressi sunt
 in iherlm̄ et inuenerūt cōgrega
 tos et eos qui cū ipis erāt dicentes

qd̄ surrexit dñs vere et apparuit
 symoni. Et ipsi narrabant que
 gesta erant in via. et quō cognō
 uerūt eū in fractione panis.
 Qd̄ autē ait marcus annūcia
 uerūt ceteris nec illis crediderūt.
 cū lucas dicat quia iam mō lo
 quebantur vere surrexisse et
 apparuisse symoni. qd̄ intelligen
 dū est nisi aliquos fuisse ibi qui
 hoc nolent credere. Cui autē
 nō eluceat p̄termississe marci
 qd̄ lucas narrando explicauit.
 hoc est qd̄ cū illis locutus fuerit
 ih̄sus anteqm̄ agnoscerent eū.
 Et quomō eū in fractione pa
 nis agnouerūt. qm̄ quidē mox
 ut dixit eis apparuisse in alia
 effigie euntibus in villam cōtinuo
 rōuēxit. et illi eūtes nūciauerūt
 ceteris nec illis crediderunt.
 Quasi possent nūciare quē non
 agnouerant. aut possent agnos
 cere quibz alia effigies eius ap
 paruerat. Quō gō eū agnouerūt
 ut nūciare possent marcy sine
 dubio p̄termisit. qd̄ ideo memo
 rie cōmendatū est. ut assuestram
 aduertere euangelistarū morē
 ita p̄termittentū que nō cōme
 morantur ut eis qui vsum in hac
 consideratione non habent. non
 aliunde maxime error oriatur
 quo putant eos nō sibi cōgruere.
 Nouissime recumbentibus illis
 viderim apparuit et exprobra
 uit incredulitatem illozū et
 et cōuēgentū que cōmemorant.

duriciam cordis. quia hīs qui viderant eū resurrexisse nō crediderant. Quomō nouissime quasi iam ultra eū nō viderint. Nouissime quippe illud est quo dñm apli in terra viderunt qñ ascendit in celū. Qd factū est quadragesimo die p̄ ei⁹ resurrectionem. Nūq̄ nam tūc exprobraturus erat qd non credidissent eis qui eū viderant resurrexisse qñ ipsi post resurrectionē totiens eū viderant. Illud ḡ accipiām⁹ post multas demonstraciones eius quibz per dies quadraginta discipulis presentat⁹ est eū etiam nouissime recubentibz illis viderim apparuisse id ē ipso quadragesimo die. Et qm̄ iā erat ab eis ascensur⁹ in celū. hoc eis illo die maxime exprobrare voluisset qd hīs qui viderant eū resurrexisse non crediderant anq̄m ipi eum viderent. Cū utiqz post ascensionē suā p̄dicantibz illis euangelū gentes que nō viderūt fuerint crediture. Post illam quippe exprobrationē scribit⁹ idē **¶** marcus. Et dixit eis. Euntēs in mundū vniuersū predicatē euangelū oī creature. Qui crediderit et baptisatus fuerit saluus erit. Qui vero nō crediderit cōdēpnabitur. Hoc ḡ p̄dicatur qm̄ qui non crediderit cōdēpnabitur tū id utiqz non crediderit qd non viderit. nōne ipi p̄mitus

fuerant oburgandi qd anteqm̄ dñm vidissent nō crediderint eis quibz dñs apparuisset. Qd vero dixit eis. euntēs in mundū vniuersū p̄dicatē euangelū oī creature. Nūq̄ sōm euangelū ul' insensatis rebz uel brutis aīahbz fuerat p̄dicandū. ut de eo discipulis dicat⁹ p̄dicatē omnī creature. Sed oīs creature noīe potest oīs natio gentū designari. Ante etenim dictū fuerat. in vniū gentū ne abieritis. nūc autem dicit⁹ p̄dicatē oī creature. ut scilicet p̄s a iudea aplōz repulsa p̄dicatio tūc nobis in adiutorū fieret tū hanc illa ad dāpnationis sue testimoniu sup̄ba repulisset. Qui crediderit et baptisat⁹ fuerit saluus erit. Qui vero nō crediderit cōdēpnabitur. Fortasse vnusquisqz apud semetipsum dicat. Ego iam credidi. saluus ero. Verū dicit si fidem opibz tenet. Vera etenim fides est que in hoc qd verbis dicit moribz non contra dicit. Hinc est em̄ qd de quibusdā falsis fidelibz paulus dicit. Qui confitentur se nosse deū factis at negant. Hinc iohes ait. Qui dicit se nosse deū ⁊ mandata eius non custodit mendax est. Cū autem dicitur. qui vero nō crediderit cōdēpnabitur. quid hic dicim⁹ de paruulis qui p̄ etatem adhuc credere nō valent. Nam de maioribz nulla questio est. In etiā ḡ saluatoris p̄ alios paruuli credit.

sicut ex alijs ea que in baptismo
 remittuntur peccata traverunt. **D**ig-
 na autem qui crediderunt her se-
 quentur. **I**n nomine meo demonia ei-
 cient. **I**nguis loquentur novus. **S**er-
 pentes tollent. **E**t mortiferum si
 quid liberint. non eis nocerebit. **S**up-
 egrorum manus imponent et bene ha-
 bebunt. **Q**uid quia ista signa non
 facimus nunc credimus. **S**ed hec
 naturam in exordio carnis fuerunt.
Et enim ad fidem averteret miracu-
 lis fuerat nutrienda. **Q**uia et nos
 cum arbuta plantamus tam diu aquam
 fundimus quousque ea in terra conua-
 luisse videamus. **E**t si semel raditem
 fuerit irragatio cessabit. **H**inc
 est enim quod paulus dicit. **I**ngue
 in signa sunt non fidelibus sed infi-
 delibus. **A**n habemus de his signis
 atque virtutibus que adhuc subti-
 lus considerare debemus. **F**antia
 quippe etiam cotidie spiritaliter
 facit. quod tunc per apostolos corporaliter
 faciebat. **N**am sacerdotes etiam per
 exorcismi gratiam manus credentibus
 imponunt. et habitare malignos
 spiritus in eorum mentem contradunt.
 quod aliud faciunt nisi demonia
 eiciunt. **E**t fideles quoque qui iam veteris
 vite secularia verba derelinquunt.
 sancta autem misteria insonant. am-
 ditoris sui laudes et potentiam quanta
 prevalent narrant: quod aliud fa-
 ciunt nisi novus inguis loquitur.
Qui dum bonis suis exhortationibus
 malitiam de alienis cordibus auferunt:

serpentes tollent. **E**t dum pestiferas
 suasiones audiant. sed tamen ad
 operationem pravam nunc pertrahunt.
 mortiferum quidem est quod bibant. sed
 non eis nocerebit. **Q**ui quotiens proxi-
 mos suos in bono opere infirmari
 conspiciunt. dum eis tota virtute con-
 currunt. et exemplo sue operationis
 illorum vitam roborant qui in propria
 actione titubabant. quod aliud faci-
 unt nisi super egrorum manus impo-
 nunt ut bene habeant. **Q**ue miracula
 miracula tanto maiora sunt quanto
 spiritalia. tanto maiora sunt quanto
 per her non corpora sed anime susci-
 untur. **E**t dominus quidem ihesus
 postquam locutus est eis assumptus est
 in celum. et sedet a dextris dei.
Considerandum nobis est quod est quod
 marcus ait. sedet a dextris. et stephanus
 dicit. video celos apertos et
 filium hominis stantem a dextris dei. **E**t
 est quod hic marcus sedentem. stephanus
 vero stantem se videre testatur. **E**t
 scimus quod sedere iudicantis est. stare
 vero pugnantis vel adiuvantis est.
Quia igitur redemptor noster as-
 sumptus in celum et nunc omnia iudicat. et
 ad extremum iudex omnium veniet. hinc
 post assumptionem marcus sedere descri-
 bit. quia post assumptionis sue glo-
 riam iudex in fine videbitur. **E**t
 stephanus vero in labore certaminis
 positus. stantem vidit quem adiuto-
 rem habuit. **Q**uia ut iste in terra
 persecutorum infidelitatem vincebat.
 pro illo de celo illius gratia pugnauit.

F Illi autem profecti predicauerunt
 ubiq; dno cooperante et sermone
 confirmante sequentibus signis.
Quid in hys consideranda est. qd
 memorie comendanda? Nisi quod
 preceptu obedientia. obiam vero
 signa secuta sut. Int que notanda
 qd euangelium suu marcy quato
 tardius ceteris inchoauit. tanto
 in longiora scribendo tempora
 porrexit. Nam neq; de natiuitate
 ipius dmi aut pcursozis ei9. neq;
 de infantia ul' puericia vtriuslibet
 eora aliqua comemorans. neq; de
 diuinitate saluatoris alius scribens.
 excepto qd eu in capite euangeli
 sui filiu dei noiat. ab initio euange
 lice pdicationis qd p iohem factu
 est cepit. et ad illud usq; tempus
 puenit narrando quo apli idem eu
 angeli verbu totu pdicando disse
 minauere p orbem. Festat sane
 questio no minima quod scripserit
 idem euangelista dixisse angela
 mulierib; pre dicte discipulis eius
 et petro. quia pcedet vos in gali
 leam ibi eu videbitis sicut dixit
 vobis. nec tamen ibi visu a discipul
 dnm in nullo post euangeli sui loco
 retulerit. Et quidem matheus
 abisse discipulos dicit in galileam
 in montem. ubiq; dnm vidisse et
 adorasse. et preceptu ab eo accepisse
 eundi docendi baptisandi oes gen
 tes in noie pris et filij. 7 spūs sū.
 Ut tamen insperata alioru euange
 listaru scriptura. docet eum sepius ante

visu discipulis. maxime ipso die
 resurrectionis ei9 in iherusolimis et
 in castello emaus. Quare ergo
 specialiter se in galileam pressuru
 7 ibi a discipulis videndu pcedit.
 cu neq; ibi sola. neq; ibi primum
 visus fuit. Videam9 go cu iuste
 ry gracia sedm matheu 7 marcu
 resurgens ita mandauerit. pre
 dam vos in galileam ibi me vide
 bitis. Qd et si completu est. tamen
 post multa copletu est cu sic man
 datu sit. qm9 sine puidicio nmta
 tis ut aut hoc solu. aut hoc pmu
 exspiraretur fieri debuisset. Pro
 cidubio qm go vox est ista non
 euangeliste narrantis qd ita foni
 sit. sed angeli ex mandato dmi et
 ipius dmi. euangeliste at narratis.
 sed qd ita ab angelo 7 a dno dictu
 sit pphetice dictu accipiendu e. Ga
 lilea naq; interpretatur uel trism
 grano facta ul' reuelatio. Prius
 itaq; sedm trism granois signifi
 cationem qd aliud occurrit intelli
 gendu. pcedet vos in galileam ibi
 eu videbitis sicut dixit vobis. nisi
 quia xpi gracia de iplo isrl trism
 gratura erat ad gentes. Quib;
 apli pdicantes euangelu nullomō
 crederentur nisi eis ipē dñs biam
 in cordib; homi ipararet. Et hoc
 intelligim9 pcedet vos in galileam.
 Qd autē gaudentes mirarentur
 disruptis et euctis difficultatib;
 aperiri sibi ostiu in dno p illuacionē
 fidelu. hoc intelligitur ibi eu videbitis.

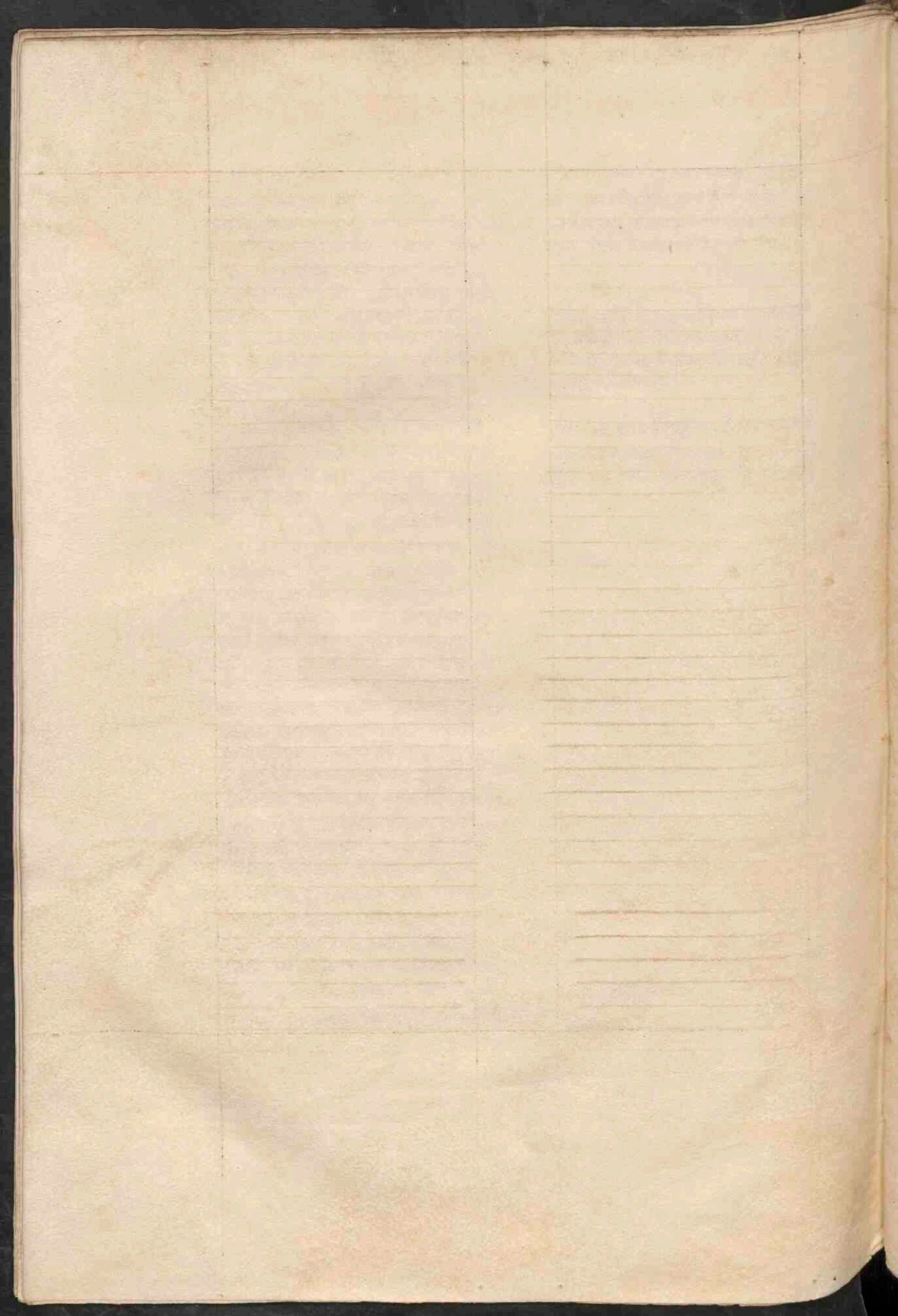
id est ibi membra eius inueniens. ibi
vnu corpus eius in eis qui nos
susceperint agnoscentis. **E**rdm illud
autē qd galilea interpretatur rve
latio non iam in forma serui inel
ligendū est. sed in illa in qua equa
lis est patri. quā pmissit apud io
hannem dilectoribz suis cū diceret
et ego diligam eū ⁊ ondā illi
meipsū. non vtiqz scdm id qd iam
videbant. ⁊ qd etiam r̄surgens cū
matribz non solū videndū. sed
etiam tmigendū postmodū dndit:
sed scdm illam ineffabilem lucem
qua illuat oēm hoīem venientē
in hūc mūdū secundū quā lucet in
tenebris. ⁊ tenebre eam non con
prehendūt. Illuc nos p̄cessit vñ
ad nos veniens non recessit. et
quo nos p̄cedens nō deseruit. Illa
erit reuelatio tāqm vera galilea.
cū silēs ei erim⁹ ubi eū videbim⁹
sicuti est. **I**pā erit etiā beator
tissimigratio ex isto seculo in illam
etermitatem. si eis p̄cepta sic
amplectamur ut ad eius dexterā
segregari mereamur. **T**ūc em̄
ibūt sinistri in combustionē etiam.
iusti autem in vitam eternā. **I**nc
illuc tissimigrabūt ⁊ ibi eū vide
būt quomodo nō vident impij.
Tolletur enim impius ut nō vi
deat claritatem domini. et impij
lumen non videbūt. **H**ec est
autem inquit vita eterna ut rog
noscant te vñā verū deū. ⁊ quē
missi ihesum cristū sicut in illa

etermitate cognosceretur. quo ser
uos perducet per formam serui.
ut liberi contemplantur formā
domini. Amen

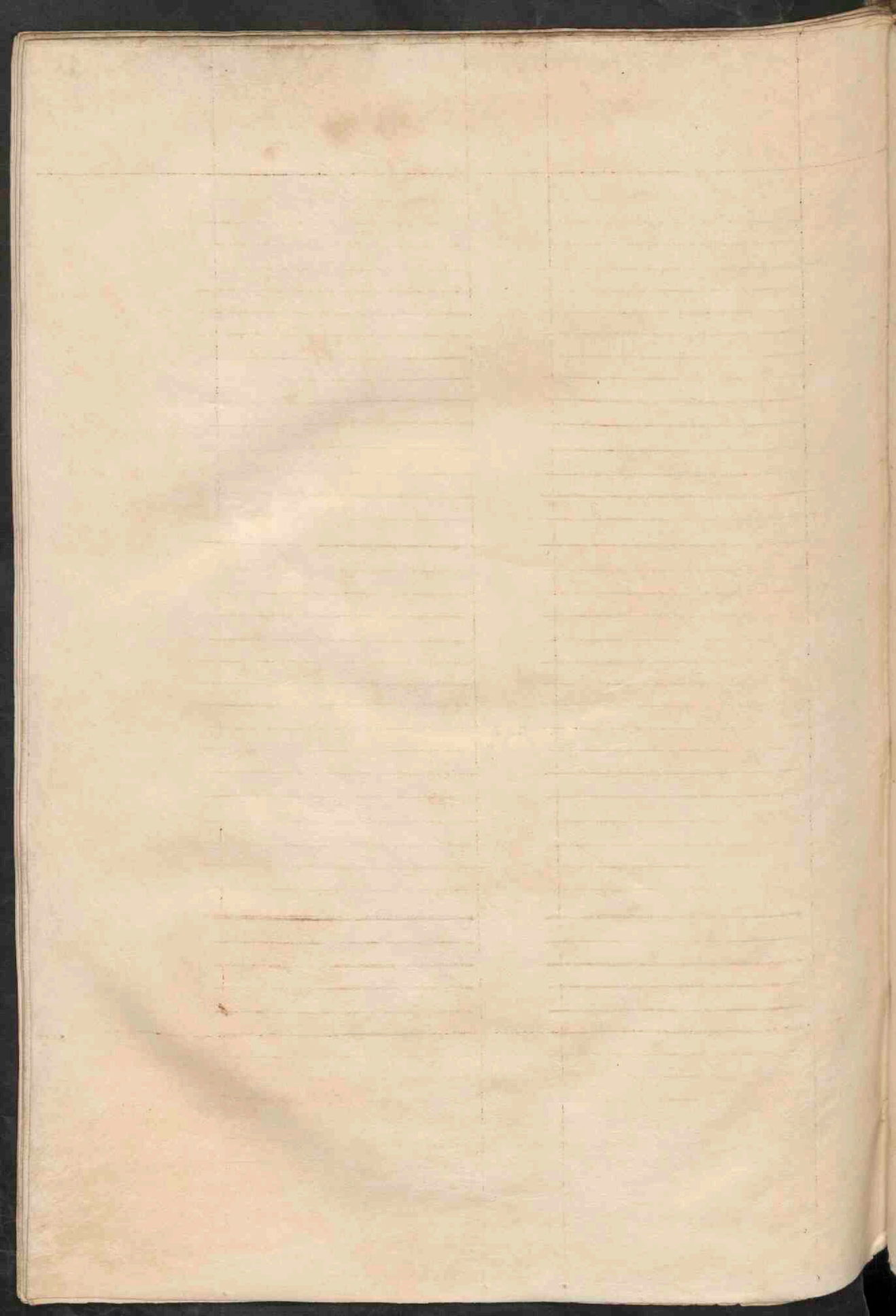
Exphat liber expositioms in
euangeliū mari euangeliste
venerabilis bede p̄bri. **D**eo gra
tias alleluia.

Orate pro scriptoribus ⁊ coad
utoribz eiusdem p̄ter deum
Et pro illuatore huius

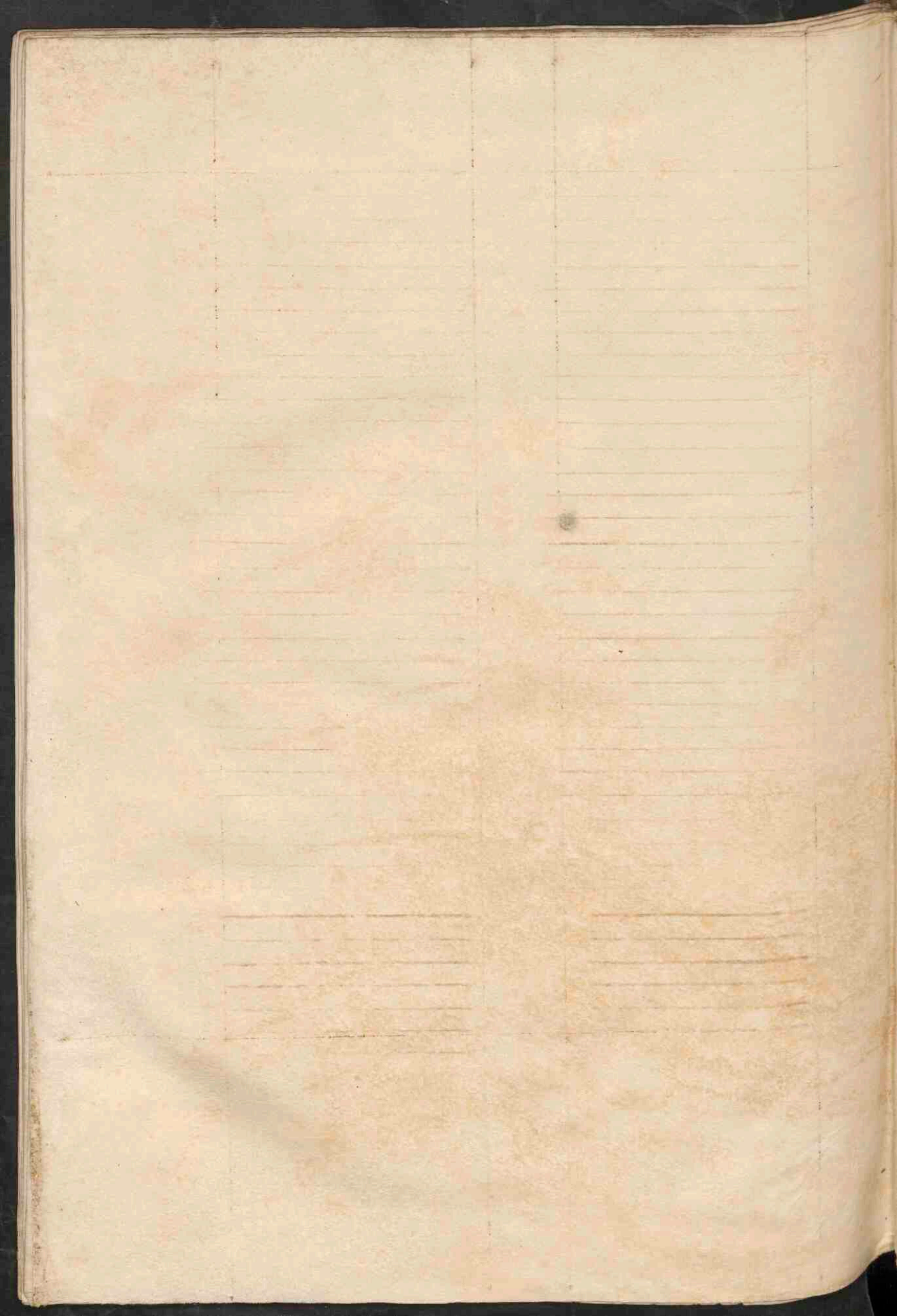

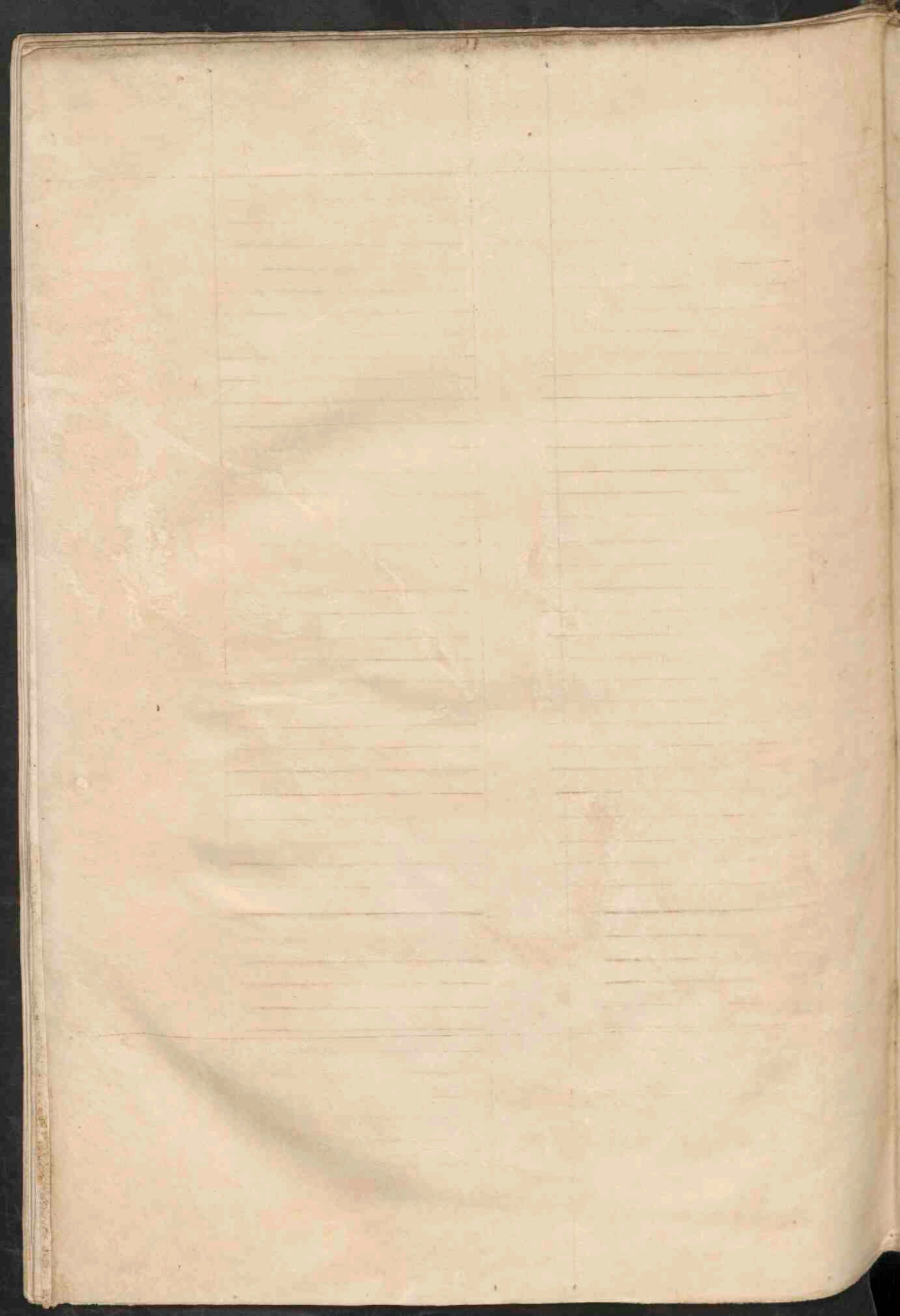

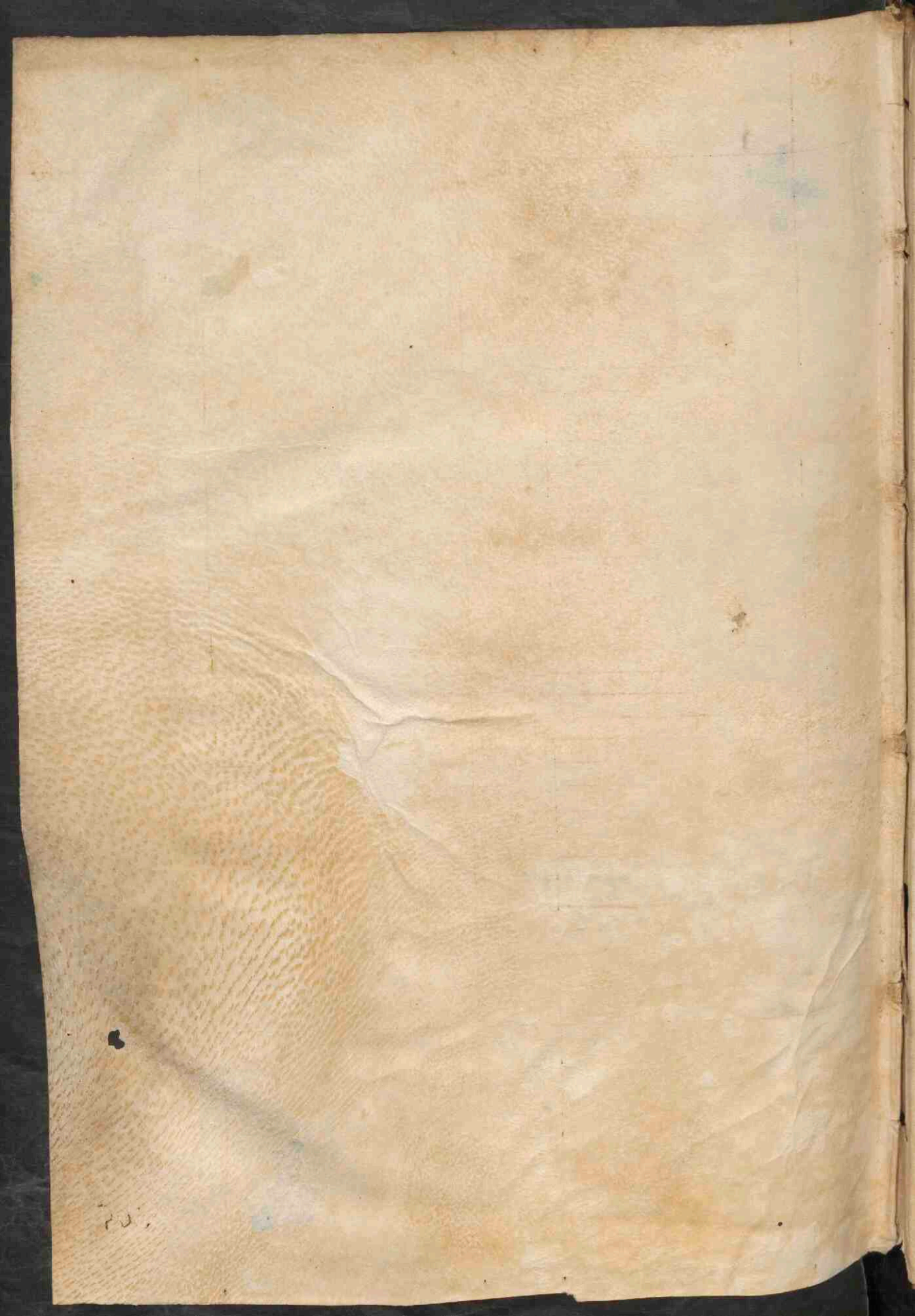

265

